

การศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

มีนาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม”

ของ Ms. Nguyen Thi Thuy Chau

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. มนธิรา 跑去) ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. พัชรินทร์ อันันตศิริวัฒน์) ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพร คงศิริรัตน์) กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....
.....
(ดร. อรทัย ชินอัครพงศ์) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

.....
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอ็มพร หลินเจริญ)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

21 ส.ค. 2560

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ อันนันต์ศิริวัฒน์ ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพร คงศิริรัตน์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้
กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย
มาโดยตลอด จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มนธิรา ราโต ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ^๑
ดร. อรทัย ชินอัครพงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไข และให้คำแนะนำ
จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ
คำปรึกษาหารือ และช่วยเหลือด้วยความเมตตาตลอดเวลา

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า ผู้ให้ทุนการศึกษามาตลอดระยะเวลา 4 ปี
ท้ายสุดนี้ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ และสมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่ได้ช่วยเหลือ
ให้กำลังใจ และส่งเสริมสนับสนุนให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี และขอขอบคุณพระองค์ที่ได้
จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เด่นมีพระคุณทุก ๆ ท่าน

Nguyen Thi Thuy Chau

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม
ผู้วิจัย	Nguyen Thi Thuy Chau
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. พัชรินทร์ อันันต์ศิริวัฒน์
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพร คงศิริวัฒน์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, 2559
คำสำคัญ	คำเรียกบุคคล ภาษาไทย ภาษาเวียดนาม ภาษาไทย ภาษาเวียดนาม

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์รูปแบบของคำเรียกบุคคลและลักษณะทางสังคมกับวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม โดยเก็บข้อมูลคำเรียกบุคคลจากบทสนทนainนวนิยายไทย และเวียดนามระหว่างปี 2553 ถึง 2558 จำนวน 12 เรื่อง และวิเคราะห์รูปแบบคำเรียกบุคคลตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง รวมทั้งวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสอง

ผลจากการศึกษาพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 42 และ 30 รูปแบบตามลำดับ โดยมีจำนวนรูปแบบคำเรียกบุคคลที่เหมือนกันในภาษาทั้งสองทั้งหมด 22 รูปแบบ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกได้แก่ คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียว กลุ่มที่ 2 ได้แก่ คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป รูปแบบคำเรียกบุคคลที่แบ่งตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่มีการนิยมใช้มากที่สุด เหมือนกันในภาษาทั้งสองดังกล่าวได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาร์ชีพ/ตำแหน่ง บรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำนำหน้า + ชื่อ] และ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] นอกจากนั้นคนไทยยังนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น ยศ [อาร์ชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [กลุ่มคำ + บรรพนาม] [ชื่อ + บรรพนาม] และ [คำนาม + บรรพนาม] ในขณะที่คนไทยนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] และ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] ในขณะสนทนา การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามได้สะท้อนลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่เหมือนกัน 5 ประการ ได้แก่ ลักษณะทางสังคมแบบระบบเครือญาติ การยกย่องให้เกียรติและเคารพผู้อาวุโส การประนีประนอมเพื่อรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ความต่อมตนและให้เกียรติผู้อื่น รวมทั้งสะท้อนให้เห็นลักษณะทางสังคมสมัยใหม่ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นความแตกต่างทางด้านประเพณีวัฒนธรรม

และความคิดของคนในสองประเทศ อาทิ คนไทยเห็นความสำคัญกับเรื่องอายุและความสันติสุข
เป็นกันเอง ในขณะที่คนไทยเห็นความสำคัญกับเรื่องศักดิ์ของญาติ

Title	A STUDY ON THE USAGE OF ADDRESS TERMS IN THAI AND VIETNAMESE LANGUAGES
Author	Nguyen Thi Thuy Chau
Advisor	Associate Professor Patcharin Anunsiriwat, Ph.D.
Co-Advisor	Associate Professor Supaporn Khongsirirat, Ph.D.
Academic Paper	Thesis D.A. in Thai, Naresuan University, 2016
Keywords	Address Terms, Culture and Language, Thai and Vietnamese language

ABSTRACT

This study aims to analyze forms of address terms and some characteristics of society and culture that reflected on the usage of address terms in Thai and Vietnamese languages. The data of address terms were collected from the conversations in twelve Thai and Vietnamese novels published during 2010 to 2015. Forms of address terms depend on the relationship between the speaker and the addressed or the absent, were analyzed. Moreover, some characteristics of society and culture that were reflected on the usage of address terms in both languages were analyzed.

The result shows that there are 42 forms of address terms in Thai and 30 ones in Vietnamese language. There are 22 forms of address terms in Vietnamese, similar with those in Thai language. Forms of address terms can be divided into two types. The first form is one word and the second form is two words or compound. Thai and Vietnamese people prefer to use nine forms of address terms depend on the relationship between the speaker and the addressed or the absent, rather than the others such as kinship term, name, occupation/position, pronominal, noun, expressive phrase, phrase, [title + name] and [kinship term + name]. In addition, there are some more forms of address terms wildly popular in both languages such as rank, [occupation/position + name], [title + kinship term], [phrase + pronominal], [name + pronominal] and [noun + pronominal] in Thai and [title + phrase], [title + adjective] in Vietnamese language. The usage of address terms in two languages does not only show five similarly characteristics of

society and culture such as characteristics of kinship society, praising and respecting the elder people, compromising to keep the relationship between each other, humbling and praising others people, and characteristics of modern society, but also shows some different traditional culture and their cognition, such as Thai people emphasize on age and familiarity, but kinship rank is an important thing in Vietnamese's cognition.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ความสำคัญของการวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย	9
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	9
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	11
การเก็บรวบรวมข้อมูล	13
การวิเคราะห์ข้อมูล	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับคำเรียกบุคคล	16
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้คำเรียกบุคคลกับปัจจัยทางสังคม.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจาก การใช้ภาษา.....	26
การศึกษาคำเรียกบุคคลในภาษาไทย ภาษาเวียดนาม และภาษาอื่น ๆ.....	28
3 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม	46
ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม.....	46
รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดี่ยว.....	50
รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดี่ยวในภาษาไทย.....	50
รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดี่ยวในภาษาเวียดนาม	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป.....	60
รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปในภาษาไทย.....	60
รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปในภาษา เวียดนาม	67
4 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม	78
การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย	78
การใช้คำเรียกบุคคลตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูก กล่าวถึงในภาษาไทย	78
การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามปัจจัยทางสังคม	82
การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม	92
การใช้คำเรียกบุคคลตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูก กล่าวถึงในเวียดนาม	92
การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามปัจจัยทางสังคม.....	96
เปรียบเทียบลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม	112
เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง	112
เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ตามปัจจัยทางสังคม	116
5 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลใน ภาษาไทยและภาษาเวียดนาม.....	125
สังคมแบบระบบเครือญาติ	125
การยกย่อง ให้เกียรติ และเคารพผู้อาวุโส.....	137
การประนีประนอมเพื่อรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล	150

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การถ่อมตนและให้เกียรติผู้อื่น.....	161
ลักษณะของสังคมสมัยใหม่	176
6 บทสรุป	192
สรุปผลการวิจัย.....	192
อภิปรายผลการวิจัย	202
ข้อเสนอแนะ	208
บรรณานุกรม	209
ภาคผนวก.....	218
ประวัติผู้วิจัย	247

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบฟอร์มที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคำเรียกบุคคลที่ถูกกำหนดด้วยตัวเปรียต่าง ๆ	11
2 ตัวแปรย่อและรหัสของตัวแปรย่อ	14
3 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม	75
4 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทย	79
5 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยด้านเพศ	82
6 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยด้านอายุ	82
7 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยสถานภาพทางสังคม	86
8 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยด้านความสนใจ	87
9 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยความรู้สึก	89
10 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยด้านสถานการณ์	91
11 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาเวียดนาม	93
12 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยด้านเพศ	97
13 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยด้านอายุ	100
14 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยสถานภาพทางสังคม	103

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

15 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง ผู้ถูกกล่าวถึงที่เปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ของผู้พูด 106
16 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง ผู้ถูกกล่าวถึงที่เปรียบเทียบกับความรู้สึก 108
17 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง ผู้ถูกกล่าวถึงที่เปรียบเทียบกับสถานการณ์ 110
18 สรุปรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้มากที่สุดตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม 113
19 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและ ภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านเพศ 116
20 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและ ภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านอายุ 117
21 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและ ภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านสถานภาพทางลัษณะ 119
22 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ตามปัจจัยด้านความสนใจ 121
23 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึก 122
24 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ตามปัจจัยด้านสถานการณ์ 123
25 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม 193

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวัฒนธรรมชนชาติที่จะแยกออกจากกันได้ ภาษา นอกจากเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างบุคคลในสังคมมนุษย์แล้ว ยังถือว่าเป็นสิ่งสะท้อนระบบความคิดและโลก관ของผู้ใช้ภาษาอีกด้วย ดังนั้น "หากมีการพิจารณาความหมายของศัพท์หมวดต่าง ๆ ในภาษาหนึ่ง ๆ แล้ว จะทำให้เราเข้าใจความนึกคิดและการมองโลกของชนที่พูดภาษาหนึ่งได้" (อัญชลี สิงห์น้อย, 2548)

คำเรียกบุคคล (Address terms) เป็นคำหรือกลุ่มคำประเภทหนึ่งที่มีอยู่ในทุกภาษาที่ผู้พูดใช้เรียกแทนตนเอง เรียกผู้อื่น หรือผู้อุทกคุกกล่าวถึงในขณะสนทนากับพิจารณาความหมายตามนัยดังกล่าวจะเห็นว่า คำเรียกบุคคลมีความหมายสอดคล้องกับความหมายของคำสรรพนามและคำบุรุษสรรพนามดังที่นักภาษาศาสตร์ชาวไทยและชาวเวียดนามทั้งหลายได้ให้คำจำกัดความ "ไว้อาทิ พระยาคุปติศิลปสาร (2514, หน้า 78 - 82) ให้ความหมายของคำสรรพนามและคำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยว่า สรรพนามคือคำแทนซึ่งใช้แทนคำนามและข้อความต่าง ๆ ที่เข้าใจกันดีอยู่แล้วหรือที่กล่าวมาข้างต้นเพื่อมิให้ซ้ำ คำบุรุษสรรพนามเป็นคำสรรพนามประเภทหนึ่งที่ใช้แทนซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่ สรรพนามบุรุษที่ 1 ใช้แทนตัวผู้พูด เช่น ผู้ กระพุน ฉัน ดิฉัน สรรพนามบุรุษที่ 2 ใช้แทนตัวผู้ฟัง เช่น เจ้า เอ็ง มึง คุณ ท่าน และสรรพนามบุรุษที่ 3 ใช้แทนผู้อุทกกล่าวถึง เช่น เขา มัน ท่าน เครื่อง สวน เหլ္လာ กลาง บาน (Diệp Quang Ban, 2005, pp. 25 - 26) ได้定義 คำศัพท์ของคำสรรพนามและคำบุรุษสรรพนามในภาษาเวียดนามว่า สรรพนามคือคำแทนสรรพนามที่ใช้แทนบุคคลหรือสิ่งของในการพูดต่อสารเรียกว่าบุรุษสรรพนาม คำบุรุษสรรพนามแบ่งเป็น 3 ชนิด ดังเช่นในภาษาไทยได้แก่ สรรพนามบุรุษที่ 1 ใช้เรียกตัวผู้พูด เช่น tōi (ผู้, ฉัน), tao (คุณ), tớ (เจ้า) สรรพนามบุรุษที่ 2 ใช้เรียกผู้ฟัง เช่น mày (มึง), mi (เอ็ง) และสรรพนามบุรุษที่ 3 ใช้เรียกบุคคลหรือสิ่งที่ปรากฏหรือไม่ปรากฏตัวในการสนทนากับ ผู้ เช่น gó (มัน), hǎn (หมอนี่), y (ไอ้นั้น)

อย่างไรก็ตาม คำเรียกบุคคลในการวิจัยครั้นนี้มีความหมายกว้าง ซึ่งไม่เพียงแต่คำบุรุษสรรพนามเท่านั้น หากแต่ยังประกอบด้วย ชื่อ คำนามที่ใช้เสมือนคำสรรพนาม เช่น คำเรียกญาติ คำชี้ยศ อาชีพ หรือตำแหน่ง นิยมสรรพนาม และกลุ่มคำ ที่ผู้พูดใช้เรียกแทนตนเอง เรียกผู้อื่น และเรียกผู้อุทกกล่าวถึงซึ่งอาจจะปรากฏหรือไม่ปรากฏตัวในการสนทนา ความหมายของคำเรียกบุคคล

ตามนัยกว้างดังกล่าวมีส่วนสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์ของ คำสรพนาม ดังที่ ผลกรกุล (Palakornkul, 1972, pp.34 - 45) ได้กล่าวไว้ว่า คำสรพนามหมายถึงคำใช้เรียกผู้ส่งสาร ผู้รับสาร หรือผู้ถูกกล่าวถึงในการพูดสื่อสาร บุคคลที่ร่วมในการสนทนาก็จะเรียกว่า บุรุษที่ 1 บุรุษที่ 2 และ บุรุษที่ 3 คำที่ใช้เป็นคำสรพนามในภาษาไทยได้แก่ บุรุษสรพนาม คำเรียกญาติ คำเรียกญาติที่ใช้เรียกผู้ที่ไม่ใช่ญาติ คำเรียกตามบุคคลที่สาม ซึ่ง คำเรียกตามความสัมพันธ์เป็นเพื่อน คำบอกอาชีพ คำยึดจากภาษาต่างประเทศ คำหรือลีฟที่ใช้เรียกคู่สมรส และคำที่ใช้สำหรับเรียกพระสงฆ์

จากการสังเกตเห็นว่า ใน การพูดสื่อสาร ผู้พูดนอกจากรู้คำนิดต่าง ๆ เช่น คำบุรุษ สรพ-นาม คำเรียกญาติ ซึ่ง คำบอกอาชีพหรือตำแหน่ง เป็นต้น เพื่อเรียกผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง แล้ว ยังใช้กลุ่มคำอีกด้วย ตัวอย่างคำเรียกบุคคลที่ขึ้นเด่นในบทสนทดังต่อไปนี้

“กาญอ้าย อันกรออยู่จั้ะ แต่พ่อตัวดีนีกยังเรื่อย ๆ เจ้อย ๆ”

“พี่ธรรมไม่ได้รักใจแม่” แทนคุณยืนหน้าเข้ามาสองหัวเราะ

“แมลงตามดูสิว่าจะให้เป็นญาติสาวจ่าฝ่านเมื่อไหร่”

“เอ...ตาแทนนี่ จะทำได้ยังไง หมั้นกับน้อง...แล้วไปแต่งกับพี่ ที่สำคัญ

ໄอเจ้าวิน อีก ใครเขาจะคิดยังไง”

(ดังปัลณ์, 2558, หน้า 10)

ในบทสนทดังกล่าวมีคำเรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ซึ่งได้แก่คำสรพนาม เช่น ฉัน (เรียกผู้พูด) ใคร เขา (เรียกผู้ถูกกล่าวถึง) คำเรียกญาติ เช่น แม่ (เรียกผู้ฟัง) น้อง พี่ (เรียกผู้ถูกกล่าวถึง) ซึ่ง เช่น กานย (เรียกผู้ฟัง) นอกจากนั้นยังมีกลุ่มคำโดยแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ชนิดแรกได้แก่ กลุ่มคำที่เป็นนามวลี เช่น ลูกสาวจ่าฝ่าน (เรียกผู้ถูกกล่าวถึง) และชนิดที่สองได้แก่กลุ่มคำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด เช่น พ่อตัวดีนี (เรียกผู้ถูกกล่าวถึง) ตาแทนนี่ (เรียกผู้ฟัง) [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น พี่ธรรม (เรียกผู้ถูกกล่าวถึง) [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น “ไอเจ้าวิน (เรียกผู้ถูกกล่าวถึง)”

ตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเป็นบทสนทดนาภาษาไทย ส่วนในภาษาเวียดนามมีการใช้คำเรียกบุคคลที่มีความหลากหลายทางโครงสร้างและความหมาย เช่นเดียวกันในภาษาไทย ดูคำเรียกบุคคลที่ขึ้นเด่นในบทสนทดังตัวอย่างต่อไปนี้

"Quá là mất thì giờ, mình ạ! – Thầy kể lể với vợ - Giờ anh mới thấy lũ trẻ nhàn cư vi bất thiện. Chúng cập nhật đủ thứ thông tin suốt hai mươi bốn tiếng đồng hồ mỗi ngày. Chả nhẽ, chúng nó không học hành làm ăn gì sất? (mันเสียเวลามากนั่ตัวเอง – อาจารย์พูดกับภรรยาอย่างละเอียด – ที่เพิ่งเห็นพวกรึ๊ก ๆ ทำตัวเหมือนพวกร่วงงานแล้วทำแต่สิ่งที่ไม่ดีตอนนี้เอง พวกรเขาก็ปಡเดตข้อมูลข่าวสารตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน ดูเหมือนพวกรเขามาต้องเรียนหนังสือหรือทำการทำงานอะไรทั้งนั้น)

... Mà đâu riêng lũ trẻ, còn một đại dội tóc bạc phơ nữa, rặt phường ăn hai thôi, quanh năm lên mạng khóc lóc kẻ hở, ra về công dân liêm chính..." (และไม่ใช่เพียงพวกรึ๊ก ๆ เท่านั้น ยังมีพวกรุ่นหลักพวกรุ่นหลักที่เป็นพวกรุ่นใหญ่กัน เขาก่อนไลน์ตลอดทั้งปี ร้องห่มร้องไห้และเล่าความทุกข์ยากของตน ทำเหมือนตัวเองเป็นพลเมืองที่ด้อยย่างนั้นแหล)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.55)

ในบทสนทนาร้าวต้น ผู้พูดใช้คำเรียกบุคคลได้แก่ คำนาม เช่น anh (ตัวเอง) (เรียกผู้ฟังซึ่งในตัวอย่างเป็นภรรยาของผู้พูด) คำเรียกญาติ เช่น anh (พี่ชาย) (เรียกตัวผู้พูด) คำสรรพนาม เช่น chúng, chúng nó (พวกรุ่น, พวกรุ่น) (เรียกผู้ถูกกล่าวถึง) กลุ่มคำโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกได้แก่กลุ่มคำที่เป็นนามวลี เช่น lũ trẻ (พวกรึ๊ก ๆ) (เรียกผู้ถูกกล่าวถึง) และ ประเภทที่ 2 ได้แก่ กลุ่มคำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด เช่น phuờng ăn hại ("อีพวกรุ่นใหญ่") (เรียกผู้ถูกกล่าวถึง) một đại dội tóc bạc phơ (พวกรุ่นหลักพวกรุ่นใหญ่) (เรียกผู้ถูกกล่าวถึง)

จากตัวอย่างสองตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นจะเห็นว่า คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาอังกฤษต่างประกอบด้วยคำหกสัญลักษณ์ คำนาม คำเรียกญาติ ชื่อ และกลุ่มคำ เป็นต้น ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในทั้งสองภาษาดังกล่าวมีความคล้ายกันหลายประการ อาทิ คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกผู้ฟังทั้งที่เป็นญาติและไม่ใช่ญาติของตน ถ้าผู้พูดเป็นญาติผู้น้อยต้องใช้คำเรียกญาติ หรือรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น น้าบุญนำ, chi Lý (พี่สาว Ly) เป็นต้น เพื่อเรียกญาติผู้ใหญ่ ในขณะเดียวกันญาติผู้ใหญ่สามารถเรียกญาติผู้น้อยด้วยชื่ออย่างเดียวกันได้ เช่น ป้ามา, ปรศนี, Mai เป็นต้น ซึ่งลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยและสังคมเวียดนามเป็นสังคมแบบระบบเครือญาติ เน้นความสัมพันธ์

ที่เป็นญาติระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว เมื่อพบปะคนที่ไม่ใช่ญาติในสังคมภายนอก ทั้งคนไทย และคนเวียดนามต่างสามารถใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกทั้งตัวเองและเรียกผู้ฟังซึ่งทำให้เกิดความสนิทสนมเหมือนคนในครอบครัวเดียวกัน ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลที่เหมือนกันและสหท้อน ลักษณะทางวัฒนธรรมที่คล้ายกันดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คนไทยและคนเวียดนามมีความคล้ายคลึงกันทางด้านความคิด การมองโลก และใช้วิถีชีวิตที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะฉะนั้น การศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามนอกจากแสดงให้เห็นเจตนาสถานภาพทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงแล้ว ยังทำให้เห็นถึงลักษณะทั้งที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันทางด้านสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนระบบความคิดและการมองโลกของคนไทยและคนเวียดนาม ซึ่งเป็นสองชนชาติที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยกัน

ที่ผ่านมา มีงานวิจัยทางภาษาศาสตร์จำนวนมากที่ศึกษาคำประเททได้ประเภทหนึ่งที่ใช้เรียกบุคคลในขณะสนทนainภาษาไทย เช่น คำสรรพนาม คำบุรุษสรรพนาม อาทิ งานวิจัยเรื่อง Pronominal Reference in Thai, Burmese and Vietnamese ของ คุก (Cooke, 1968) ศึกษาเปรียบเทียบคำสรรพนามที่เป็นคำเรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทย พม่า และเวียดนาม โดยวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาและการใช้ของคำสรรพนามใน 3 ภาษาดังกล่าว งานวิจัยเรื่อง A socio-linguistic study of pronominal strategy in spoken Bangkok Thai ของ ผลกรกุล (Palakornkui, 1972) ศึกษาโครงสร้างทางภาษาและอธิบายลักษณะการใช้คำสรรพนามในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ที่ถูกกำหนดด้วยปัจจัยด้านสังคมและความสัมพันธ์บนพื้นฐานของสังคมและวัฒนธรรมไทย งานวิจัยของ มีชัย เอี่ยมคินดา (2534) เรื่อง วิวัฒนาการของระบบคำบุรุษสรรพนามตั้งแต่สมัยสุโขทัย – สมัยปัจจุบัน ที่ศึกษาระบบคำบุรุษสรรพนามตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยปัจจุบันและเปรียบเทียบลักษณะการใช้คำบุรุษสรรพนามในแต่ละสมัยที่มีความเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมภายนอก งานวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบคำบุรุษสรรพนามในภาษาไทย 4 ถิ่น ของ สุชาดา เจียมพงษ์ (2553) ศึกษาเปรียบเทียบระบบคำบุรุษสรรพนาม ลักษณะการใช้และ八卦ะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมจากการใช้คำบุรุษสรรพนามในภาษาไทย 4 ถิ่น งานวิจัยเกี่ยวกับคำสรรพนามและคำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยดังกล่าวต่างศึกษาคำที่ใช้เรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนา นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยจำนวนไม่น้อยที่ศึกษาเกี่ยวกับคำเรียกชาน ซึ่งหมายถึงคำและกลุ่มคำที่ใช้เรียกผู้ฟังในขณะสนทนาในภาษาไทย เช่น งานวิจัยเรื่อง การใช้คำเรียกชานในภาษาไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ของ กัลยา ติงศวัที และ ออมรา ประสิทธิรัฐสินธุ (2531) ศึกษาส่วนประกอบ รูปแบบ ความเปลี่ยนแปลงในการใช้คำ

เรียนรู้และปัจจัยที่กำหนดความแตกต่างในการใช้คำเรียกชานในภาษาไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ งานวิจัยของ รังสรรค์ จันต๊ะ (2535) ศึกษาเรื่อง การศึกษาคำเรียกชานในภาษาถิ่นเชียงใหม่ ตามแนวภาษาศาสตร์เชิงสังคม โดยศึกษาส่วนประกอบ รูปแบบ ลักษณะการใช้คำเรียกชานในภาษาถิ่นเชียงใหม่ และมีการเปรียบเทียบการใช้คำเรียกชานในภาษาถิ่นเชียงใหม่ระหว่างชุมชนเมืองและชุมชนชนบท งานวิจัยเรื่อง การใช้คำเรียกชานของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร ของ ปัทมวรรณ วงศ์ขาว (2542) ศึกษาวูปแบบการใช้คำเรียกชานและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบทบาททางสังคม เพศ และอายุ ระหว่างผู้สนทนาร่วมกันที่มีผลต่อการเลือกใช้คำเรียกชานของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้งานวิจัยเปรียบเทียบคำเรียกชานในภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศ เช่น งานวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการใช้คำเรียกชานในภาษาไทยกับภาษาฝรั่งเศส ของจุฑารัตน์ โลหตระกูลวัฒน์ (2537) ที่ศึกษาวูปแบบของคำเรียกชานในภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศสและเปรียบเทียบวูปแบบของคำเรียกชานในสองภาษาดังกล่าว ทั้งยังศึกษาปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการใช้คำเรียกชานในภาษาไทยกับภาษาฝรั่งเศส งานวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการใช้คำเรียกชานในภาษาไทยกับภาษาจีน ของ ติง เจี้ย Fen (2548) ที่ศึกษาโครงสร้างและรูปแบบส่วนประกอบของคำเรียกชานในภาษาไทยกับภาษาจีนและปัจจัยด้านสถานภาพ เพศ และอายุ ที่มีผลกระทบต่อการเลือกใช้คำเรียกชานในภาษาไทยกับภาษาจีน และงานวิจัยของ เมษณ สอดส่องกฤษ (2553) ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยและภาษาจีน: ระบบคำเรียกชาน โดยวิเคราะห์ระบบคำที่ใช้เป็นคำเรียกชานในภาษาไทยและภาษาจีนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้คำเรียกชานในสองภาษาดังกล่าว

สำหรับนักภาษาศาสตร์ชาวเวียดนามนอกจากสนใจศึกษาชนิดคำต่าง ๆ เช่น คำสรรพนาม คำบุรุษสรรพนาม ที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของคำเรียกบุคคลตามนัยของคำจำกัดความเกี่ยวกับคำเรียกบุคคลดังกล่าวมาแล้วตอนต้น ยังมีผลงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่ศึกษาเรื่องคำเรียกชานในภาษาเวียดนาม ซึ่ง คำเรียกชาน ในงานวิจัยของนักภาษาศาสตร์ชาวเวียดนามนั้นหมายถึง คำเรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ดังนั้น ความหมายของ คำเรียกบุคคล ในงานวิจัยนี้มีส่วนสอดคล้องกับความหมายของ คำเรียกชาน ในงานวิจัยของนักภาษาศาสตร์ชาวเวียดนาม เช่น งานวิจัยเรื่อง Từ xung hô trong tiếng Việt (คำเรียกชานในภาษาเวียดนาม) ของ เหงียน วัน เจี้ยน (Nguyễn Văn Chiến, 1993) ศึกษาชนิดและลักษณะการใช้ของคำที่ใช้เรียกผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาเวียดนาม งานวิจัยเรื่อง So sánh ngữ thức giao tiếp tiếng Nhật và tiếng Việt: qua từ ngữ xung hô (เปรียบเทียบวัฒนธรรมในการสนทนากันภาษาญี่ปุ่นและ

ภาษาเวียดนาม: โดยการใช้คำเรียกชาน) ของ หว่าง แี้ง ที (Hoàng Anh Thi, 2001) โดยศึกษาโครงสร้างและลักษณะการใช้คำเรียกผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาญี่ปุ่นและภาษาเวียดนาม นอกจากนี้ผู้วิจัยได้อธิบายสาเหตุของความคล้ายคลึงและความแตกต่างในวัฒนธรรมการสื่อสารโดยวิเคราะห์จากปัจจัยด้านจิตวิทยา สังคมและวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นและเวียดนาม งานวิจัยเรื่อง Từ xung hô trong gia đình đến xung hô ngoài xã hội của người Việt (จากการเรียกชานในครอบครัวตลอดจนการเรียกชานในสังคมของคนเวียดนาม) ของ บุญ ถิ มินห์ เอียน (Bùi Thị Minh Yến, 2001) ศึกษาคำเรียกผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาเวียดนามที่ใช้ภายในครอบครัว ในโรงเรียน และในสถานที่ทำงานซึ่งถูกกำหนดโดยปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรมและจิตวิทยาของผู้ใช้ภาษา งานวิจัยเรื่อง Từ xung hô và cách xung hô trong các phuong ngữ tiếng Việt (คำเรียกชานและการใช้คำเรียกชานในภาษาเวียดนามถัดต่อ) ของ เล แพ็ง กิม (Lê Thanh Kim, 2002) ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบ ส่วนประกอบ และการใช้ของคำเรียกผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาถิ่นเหนือ ถิ่นกลาง และถิ่นใต้ของเวียดนาม งานวิจัยของ เจือง ถิ เหียยม (Trưởng Thị Diễm, 2002) เรื่อง Từ xung hô có nguồn gốc danh từ thân tộc trong giao tiếp tiếng Việt (คำเรียกญาติที่ใช้เป็นคำเรียกชานในการพูดสื่อสารในภาษาเวียดนาม) ศึกษาความหมายของคำเรียกญาติและอธิบายลักษณะการใช้คำเรียกญาติในการพูดสื่อสารตามแนวอุดรศาสตร์

จากการวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นว่า นักภาษาศาสตร์ชาวไทยสนใจศึกษาคำประเพทต่าง ๆ เช่น คำสรรพนาม คำบุรุษ สรรพนาม หรือคำเรียกชานที่ใช้ในการพูดสื่อสารซึ่งทำให้เห็นถึงโครงสร้างทางภาษา ลักษณะการใช้ และปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำประเพทต่าง ๆ ดังกล่าวในภาษาไทย ในบรรดาผลงานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกชานในภาษาไทย ผู้อ่านสามารถเข้าใจโครงสร้างของส่วนประกอบต่าง ๆ ที่ประกอบเป็นคำเรียกชาน หากแต่เป็นเพียงการศึกษาโครงสร้างของคำเรียกเฉพาะผู้ฟังเท่านั้น ผู้วิจัยยังไม่พบผลงานวิจัยเรื่องใดที่ศึกษาโครงสร้าง ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลที่เป็นคำเรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง รวมทั้งลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกบุคคลที่นักภาษาศาสตร์ชาวเวียดนามได้ศึกษามานั้น มีการศึกษาความหมายและลักษณะการใช้คำเรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง หากแต่ยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาโครงสร้าง ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลอย่างละเอียดตั้งที่นักภาษาศาสตร์ชาวไทยได้ศึกษาโครงสร้างและส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้ฟังในภาษาไทย รวมทั้งภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม

อีกด้วย เพราะฉะนั้น หากมีการศึกษาส่วนประกอบ รูปแบบ ความหมาย ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและเปรียบเทียบกับคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม รวมทั้งวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สังท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสองจะทำให้เข้าใจถึงระบบความนิยมคิดและการมองโลกของคนไทยและคนเวียดนาม ช่วยให้คนทั้งสองประเทศเข้าใจกันมากขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างภาคประชาชนของทั้งสองประเทศ

อย่างไรก็ตาม เมื่อสังคมและวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคโลกาภิวัตน์จึงส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ภาษาในปัจจุบัน ทำให้สังคมไทยและสังคมเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การเพรียรู้ภาษาของระบบข้อมูลข่าวสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบอินเทอร์เน็ตในระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา ซึ่งจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติของไทย (2559) และกระทรวงข้อมูลและการสื่อสารเวียดนาม (2559) พบว่า ในระหว่าง พ.ศ. 2553 – 2558 อัตราการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทยและคนเวียดนามมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยและเวียดนามจากร้อยละ 22.4 และ 31.11 (พ.ศ. 2553) ตามลำดับ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 39.3 และ 52.0 (พ.ศ. 2558) ตามลำดับ ซึ่งกิจกรรมใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ได้แก่ เครือข่ายสังคมออนไลน์ ค้นหาข้อมูล อ่านหนังสือออนไลน์ เป็นต้น ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. 2553 – 2558 เป็นระยะเวลาที่ระบบข้อมูลข่าวสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทยและเวียดนามเป็นอย่างมาก ส่งผลต่อการใช้ภาษาไทยและภาษาเวียดนามก็มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย อาทิ มีคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบสื่อออนไลน์เกิดขึ้นมากมาย มีการยืมคำศัพท์จากภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากลมาใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ฉะนั้nlักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามปัจจุบันจึงย่อมมีความเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมภายนอก ซึ่งความเปลี่ยนแปลงนี้อาจมีลักษณะที่คล้ายกัน เช่น การเรียกพ่อ/แม่/พ่อ/แม่ หรือ boy (พ่อ) /meɪ (แม่) เด็กไทยและเด็กเวียดนามบางคนจะเรียกพ่อว่า daddy เรียกแม่ว่า mommy เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากลักษณะทางด้านประเพณีวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามปัจจุบันจึงแตกต่างกันไปด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงประสงค์จะศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามสมัยปัจจุบัน โดยศึกษารูปแบบ ความหมาย รวมทั้งลักษณะทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่สังท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลสมัยปัจจุบัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2558 ในทั้งสองภาษาดังกล่าวเพื่อซึ่งให้เห็นความคล้ายคลึงและแตกต่างทางด้านความคิด วัฒนธรรม สังคม และประวัติศาสตร์ของทั้งสองประเทศ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบของคำเรียกบุคคลที่ปรากฏในนวนิยายภาษาไทยและภาษาเวียดนามระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2558
2. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลที่ใช้ในภาษาไทยและภาษาเวียดนามระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2558

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาคำเรียกบุคคลที่ใช้โดยคนสามัญทั่วไปเท่านั้น ซึ่งอาจจะมีคำเรียกบุคคลที่ยึดจากภาษาต่างประเทศบางคำมาใช้จนกลืนกับภาษาไทยหรือภาษาเวียดนาม เช่น เจ้าป้า me xù (ท่าน, คุณ), mẫu thân (คุณแม่) เป็นต้น ไม่พิจารณาคำเรียกบุคคลที่ใช้สำหรับพระสงฆ์ พระราชนครองหรือพระมหากษัตริย์
2. ใช้ข้อมูลคำเรียกบุคคลจากนวนิยายภาษาไทยและภาษาเวียดนามที่พิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกในระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2558 ทั้งหมด 12 เรื่อง ได้แก่
 - 2.1 พระจันทร์เปื้อนผุ่น ผู้แต่ง ผักนุ้ย พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2553
 - 2.2 โงสีเทา ผู้แต่ง เข็มพลอย พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2554
 - 2.3 นางร้ายที่รัก ผู้แต่ง ดวงมาลย์ พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2555
 - 2.4 รักสุดฤทธิ์ ผู้แต่ง พิมพ์อนา พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2556
 - 2.5 นายมัสมยา ผู้แต่ง ชลาลัย พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2557
 - 2.6 หอวักหมู่ใจ ผู้แต่ง ดังปัณณ พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2558
 - 2.7 Giữa dòng chảy lạc ผู้แต่ง Nguyễn Danh Lam พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2553
 - 2.8 Chỉ có thể là yêu ผู้แต่ง Hân Như พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2554
 - 2.9 Gái già xì tin ผู้แต่ง Nguyễn Thu Thủy พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2555
 - 2.10 Lá rơi trong thành phố ผู้แต่ง Lê Xuân Khoa พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2556
 - 2.11 Mang thai tuổi 17 ผู้แต่ง Võ Anh Thơ พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2557
 - 2.12 Bảy bước tới mùa hè ผู้แต่ง Nguyễn Nhật Ánh พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2558
3. ศึกษาคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามตามตัวแปรสำคัญคือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวถูกกำหนดด้วยตัวแปรอย่าง “ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ความสนใจ ภาระ ความรู้สึก และ สถานการณ์ใน การใช้ภาษา”

นิยามศัพท์เฉพาะ

ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคล หมายถึง คำชนิดต่าง ๆ เช่น สรรพนาม คำเรียกญาติ ชื่อ คำชี้ยศ คำบอกอาชีพ/ตำแหน่ง นิยมสรรพนาม คำนาม สรรพนามที่ยึดจากภาษา ต่างประเทศ และ กลุ่มคำ ที่ผู้พูดใช้ประกอบเป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

รูปแบบของคำเรียกบุคคล หมายถึง รูปแบบการประกอบจากส่วนประกอบต่าง ๆ ของ คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนาม

คำเรียกบุคคล หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่มีรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งผู้พูดใช้เพื่อเรียกแทนตนเอง หรือเรียกผู้อื่น กล่าวถึงในขณะสนทนาระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง คำเหล่านี้ได้แก่ คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นประธานหรือรวมของประโยคคำพูดของผู้ให้ภาษา ซึ่งนอกจากรูปแบบแล้ว ยังแบ่งความหมายของความสัมพันธ์และสถานภาพทางสังคมระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้อื่น กล่าวถึง สถานการณ์ในการสนทนา และความรู้สึกของผู้ให้ภาษา

การใช้คำเรียกบุคคล หมายถึง การที่ผู้พูดเลือกใช้คำเรียกบุคคลในขณะสนทนาตามความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้ฟังหรือผู้อื่น กล่าวถึง ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวจะพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ความใกล้ชิดระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้อื่น กล่าวถึง สถานการณ์ในการสนทนา และความรู้สึกของผู้ให้ภาษา

ความสำคัญของการวิจัย

การวิเคราะห์ส่วนประกอบและรูปแบบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม มีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้เรียนรู้ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลของทั้งสองภาษา
2. ช่วยให้เห็นถึงลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทั้ง 2 ชนชาติในด้านความคิด การมองโลก และประเมินวัฒนธรรมที่มีพั้งความเหมือนและความต่างกัน
3. ช่วยให้ผู้ที่ต้องการความรู้หรือผู้ที่กำลังศึกษาภาษาไทยหรือภาษาเวียดนามสามารถเลือกใช้คำเรียกบุคคลได้อย่างเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลคำเรียกบุคคลที่ใช้ในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากแหล่งข้อมูลคือ

งานเขียนประเกณวนิยายทั้งภาษาไทยและภาษาเวียดนาม โดยหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 นวนิยายทั้งภาษาไทยและภาษาเวียดนามที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นผลงานที่พิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2558 โดยลงพื้นที่สำรวจแหล่งข้อมูลนวนิยายที่วางขายอยู่ในชั้นหนังสือขายดีจากร้านขายหนังสือขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงทั้งหมด 6 ร้านของทั้งประเทศไทยและประเทศเวียดนาม ได้แก่ ร้าน SE-ED ร้านนายอินทร์ ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ประเทศไทย) ร้าน Tràng Tiền ร้าน Fahasa และร้าน PhuSog Nam (ประเทศเวียดนาม) เพื่อเก็บบันทึกรายชื่อนวนิยายไทยและเวียดนามที่ขายดีตามปีดังกล่าว

1.2 ตรวจสอบชั้นรายชื่อนวนิยายทั้งภาษาไทยและภาษาเวียดนามที่ขายดีหรือได้รับคำชมและแนะนำให้อ่านจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในสังคมออนไลน์ของประเทศไทยทั้งสอง ได้แก่ <http://www.pantip.com> <http://www.Dek-D.com> <http://gacsach.com> และ <http://vnthuquan.net>

1.3 สรุปกลุ่มตัวอย่างนวนิยายภาษาไทยจำนวนห้องหมุด 6 เรื่อง และนวนิยายภาษาเวียดนามจำนวนห้องหมุด 6 เรื่อง แบบเจาะจงจากรายชื่อนวนิยายที่ขายดีดังกล่าว โดยคัดเลือกนวนิยายเฉพาะที่เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสมัยปัจจุบันเท่านั้น ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศเนื่องจากคำเรียกบุคคลที่ใช้ในแต่ละสมัยของประวัติศาสตร์อาจไม่เหมือนกับสมัยปัจจุบัน นอกจากนี้ นวนิยายไทยและเวียดนามที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้จะเลือกเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นความหลากหลายทางด้านเพศ วัย อาชีพ สถานภาพทางสังคมของผู้ใช้ภาษาหรือตัวละครอย่างสมจริง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 ความหลากหลายทางด้านเพศ ตัวละครหรือผู้ใช้คำเรียกบุคคลในนวนิยาย มีทั้งผู้ที่เป็นเพศชายและผู้ที่เป็นเพศหญิง

1.3.2 ความหลากหลายทางด้านวัย ตัวละครหรือผู้ใช้คำเรียกบุคคลในนวนิยาย มีทั้งผู้ที่อยู่ในวัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยผู้สูงอายุ

1.3.3 ความหลากหลายทางด้านอาชีพ ตัวละครหรือผู้ใช้คำเรียกบุคคลในนวนิยายเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ กัน เช่น เกษตรกรรม แม่บ้าน ลูกจ้าง ค้าขาย นักธุรกิจ นักเรียน นักศึกษา แพทย์ พยาบาล ข้าราชการ ครูหรืออาจารย์ พนักงานออฟฟิศ นักหนังสือพิมพ์ วิศวกร เป็นต้น

1.3.4 ความหลากหลายทางด้านสถานภาพทางสังคม ตัวละครหรือผู้ใช้คำเรียกบุคคลในนวนิยายมีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกัน เช่น ญาติผู้ใหญ่ ญาติผู้น้อย ผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ครู ลูกศิษย์ นายจ้าง ลูกจ้าง เป็นต้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก่อนจะเก็บข้อมูลคำเรียกบุคคลในนวนิยายไทยและเวียดนามทั้งหมด 12 เรื่อง ผู้วิจัยได้เตรียมแบบฟอร์มเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลที่แบ่งตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง โดยแบ่งออกเป็นรายการย่อยดังนี้

- 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างญาติกับญาติ
- 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา
- 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
- 2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์
- 2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน
- 2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก
- 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ
- 2.8 ความสัมพันธ์ระหว่างคนชี้จัด
- 2.9 ความสัมพันธ์ระหว่างคนไม่เข้าจัด

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงถูกกำหนดด้วยปัจจัยทั้งหมด 6 ปัจจัยได้แก่ สถานภาพทางสังคม เพศ อายุ ความสนใจสนม สถานการณ์ และอารมณ์ความรู้สึก ดังที่แสดงในตาราง 1 ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แบบฟอร์มที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคำเรียกบุคคลที่ถูกกำหนดด้วยตัวแปรต่าง ๆ

คำ เรียก บุคคล	ผู้พูด			ผู้ฟัง			ผู้ถูกกล่าวถึง		
	เพศ	อายุ	สถานะทางสังคม	เพศ	อายุ	สถานะทางสังคม	เพศ	อายุ	สถานะทางสังคม
	ชาย	อายุ	สถานะทางสังคม	ชาย	อายุ	สถานะทางสังคม	ชาย	อายุ	สถานะทางสังคม

จากตาราง 1 ดังกล่าวแสดงแบบฟอร์มในการเก็บข้อมูลคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามที่แบ่งออกเป็น 4 ช่อง ได้แก่ ช่องคำเรียกบุคคลเป็นช่องบันทึกคำเรียกบุคคล

พั้งหมวดที่พบในบทสนทนากลางนิยายไทยและเรียดนาม เช่น พี่ คุณ แม่ น้องสาว chì (พี่สาว) báć rí (หม้อ) เป็นต้น ส่วนชื่อผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงเป็นชื่อบันทึกข้อมูลที่เป็นปัจจัยกำหนดการเลือกใช้คำเรียกบุคคลของผู้ใช้ภาษาโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนา ในการบันทึกจะใช้รหัส “1” แทนตัวผู้พูด “2” แทนตัวผู้ฟัง และ “3” แทนตัวผู้ถูกกล่าวถึง

2. เพศของผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ซึ่งแบ่งออกเป็นรายการย่อยดังนี้

เมื่อผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึงเป็นเพศชาย ใน การบันทึกจะใช้รหัส “ชาย.”

เมื่อผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึงเป็นเพศหญิง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “ญ.”

เมื่อผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึงเป็นทั้งชายและหญิง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “ชาย.ญ.”

เมื่อผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงไม่ระบุเพศ ใน การบันทึกจะใช้รหัส “ม.ช.ญ.”

3. อายุของผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ซึ่งแบ่งออกเป็นรายการย่อยดังนี้

เมื่อผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึงเป็นเด็กในการบันทึกจะใช้รหัส “ด.”

เมื่อผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึงเป็นวัยรุ่นในการบันทึกจะใช้รหัส “ว.ร.”

เมื่อผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึงเป็นผู้ใหญ่ในการบันทึกจะใช้รหัส “ผ.ญ.”

เมื่อผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึงเป็นผู้สูงอายุในการบันทึกจะใช้รหัส “ผ.ส.”

4. สถานภาพทางสังคมของผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ซึ่งแบ่งออกเป็นรายการย่อยดังนี้

สถานภาพทางสังคมของผู้พูดที่สูงกว่าผู้ฟัง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “1ส.2”

สถานภาพทางสังคมของผู้พูดที่เท่ากันกับผู้ฟัง ใน การบันทึกจะใช้ตัวอักษรย่อ “1ท.2”

สถานภาพทางสังคมของผู้พูดที่ต่ำกว่าผู้ฟัง ใน การบันทึกจะใช้ตัวอักษรย่อ “1ต.2”

สถานภาพทางสังคมของผู้พูดที่สูงกว่าผู้ถูกกล่าวถึง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “1ส.3”

สถานภาพทางสังคมของผู้พูดที่เท่ากันกับผู้ถูกกล่าวถึง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “1ท.3”

สถานภาพทางสังคมของผู้พูดที่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวถึง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “1ต.3”

สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังที่สูงกว่าผู้ถูกกล่าวถึง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “2ส.3”

สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังที่เท่ากันกับผู้ถูกกล่าวถึง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “2ท.3”

สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังที่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวถึง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “2ต.3”

5. ความสนใจสนมระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง คือความรู้สึกสนใจหรือไม่สนใจ

ที่ผู้พูดมีต่อผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง ซึ่งแบ่งออกเป็นรายการย่อยดังนี้

เมื่อผู้พูดมีความสนใจกับผู้ฟัง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “1ส.น.2”

เมื่อผู้พูดมีความสนใจกับผู้ถูกกล่าวถึง ใน การบันทึกจะใช้รหัส “1ส.น.3”

เมื่อผู้พูดมีความสนใจกับผู้ถูกกล่าวถึง ในการบันทึกจะใช้รหัส “2.ส.น.3”

เมื่อผู้พูดไม่มีความสนใจกับผู้พูด ในการบันทึกจะใช้รหัส “1.ม.ส.น.2”

เมื่อผู้พูดไม่มีความสนใจกับผู้ถูกกล่าวถึง ในการบันทึกจะใช้รหัส “1.ม.ส.น.3”

เมื่อผู้พูดไม่มีความสนใจกับผู้ถูกกล่าวถึง ในการบันทึกจะใช้รหัส “2.ม.ส.น.3”

6. อารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อผู้พูดหรือผู้ถูกกล่าวถึง คือความรู้สึกดีหรือไม่ดีที่ผู้พูด มีต่อผู้พูดหรือผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนากำชับ เช่น เป็นรายการย่อยได้แก่

เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ดีหรือปกติต่อผู้พูดหรือผู้ถูกกล่าวถึง ในการบันทึกจะใช้รหัส “ป.”

เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ไม่ดีหรือรู้สึกกรดร้าว/เกลียดต่อผู้พูดหรือผู้ถูกกล่าวถึง ในการบันทึก จะใช้รหัส “ม.ป.”

7. สถานการณ์ในการสนทนา เมื่อผู้พูดสื่อสารกับบุคคลอื่นในสังคมภายนอก ผู้ใช้ภาษา ต้องคำนึงถึงเรื่องเวลาและสถานที่เสมอว่าตัวเองกำลังพูดกับใคร พูดในเวลาและสถานที่ใด ซึ่งเป็น ออกเป็นรายการย่อยได้แก่ สถานการณ์เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

เมื่อผู้พูดสนทนากับผู้พูดหรือผู้ถูกกล่าวถึงในสถานการณ์เป็นทางการ ได้แก่ อยู่ในที่ ประชุม และอยู่ในสถานที่ราชการ (กรณีผู้พูดเป็นประชาชนมาติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐบาล) ในการ บันทึกจะใช้รหัส “ท.”

เมื่อผู้พูดสนทนากับผู้พูดหรือผู้ถูกกล่าวถึงในสถานการณ์ไม่เป็นทางการ ได้แก่ ขณะ อยู่กับครอบครัว อยู่ในตลาด ร้านขายของ และอยู่ในสถานที่ทำงาน (กรณีผู้พูดสนทนากับเพื่อน ร่วมงาน) ใน การบันทึกจะใช้รหัส “ม.ท.”

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้จัดจะเก็บรวบรวมคำเรียนบุคคลที่ใช้เรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ที่พบใน บทสนทนากาหนนวนิยายไทยและเรียนตามทั้งหมด 12 เรื่อง โดยการบันทึกลงเพิ่มข้อมูลในเครื่อง คอมพิวเตอร์โดยมีการแยกออกเป็นเพิ่มคำเรียนบุคคลในภาษาไทย และเพิ่มคำเรียนบุคคลใน ภาษาต่างประเทศ ซึ่งในแต่ละเพิ่มข้อมูลจะมีการแยกออกเป็นรายการย่อยที่แบ่งตามความสัมพันธ์ ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ได้แก่

3.1 คำเรียนบุคคลที่ใช้ระหว่างญาติกับญาติ

3.2 คำเรียนบุคคลที่ใช้ระหว่างสามีกับภรรยา

3.3 คำเรียนบุคคลที่ใช้ระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

3.4 คำเรียนบุคคลที่ใช้ระหว่างครูกับศิษย์

3.5 คำเรียนบุคคลที่ใช้ระหว่างเพื่อน

3.6 คำเรียกบุคคลที่ใช้ระหว่างคู่รัก

3.7 คำเรียกบุคคลที่ใช้ระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ

3.8 คำเรียกบุคคลที่ใช้ระหว่างคนรัก

3.9 คำเรียกบุคคลที่ใช้ระหว่างคนไม่รัก

การบันทึกคำเรียกบุคคลลงในแต่ละแฟ้มข้อมูลที่แบ่งตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด
ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงนั้นจะระบุรหัสของตัวแปรย่ออยู่ทั้งหมด 6 ตัวแปรย่ออยู่ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ
ทางสังคม ความสนใจ ความรู้สึก และ สถานการณ์ ที่ได้สรุปในตาราง 2 ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 ตัวแปรย่อและรหัสของตัวแปรย่อ

ตัวแปร		รหัสของตัวแปรในการบันทึกข้อมูล			
เพศ		ชาย	หญิง	ทั้งชายและหญิง	ไม่ระบุ
		ช.	ญ.	ช.ญ.	ม.ช.ญ.
อายุ		เด็ก	วัยรุ่น	ผู้ใหญ่	ผู้สูงอายุ
		ด.	ว.ร.	ผ.ญ.	ผ.ส.
สถานภาพทาง		ผู้พูดต่ำกว่าผู้ฟัง	ผู้พูดเท่ากับผู้ฟัง	ผู้พูดต่ำกว่าผู้ฟัง	ผู้พูดเท่ากับผู้ฟัง
	1ต.2	1ท.2	1ส.2	1ต.3	1ท.3
สังคม		ผู้พูดสูงกว่าผู้ถูก	ผู้ฟังต่ำกว่าผู้ถูก	ผู้ฟังเท่ากับผู้ถูก	ผู้ฟังต่ำกว่าผู้ถูก
	กล่าวถึง	กล่าวถึง	กล่าวถึง	กล่าวถึง	กล่าวถึง
	1ส.3	2ท.3	2ท.3	2ส.3	2ส.3
ความสนใจ		ผู้พูดสนใจกับผู้ฟัง	ผู้พูดไม่สนใจกับผู้ฟัง	ผู้พูดสนใจกับผู้ถูกกล่าวถึง	
	1ส.น.2	1ม.ส.น.2	1ส.น.3		
สนใจ		ผู้ฟังสนใจกับผู้ถูกกล่าวถึง	ผู้ฟังสนใจกับผู้ถูกกล่าวถึง	ผู้ฟังไม่สนใจกับผู้ถูก	
	1ม.ส.น.3	2ส.น.3	2ม.ส.น.3		
ความรู้สึก		ปกติ		ไม่ปกติ	
	ป.			ม.ป.	
สถานการณ์		เป็นทางการ		ไม่เป็นทางการ	
	ท.			ม.ท.	

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม จาก นวนิยายทั้งหมด 12 เรื่อง เรียบเรียงแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 การเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์

หลังจากที่มีข้อมูลคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามแล้ว ผู้วิจัย จะแยกคำเรียกบุคคลเป็นหมวดต่าง ๆ ตามส่วนประกอบ “ได้แก่ คำเรียกบุคคลที่ประกอบด้วย ส่วนประกอบเดียว 1 ประเทท เช่น ชื่อ คำเรียกญาติ บรรพนาม เป็นต้น และคำเรียกบุคคลที่ ประกอบด้วยส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ประเททขึ้นไป เช่น [คำเรียกญาติ + ชื่อ] อาทิ ลุงแรม ป้าพริ่ง bà Kiên (ยาย Kien) chị Mai (พี่ Mai) เป็นต้น

4.2 การวิเคราะห์คำเรียกบุคคล

4.2.1 วิเคราะห์รูปแบบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม เพื่อหาข้อสรุปว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีรูปแบบรูปแบบและ รูปแบบดังกล่าวมีลักษณะเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

4.2.2 วิเคราะห์ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคล ในภาษาไทยและในภาษา เวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ถูกกำหนดด้วยปัจจัยทั้งหมด 6 ปัจจัยได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ความสนใจสนม อบรมความรู้สึก และ สถานการณ์ ของผู้ใช้ภาษา เพื่อแสดงให้เห็นว่าลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลที่แบ่งออกตามความสัมพันธ์ ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยและภาษาเวียดนามแตกต่างกันอย่างไร

4.2.3 วิเคราะห์ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียก บุคคลตามรูปแบบต่าง ๆ ของทั้งสองภาษาดังกล่าว

4.3 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

4.3.1 สรุปและอภิปรายรูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ซึ่งมีทั้งรูปแบบที่เหมือนและรูปแบบที่ต่างกัน

4.3.2 สรุปและอภิปรายปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคล ในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามซึ่งแบ่งออกตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูก กล่าวถึง

4.3.3 สรุปและอภิปรายลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้ คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามซึ่งมีลักษณะทั้งเหมือนและต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับคำเรียกบุคคล

1.1 คำจำกัดความของคำเรียกบุคคล

บรอน (Braun, 1988, p.7) ให้คำจำกัดความของ คำเรียกบุคคล (Forms of address) ว่า คำเรียกบุคคล หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่ใช้เรียกผู้ที่พูดด้วย ซึ่งแบ่งความหมายของ การบ่งชี้

คุก (Cooke, 1968, p.1) กล่าวว่า คำเรียกบุคคล หมายถึง คำสรรพนามหรือคำ ชนิดอื่นๆ ที่ใช้سمேอคำสรรพนาม คำเหล่านี้จะใช้เป็นประธานหรือกรรมของประโยคเพื่อเรียก บุคคลที่ปรากฏในคำพูดของบุคคลที่หนึ่งหรือบุคคลที่สอง

เมษฐ สดส่องกุช (2553, หน้า 10) นิยามคำเรียกบุคคลว่า หมายถึง คำที่ นำมาใช้เพื่อเรียกคู่สนทนา คำเหล่านี้บ่งบอกความสัมพันธ์ของคู่สนทนา และแบ่งความหมายใน เรื่องสถานภาพทางสังคม ในภาษาส่วนใหญ่คำที่นำมาใช้เป็นคำเรียกบุคคลได้แก่ คำนาม คำ สรรพนาม และคำกริยา

ส่วน เล แท็ง กิม (Lê Thanh Kim, 2002, p.31) นิยามศัพท์ของคำเรียกบุคคลที่มี ความหมายกว้างออกไป โดยกล่าวว่า คำเรียกบุคคลคือคำที่ใช้เรียกตนเองหรือเรียกบุคคลใดบุคคล หนึ่งเมื่อเข้าผู้นั้นอยู่ในฐานะของบุรุษที่ 2 หรือบุรุษที่ 3 ในการสนทนาระหว่างบุคคลในการสื่อสาร แสดงออกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการสนทนาแล้ว ยังบ่งบอกถึงเจตนา ความรู้สึก และฐานะ ของผู้เข้าร่วมการสนทนาในแต่ละสถานการณ์

เหงียน ถิ จุ่ง ถันห์ (Nguyễn Thị Trung Thành, 2007, p.2) ให้คำจำกัดความของ คำเรียกบุคคลที่สดคลล์กับ เล แท็ง กิม โดยกล่าวว่า คำเรียกบุคคลหมายถึง คำและกลุ่มคำที่ผู้ พูดใช้เรียกแทนตนเอง เรียกผู้ที่กำลังสนทนา กับตัวเอง และกล่าวถึงบุคคลที่สามที่ไม่ปรากฏตัวใน การสนทนานั้น คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามได้แก่ คำสรรพนาม คำเรียกญาติที่ใช้ในการเรียก ชาน คำนามบ่งบอกสถานภาพทางสังคมและคำบอกอาชีพ

จากคำจำกัดความดังที่กล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่า คำเรียกบุคคล คือคำและ กลุ่มคำที่ผู้พูดใช้เรียกแทนตนเอง เรียกผู้ฟัง และเรียกผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนา คำเรียกบุคคล นอกจากแสดงออกถึงความสัมพันธ์ เจตนา อารมณ์ความรู้สึก สถานภาพทางสังคมของผู้ที่เข้าร่วม

การสนทนาแล้ว ยังແงความหมายໃນເງື່ອງວັດນອຣມຂອງຜູ້ໃຊ້ພາສາອີກດ້ວຍ ຈາກຄວາມໝາຍແປ່ງທາງດ້ານວັດນອຣມຂອງຜູ້ໃຊ້ພາສາໃນການໃຊ້ຄໍາເຮີຍບຸກຄລ ເຮົາສາມາດນອນເຫັນລັກຜະທາງດ້ານສັງຄມແລະວັດນອຣມຂອງໜ້າຕິນ້ນໄດ້

1.2 ແນວິດເກີຍກັບສ່ວນປະກອບແລະຮູບແບບຂອງຄໍາເຮີຍບຸກຄລ

ບຣອນ (Braun, 1988, pp.7 - 11) ກລ່າວວ່າ ໃນເກືອບທຸກພາສາ ຄໍາເຮີຍບຸກຄລ (Forms of address) ມັກຈະປະກອບດ້ວຍຄໍາ 3 ປະເທດ ໄດ້ແກ່ ຄໍາສະບັບນາມ ຄໍາກີໂຍ ແລະ ຄໍານາມ

1.2.1 ຄໍາສະບັບນາມ ເປັນຄໍາທີ່ໃຊ້ເຮີຍຜູ້ທີ່ເຂົ້າວ່າມກາຮັນທາງສິ່ງສ່ວນມາກຈະເປັນສະບັບນາມບຸກຄລທີ່ສອງ ເຊັ່ນ you ໃນພາສາອັງກຸດ tu, vous ໃນພາສາຟຣັ່ງເສດ ເປັນຕົ້ນ

1.2.2 ຄໍາກີໂຍ ເປັນຄໍາໃຊ້ເຮີຍຄູ່ສັນທານໂດຍກາເປີ່ຍນໍວຍເຕີມທ້າຍຄໍາ ໂດຍແປ່ງເປັນ 2 ຮູບແບບ ດື່ນໍວຍເຕີມທ້າຍຄໍາເພື່ອໃຊ້ເຮີຍບຸກຄລທີ່ເຂົ້າວ່າມກາຮັນທານາຄານເດືອກ ແລະ ໄນໍວຍເຕີມທ້າຍຄໍາເພື່ອໃຊ້ເຮີຍບຸກຄລທີ່ເຂົ້າວ່າມກາຮັນທານາຄານ ເຊັ່ນ mine-t ('ໄປ໌ແນ, ໃໃຊ້ເຮີຍຜູ້ພັ້ນທີ່ເປັນຄານເດືອກແລະແປ່ງຄວາມໝາຍຂອງຄວາມສົນທຶນນີ້) ໃນກຸ່ມພາສາເຊັ່ນ ພາສາສປັນ (ຫຼືອພາສາໂປຣຖຸເສດ ຫຼືອພາສາຟິນແລນດ്) ຕາມໜັກຈະໄມ້ໃຊ້ສະບັບນາມແທນປະການໃນປະໂຍດ ຄໍາກີໂຍ ແລ້ວເນື່ອງກາລຍເປັນສ່ວນທີ່ຈຳເປັນອ່າງຍິ່ງເນື່ອງຈາກເປັນສ່ວນເດືອກໃນການເຮີຍບຸກຄລທີ່ເຂົ້າວ່າມກາຮັນທານາ

1.2.3 ຄໍານາມ ມາຍຄື່ງ ຄໍານາມແລະຄໍາວິເສດນີ້ທີ່ໃຊ້ຮະບຸກ່ານທາງວິຊາງອົງຄ່ຽນ ສັນທານາໃນບຸກຄລ ສິ່ງສ່ວນທານາທີ່ແປ່ງອອກເປັນຄໍານິດຕ່າງໆ ຢ່ອຍລົງມາອີກໄດ້ແກ່ 1) ຊື່ອ (Name) 2) ຄໍາເຮີຍຄູ່າດີ (Kinship terms) 3) ຄໍານໍາຫຼາ (Titles) ເຊັ່ນ Mr, Mrs ໃນພາສາອັງກຸດ Herr, Frau ໃນພາສາເຍອມັນ ເປັນຕົ້ນ 4) ຄໍາຊື່ຍົກຫົວໜ່ວ່າ (Rank) ເຊັ່ນ doctor, major, Count, Duke ເປັນຕົ້ນ 5) ອາການນາມ (Abstract noun) ເຊັ່ນ (Your) Excellency. (Your) Grace ເປັນຕົ້ນ 6) ຄໍາບອກອາຊີ່ພ (Occupational terms) ເຊັ່ນ waiter ໃນພາສາອັງກຸດ chauffeur ໃນພາສາຟຣັ່ງເສດ ເປັນຕົ້ນ 7) ຄໍາແສດງຄວາມສົມພັນຮີ (Words for expressing certain relations) ເຊັ່ນ Kollege (ເພື່ອນຮ່ວມງານ) ໃນພາສາເຍອມັນ ເປັນຕົ້ນ 8) ຄໍາແສດງຄວາມຮູ້ສືກ (Terms of endearment) ແລະ 9) ຄໍາບອກຄວາມສົມພັນຮີຮ່ວ່າງຜູ້ພັ້ນກັບບຸກຄລທີ່ສາມ (Terms of defining addressee's relation to another person) ເຊັ່ນ father of Ali, daughter of Ahmed ເປັນຕົ້ນ

ອ່າຍ່າງໄກກ້ຕາມ ຄວາມໜາກໜາຍໃນສ່ວນປະກອບຂອງຄໍາເຮີຍບຸກຄລໃນແຕ່ລະ ພາສາໜີ້ນອູ້ກັບປັ້ງຈີຍທາງສັງຄມແລະວັດນອຣມ ການໃຊ້ຄໍາເຮີຍບຸກຄລໜີ້ນອູ້ກັບປັ້ງຈີຍທາງດ້ານ ເພີ້ມ ອາຍຸ ສັນກາພທາງສັງຄມ ແລະອາຊີ່ພ/ຕໍ່ແໜ່ງ ນອກຈາກນັ້ນ ລັກຜະທາງດ້ານປະເພນີ້ ວັດນອຣມ ແລະຄ່ານິຍົມກີ້ອາຈສັງຜລຕ່ອກການໃຊ້ຄໍາເຮີຍບຸກຄລອີກດ້ວຍ

คุก (Cooke, 1968, p.7) กล่าวว่า คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม 'ได้แก่ คำสรรพนาม คำเรียกเครื่อญาติ และชื่อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้'

1. คำสรรพนาม โดยแบ่งตามบุรุษที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 คือ สรรพนามบุรุษที่ 1 เช่น กระผม ฉัน ดิฉัน ภู่ ข้า tōi (ผม, ฉัน), tớ (เรา), tao (ภู่), mình (เรา, พากเรา) เป็นต้น สรรพนามบุรุษที่ 2 เช่น ท่าน คุณ แก มึง เรอา mày (มึง), bay (เอ็ง, มึง) เป็นต้น และสรรพนามบุรุษที่ 3 เช่น แก เขา หล่อน เหอ กό (มัน), họ (พากเขา), chung (พากเขา, พากมัน) เป็นต้น นอกจากนี้ในภาษาไทยยังพบรูปแบบ [คำเรียกญาติ + สรรพนาม] เช่น พี่แก เพื่อใช้เรียกบุคคลที่ถูกกล่าวถึง

2. คำเรียกเครื่อญาติ หมายถึง คำนามที่ใช้เรียกผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือด หรือผู้ที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือด เช่น พ่อ แม่ ลุง ป้า เจี้ยง ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย), chú (อาผู้ชาย), báć (ลุง, ป้า), bố (พ่อ), mẹ (แม่) เป็นต้น และคำนามที่บอกสถานภาพทางสังคม ซึ่งมักจะเป็นคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง เช่น อาจารย์ คุณหญิง เจ้าคุณ นาย bà chủ (คุณนาย), báć sỹ (หมอ), emai úy (ร้อยเอก), dồng chí (สาย) เป็นต้น

3. ชื่อ ได้แก่ ชื่อจริง เช่น ทองคำ บุญมี Thoa, Lý และชื่อเล่น เช่น แดง เต่า เล็ก Nhỏ, Phệ, Thộn เป็นต้น นอกจากนี้ในภาษาเวียดนามยังมีการใช้คำบอกลำดับเพื่อเรียกแทนชื่อบุคคล เช่น Hai (สอง), Ba (สาม), Tứ (สี่) สำหรับคนเวียดนามที่อยู่ทางภาคใต้ลูกคณแรกจะเรียกว่า Hai (สอง, เรียกลูกคนโต) ส่วนลูกคนต่อไปจะนับต่อจาก Hai (สอง) เป็น Ba (สาม, เรียกลูกคนที่สอง), Tứ (สี่, เรียกลูกคนที่สาม), Năm (ห้า, เรียกลูกคนที่สี่) เป็นต้น

ผลกรกุล (Palakornkul, 1972, pp.34 - 45) กล่าวว่า คำที่ใช้เรียกผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึงในการสนทนานั้น ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นบุรุษที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 ในภาษาไทยได้แก่

1. คำบุรุษสรรพนามแท้ (Personal pronouns proper) เช่น ผม ฉัน คุณ ท่าน เป็นต้น

2. คำเรียกญาติ (Kin terms) เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง เป็นต้น

3. คำเรียกญาติที่ใช้เรียกคนไม่มีความสัมพันธ์เป็นญาติ (Pseudo kin terms) เช่น พี่น้า ลุง อา เป็นต้น

4. คำเรียกตามบุคคลที่ 3 (Teknonymy terms) เช่น พี่ชายเรียกน้องสาวว่า "อา" ตามลูกของเขามา เป็นต้น

5. ชื่อ (Personal names)

6. คำเรียกตามความสัมพันธ์เป็นเพื่อน (Friendship terms) เช่น เพื่อน สาย เกลดอ เป็นต้น

7. คำบอกอาชีพ (Occupation terms) เช่น อาจารย์ ซ่าง ครู เป็นต้น
8. คำสรรพนามที่ยืมจากภาษาต่างประเทศ (Foreign loan words as pronoun) เช่น เจ้ เสีย หมาย ที่ยืมจากภาษาจีน I, you ที่ยืมจากภาษาอังกฤษ เป็นต้น
9. คำนำหน้าที่ใช้เสมือนคำสรรพนาม (Titles as pronouns) เช่น ท่าน คุณ เป็นต้น
10. คำและกลุ่มคำที่ใช้เรียกคู่สมรส (Words and phrases specially employed to refer to spouse) เช่น ที่บ้าน (เรียกสามีหรือภรรยา) คุณนาย (เรียกภรรยา) เป็นต้น
11. คำที่ใช้พูดสำหรับพระสงฆ์ (Special vocabulary used in speaking to and by monks) เช่น อาตามา อາตามากาพ เป็นต้น

ในงานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ กัลยา ติงศภัทิย์ และ อมรา ประสิทธิรัฐสินธุ (2531, หน้า 17 - 21) ได้กล่าวว่า ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยได้แก่คำ 7 ประเภท ดังนี้

1. ชื่อ ได้แก่ ชื่อจริง เช่น จันทร์ สนศักดิ์ และชื่อเล่น เช่น ตุ๊ก น้อย แก้ว ต้า แป้ง เป็นต้น
2. คำเรียกญาติ ได้แก่ คำเรียกทั้งผู้ที่มีความสัมพันธ์เป็นญาติและผู้ที่ไม่มีความสัมพันธ์เป็นญาติ แต่ผู้ดูแลรับเที่ยบเหมือนญาติของตน เช่น พ่อ เม่ ตา ยาย เป็นต้น
3. ยศ เช่น จ่า หมู่ พระยา คุณหนู เป็นต้น
4. อาชีพ/ตำแหน่ง ได้แก่ คำที่ระบุอาชีพ ฐานะ หรือหน้าที่การงาน เช่น นาย นายอำเภอ เพื่อน พี่ เป็นต้น
5. วลีแสดงความรู้สึก ได้แก่ คำหรือกลุ่มคำที่แสดงความรู้สึกที่ผู้พูดมีต่อผู้พึง เช่น ที่รัก ยอดรักของพี่ เป็นต้น
6. สรรพนาม/คำนำหน้า เช่น ท่าน คุณ นาง เป็นต้น
7. คำลงท้าย เช่น ค่ะ ครับ ขอรับ จ้า เป็นต้น

จากส่วนประกอบทั้งหมดข้างต้นประกอบเป็นคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงที่มีทั้งหมด 45 รูปแบบ ซึ่งสามารถสรุปดังนี้

คำเรียกชาน → ก + (ช)

ช → คำลงท้าย

ก → (1 ॥ 2 ॥ 3 ॥ 4 ॥ 5 ॥ 6)

1 → สรรพนาม/คำนำหน้า

2 → คำเรียกญาติ

3 → ยศ

4 → ตำแหน่ง/อาชีพ

5 → ชื่อ

6 → วลีแสดงความรู้สึก

ตามโครงสร้างข้างต้น สามารถอธิบายว่า คำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พูดในภาษาไทย ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วน ก. เป็นส่วนที่ต้องมี ซึ่งอาจจะเป็นคำใดคำหนึ่งในหมายเลข 1 ถึง 6 หรือเป็นคำประสมระหว่างคำ 6 ประเภททั้งหมด เช่น [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [คำนำหน้า + ตำแหน่ง/อาชีพ] เป็นต้น และ ส่วน ข. เป็นส่วนที่ไม่จำเป็นต้องมี คือ คำลงท้าย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล กัญญา ติงศรัทธ์ และ อมรา ประดิษฐ์รัตนโกสินทร์ทั้งหมด 25 รูปแบบ โดยแบ่งเป็น คำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พูดในภาษาไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ทั้งหมด 6 รูปแบบ และคำเรียกบุคคลที่มี ส่วนประกอบหลัก 2 แบบ คือ คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียว 6 รูปแบบ และคำเรียกบุคคลที่มี ส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป 19 รูปแบบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. คำเรียกบุคคลที่ประกอบด้วยส่วนประกอบเดียว มี 6 รูปแบบได้แก่ 1) ชื่อ
- 2) คำเรียกญาติ 3) ยศ 4) อาชีพ/ตำแหน่ง 5) วลีแสดงความรู้สึก และ 6) สรรพนาม/คำนำหน้า
2. คำเรียกบุคคลที่ประกอบด้วยส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป มี 19 รูปแบบ
ได้แก่ 1) [สรรพนาม/คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] เช่น คุณอา พ่อน่องชาญ 2) [คำนำหน้า + ยศ] เช่น ท่านนายพล เจ้าขุน 3) [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] เช่น คุณหมออ ท่านนายก 4) [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น เจ้าแต่น คุณละเมียด 5) [คำนำหน้า + วลีแสดงความรู้สึก] เช่น คุณที่รัก ไอลี่อนยา 6) [คำเรียกญาติ + ยศ] เช่น พี่ขุน พี่หลวง 7) [คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง] เช่น ลุงหมอ พีทิด 8) [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น พี่เกรียง น้ำให้ 9) [ยศ + ชื่อ] เช่น หมวดตราฯ ขุนอาทรว 10) [ยศ + วลีแสดงความรู้สึก] เช่น ท่านชายทูนหัวของแม่ 11) [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น หมອอจ ทิดเจียว 12) [ชื่อ + วลีแสดงความรู้สึก] เช่น กุลิศที่นำแสงสาร นุชแม่จอมขวัญ 13) [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง] เช่น คุณป้าอาจารย์ คุณลุงนายอำเภอ 14) [คำนำหน้า + ยศ + อาชีพ/ตำแหน่ง] เช่น คุณพระปลัด 15) [คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ] เช่น คุณหลวงพิสิฐ คุณพระวิเศษ 16) [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น "ไอทิดแกลัว ท่านอัยการสมิง 17) [คำนำหน้า + ชื่อ + วลีแสดงความรู้สึก] เช่น แม่นิมทิราก คุณนิตาองรม 18) [คำเรียกญาติ +

ชื่อ + วลีแสดงความรู้สึก] เช่น พี่รัตน์ของน้อง ลูกหญิงมีนามพ้าของแม่ และ 19) [ยศ + ชื่อ + วลี แสดงความรู้สึก] เช่น หญิงน้อยหลานเรา

ผลงานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามของ เล แท็ง กิม (Lê Thanh Kim, 2002, pp.30 - 31) ได้เสนอแนวคิดว่า คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามประกอบด้วยคำ 2 ชนิด คือ บุรุษสรพนาม เช่น *tôi* (ฉัน, ผู้ชาย), *tao* (ภู), *mày* (เมือง), *nó* (มัน) และ คำที่ใช้เสมือนบุรุษ- สรพนาม ได้แก่

1. คำเรียกญาติ เช่น *ông* (ปู่, ตา), *bà* (ย่า, ยาย), *bố* (พ่อ), *mẹ* (แม่)
2. คำบอกอาชีพ/ตำแหน่ง เช่น *giáo sư* (ศาสตราจารย์), *bác sĩ* (หมอ), *giám đốc* (ผู้อำนวยการ)

3. คำบอกความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น *bạn* (เพื่อน), *đồng chí* (สหาย)

4. นิยมสรพนาม เช่น *dây* (นี่), *đây* (นั่น)

5. ชื่อ เช่น *Lâm*, *Vân*

6. คำวิยาหรือคำวิเศษณ์ เช่น *cưng* (รัก), *bé* (เล็ก), *út* (สุดท้าย)

ทั้งนี้ เล แท็ง กิม (Lê Thanh Kim, 2002, pp.43 - 44) ได้เสนอรูปแบบของคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม ซึ่งคนเรียกนามสามารถเรียกงานกัน ดังนี้

1. ชื่อ - นามสกุล ได้แก่ ชื่อจริง เช่น *Thu*, *Minh* นามสกุล เช่น *Hồ*, *Nguyễn* ชื่อกลาง + ชื่อจริง เช่น *Minh Phuong* (โดย *Minh* เป็นชื่อกลาง + *Phuong* เป็นชื่อจริง), *Anh Tú* (โดย *Anh* เป็นชื่อกลาง + *Tú* เป็นชื่อจริง) นามสกุล + ชื่อจริง เช่น *Phan Quân* (โดย *Phan* เป็น นามสกุล + *Quân* เป็นชื่อจริง), *Nguyễn Sơn* (โดย *Nguyễn* เป็นนามสกุล + *Sơn* เป็นชื่อจริง) และ นามสกุล + ชื่อกลาง + ชื่อจริง เช่น *Nguyễn Thị Thắm* (โดย *Nguyễn* เป็นนามสกุล + *Thị* เป็นชื่อกลาง + *Thắm* เป็นชื่อจริง), *Trần Văn Tân* (โดย *Trần* เป็นนามสกุล + *Văn* เป็นชื่อกลาง + *Tân* เป็นชื่อจริง) เป็นต้น

2. คำสรพนาม ได้แก่ บุรุษสรพนาม คำเรียกญาติ และคำนามหรือคำชนิด อื่น ๆ ที่ใช้เสมือนคำสรพนาม เช่น *tôi* (ฉัน, ผู้ชาย), *em* (น้อง), *bạn* (เพื่อน) เป็นต้น

3. คำบอกอาชีพหรือตำแหน่ง ได้แก่ คำบอกอาชีพ คำบอกตำแหน่ง หรือ คำบอกอาชีพ+ คำบอกตำแหน่ง เช่น *bác sĩ* (หมอ), *giáo sư* (ศาสตราจารย์), *tiếng sĩ* (ดีอักษรศาสตร์) เป็นต้น

4. ชื่อของผู้ที่มีความสัมพันธ์เป็นญาติ เช่น ชื่อของสามี ชื่อของลูก ชื่อของหลาน

5. คำเรียกบุคคลแบบประสมระหว่าง (1) + (2) + (3) + (4) เช่น [คำบอกตำแหน่ง + ชื่อ] [คำบอกอาชีพ + นามสกุล + ชื่อ] [คำสรรพนาม + ชื่อ] เป็นต้น เช่น bà giám đốc (ท่านผู้อำนวยการหญิง) ông Kiên (คุณ Kiên) เป็นต้น

6. การละคำเรียกบุคคล หมายถึง ผู้พูดไม่ใช้คำเรียกบุคคลในขณะสนทนาจากแนวคิดเกี่ยวกับส่วนประกอบและรูปแบบของคำเรียกบุคคลทั้งในภาษาไทยและภาษาเวียดนามดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับส่วนประกอบและรูปแบบของคำเรียกบุคคลในทั้งสองภาษาที่จะใช้ในการศึกษาต่อไปนี้

ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามได้แก่คำ 9 ประเภทโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ชื่อ ได้แก่ ชื่อจริง เช่น นาลี วิชัย Mai, Lâm ชื่อเล่น เช่น นุ่น อาง Bống, Thủ และบางรูปแบบที่ปรากฏเฉพาะในภาษาไทยหรือภาษาเวียดนามเนื่องจากการเรียงลำดับชื่อและนามสกุลในสองภาษาแตกต่างกัน เช่น [ชื่อ + นามสกุล] (ในภาษาไทย) เช่น สายธาร ประเสริฐราภรณ์ ชาติชาย ชาติย่างกุ้ง [ชื่อกลาง + ชื่อจริง] (ในภาษาเวียดนาม) เช่น Ngọc Anh (โดย Ngọc เป็นชื่อกลาง + Anh เป็นชื่อจริง), Thu Mỹ (โดย Thu เป็นชื่อกลาง + Mỹ เป็นชื่อจริง) [นามสกุล + ชื่อจริง] (ในภาษาเวียดนาม) เช่น Trần Hoàn (โดย Trần เป็นนามสกุล + Hoàn เป็นชื่อจริง), Vũ Nho (โดย Vũ เป็นนามสกุล + Nho เป็นชื่อจริง) [นามสกุล + ชื่อกลาง + ชื่อจริง] (ในภาษาเวียดนาม) เช่น Trần Văn Ánh (โดย Trần เป็นนามสกุล + Văn เป็นชื่อกลาง + Ánh เป็นชื่อจริง), Nguyễn Ngọc Minh (โดย Nguyễn เป็นนามสกุล + Ngọc เป็นชื่อกลาง + Minh เป็นชื่อจริง) เป็นต้น

2. คำเรียกญาติ ได้แก่ คำเรียกทั้งผู้ที่มีความสัมพันธ์เป็นญาติและผู้ที่ไม่ใช่ญาติกับผู้พูด เช่น ลุง ป้า พี่ น้อง Cô (อาผู้หญิง), dì (น้าสาว), cậu (น้าชาย), anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว) เป็นต้น

3. สรรพนาม/คำนำหน้า ได้แก่ บุรุษสรรพนาม เช่น คุณ, ผู้, จน, tôi (ผู้, นั้น), tao (คุณ), mày (เมือง) และคำนำหน้าส่วนประกอบอื่นของคำเรียกบุคคล ซึ่งเป็นคำบอกเพศ เช่น ไอ้, อี, cái (แม่, ยาย), thằng (ไอ้, พ่อ, ตา) หรือบอกร้านภาพทางสังคมของผู้พูด ผู้ฟังหรือผู้อุปการล่าวถึง เช่น ท่าน, ngài (ท่าน) เป็นต้น

4. ยศ ได้แก่ คำที่มีความหมายแสดงฐานะหรือชั้นของบุคคล เช่น คุณหญิง ร้อยตรีฯ โท เสือ tá (พันเอก), thiếu tướng (พลตรี) เป็นต้น

5. อาชีพ/ตำแหน่ง ได้แก่ คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งหน้าที่การทำงานของผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง เช่น อธิการบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้า nhà báo (นักข่าว), công nhân (พนักงาน, กรรมกร)

6. คำนาม เช่น สาว แฟน ครอบครัว bəuŋ (เพื่อน), trè con (เด็ก), ngυɔi ləoŋ (ผู้ใหญ่)
เป็นต้น

7. นิยมสรรพนาม เช่น นี่, นั้น, dây (นี่), dây (นั้น)
8. คำวิเศษณ์ (พบเฉพาะในภาษาเวียดนาม) เช่น ləoŋ (ใหญ่, โต), bē (เล็ก), lāo (แก่)
9. กลุ่มคำ ได้แก่ กลุ่มคำที่เป็นนามวลี เช่น น้องสาวของผม ชายหนุ่มคนนี้n cō bē dō (แม่เด็กคนนั้น), anh trai em (พี่ชายของหนู) และกลุ่มคำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง เช่น น้องรักของพี่ ที่รัก ใจتاแก่บ้า em yêu (น้องรัก), cái mủ đa tinh sỹ (อีังหลายใจคนนั้น) เป็นต้น

จากส่วนประกอบทั้งหมด 9 ประเภทข้างต้นประกอบเป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนาม โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ ได้แก่

1. คำเรียกบุคคลที่ประกอบด้วยส่วนประกอบเดียว เช่น สรรพนาม (เช่น เธอ เขายa tớ (เรา), mày (เมือง)) คำเรียกญาติ เช่น (พี่ น้อง em (น้อง), cháu (หลาน)) อาชีพ/ตำแหน่ง (เช่น ครู ตำรวจ y tá (พยาบาล), sinh viên (นักศึกษา)) ชื่อ (เช่น รถ วิเตียง Thu Cúc, Ba) เป็นต้น
2. คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป เช่น [คำนำหน้า + ชื่อ] (เช่น คุณสายทอง, chị Diên (คุณ Diên)) [ยศ + ชื่อ] (เช่น หลวง/orstadict/ดิวจั๊ย trung tá Sơn (พันโท Son)) [คำเรียกญาติ + สรรพนาม] (เช่น แม่เข้า chị nó (พี่เข้า)) เป็นต้น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้คำเรียกบุคคลกับปัจจัยทางสังคม

บราวน์ และ กิลแมน (Brown and Gilman, 1960) ศึกษาเรื่อง The pronouns of Power and Solidarity พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่กำหนดการเลือกใช้คำสรรพนามคืออำนาจ (Power) และความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้น (Solidarity) โดยวิเคราะห์จากคำสรรพนามในภาษาฝรั่งเศส เบอร์มัน อิตาลี และภาษาสเปน และได้สรุปว่า คำสรรพนามบุรุษที่ 2 เอกพจน์ ในภาษาญี่ปุ่นมี 2 รูป คือ T (เช่น 君 ในภาษาฝรั่งเศส) แสดงความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้น และ V (เช่น vous ในภาษาฝรั่งเศส) แสดงถึงอำนาจหรือความสัมพันธ์แบบไม่เท่าเทียมกัน

นอกจากนั้นพบว่า บุคคลหนึ่งถือว่ามีอำนาจต่ออีกฝ่ายหนึ่งเมื่อเขามีน้ำเสียง ความคุ้มพูดติกรูมของฝ่ายตรงข้าม ซึ่งลักษณะประการนี้จะท่อนจากการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 กล่าวคือ เมื่อผู้พูดกับผู้ฟังมีความสัมพันธ์แบบไม่เท่าเทียมกันจะใช้สรรพนาม V ถ้าผู้พูดกับผู้ฟังมีความสัมพันธ์แบบเท่าเทียมกันจะใช้สรรพนาม T เพื่อเรียกกัน หรือพูดในอีกແนื้องี่ ผู้มีอำนาจจะใช้สรรพนาม T เพื่อเรียกผู้ที่ไม่มีอำนาจ ส่วนผู้ที่ไม่มีอำนาจจะใช้สรรพนาม V เพื่อเรียกผู้ที่มีอำนาจ รูปแบบ T-T ใช้ในการสนทนารูปแบบไม่เป็นทางการ แสดงความหมายของความสัมพันธ์แบบแน่นแฟ้น ส่วนรูปแบบ V-V ใช้ในการสนทนารูปแบบเป็นทางการ แสดงความหมายของความสัมพันธ์แบบไม่เท่าเที่ยงกัน

เที่ยมกัน นอกจานั้น การใช้ T หรือ V ยังขึ้นอยู่กับลักษณะทางสังคม เช่น โครงสร้างทางสังคม อุดมการณ์ทางการเมือง และเจตนาของผู้ใช้ภาษาอีกด้วย

งานวิจัยของ คุก (Cooke, 1968) ศึกษาเกี่ยวกับคำสรรพนามในภาษาไทย พบว่า และ เวียดนามพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำสรรพนามทั้งสามภาษาดังกล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง โดยแบ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ที่มี สถานภาพที่สูงกว่า เท่ากัน และต่ำกว่า นอกจากนั้นก่อนจะเลือกใช้คำสรรพนามในการสนทนากับผู้ใดจะพิจารณาจากปัจจัยอยู่ต่าง ๆ ได้แก่ สถานภาพ ความสนใจ และความรู้สึก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สถานภาพ ในสังคมไทย อายุ ประสบการณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ และความไม่สนใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาสถานภาพของผู้อื่นว่าสูงกว่า เท่ากัน หรือต่ำกว่าตนเอง ในขณะที่คนเวียดนามเห็นความสำคัญกับเรื่อง อายุ สถานภาพทางสังคม และ สัดส่วนของญาติ

2. ความสนใจ คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในทั้งภาษาไทย และภาษาเวียดนาม โดยการใช้คำเรียกญาติและชื่อเพื่อเรียกบุคคลในขณะท่านามักจะแสดง ความสนใจมากกว่าการใช้คำแสดงสถานภาพ

3. ความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกไม่ดีของบุคคลคนหนึ่งที่แสดงออก โดยการไม่ปฏิบัติตามหลักความสุภาพและการมีมาตรฐานที่สังคมได้กำหนดไว้ ปัจจัยด้านความรู้สึก เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามน้อยกว่า ปัจจัยด้านสถานภาพและความสนใจ ในภาษาไทย เมื่อต้องการแสดงความรู้สึกไม่ดีของ ตนเองที่มีต่อผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง ผู้พูดมักจะเลือกใช้บุรุษสรรพนามมากกว่าคำเรียกญาติหรือชื่อ ส่วนในภาษาเวียดนามคำเรียกบุคคลที่ແ表ความรู้สึกที่ไม่ดีนั้นมีทั้งคำบุรุษสรรพนาม เช่น tao (ຖุ), mày (มึง) และคำเรียกญาติ เช่น ông (บู่, ตา), bà (ย่า, ยาย) เป็นต้น

ผลงานวิจัยของ ผลกรกุล (Palakornkul, 1972) ที่ศึกษาคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยถือนกรุงเทพฯ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคล ในภาษาไทยได้แก่ อำนาจและสถานภาพของผู้ใช้ภาษา กล่าวคือ ผู้ที่มีอำนาจและสถานภาพทาง สังคม เช่น ต้นนำเนิด ประสบการณ์ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา เป็นต้น ที่แตกต่างกันจะใช้คำเรียกบุคคล แตกต่างกัน นอกจากนั้นยังมีปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย เช่น ความเป็นญาติและความสัมพันธ์ทางครอบครัว ความเป็นมิตร อาชีพ ศาสนาและกลุ่มชาติพันธุ์ อายุ เพศ และความแตกต่างระหว่างวัย นอกจากนั้นยังมีปัจจัยด้านวัฒนธรรมอื่น ๆ ก็ส่งผลต่อ

การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย เช่น ความสนใจ ความเคารพ ความเป็นปีกແຜ่น ความเป็นทางการ การที่มีลูกอยู่ด้วย การที่มีคนไม่รู้จักหรือคนที่มีอำนาจและสถานภาพทางสังคมอยู่ด้วย ระยะเวลาของการรู้จักกัน การวางแผน และการแสดงความณิคความรู้สึก

งานวิจัยของ กัลยา ติงศภัทิย์ และ ออมรา ประลิทธิรัฐสินธุ (2531) ที่ศึกษาคำเรียกขาน หรือคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์พบว่า ปัจจัยหลักที่กำหนดการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยคือความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. ความสัมพันธ์แบบสมดุล คือ ความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกันระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยพิจารณาจากด้านบทบาทของทั้งสองฝ่ายว่ามีบทบาทเหมือนกัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน คู่รัก คนที่รู้จักกัน และคนที่ไม่รู้จักกัน

2. ความสัมพันธ์แบบไม่สมดุล คือ ความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันด้านสถานภาพทางสังคมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยพิจารณาจากปัจจัยด้าน อายุ ประสบการณ์ อำนาจ เป็นต้น เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้ใหญ่กับญาติผู้น้อย ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับลูกศิษย์ เป็นต้น

3. ความสัมพันธ์แบบเป็นกลาง คือความสัมพันธ์ที่ไม่แสดงว่าในระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ไม่มีฝ่ายไหนมีบทบาทหรือสถานภาพต่างกันหรือสูงกว่า เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการ กับผู้รับบริการ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การเลือกใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยถูกกำหนดด้วยความเคารพและความสนใจซึ่งเป็นลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

เมษvn สอดส่องกฤษ (2550) ศึกษาเปรียบเทียบระบบคำเรียกขานในภาษาไทยกับภาษาจีนและได้เสนอผลว่า ปัจจัยที่กำหนดการเลือกใช้คำเรียกขานในภาษาไทยมีอยู่ 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภาษาใน และปัจจัยภายนอก

1. ปัจจัยภาษาใน หมายถึง ปัจจัยที่อยู่ในตัวของผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ข้อจะส่งผลโดยตรงต่อการใช้คำเรียกบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพส่วนตัว เจตนา อาชมณ์ความรู้สึก และ ชนชาติ ในบรรดาปัจจัยภาษาในเหล่านี้ปัจจัยที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงคือเพศและอายุของคู่สนทนา

2. ปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัจจัยที่อยู่นอกตัวของผู้พูดและผู้ฟัง ได้แก่ สังคม วัฒนธรรม สถานภาพทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา สภาพแวดล้อมทางภาษา ยุคสมัย และระบบภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาถือเป็นปัจจัยที่สุดต่อการเลือกใช้คำ

เรียนบุคคล โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น ความสัมพันธ์แบบจันญาติ และความสัมพันธ์แบบไม่ใช่ญาติ ซึ่งแบ่งย่อยได้เป็น คนแปลงหน้า คนรู้จัก และคนสนิท

ฝ่าย ห้อง ห้าม (Phạm Ngọc Hàm, 2008, p.83) ศึกษาเปรียบเทียบคำบุรุษสรพนามในภาษาจีนและในภาษาเวียดนาม เมื่อกล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา ซึ่งในที่นี้คือ สถานการณ์ที่หมายถึง สถานการณ์ในการใช้ภาษา ได้แก่ ปัจจัยภายนอกของผู้ใช้ภาษา การใช้คำบุรุษสรพนามเป็นส่วนหนึ่งของการสนทนา ดังนั้นปัจจัยที่กำหนดการสนทนาจึงกำหนดการใช้คำบุรุษสรพนามด้วยเช่นกัน กล่าวคือ การใช้คำบุรุษสรพนามขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านจิตวิทยา สังคม และเป้าหมายของการสนทนา ฝ่าย ห้อง ห้าม ได้อธิบายปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายนอกที่กำหนดการเลือกใช้คำบุรุษสรพนามว่า ปัจจัยภายนอกมายถึง ปัจจัยที่อยู่ภายนอกด้านหมายถึงบริบทในการสนทนา เช่น ผู้ที่เข้าร่วมการสนทนา บริบทด้านสังคม และการประภูมิ化 ไม่ประภูมิ化 ของบุคคลที่สาม

จากแนวคิดเกี่ยวกับการใช้คำเรียนบุคคลกับปัจจัยทางสังคมที่กล่าวมาข้างต้น เราอาจสรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่กำหนดการเลือกใช้คำเรียนบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามของผู้ใช้ภาษาคือความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง โดยในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาจากปัจจัยอยู่ต่าง ๆ ด้าน เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ได้แก่ สถานภาพต่างกัน เช่น 为人 กับ หรือ สูง กว่า ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ความสนใจ ความสนใจ ได้แก่ ความสนใจหรือไม่สนใจระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง อารมณ์ความรู้สึกของผู้ใช้ภาษา และ สถานการณ์ ได้แก่ ความเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

3. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้ภาษา

นักภาษาศาสตร์ทั้งหลายต่างเห็นพ้องต้องกันว่า ภาษา มีความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับวัฒนธรรม ดังเช่น เหงียน ดีก โต่น (Nguyễn Đức Tôen, 2002, pp. 21-25) ได้กล่าวว่า ภาษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชนชาติ ได้ชนชาตินี้อย่างชัดเจนมากที่สุด ลักษณะทางวัฒนธรรมของชนชาตินี้ถูกเก็บไว้เป็นอย่างดีที่สุดในภาษาของชนชาตินั้น การศึกษาความหมายของคำในภาษาหนึ่งจะทำให้เราเข้าใจลักษณะทางด้านสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละ ภูมิภาค ที่ได้เก็บไว้และถ่ายทอดออกมาโดยภาษาหนึ่น หรือพูดในอีกแห่งหนึ่ง เราสามารถศึกษาลักษณะทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของชนชาตินี้ผ่านการศึกษาความหมายของคำ กลุ่มคำ และประวัติของภาษาหนึ่ง ๆ

การศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างทางความหมายของคำในภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มนี้เพื่อให้เห็นถึงระบบความคิดและการมองโลกของผู้ใช้ภาษาของกลุ่มนี้ ฯ เรียกว่าการศึกษา

แนวอรอตศาสตร์ชาติพันธุ์ (Ethnosemantics) โดย เอ็ดเวิร์ด ชาเพียร์ (Edward Sapir) และ เบนจามิน ลี วอร์ฟ (Benjamin Lee Whorf) นักมนุษยวิทยาภาษาศาสตร์ได้เสนอสมมุติฐานที่ว่า ความแตกต่างทางด้านโครงสร้างระหว่างภาษา 2 ภาษาจะกำหนดการนิคิด การมองโลกและการเข้าใจสิ่งแวดล้อมระหว่างผู้ใช้ภาษาในกลุ่มสองกลุ่มนั้นแตกต่างกัน (อ้างถึงใน Kay and Kempton, 1984, pp.65-79) หรือพูดในอีกแบบหนึ่ง ความแตกต่างทางระบบความคิดและมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาจะระหว่างสองกลุ่มชาติพันธุ์ขึ้นอยู่กับความแตกต่างทางด้านโครงสร้างของภาษานั้น ๆ

จากสมมุติฐานดังกล่าว วอร์ฟ (B. Whorf, 1941) ได้อภิบายความคิดว่า ภาษา มีอิทธิพลต่อระบบความคิดและวัฒนธรรม โดย วอร์ฟ ได้ศึกษาเปรียบเทียบภาษา霍皮 (Hopi) กับภาษาในเขตยุโรป (SAE) เพื่อตอบคำถามสองคำถามว่า 1) จากประสบการณ์อันเดียวกันสำหรับทุกคน จะทำให้ความคิดเรื่องเวลา สถานที่ และวัตถุมีโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาเหมือนกันหรือไม่ หรือความคิดเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางไวยากรณ์ของแต่ละภาษา และ 2) เราสามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานวัฒนธรรมและพฤติกรรมกับแบบแผนสำคัญทางภาษาได้หรือไม่ ผลการวิจัยได้ตอบคำถาม 2 คำถามในการวิจัยว่า 1) ความคิดเกี่ยวกับเรื่องเวลาและวัตถุสำหรับมนุษย์ไม่ใช่มาจากการประสบการณ์อันเดียวกัน หากแต่ขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางไวยากรณ์ของแต่ละภาษา หรือพูดในอีกแบบหนึ่ง กระบวนการใช้ภาษาของเจ้าของภาษาได้ทำให้เกิดความคิดเกี่ยวกับเรื่องเวลาและวัตถุ สำหรับคำถามที่ 2) วอร์ฟ ได้เสนอคำตอบว่า มีความเกี่ยวข้องแต่ไม่ใช่ความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานวัฒนธรรมกับแบบแผนสำคัญของแต่ละภาษา จากสมมุติฐานของชาเพียร์ และ วอร์ฟ รวมทั้งผลงานวิจัยของวอร์ฟแสดงให้เห็นว่า ภาษา ความคิด และ วัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งความเชื่อและวิถีชีวิตของชนกลุ่มใดกลุ่มนั้นจะสะท้อนออกมายังคำและโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษานั้น ๆ ดังเช่น อัญชลี สิงหน้าย (2548) ได้กล่าวว่า “ภาษา เป็นสิ่งที่สะท้อนความนิคิดและการมองโลกของเจ้าของภาษา หากมีการพิจารณาความหมาย ของศัพท์หมวดต่าง ๆ ในภาษาหนึ่ง ๆ แล้ว จะทำให้เข้าใจความนิคิดและการมองโลกของชนที่พูดภาษานั้นได้”

ต่อมา นักภาษาศาสตร์ท่านอื่น ๆ ต่างแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกับแนวคิดของชาเพียร์ และ วอร์ฟ เช่น บราวน์ (Brown, 1994, p.177 อ้างอิงใน Someyeh and Fatemeh, 2012, p.522) ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม วัฒนธรรมก็เป็นส่วนหนึ่งของภาษา ภาษา กับวัฒนธรรมจึงมีการผสานเข้าด้วยกันจนกระทั่งไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เอ็มมิตต์ กับ พอลล์อก (Emmit and Pollock, 1997) เรื่องว่า ภาษา มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมและวัฒนธรรมได้ สะท้อนและถูกถ่ายทอดผ่านภาษาจากรุ่นสู่รุ่น ส่วน แทงค์ (Tang, 1999) ได้กล่าวว่า ภาษาคือ

วัฒนธรรมและวัฒนธรรมคือภาษา ทั้งนี้สามารถกล่าวได้ว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและ สะท้อนลักษณะของวัฒนธรรมอุปมาให้เห็นโดยรูปแบบ ลักษณะการใช้ และความหมาย

เมื่อกล่าวถึงลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนจากคำสรุปนามในภาษาไทย กัญญา นาคสกุล (2540, หน้า 2) ได้ให้ข้อสรุปว่า “วัฒนธรรมไทยที่สะท้อนออกมายังคำสรุปนามมีหลาย ประการ เช่น การมีสัมมาคารواะ การรู้จักเด็กรู้จักผู้ใหญ่ ความอ่อนน้อมถ่อมตนและยกย่อง ให้เกียรติผู้อื่น การให้ความสำคัญกับชัยชนะ ความผูกพันระหว่างครอบครัวและเครือญาติ การกลมกลืน ปรับเปลี่ยนสถานการณ์ทั้งในด้านอารมณ์ สังคม และสภาวะการณ์โลก ในภาษา วรรณคดียังให้ความสำคัญแก่มนุษย์ omnusy และสัตว์ต่าง ๆ อีกด้วย” นอกจากนั้นคำสรุปนาม ในแต่ละสถานการณ์ยังแสดงออกถึงลักษณะประจำตัวของผู้พูดและผู้ฟัง แสดงความสัมพันธ์ ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง แสดงอารมณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แสดงค่านิยมและแสดงความผันแปร ของวัฒนธรรมอย่างไม่หยุดนิ่ง

ผลงานวิจัยของ ฝ่าม หงอก ห่าม (Pham Ngoc Ham, 2008) พบว่า การใช้คำเรียก บุคคลในภาษาเวียดนามແงความหมายของการแบ่งรุ่นและสถานภาพทางสังคมของบุคคล ที่เข้าร่วมการสนทนากาย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะทางด้านประเพณี ค่านิยม ทางวัฒนธรรม และระบบความคิดของคนเวียดนามที่คิดว่า คนในสังคมมีความแตกต่างกัน ทางสถานภาพ อายุ รุ่น และเพศ ดังนั้นเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุข ทุกคนในสังคมต้องเคารพะเบี้ยน และข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการสนทนา เช่น ต้องแสดงความเคารพ ให้เกียรติและ ยกย่องผู้อื่น เป็นต้น นอกจากนั้น ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามก็เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย และค่านิยมต่าง ๆ ของสังคม

จากแนวคิดต่าง ๆ ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษา เวียดนามจะสะท้อนลักษณะทางด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งระบบความคิดและโลกทัศน์ของ คนไทยและคนเวียดนาม ซึ่งเป็นประเด็นหนึ่งที่ผู้วิจัยจะศึกษาในการศึกษานี้

การศึกษาคำเรียกบุคคลในภาษาไทย ภาษาเวียดนาม และภาษาอื่น ๆ

คำเรียกบุคคลในงานวิจัยนี้หมายถึงคำที่ใช้เรียกผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในขณะ สนทนา ดังนั้นในการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกจากการทบทวน งานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกบุคคลแล้ว ยังกล่าวถึงงานวิจัยเกี่ยวกับคำสรุปนามหรือคำบุรุษสรุปนาม ซึ่งเป็นคำที่ใช้เรียกผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง รวมทั้งผลงานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกชาน ซึ่งเป็นคำ เรียกบุคคลที่เป็นผู้ฟัง โดยมีรายละเอียดดังนี้

งานวิจัยเรื่อง Pronominal reference in Thai, Burmese and Vietnamese ของคุก (Cooke, 1968) ศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกบุคคลที่เป็นคำสรรพนามและคำนิดอื่น ๆ ที่ใช้เสมือนคำสรรพนาม (pronominal reference) ในภาษาไทย พม่า และเวียดนาม โดยการวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษา อธิบายความหมายและลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลทั้ง 3 ภาษาดังกล่าวโดยเก็บข้อมูลจากการวิจัย พจนานุกรมสำหรับนักเรียน และสัมภาษณ์ผู้พูดภาษาไทย พม่า และเวียดนามจำนวนหนึ่ง

ในงานวิจัยนี้ คุกได้แบ่งคำเรียกบุคคลเป็น 3 ประเภท “ได้แก่ คำบุรุษสรรพนาม (personal pronouns) คำเรียกญาติหรือคำแสดงสถานภาพทางสังคม (kin-type nouns) และคำนามที่เป็นชื่อ (name nouns) ผู้วิจัยซึ่งให้เห็นว่า ถึงแม้ในภาษาไทย พม่า และเวียดนามต่างมีคำเรียกบุคคลทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว หากแต่คำเรียกญาติ/คำแสดงสถานภาพทางสังคม และคำนามที่เป็นชื่อ ได้วับการนิยมใช้มากกว่า ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคล “ได้แก่ ความสัมพันธ์ ความสนิทสนม และบทบาททางสังคมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ในปัจจัยด้านความสัมพันธ์นั้น ผู้พูดจะพิจารณาว่าตนเองมีสถานภาพต่างกัน หรือสูงกว่าผู้ฟัง สำหรับบทบาททางสังคม ผู้พูดจะพิจารณาจากปัจจัยอยู่ต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ ตำแหน่ง และกิจกรรม นอกจากนั้นยังมีปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น โอกาส สถานการณ์ ความเป็นทางการ อาชีวะ และทัศนคติ ก็มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาต่าง ๆ ดังกล่าว

จากการเปรียบเทียบคำบุรุษสรรพนาม คำเรียกญาติ/คำแสดงสถานภาพทางสังคม และคำนามที่เป็นชื่อในแต่ละภาษาพบว่า ทั้งภาษาไทย พม่า และเวียดนามต่างมีความหลากหลายทางด้านจำนวนของคำและลักษณะการใช้แทนทั้งบุรุษที่ 1 บุรุษที่ 2 และบุรุษที่ 3 ในด้านความแตกต่างนั้น ผู้วิจัยพบว่า ในภาษาไทยมีความหลากหลายและซับซ้อนทั้งในจำนวนและรูปแบบของคำเรียกบุคคลมากที่สุด คำเรียกบุคคลในภาษาพม่าแฟบความหมายของการแบ่งเพศ ชัดเจนกว่าในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ส่วนคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามบางคำ มีความหมายพูดจนที่รวมทั้งผู้ฟังและไม่รวมผู้ฟัง สำหรับคำเรียกญาติ/คำแสดงสถานภาพทางสังคมในทั้ง 3 ภาษาต่างเป็นคำที่นิยมใช้มากที่สุดโดยไม่มีการเปลี่ยนรูปคำ ทั้งคนไทย คนพม่าและคนเวียดนามต่างใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกผู้ที่ไม่ใช่ญาติ และใช้คำเรียกญาติเป็นคำเรียกบุคคล ระหว่างสามีกับภรรยา ในการเลือกใช้คำบุรุษสรรพนามและคำนิดอื่น ๆ ของทั้ง 3 ภาษา ต่างขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านสถานภาพและความสนิทสนม ซึ่งปัจจัยด้านสถานภาพนั้น อายุ ศักดิ์ของญาติ และยศ/ตำแหน่ง/อาชีพ เป็นปัจจัยอย่างที่ส่งผลมากที่สุด ในภาษาเวียดนาม การนับถือตามศักดิ์ของญาติมีความสำคัญกว่าอายุ ส่วนในภาษาไทยมีคำบุรุษสรรพนามเฉพาะใช้สำหรับ

พระมหากรซัตริย์และวงศานุวงศ์ นอกจานั้น ทั้ง 3 ภาษาต่างมีคำบุรุษสรรพนามเฉพาะที่แสดงถึงความสนใจสมมະและไม่สนใจสมมະ

ผลการกุล (Palakornkul, 1972) ศึกษาเรื่อง A socio-linguistic study of pronominal strategy in spoken Bangkok Thai โดยมุ่งวิเคราะห์และอธิบายโครงสร้างทางภาษาและการใช้คำสรรพนามที่ใช้เรียกบุคคลในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ที่ถูกกำหนดด้วยปัจจัยด้านสังคมและความสัมพันธ์บนพื้นฐานของสังคมและวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสังเกตการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน การสัมภาษณ์ผู้บอกร่างภาษาไทยกรุงเทพฯ ทั้งผู้ชายและผู้หญิงจำนวนทั้งหมด 95 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 12 – 70 ปี มีอาชีพ ระดับการศึกษา การนับถือศาสนาและเชื้อชาติที่แตกต่างกัน ผู้บอกร่างได้แบ่งเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่เป็นพระสงฆ์และกลุ่มที่ไม่ใช่พระสงฆ์ นอกจากนั้น ยังเก็บข้อมูลส่วนหนึ่งจากนวนิยายที่ถ่ายทอดลักษณะการใช้ภาษาเหมือนชีวิตจริงอีกด้วย

ผลจากการวิจัยพบว่า นอกจากคำบุรุษสรรพนามแล้ว ในภาษาไทยยังมีคำอีกหลายชนิด ที่ใช้เรียกบุคคล ได้แก่ คำเรียกญาติแท้ คำเรียกญาติเทียม คำสรรพนามที่เรียกตามเด็กหรือลูกของตน ซึ่ง คำเรียกเพื่อน คำบอกร้าว คำยืมจากภาษาอื่น เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน คำบอกรัก/ ตำแหน่ง คำและวลีใช้เรียกคู่สมรส คำสรรพนามที่ใช้สำหรับพระสงฆ์ ปัจจัยทางสังคมที่กำหนดการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยกรุงเทพฯ ได้แก่ อำนาจและสถานภาพ โดยผู้ที่มีอำนาจ และสถานภาพทางสังคม เช่น ตำแหน่ง ยศ/ตำแหน่ง ระดับการศึกษา เป็นต้น ที่สูง จะใช้คำเรียกบุคคลต่างไปจากผู้ที่ไม่มีอำนาจและสถานภาพทางสังคม ความเป็นญาติและความสัมพันธ์ทางครอบครัว ความเป็นมิตร อาชีพ ศาสนาและกลุ่มชาติพันธุ์ อายุ เพศ และความแตกต่างระหว่างวัย นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนธนา บนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย ได้แก่ ความสนใจสมมະ ความเคารพ ความเป็นปึกแผ่น ความเป็นทางการ การที่มีลูกอยู่ด้วย การที่มีคนไม่รู้จักหรือคนที่มีอำนาจและสถานภาพทางสังคมอยู่ด้วย ระยะเวลาของการรู้จักกัน การวางแผน และการแสดงอารมณ์

เพ็งสมบัติ (Pengsombat, 1990) ศึกษาเรื่อง A study of pronominal usage in spoken Tai Song โดยมุ่งอธิบายรูปแบบและลักษณะทางไวยากรณ์ของคำสรรพนามที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยใช้ โดยเก็บข้อมูลที่บ้านไผ่หัวห้าง (หมู่ 4 และหมู่ 5) และบ้านเกะเล็ก (หมู่ 7) ตำบลไผ่หัวห้าง อำเภอบางเหลน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า คำเรียกบุคคลในภาษาไทยใช้สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ คำบุรุษสรรพนาม และคำนามที่ใช้เมื่อคำสรรพนาม เช่น คำเรียกญาติ ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็นคำเรียกญาติแท้และคำเรียกผู้ที่ไม่ใช่ญาติ ซึ่ง คำบอกรักตำแหน่งอาชีพ คำใช้เรียก

คำยืนยัน คำอ้างถึงคุณสมบัติ และคำที่ใช้สำหรับประสงค์ การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยใช่สูกกำหนดด้วยปัจจัยต่าง ๆ ทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ตำแหน่ง/หน้าที่การทำงาน ศาสนา ความสัมพันธ์ทางเครือญาติและความเป็นสมาชิกในครอบครัว ช่วงห่างระหว่างวัย เชื้อชาติ และความสัมพันธ์เป็นเพื่อน นอกเหนือนั้น ผลการวิจัยยังพบว่า การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยใช่ยังเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น การสร้างความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้น การอยู่ต่อหน้าเด็ก ความเป็นทางการ ความสุนทรีย์และความงามหรือทัศนคติของผู้ใช้ภาษา

มีชัย เอี่ยมจินดา (2534) ศึกษาเรื่อง วิวัฒนาการของระบบคำบุรุษสรพนามตั้งแต่สมัยสุโขทัย-สมัยปัจจุบัน โดยศึกษาระบบคำบุรุษสรพนามในภาษาไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยปัจจุบันที่ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการใช้คำบุรุษสรพนามในแต่ละสมัยว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรพร้อมด้วยอธิบายสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการใช้คำบุรุษสรพนามตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมภายนอก ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่พบจากหนังสือและเอกสารตั้งแต่สมัยสุโขทัย-สมัยปัจจุบัน โดยแบ่งสมัยเวลาในการศึกษาเป็น 4 สมัย ได้แก่ 1) สมัยสุโขทัย 2) สมัยอยุธยา 3) สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตั้งแต่รัชกาลที่ 1 – 5 และ 4) สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตั้งแต่รัชกาลที่ 6 – ปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า ระบบคำบุรุษสรพนามในภาษาไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย-ปัจจุบันสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ คำบุรุษสรพนามที่เป็นคำเดียวและคำบุรุษสรพนามที่เป็นคำประสม ใน 3 สมัยแรก การใช้คำบุรุษสรพนามถูกกำหนดด้วยเรื่องบุรุษและเพศ แต่ในสมัยปัจจุบัน ผู้เข้าจะไม่คำนึงถึงเรื่องเพศในการเลือกใช้คำบุรุษสรพนาม หากแต่คำนึงถึงปัจจัยด้านสังคมอื่น ๆ เช่น เพศ สถานภาพทางสังคม ความเป็นทางการ ความสุภาพและความสุนทรีย์ เป็นต้น

นอกจากนี้ ผลจากการวิจัยยังชี้ให้เห็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงในการใช้คำบุรุษสรพนามในภาษาไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย-สมัยปัจจุบันดังนี้

1. เกิดคำใหม่ที่ແงความหมายของเรื่อง การแสดงตน การอบน้อมถ่อมตน การยกย่องให้เกียรติผู้อื่น นอกจากความหมายเรื่องบุรุษและเพศ

2. นำคำเก่าที่มีอยู่แล้วมาใช้ในความหมายและหน้าที่ที่แตกต่างไปจากเดิม โดยเฉพาะคำที่ใช้แทนตัวของพระมหากษัตริย์

3. ยึดคำบุรุษสรพนามจากภาษาต่างประเทศ

สุชาดา เจียพงษ์ (2553) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบคำบุรุษสรพนามในภาษาไทย 4 ถิ่น โดยศึกษาเปรียบเทียบระบบคำบุรุษสรพนาม ลักษณะการใช้และภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมจากการใช้คำบุรุษสรพนามในภาษาไทย 4 ถิ่น โดยใช้วิธี

สัมภาษณ์และสังเกตการณ์จากสถานการณ์จริง ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของคำบุรุษสรพนาม ในภาษาไทยถี่นกกลางมีจำนวนมากที่สุดคือ 18 รูป ส่วนคำบุรุษสรพนามในภาษาไทยถี่นได้ เนื้อและอีสาน มีจำนวนเท่ากันคือ 16 รูป ซึ่งรูปคำบุรุษสรพนามในภาษาไทยถี่นกกลางมีความเหมือน ในภาษาไทยถี่นได้ 13 รูป ส่วนรูปคำบุรุษสรพนามในภาษาไทยถี่นเนื้อมีความเหมือน ในภาษาไทยถี่นอีสาน 12 รูป และรูปคำเหมือนในภาษาไทยถี่นกกลางมีความหมายและการใช้ตาม ปัจจัยทางสังคมหลากหลายมากที่สุดทั้งในจำนวนรูปคำและลักษณะการใช้ ในการเปรียบเทียบรูป คำบุรุษสรพนามในภาษาไทย 4 ถี่น ปรากฏว่ามีจำนวนทั้งหมด 30 รูป มีรูปคำเหมือนกันทั้งหมด 18 รูป

จากการเปรียบเทียบด้านความหมายของคำบุรุษสรพนามในภาษาไทย 4 ถี่น พบร่วมรูป คำที่เหมือนกันในทั้ง 4 ถี่น มีจำนวน 9 รูป คือ กู เข้า คุณ ฉัน เชอ ผม มัน มึง เรา ซึ่งแบ่งออกเป็น คำที่มีความหมายเหมือนกันมีทั้งหมด 6 รูป ได้แก่ กู คุณ ฉัน ผม มัน มึง และคำที่มีความหมาย ต่างกัน 3 รูป ได้แก่ เข้า เชอ เรา

ปัจจัยที่กำหนดการใช้คำบุรุษสรพนามในภาษาไทย 4 ถี่น ได้แก่ปัจจัยด้านเพศ ความสัมพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็นความสัมพันธ์ด้านบทบาท ด้านอายุ และด้านความสนใจสนม ด้านการทางเศรษฐกิจ และด้านสังคม

การใช้คำบุรุษสรพนามในภาษาไทย 4 ถี่น ได้สะท้อนลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ไทยบางประการ กล่าวว่าคือ สังคมอาชุส ความแตกต่างระหว่างสังคมถี่นและสังคมเมือง ความอ่อนน้อมถ่อมตน การให้เกียรติผู้อื่น ความเมตตาเอื้นดูผู้น้อย และความสัมพันธ์ใกล้ชิดของคนไทย ในระหว่างภูมิภาค นอกจากนี้การใช้คำบุรุษสรพนามในภาษาไทยแต่ละถี่นยังสะท้อนให้เห็น ภาระของคนในสังคมไทยแต่ละภูมิภาคที่มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน คำบุรุษสรพนาม ในภาษาไทยถี่นกกลางสะท้อนถึงลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีความซับซ้อนมากกว่าถี่นอื่น ๆ ในประเทศไทย

กัญญา ติงศ์ภพทิย และ อมรา ประสีทธิ์รัฐสินธุ (2531) ศึกษาเรื่อง การใช้คำเรียกชาน ในภาษาไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ โดยวิเคราะห์รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทย ตั้งแต่ต้นสมัยรัตนโกสินทร์จนถึงปี พ.ศ. 2525 ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา และอธิบาย ปัจจัยกำหนดความแตกต่างในการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย โดยเก็บข้อมูลจากบทสนทนากันในนานาประเทศและเรื่องสั้นต่าง ๆ ทั้งหมด 157 เรื่องที่ตีพิมพ์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 สมัยย่อยลงมา คือ 1) สมัยต้นแห่งยุครัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325 – พ.ศ. 2394) 2) สมัยเริ่มเข้าสู่ ยุคใหม่ (พ.ศ. 2395 – พ.ศ. 2448) 3) สมัยหลังการเลิกทาส (พ.ศ. 2449 – พ.ศ. 2475) 4) สมัย

ประชาธิปไตย (พ.ศ. 2476 – พ.ศ. 2516) และ 5) สมัยหลัง 16 ตุลาคม (พ.ศ. 2516 – พ.ศ. 2525) ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยประกอบด้วย ส่วนที่ต้องมี ซึ่งได้แก่ สรรพนาม/คำนำหน้า คำเรียกญาติ ยศ อาร์ชีพ/ตำแหน่ง ชื่อ และวลีแสดงความรู้สึก และ ส่วนที่มีหรือไม่มีก็ได้คือคำลงท้าย เช่น คะ ครับ จากส่วนประกอบทั้งสองส่วนดังกล่าวปรากฏว่า มีทั้งหมด 25 รูปแบบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทย ซึ่งรูปแบบของคำเรียกบุคคลที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ 11 รูปแบบ คือ 1) [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น หนูใหญ่ นายสวัสดิ์ 2) ชื่อ (มีทั้งชื่อจริงและชื่อเล่น) 3) คำนำหน้า คุณ ไอ้ 4) คำเรียกญาติ เช่น ป้า หลาน ลูก 5) [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น น้า/ไห อา/เอีย ลูกตุ้ม 6) [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] เช่น คุณอา เจ้าหลานชาย 7) อาร์ชีพ/ตำแหน่ง เช่น อาจารย์ ผู้จัดการ หมวด 8) วลีแสดงความรู้สึก เช่น เพื่อนรัก คนดีของฉัน 9) [คำนำหน้า + ยศ] เช่น ท่านนายพล เจ้าขุน 10) ยศ เช่น คุณหญิง ฯ ท่านชาย 11) [คำนำหน้า + อาร์ชีพ/ตำแหน่ง] เช่น คุณหมอ ท่านนายก

ปัจจัยที่กำหนดความแตกต่างในการใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยคือ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนاء ผู้วิจัยได้แบ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็น 3 ประเภท ก่อตัวคือ ความสัมพันธ์แบบไม่สมดุลหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่างกันในด้าน อายุ ประสบการณ์ หรืออาชญา เช่น ญาติผู้ใหญ่กับญาติผู้น้อย ครูกับศิษย์ สามีกับภรรยา และ ผู้บังคับบัญชา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์แบบสมดุลคือความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มี สถานภาพเท่าเทียมกัน อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน คู่รัก คนรู้จักกันและคนไม่รู้จักกัน และ ความสัมพันธ์แบบเป็นกลางคือความสัมพันธ์ที่ไม่ถือสถานภาพของผู้พูดหรือผู้ฟังว่าสูงกว่าหรือ ต่ำกว่า เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

ผลการวิจัยยังพบว่า การใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลง 'ไปตามสมัยต่าง ๆ' ของยุครัตนโกสินทร์ ผู้ใหญ่มักจะไม่เปลี่ยนการใช้คำเรียกบุคคลในขณะที่ผู้น้อย เริ่มเปลี่ยนการใช้คำเรียกบุคคลที่แสดงความเท่าเทียมกันกับผู้ใหญ่มากขึ้นตั้งแต่สมัยประชาธิปไตย เป็นต้นมาโดยนิยมใช้ชื่อเป็นส่วนประกอบสำคัญของคำเรียกบุคคลมากขึ้น การใช้ชื่อเป็น ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยแสดงถึงความสนใจและความนิยมชมเชย ที่เนื้อกว่าหรือ ความไม่เคารพ ผู้วิจัยได้สรุปว่า ความเคารพและความสนใจของผู้พูดกับผู้ฟังเป็นปัจจัย กำหนดการเลือกใช้คำเรียกบุคคลของผู้พูด

รัฐธรรมนูญ (2535) ศึกษาเรื่อง การศึกษาคำเรียกขานในภาษาถิ่นเชียงใหม่ ตามแนวภาษาศาสตร์เชิงสังคม โดยศึกษาชนิด รูปแบบ และ ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลที่เป็น ผู้พึงในภาษาถิ่นเชียงใหม่ ที่ถูกกำหนดด้วยปัจจัยต่าง ๆ ทางสังคม โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้บุกเบิกภาษา

ทั้งหมด 90 คนจากสองชุมชนภาษา คือชุมชนภาษาในเขตเมือง ตำบลลังกาลัน อำเภอเมือง และชุมชนภาษาในเขตชนบท ตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาถิ่นเชียงใหม่ประกอบด้วย 2 หน่วย คือหน่วยหลัก และหน่วยเสริม หน่วยหลักของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงได้แก่คำ 5 ชนิด คือ 1) เช่น บุญศรี แก้ว หมู 2) คำเรียกญาติ เช่น ลุง อ้าย (พี่) แม่ 3) คำเรียกฐานะ เช่น ผู้อำนวยการ สารวัตร 4) คำเรียกอาชีพ เช่น หมอ ครู และ 5) คำแทนนาม เช่น เสี่ยว (เพื่อน) คุณ ส่วนหน่วยเสริมของคำเรียกบุคคล ที่เป็นผู้พึงในภาษาถิ่นเชียงใหม่ได้แก่ คำนำหน้านามและคำลงท้าย ส่วนรูปแบบของคำเรียกบุคคล ในภาษาถิ่นเชียงใหม่มีทั้งหมด 35 รูปแบบ ซึ่งแบ่งเป็นคำเรียกบุคคลประกอบเดียว มีทั้งหมด 5 รูปแบบ คำเรียกบุคคลประกอบ 2 ส่วน มีทั้งหมด 17 รูปแบบ และคำเรียกบุคคลประกอบด้วย 3 ส่วน มี 13 รูปแบบ

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคล ที่เป็นผู้พึงในภาษาถิ่นเชียงใหม่แบ่งเป็นปัจจัยประจำตัวบุคคล เช่น เพศ อายุ วัย ปัจจัยวัฒนธรรมพื้นที่ คือลักษณะปฏิสัมพันธ์ทางภาษาจะห่วงผู้เรียกับผู้ถูกเรียกได้แก่ ความสนใจสนมและความสุภาพ ปัจจัยสถานการณ์ทางภาษา อันประกอบด้วยสถานที่ขณะที่มีการใช้ภาษา เช่น ในครอบครัว ในโรงเรียน ในวัด ในตลาด ความเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และปัจจัยอื่น ๆ เช่น การรีบ ภาษาจากถิ่นอื่น อาชีพและทัศนคติของผู้เรียกที่มีต่อผู้ถูกเรียก ความรักใคร่เข็นดู และความเคารพ นับถือเสมอณญาติ เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบลักษณะและรูปแบบของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงระหว่าง 2 ชุมชน ภาษา ปรากฏว่า ปัจจัยทางสังคม เช่น เพศ วัย และอายุ ความสนใจสนม ความสุภาพ รวมทั้งการรับ อิทธิพลจากภาษาถิ่นอื่น และปัจจัยประจำตัวบุคคลได้ส่งผลต่อลักษณะของคำ รูปแบบและการใช้ คำเรียกเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงที่แตกต่างกัน

จุฬารัตน์ โลหะตระกูลวัฒน์ (2537) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบการใช้คำเรียกขาน ในภาษาไทยกับภาษาฝรั่งเศส โดยศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงใน ภาษาไทยกับภาษาฝรั่งเศสที่ถูกกำหนดด้วยปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด กับผู้พึง ได้แก่ บทบาททางสังคม อายุ เพศ และความใกล้ชิดระหว่างคู่สนทนากับผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล จากบทสนทนาระหว่างนักเรียนประถมวินัยภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศส ระหว่างปี 2529 – 2533 จำนวน 10 เรื่อง

ผลจากการวิจัยพบว่า คำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศส ต่างประกอบด้วยส่วนประกอบตั้งแต่ 1 ประเพทขึ้นไปจากคำทั้งหมด 6 ประเพทได้แก่ 1) คำนำหน้า

เช่น คุณ ท่าน monsieur (คุณ, ท่าน, คุณผู้ชาย) mademoiselle (คุณ, ท่าน, คุณผู้หญิง)
 2) คำเรียกญาติ เช่น พ่อ แม่ ลูก หลาน papa (พ่อ) mama (แม่) neuveu (หลานชาย) enfant (ลูก)
 3) ยศ เช่น จ่า Lieutenant (ร้อยโท) Général (นายพล) 4) อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น ผู้จัดการ หมวด militaire (ทหาร) docteur (หมวด) 5) ชื่อ เช่น เชนทร์ อนุพงษ์ Guy (เก) Sylvian (ซิลเวียน) Victor (วิคเตอร์) และ 6) วลีแสดงความรู้สึก เช่น ลูกรัก เมียพม chéri chérie (ที่รัก) จากส่วนประกอบทั้งหมด 6 ประเภทดังกล่าวประกอบเป็นส่วนที่ต้องมีในรูปแบบของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศส นอกจากนั้นคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยมีส่วนประกอบเพิ่มอีก 1 ประเภท คือ คำลงท้าย ซึ่งถือเป็นส่วนประกอบที่ไม่ปรากฏได้ ส่วนในภาษาฝรั่งเศสไม่ปรากฏคำลงท้าย รูปแบบของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาฝรั่งเศสจึงประกอบด้วยส่วนประกอบใหญ่ 1 ส่วนเท่านั้น นอกจากส่วนประกอบทั้งหมด 6 ประเภทดังกล่าว คำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาฝรั่งเศสมีส่วนประกอบเพิ่มขึ้นอีก 2 ประเภท ได้แก่ คำขยายแสดงความรู้สึกและนามสกุล คำขยายแสดงความรู้สึกเป็นส่วนประกอบที่ไม่จำเป็นต้องปรากฏเสมอในรูปแบบของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาฝรั่งเศส แต่เมื่อปรากฏแล้วต้องใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประกอบอีน ๆ เช่น

จากการศึกษาเบรียบเทียบยังพบว่า การเลือกใช้รูปแบบของคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในทั้งสองภาษาถูกกำหนดด้วยปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้พึง ซึ่งบทบาททางสังคมได้ส่งผลมากที่สุด ในภาษาไทย อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงรองลงมาบทบาททางสังคม ในขณะที่ความใกล้ชิดเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาฝรั่งเศส นอกจากนั้นผู้วิจัยยังเสนอว่า การใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นผู้พึงในภาษาไทยจะหันให้เห็นถึงชนะเด่นของสังคมไทย คือ ความเคารพและสนิทสนม ในขณะที่สังคมฝรั่งเศสเน้นในเรื่องของอำนาจและความเป็นปีกแกร่ง

งานวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยและภาษาจีน: ระบบคำเรียกชาน ของเมือง สดส่องกุฎ (2553) เป็นการศึกษาเบรียบเทียบระบบคำเรียกบุคคลที่เป็นหัวผู้พูดและผู้พึงระหว่างภาษาไทยและภาษาจีนโดยเน้นในปัจจัยด้านวัฒนธรรมการใช้คำเรียกบุคคลของสองภาษา ดังกล่าว โดยวิธีสังเกตการณ์จากสถานการณ์การใช้ภาษาจริง ซึ่งใช้เกณฑ์ความสัมพันธ์ของคู่สนทนาระบบทั้ง 3 ระดับคือ กลุ่มญาติ กลุ่มคนไม่ใช่ญาติแต่รู้จักกัน และคนแปลกหน้า ผลการวิจัยพบว่า คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาจีนแบ่งเป็น 2 รูปแบบคือคำเรียกบุคคลเดียวและคำเรียกบุคคล/personal ที่มีตั้งแต่ 1 คำขึ้นไป คำเรียกบุคคลในภาษาไทยอาจจะประกอบด้วยตั้งแต่ 1 คำขึ้นไปในจำนวนคำทั้งหมด 13 ชนิดได้แก่ 1) ชื่อ เช่น เปิด แมว วาสนา

2) คำเรียกทั่วไป เช่น คุณ ท่าน 3) คำเรียกญาติ เช่น พ่อ แม่ ลูก 4) นามสกุล เช่น วีระชัยพานิช 5) อาชีพ ตำแหน่ง เช่น พยาบาล ตำรวจ วิศวกร 6) คำอุทาน เช่น เฮ้ย เอี้ย 7) คำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก เช่น แก้วตาดวงใจ ที่รัก 8) สมญานาม เช่น แวน เสาไฟฟ้า 9) คำบอกอายุ 10) คำบอกสถานภาพส่วนบุคคล 11) คำบอกเพศ เช่น นาย นาง นางสาว 12) วุฒิการศึกษา เช่น ดอกเตอร์ และ 13) ยศ เช่น หม่อมเจ้า ท่านผู้หญิง ส่วนคำเรียกบุคคลในภาษาจีนอาจจะประกอบด้วยตั้งแต่ 1 คำขึ้นไปในจำนวนคำทั้งหมด 13 ชนิดได้แก่ 1) ชื่อ เช่น 志程 (zhì chéng) 王宁生 (wáng níng shēng) 2) คำเรียกทั่วไป เช่น 先生 (คุณผู้ชาย) 女士 (คุณผู้หญิง) 小姐 (นางสาว) 3) คำเรียกญาติ เช่น 爸爸 (พ่อ) 妈妈 (แม่) 4) นามสกุล เช่น 王 (Wáng) 黎 (Lí) 5) อาชีพ// ตำแหน่ง เช่น 警察 (ตำรวจนครบาล) 作家 (นักเขียน) 6) คำอุทาน เช่น 喂 (เอี้ย) 唉 (เอี้ย) 7) คำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก เช่น 亲爱的 (ที่รัก) 宝贝 (ดวงใจ) 8) สมญานาม เช่น 四眼 (สี่ตา) 小猫脸 (หน้าแมว) 9) คำบอกอายุ เช่น 大 (ใหญ่) 小 (เล็ก) 10) ส่วนเติมท้าย เช่น 阿 (เป็น) ส่วนเติมท้ายเพื่อเสริมน้ำเสียง (11) คำบอกลำดับ เช่น 一 (หนึ่ง) 二 (สอง) 三 (สาม) 12) คำบอกเพศ เช่น 男 (ผู้ชาย) 女 (ผู้หญิง) และ 13) ส่วนเติมหน้า ซึ่งได้แก่ ส่วนเติมหน้าเพื่อบอกความเคารพ เช่น 家 (ครอบครัว) คำเรียกญาติของตนเอง ใช้กับคำเรียกญาติที่เป็นรุ่นสูงกว่าหรือมี อายุมากกว่าตน เช่น 家父 (พ่อข้าพเจ้า) (慈 ใช้ประกอบคำเรียกแม่ เช่น) 慈母 (แม่ที่ดี) (ชนิด ของคำที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาจีนมีความแตกต่างกันเล็กน้อย กล่าวคือ ในภาษาไทยใช้ ชื่อ คำเรียกญาติปลอม คำเรียกทั่วไป อาชีพ ยศ ตำแหน่ง คำเรียกญาติ สมญานาม คำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก และคำอุทาน เป็นคำเรียกบุคคลหลักในขณะที่ภาษาจีนนอกจากใช้คำ ทั้งหมด 8 ประเภทดังกล่าว ยังใช้นามสกุลเป็นคำเรียกบุคคลอีกด้วย คำเต็ล็ดชนิดสามารถใช้เป็น คำเรียกบุคคลได้โดยลำพังหรือประสมกับคำเรียกบุคคลอื่นหรือส่วนประกอบอื่นเป็นคำเรียกบุคคล ที่มีรูปแบบของคำประสมหรือกลุ่มคำ ส่วนประกอบกับคำเรียกบุคคลในภาษาไทยอาจเป็นคำเติม หน้าบอกราชีพ/อาชีพ/เพศ คำเติมเพื่อบอกลำดับหรือระดับสูงต่ำ บอกรความสุภาพหรือแสดง อารมณ์ ความรู้สึก และบอกพหุพจน์ คำเรียกบุคคลในภาษาจีนก็ใช้คำเติมชนิดต่าง ๆ กันเพื่อบอก อาชีพ อายุ การเรียงลำดับ และความสนใจ สมนึก เพศ หรือเพื่อเสริมน้ำเสียง นอกจากนั้นคำสรุป นามก็เป็นคำชนิดหนึ่งที่นิยมใช้เรียกกันในภาษาไทยและภาษาจีน

ผลการวิจัยยังพบว่า ชื่อ เป็นคำที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลมากที่สุดในทั้งสองภาษาและแฟรง ความหมายของ “อำนวยความสะดวก” ของคนที่มีอายุมากกว่ากับคนที่มีอายุน้อยกว่า ส่วนในการสนทนา ระหว่างผู้ที่มีอายุเท่ากัน ชื่อแสดงความหมายของ “ความสนใจ” การใช้คำเรียกญาติเป็น คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาจีนแฟรงความหมายถึงการแสดงความเคารพผู้ฟัง

สำหรับลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยไม่สามารถใช้นามสกุลเป็นคำเรียกบุคคลอย่างอิสระเหมือนในภาษาจีน และการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยคำนึงถึงสถานภาพสูงต่ำและอายุของบุคคลมากกว่าในภาษาจีน ในขณะที่การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาจีนคำนึงถึงปัจจัยทางเพศมากกว่าในภาษาไทย อย่างไรก็ตามการใช้คำเรียกญาติเรียกผู้ที่ไม่มีความสัมพันธ์เป็นญาติเป็นลักษณะเดียวกันในการใช้คำเรียกบุคคลทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน

ส่วนปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาจีนได้แบ่งออกเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในคือปัจจัยที่อยู่ในตัวของผู้ใช้ภาษาซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการใช้คำเรียกบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม เจตนา อารมณ์ความรู้สึกชั่วขณะ ส่วนปัจจัยภายนอกคือปัจจัยที่อยู่นอกตัวผู้ใช้ภาษาได้แก่ สังคมวัฒนธรรม สถานภาพทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนاء สภาพแวดล้อมทางภาษา ยุคสมัยและระบบภาษา ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลที่มากที่สุดคือ “ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนاء” ซึ่งแบ่งเป็นความสัมพันธ์ฉันญาติและความสัมพันธ์แบบไม่ใช่ญาติที่แบ่งย่อยลงมาเป็น คนแปลกหน้า คนรู้จัก และคนสนิท

ฟ่าม หวังอุ๊ก ห่ำม (Phạm Ngọc Hàm, 2008) ศึกษาเรื่อง Đáć điểm của đái từ nhân xung tiếng Hán (so sánh với tiếng Việt) (ลักษณะของคำสรรพนามในภาษาจีน (เปรียบเทียบกับภาษาเวียดนาม)) โดยศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำสรรพนามในภาษาจีนและภาษาเวียดนามรวมทั้งลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำสรรพนามระหว่างภาษาจีนกับภาษาเวียดนาม โดยเก็บข้อมูลจากการงานวรรณกรรมและตำราสอนภาษาจีนสำหรับคนไทยและสำหรับการใช้คำสรรพนามของนักศึกษาเวียดนามปีที่ 1 และปีที่ 2 ที่เรียนภาษาจีนในมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยแห่งชาติฮานอยโดยการตอบแบบสอบถามที่มีการกำหนดสถานการณ์สมมติ

ผลงานวิจัยพบว่า คำสรรพนามในภาษาจีนแบ่งออกเป็น 2 แบบใหญ่ ๆ ได้แก่ คำสรรพนาม + ส่วนประกอบที่เป็นคำหรือวิลัยแสดงความสมดุลด้านไวยากรณ์ และคำสรรพนาม + ส่วนประกอบที่เป็นคำหรือวิลัยแสดงความเป็นเจ้าของ ในแต่ละแบบของคำสรรพนามดังกล่าวแบ่งออกเป็นรูปแบบย่อยลงมา กล่าวคือ แบบที่ 1 ได้แก่ [คำสรรพนาม + คำแสดงความเคารพ] เช่น 你老 (ท่าน) 您老 (ท่าน) [คำสรรพนาม + ชื่อ/นามสกุล] เช่น 我王惠娟 (ฉัน หวาน หุ่ย จวน) [คำสรรพนาม + คำปั่งบอกจำนวน] เช่น 你二位 (คุณทั้งสอง) 您三位 (ท่านทั้งสาม) [คำสรรพนาม + คำหรือวิลัยแสดงความรู้สึก] เช่น 你小子 (ไอเด็กคนนี้) 你小胖子 (ไออ้วนคนนี้) [คำสรรพนาม + คำชี้เฉพาะ + ส่วนขยายความ] เช่น 你这个老头子 (ไอตาแก่คนนี้) เป็นต้น

ส่วนแบบที่ 2 ได้แก่ [คำสรรพนาม + คำเรียกระบบเครือญาติ] เช่น 他大姐 (พี่สาวเขา) 他大婶 (อาสะไก้เขา) [คำสรรพนาม + de + ส่วนขยาย] เช่น 我的王总 (ผู้อำนวยการห้างของฉัน) 我的小姑奶奶 (คุณอาสาวของฉัน) [ส่วนขยาย + คำสรรพนาม] เช่น 二十年前的我 (ฉันของ 20 ปีที่แล้ว) [คำสรรพนาม (พหูพจน์) + ส่วนขยาย] เช่น 我们小两口 (ผัวเมียเราสองคน) 我们兄弟俩 (พี่น้องเราสองคน)

เมื่อเปรียบเทียบกับคำสรรพนามในภาษาเวียดนามป্রากฎว่า ในภาษาเวียดนามไม่มีคำบุรุษสรรพนามใช้แทนตัวผู้พึงแบบโดยรวม เช่นคำว่า 你 (คุณ) ในภาษาจีน เ特่อจำนวนคำบุรุษ-สรรพนามและคำสรรพนามอื่น ๆ ที่ใช้เรียกบุคคลในภาษาเวียดนามมีจำนวนมากกว่าในภาษาจีน ลักษณะการใช้คำสรรพนามในภาษาเวียดนามส่วนใหญ่ใช้คุณและคุณจีนนิยมละคำสรรพนามในการสนทนามากกว่าคนเวียดนาม นอกจากนั้นการแปรรูปคำบุรุษสรรพนามจากเอกสารเป็นพหูพจน์ในภาษาเวียดนามมีความซ้ำซ้อนมากกว่าภาษาจีน ในการสนทนา คนเวียดนามส่วนใหญ่ใช้คำเรียกระบบเครือญาติแทนคำบุรุษสรรพนาม

นอกจากนั้นผลการวิจัยยังพบว่า มีลักษณะทางด้านสังคมและวัฒนธรรมบางประการที่สะท้อนจากการใช้คำสรรพนามในภาษาจีน เช่น การให้ความสำคัญกับเรื่อง ชนชั้น อายุ ชื่อ การเคารพผู้อื่น การอนับน้อมถ่อมตน โดยในอดีตการใช้คำสรรพนามสะท้อนให้เห็นความแบ่งแยกทางชนชั้นในสังคมมากกว่าสมัยปัจจุบันซึ่งมีความเสมอภาคมากขึ้น ไม่ต้องยกระดับของผู้พึงให้สูงกว่าตน เป็นต้น

การใช้คำสรรพนามในภาษาจีนและภาษาเวียดนามได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม ความเป็นทางการ สถานภาพของคู่สนทนา เป็นต้น และมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา

งานวิจัยเรื่อง Từ xung hô trong gia đình đến xung hô ngoài xã hội của Nguyễn Việt (จากการเรียกชานในครอบครัวตลอดจนการเรียกชานในสังคมของคนเวียดนาม) ของ บุญ ถิ มินห์ เอียน (Bùi Thị Minh Yến, 2001) ศึกษาคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามที่ใช้ภายในครอบครัว ในโรงเรียน และในสถานที่ทำงานระหว่างคู่สนทนา ซึ่งถูกกำหนดโดยปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรมและจิตวิทยาของผู้ใช้ภาษา ผู้วิจัยใช้วิธีสังเกตการณ์และสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้บอกร่างที่มีความแตกต่างด้านอายุ เพศ และอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามประกอบด้วย 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ คำสรรพนาม คำเรียกญาติ และคำนิคื่น ๆ ที่ใช้เสริมคำสรรพนาม เช่น คำนาม คำนิยมสรรพนาม การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงโดยพิจารณาจากปัจจัยด้าน

สถานภาพว่า เท่ากันหรือแตกต่างกัน นอกจากนั้นยังพบว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น การพูดต่อหน้า หรือการพูดลับหลัง อารมณ์ความรู้สึกปกติหรือผิดปกติ ก็ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคล ในภาษาเวียดนาม นอกจากนั้นผู้วิจัยยังเสนอว่า การใช้คำเรียกบุคคลในครอบครัวของคนเวียดนาม 反映出ความหมายของการแบ่งรุ่นและศักดิ์ของญาติ และถือว่าเป็นแบบอย่างของการใช้คำเรียกบุคคลในสังคม เช่น ในครอบครัวของคนเวียดนาม ผู้ที่มีศักดิ์เป็นหลานจะเรียกตนเองว่า cháu (หลาน) และเรียกผู้ที่มีศักดิ์เป็นลุงว่า báć (ลุง, ป้า) เช่น ส่วนในสังคมเมื่อคนหนึ่งเรียกตนเองว่า cháu (หลาน) และเรียกผู้พี่พังว่า báć (ลุง, ป้า) ก็หมายถึงผู้พูดได้เบริญเที่ยบอายุและสถานภาพ ของผู้พังเป็นเหมือนลุง (หรือป้า) ของตน การใช้คำเรียกบุคคลในสังคม โดยเฉพาะในสถานที่ทำงาน ถูกกำหนดด้วยปัจจัยทางสังคมอื่น ๆ เช่น ยศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา เป็นต้น

งานวิจัยเรื่อง Tù xung hô và cách xung hô trong các phuơng ngữ tiếng Việt (คำเรียกขานและการใช้คำเรียกขานในภาษาเวียดนามอื่นต่าง ๆ) ของ Lê Thanh Kim (Lê Thanh Kim, 2002) ศึกษาคำเรียกขานในภาษาเวียดนามอื่นเหนือ ถิ่นกลาง และถิ่นใต้ โดยการเก็บข้อมูลจากผู้บอกร่างภาษาถิ่นเหนือ ถิ่นกลาง และถิ่นใต้ของเวียดนาม รวมทั้งข้อมูลจากการรวมพื้นบ้านในสามถิ่นดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า คำเรียกขานหรือจากเรียกว่าคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม ประกอบด้วย คำบุรุษสรพนาม คำเรียกระบบเครื่องญาติ คำบอกตำแหน่ง/อาชีพ คำแสดงความสัมพันธ์ทางสังคม คำนิยมสรพนาม ชื่อ และคำวิเศษณ์ สรุปแบบของคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามได้แก่ ชื่อและนามสกุล เช่น Lan, Hoàng, Thắng, Nguyễn Văn A (โดย Nguyễn เป็นนามสกุล + Văn เป็นชื่อถิ่น + A เป็นชื่อจริง) คำสรพนาม โดยประกอบด้วย บุรุษสรพนาม เช่น tao (กฎ), mày (มึง) คำเรียกญาติ เช่น ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย), bố (พ่อ), mẹ (แม่) และคำนามหรือคำนิດอื่น ๆ เช่น báu (เพื่อน), mìnă (ตัวเอง), ngườ ta (เข้า), đây (นี่), đấy (นี้) ที่ใช้เสมือนคำสรพนาม คำบอกอาชีพ/ตำแหน่ง ซึ่งอาจจะเป็นคำบอกอาชีพ/คำบอกตำแหน่ง เช่น báć (หมอย), hiệu trưởng (อธิการบดี) หรือ [คำบอกอาชีพ + คำบอกตำแหน่ง] เช่น giáo sư hiệu trưởng (ศาสตราจารย์ อธิการบดี) คำเรียกบุคคลแบบประสมระหว่าง คำ 4 ประเภทข้างต้น เช่น [คำบอกตำแหน่ง + ชื่อ] [คำบอกอาชีพ + นามสกุล + ชื่อ] [คำสรพนาม + ชื่อ] เป็นต้น รวมทั้งการจะคำเรียกบุคคลอีกด้วย การใช้คำเรียกบุคคลภายในครอบครัวของคนเวียดนามถูกกำหนดด้วยศักดิ์ของญาติ สรุปการใช้คำเรียกบุคคลในสังคมถูกกำหนดด้วยปัจจัยทางสังคมหลายปัจจัย ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพทางสังคม อาชีพ ความสนใจ และความสนใจในการสนทนากับคนเวียดนาม นิยมใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกผู้ที่ไม่ใช่ญาติ จากการเบริญเที่ยบคำเรียกบุคคลของแต่ละถิ่นกับคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามมาตรฐานพบว่า ในแต่ละท้องถิ่น นอกจากการใช้คำเรียกบุคคล

มาตรฐานแล้ว ยังมีคำเรียกบุคคลเฉพาะของตนที่มีความแตกต่างกันด้านรูปค้า ความหมาย และลักษณะการใช้ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อในการใช้ภาษา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การใช้คำเรียกบุคคลของแต่ละถิ่นมีแนวโน้มถูกแทนที่ด้วยคำพท์มาตรฐานมากขึ้น

งานวิจัยเรื่อง So sánh nghi thức giao tiếp tiếng Nhật và tiếng Việt: qua từ ngữ xung hô (เปรียบเทียบวัฒนธรรมในการสื่อสารในภาษาญี่ปุ่นและภาษาเวียดนาม: โดยการใช้คำเรียกชาน) ของ หว่าง อิง ที (Hoàng Anh Thi, 2001) ศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างและลักษณะการใช้ของคำเรียกชานหรือคำเรียกบุคคลในภาษาญี่ปุ่นกับภาษาเวียดนามบนพื้นฐานของปัจจัยด้านทัศนคติ สังคมและวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นและเวียดนาม โดยการเก็บข้อมูลจากเอกสาร เช่น ผลงานด้านวรรณกรรม หนังสือพิมพ์ ภาพพนิธ์ บทละครโทรทัศน์ ของญี่ปุ่นและเวียดนามในสมัยปัจจุบัน และจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจการใช้คำเรียกบุคคลของคนเวียดนาม และคนญี่ปุ่นที่กำลังทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศไทย

ผลจากการวิจัยพบว่า ชนิดของคำที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาญี่ปุ่นและภาษาเวียดนามมีลักษณะที่เหมือนกัน คือประกอบด้วยคำสรรพนาม คำเรียกรอบเครื่อญาติ คำชี้ยศ/ตำแหน่ง/อาชีพ ชื่อและนามสกุล เมื่อเปรียบเทียบจำนวนคำสรรพนามที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในสองภาษาพบว่า จำนวนคำสรรพนามในภาษาญี่ปุ่นมีมากกว่าในภาษาเวียดนาม (ในภาษาญี่ปุ่นมีคำสรรพนามทั้งหมด 21 คำ ส่วนในภาษาเวียดนามมีคำสรรพนามทั้งหมด 16 คำ) การใช้คำสรรพนามในทั้งสองภาษาในการพูดสื่อสารกันแสดงความสัมพันธ์แบบเป็นกลาง คนญี่ปุ่นนิยมใช้คำสรรพนามมากกว่าคนเวียดนาม คำสรรพนามในภาษาเวียดนามมักจะใช้คู่กันระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ซึ่งในภาษาญี่ปุ่นไม่ปรากฏลักษณะเช่นนี้

จำนวนคำเรียกรอบเครื่อญาติที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาญี่ปุ่นก็มีจำนวนมากกว่า ในภาษาเวียดนาม (ในภาษาญี่ปุ่นมีคำเรียกรอบเครื่อญาติทั้งหมด 30 คำ ส่วนในภาษาเวียดนาม มีทั้งหมด 23 คำ) นอกจากนั้นคำเรียกรอบเครื่อญาติในภาษาญี่ปุ่นมีการแบ่งเพศชัดเจนกว่า ในภาษาเวียดนาม การใช้คำเรียกรอบเครื่อญาติเป็นคำเรียกบุคคลลงทะเบียนความสัมพันธ์แบบไม่เท่าเทียมกันระหว่างญาติผู้ใหญ่กับญาติผู้น้อย ระหว่างความสัมพันธ์แบบสายเลือดและความสัมพันธ์โดยการแต่งงานและมีการแบ่งรุ่นระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง นอกจากนั้นการใช้คำเรียกญาติยังสะท้อนให้เห็นลักษณะด้านประเพณีของคนญี่ปุ่นกับคนเวียดนามที่คล้ายคลึงกันประการหนึ่งคือการให้ความสัมพันธ์กับญาติฝ่ายพ่อมากกว่าญาติฝ่ายแม่ ให้ความสัมพันธ์กับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง อย่างไรก็ตามคำเรียกญาติในภาษาญี่ปุ่นไม่มีการแบ่งแยกญาติสายพ่อคู่กับญาติสายแม่ดังเช่นในภาษาเวียดนาม

ส่วนการใช้คำศัพด์/ตัวแหน่ง/อาชีพเป็นคำเรียกบุคคลในภาษาญี่ปุ่น pragmavariation นิยมมากกว่าในภาษาเวียดนามโดยเฉพาะการใช้คำศัพด์ตัวแหน่ง การใช้คำศัพด์/ตัวแหน่ง/อาชีพในการพูดสื่อสารกันของคนญี่ปุ่นจะหันให้เห็นความแบ่งแยกชนชั้นในสังคมชัดเจนกว่าในภาษาเวียดนาม คนญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับผู้ที่มีตัวแหน่งการทำงานสูงกว่าและมีประสบการณ์มากกว่าตนเองจึงนิยมใช้คำเรียกตัวแหน่งในการพูดสื่อสารมากกว่าคนเวียดนาม ลักษณะประการนี้ทำให้จำนวนคำศัพด์/ตัวแหน่ง/อาชีพที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาญี่ปุ่นจึงมีจำนวนมากกว่าในภาษาเวียดนาม

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาญี่ปุ่นและภาษาเวียดนามพบว่า มีปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม เช่น อายุ เพศ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง อาชีพ สถานการณ์ กาลเทศะในการพูดสื่อสาร ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดและผู้ฟัง เป็นต้น ปัจจัยด้านอายุ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สูบนหนา ความเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการในการสนทนากลุ่มส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามมากกว่าภาษาญี่ปุ่น ในขณะที่สถานภาพส่วนบุคคลส่งผลต่อการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาญี่ปุ่นมากกว่าภาษาเวียดนาม อย่างไรก็ตาม การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาญี่ปุ่นและภาษาเวียดนามต่างหันให้เห็นความแบ่งแยกชนชั้นในสังคมอย่างชัดเจน การแบ่งแยกนี้ไม่หมายถึงการแบ่งชั้นวรรณะในสังคม หากแต่หมายถึงการแบ่งระดับทางด้านยศสถาบันราชวงศ์ อาชีพ ตัวแหน่งหน้าที่การทำงาน รวมทั้งประสบการณ์ในการทำงานอีกด้วย นอกจากนั้น การใช้คำเรียกบุคคลในทั้งสองภาษาต่างหันให้เห็นลักษณะทางด้านวัฒนธรรม การใช้ภาษาอีกประการหนึ่งคือ ความนับถือและให้เกียรติผู้ฟัง แสดงความสุภาพในการพูดสื่อสาร

งานวิจัยเรื่อง Từ xung hô trong tiếng Việt (คำเรียกขานในภาษาเวียดนาม) ของ เหงียน วน เจียน (Nguyễn Văn Chiến, 1993) ศึกษาชนิดของคำเรียกขานและลักษณะการใช้คำเรียกขานในภาษาเวียดนาม ผลการวิจัยพบว่า ชนิดของคำที่ใช้เป็นคำเรียกขานหรือคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามได้แก่ คำบุรุษสรพนам คำนาม คำเรียกญาติ คำวิเศษณ์ ชื่อ คำศัพด์/ตัวแหน่ง/อาชีพ คำนิยมสรพนам คำบุรุษสรพนามที่ยืมจากภาษาจีนและภาษาฝรั่งเศส ใน 8 ประเภทดังกล่าว คำเรียกญาติเป็นประเภทที่ได้รับความนิยมใช้เป็นคำเรียกบุคคลมากที่สุด คำสรพนามในภาษาเวียดนามแบ่งความหมายความสนใจที่ความเป็นกลาง หรือแม้กระทั่งความดูหมิ่น เหยียดหยาม ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง กล่าวคือ เมื่อต้องการแสดงความสุภาพต่อผู้ฟัง ผู้พูดต้องเลือกใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นคำนิยม เช่น คำเรียกญาติ คำศัพด์/ตัวแหน่ง/อาชีพ เป็นต้น การใช้คำเรียกบุคคลในครอบครัวของคนเวียดนามแบ่งความหมายของการแบ่งชั้นและอายุ ส่วนการใช้คำเรียกบุคคลในสังคมแบ่งความหมายของการเจริญเติบโต ในขณะเดียวกันก็แสดงความเคารพ ยกย่อง

และให้เกียรติคนอื่น นอกจากรู้สึกว่าใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยดนามมีทั้งการเรียกแทนตัวเอง และการเรียกแทนบุคคลที่สาม ซึ่งมักจะเป็นลูกหรือหลานของตนเอง ส่วนการละคำเรียกบุคคลในภาษาไทยดนามแห่งความหมายของการไม่เคารพผู้ฟัง หรือแสดงให้เห็นความลังเลใจของผู้พูดเมื่อไม่รู้แน่ชัดว่าจะเรียกผู้ฟังด้วยคำเรียกบุคคลอย่างไร การใช้คำเรียกบุคคลในสังคมเมืองมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงมากกว่าในสังคมชนบท เนื่องจากภาระแบ่งอาชีพในสังคมเมืองมีความหลากหลายกว่าในสังคมชนบท ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยดนามได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพทางสังคม อาชีพ ความสนใจหรือไม่สนใจ สถานการณ์ กาลเทศะ และ เป้าหมายในการสนทนากัน

เต็ร่อง ถี เนยียม (Trương Thị Diễm, 2002) ศึกษาเรื่อง Từ xung hô có nguồn gốc danh từ thân tộc trong giao tiếp tiếng Việt (คำเรียกญาติที่ใช้เป็นคำเรียกขานในการพูดสื่อสารในภาษาเวียดนาม) โดยวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาและความหมายของคำเรียกญาติในภาษาเวียดนาม อธิบายหลักของการนำคำเรียกญาติไปใช้ในการเรียกขานโดยใช้หลักการทางภาษาศาสตร์และลักษณะทางสังคมวัฒนธรรม เปรียบเทียบความหมายของคำเรียกญาติกับคำประเทกอื่นที่ใช้เป็นคำเรียกขาน พัฒนาด้วยนับความถี่ในการใช้คำเรียกญาติเด่นชัดสำหรับแต่ละบุรุษในการสนทนาระหว่างกัน โดยวิธีศึกษาจากเอกสารและสังเกตการณ์ใช้คำเรียกญาติจากสถานการณ์จริง

ผลจากการวิจัยพบว่า ถึงแม่คำเรียกญาติที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม มีจำนวนคำไม่นักนัก โดยมีทั้งหมด 25 รูป ซึ่งมีการนำไปใช้เป็นคำเรียกงานหรือคำเรียกบุคคล ทั้งหมด 19 รูป หากแต่ได้ใช้อย่างแพร่หลายในสังคมเพื่อเรียกทั้งผู้หญิง และผู้ชายล้วนถึง เนื่องจากสาเหตุดังนี้

1. สาเหตุตามมุมมองทางภาษาศาสตร์ กล่าวคือ เนื่องจากจำนวนคำบุรุษสรพนามในภาษาเวียดนามมีน้อยและส่วนใหญ่反映ความหมายของความสนใจสนมและไม่ควรผู้ฟังในขณะเดียวกัน ดังนั้น เมื่อต้องการแสดงความเคารพผู้ฟัง โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่เป็นทางการผู้พูดต้องใช้คำประทეอื่น ๆ อาทิ คำเรียกญาติเพื่อเรียกผู้ฟัง คำเรียกญาตินอกจากมีลักษณะการใช้แล้ว ยังมีความหมายทางไวยากรณ์ที่เหมือนกับคำบุรุษสรพนาม รวมทั้งภาษาเวียดนามเป็นภาษาคำโดย ไม่มีการแบ่งชุดในการใช้ ดังนั้นการนำคำเรียกญาติไปใช้ในการเรียกบุคคลจึงเป็นการที่เหมาะสมยิ่ง

2. สาเหตุตามลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม กล่าวคือ ลักษณะทางสังคมของคนเวียดนามเป็นสังคมแบบระบบเครือญาติ เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว จึงมีการใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกผู้ที่ไม่ใช่ญาติในสังคม

นอกจากนั้น ผลจากการวิจัยยังพบว่า คำเรียกญาติที่ใช้ภายในครอบครัวขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านวุฒิและศักดิ์ของญาติ ในขณะที่เมื่อนำคำเรียกญาติไปใช้กับคนไม่ใช่ญาติในสังคมต้องพิจารณาจากปัจจัยทางสังคมอื่น เช่น อายุ สถานภาพทางสังคม ความสนใจสนม ความเคารพระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคำเรียกญาติ反映ความหมายของความสนใจสนม การใช้คำเรียกญาติในสังคมเวียดนามจึงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมอีกด้วย

งานวิจัยเรื่อง Các cách xưng hô trong tiếng Nùng (วิธีการเรียกชานในภาษาหนูง) ของ ฝ่าม หงอก เถื่อง (Phạm Ngõc Thởng, 1999) ที่ศึกษาวิธีการใช้คำเรียกชานในภาษาหนูง โดยให้วิธีสังเกตการณ์และสัมภาษณ์ผู้บอกรากษาที่แบ่งตามวัยได้แก่ เด็ก วัยรุ่น ผู้ที่อยู่ในช่วงทำงานผู้สูงอายุ โดยเก็บข้อมูลจากหมู่คุณที่ประกอบอาชีพเป็นคนท่องเที่ยว หมอดี ซึ่งเป็นกลุ่มที่รู้ภาษาและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชนเผ่าหนูงได้ดีกว่าชาวบ้านธรรมชาติ นอกจากนั้นผู้วิจัยยังเก็บรวบรวมคำเรียกชานจากการรวมกลุ่มพื้นบ้าน และเปรียบเทียบกับโครงสร้างและลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม

ผลการวิจัยพบว่า คนหนูงใช้คำหlays ประเททเพื่อเรียกแทนตนเองและแทนผู้พูด เช่น คำสรรพนาม คำนามบอกรำดำเนง/อาชีพ และคำเรียกระบบเครือญาติ ส่วนคนเวียดนามใช้คำบุรุษสรรพนาม เช่น tao (กฎ) mày (มึง) nó (มัน) คำเรียกระบบเครือญาติ เช่น bố (พ่อ) mẹ (แม่) anh (พี่ชาย) chị (พี่สาว) คำนามบอกรศ/ดำเนง/อาชีพ เช่น ký nh (วิศวกร) phóng vién (นักเข้าว) และชื่อ/นามสกุล เช่น Thành (แต่ง) Hoàng Văn Thụ (หว่าง วัน ถุ) หรือ [คำนามบอกรศ/ดำเนง/อาชีพ + ชื่อ/นามสกุล] เช่น Tiến sĩ Lý Toàn Thắng (ดอกเตอร์ลี ตวน ทัง) เป็นคำเรียกบุคคลในขณะสนทนากับผู้อื่น

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนคำบุรุษสรรพนามที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาหนูงปรากฏว่า คำบุรุษสรรพนามในภาษาหนูงมีจำนวนมากกว่าในภาษาเวียดนาม (ในภาษาหนูงมีคำบุรุษสรรพนามทั้งหมด 20 คำ ส่วนในภาษาเวียดนามมีคำบุรุษสรรพนามทั้งหมด 7 คำ) นอกจากนั้นในภาษาเวียดนามไม่มีคำบุรุษสรรพนามที่ใช้เรียกแทนตัวผู้ฟังอย่างเป็นทางการเหมือนในภาษาหนูง

นอกจากนั้นผลการวิจัยยังพบว่า คำเรียกระบบเครือญาติที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาหนูงมีการแบ่งแยกชัดเจนระหว่างญาติผู้ใหญ่กับญาติผู้น้อย ระหว่างญาติฝ่ายพ่อกับญาติฝ่ายแม่ ระหว่างผู้ที่เป็นญาติกับผู้ที่ไม่ใช่ญาติ และมีการแบ่งเพศในคำเรียกญาติผู้ซึ่งเป็นพี่ของพ่อหรือแม่

บุคคล คนหนุ่มไม่นิยมเรียกชื่อของผู้ฟัง โดยเฉพาะผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่า นอกจากนั้น เมื่อผู้พูดเป็นผู้ที่มีลูกแล้วมักจะใช้คำเรียกแทนลูกเป็นคำเรียกแทนตนเองในการพูดสื่อสารกับคนอื่น คำเรียกบุคคลที่ใช้ในกลุ่มผู้ประกอบอาชีพเป็นหมอดี คนทรงเจ้า เป็นต้น จะแตกต่างกับคำเรียกบุคคลที่ว่า ๆ ไป หรือพูดในอีกแบบหนึ่งคือการแบ่งชนชั้นในสังคม สรวนปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาหนึ่งได้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง เพศ และอายุ เป็นต้น

จากการสรุปผลงานการวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนาม ดังกล่าวสามารถสรุปตามประเด็นดังนี้

1. ด้านรูปแบบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนาม จะเห็นว่า มีงานวิจัยส่วนหนึ่งที่ศึกษาชนิดของคำที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทย เช่น คำสรรพนาม คำบุราชสรรพนาม และคำชนิดอื่น ๆ ที่ใช้เหมือนคำสรรพนาม หากแต่งานวิจัยกลุ่มนี้ไม่ได้วิเคราะห์ ส่วนประกอบและรูปแบบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทย ในขณะเดียวกันก็มีงานวิจัยจำนวนหนึ่ง ที่ศึกษาส่วนประกอบและรูปแบบของคำเรียกบุคคลหากแต่เป็นส่วนประกอบและรูปแบบของคำเรียกเฉพาะผู้ฟังในภาษาไทยเท่านั้น โดยไม่ได้วิเคราะห์ส่วนประกอบและรูปแบบของคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามเท่านั้น โดยไม่ วิเคราะห์ส่วนประกอบและรูปแบบของคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามอย่างละเอียดครบทั้ง นอกจากนั้นก็ไม่พบงานวิจัยเรื่องใดที่ศึกษาส่วนประกอบและรูปแบบของคำเรียกบุคคลทั้งในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

2. ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษา เวียดนาม จะเห็นว่า งานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกบุคคลในภาษาไทยได้วิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมและ วัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกบุคคล ในภาษาเวียดนามส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาเฉพาะปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคล ในภาษาเวียดนามอย่างละเอียดเหมือนในภาษาไทย

3. ด้านลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย และในภาษาเวียดนาม จะเห็นว่า มีผู้วิจัยบางท่านได้เสนอลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ที่ส่งผลกระทบจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย หรือในภาษาเวียดนาม หากแต่ผู้วิจัยส่วนใหญ่ ยังไม่ได้วิเคราะห์ลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวบนพื้นฐานของปัจจัยด้านประเพณีและวัฒนธรรมของไทย

และเรียนรู้ร่วมกันอย่างเจาะลึกเพื่อแสดงให้เห็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของประเทศทั้งสอง

นอกจากนั้น ที่ผ่านมาอย่างไม่พบงานวิจัยเรื่องใดที่ศึกษาทั้งส่วนประกอบ รูปแบบ ลักษณะ การใช้คำเรียนบุคคลในภาษาไทยและภาษาเรียนนาม รวมทั้งลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ที่สะท้อนจากการใช้คำเรียนบุคคลในทั้ง 2 ภาษา เพื่อทำให้เห็นลักษณะที่เหมือนและต่างกันในด้าน วัฒนธรรมการใช้ภาษา รวมทั้งลักษณะร่วมกันทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของประเทศทั้ง 2 ซึ่งเป็นประเทศที่อยู่ในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยกัน มีลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์ ที่คล้ายคลึงกัน หากแต่พูดภาษาต่างตระกูลกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบ ลักษณะการใช้คำเรียนบุคคล และลักษณะทางสังคมวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียนบุคคลในภาษาไทยและภาษาเรียนนาม

บทที่ 3

รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามประกอบจากส่วนประกอบต่าง ๆ ที่เป็นคำหรือกลุ่มคำเข้าด้วยกัน หากแบ่งรูปแบบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามส่วนประกอบสามารถแบ่งเป็นคำเรียกบุคคลที่ประกอบด้วยส่วนประกอบเดี่ยวและคำเรียกบุคคลที่ประกอบจากส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป ก่อนจะกล่าวถึงรูปแบบต่าง ๆ ของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ผู้วิจัยจะกล่าวถึงส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในทั้ง 2 ภาษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลคือคำชนิดต่าง ๆ เช่น คำเรียกญาติ สรรพนาม ซึ่งเป็นต้น ที่นำไปประกอบเป็นคำเรียกบุคคลเพื่อใช้เรียกผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนา คำแต่ละชนิดที่จัดเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลมีทั้งแบบคำมูล (หรือคำเดี่ยว) เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง คุณ ท่าน เครื่อ เป็นต้น และแบบกลุ่มคำหรือคำประสม โดยการนำเอาคำมูลที่ใช้ในการเรียกบุคคลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมาประกอบเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มคำหรือคำประสม ทั้งนี้ ในการนำเอาคำมูลมาประกอบเป็นคำเรียกบุคคลแบบกลุ่มคำหรือคำประสมนั้น อาจจะประกอบด้วย (คำเรียกญาติ + คำเรียกญาติ) อาทิ ตายาย พี่น้อง ลูกหลาน เป็นต้น (คำนำหน้า + สรรพนาม) เช่น ยายหนู เจ้าหล่อน เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยมีทั้งหมด 8 ประเภท ได้แก่ คำเรียกญาติ ซึ่ง อาศัย/ตำแหน่ง สรรพนาม/คำนำหน้า ยศ คำนาม กลุ่มคำ และนิยมสรรพนาม สำหรับภาษาเวียดนามพบว่า ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม มีทั้งหมด 9 ประเภทโดยมี 8 ประเภทเหมือนกับในภาษาไทย และอีก 1 ประเภทที่ต่างกับภาษาไทย คือ คำวิเศษณ์ ทั้งนี้ในการแจกแจงส่วนประกอบทั้งหมดของคำเรียกบุคคลในทั้งภาษาไทย และในภาษาเวียดนามในงานวิจัยนี้ได้ใช้แนวทางการศึกษาของ กัลยา ติงศักดิ์ และ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ (2531, หน้า 17 - 21) และ เล แท็ง กิม (Lê Thanh Kim, 2002, pp.30 - 31) มาประมวลผลสังเคราะห์เป็นแนวทางการศึกษาเท่าที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 ข้างต้น รายละเอียดมีดังนี้

1. คำเรียกญาติ

คำเรียกญาติ หมายถึงคำที่ผู้พูดใช้เรียกตนเอง เรียกผู้ฟังหรือผู้ญากร่วมถึงซึ่งมีความสัมพันธ์เป็นญาติโดยสายเลือดหรือโดยการแต่งงาน เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย bông (ปู่, ตา) bà (ย่า, ยาย) bò (พ่อ) mè (แม่) หรือเรียกผู้ที่ไม่มีความสัมพันธ์เป็นญาติโดยผู้พูดได้เปรียบเทียบวัยหรืออายุของผู้ฟังหรือผู้ญากร่วมถึงกับญาติแท้ ๆ ของตน เช่น เรียกคนที่มีอายุมากกว่าพ่อของตนว่า ลุง bac (ลุง, ป้า) เรียกคนที่มีวัยเท่ากับป้าของตนว่า ยาย bà (ยาย) เป็นต้น

2. ชื่อ

ชื่อที่ใช้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามได้แก่ ชื่อเล่น เช่น เมนี่ เก๊ ใน พัฒน์ Béong, Cò, Cún เป็นต้น ชื่อจริง เช่น เที่ยงธรรม เนตรกุมล ชาญเวช Dưong, Đinh, Thanh เป็นต้น หรือชื่อ-นามสกุลในภาษาไทย เช่น มัทนา มาลาตี สำหรับภาษา เวียดนามมีการเรียกนามสกุล-ชื่อ เช่น

Trịnh (นามสกุล) + Thảo (ชื่อคลาย) + Nhi (ชื่อจริง) → Trịnh Thảo Nhi

Nguyễn (นามสกุล) + Trần (ชื่อคลาย) + Châu (ชื่อจริง) → Nguyễn Trần Châu

3. อาชีพ/ตำแหน่ง

อาชีพ หมายถึงคำนำอกอาชีพของผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ญากร่วมถึง เช่น ตำรวจ นักช่าว อาชารย์ bô dội (ทหาร), y tá (พยาบาล), kỵ bin (วงศกร) เป็นต้น ส่วนตำแหน่ง หมายถึงคำนำอก ฐานะหรือหน้าที่การทำงานของผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ญากร่วมถึง เช่น อธิการบดี ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ trưởnг phòng (หัวหน้าแผนก), thư ký (เลขานุการ) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม คำนำอกอาชีพและตำแหน่งบางครั้งมีความหมายใกล้เคียงและควบเกี่ยวกัน เช่น ผู้กำกับ quâk lý (ผู้บริหาร) เป็นต้น จึงมีการจัดคำนำอกอาชีพและคำนำอกตำแหน่งอยู่ในกลุ่มเดียวกัน (กลยุทธ์ ติงศวัที และ อมรา ประสิทธิรัฐสินธุ, 2531, หน้า 18)

4. สรรพนาม/คำนำหน้า

สรรพนาม หมายถึงคำเรียกแทนตัวผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ญากร่วมถึง เช่น ผม ฉัน เขอ ท่าน เรفا tòi (ผม, ฉัน), mìngh (เรفا, ตัวเอง), nó (มัน, เขายา), hắn (มัน, หมอนั้น) เป็นต้น สรรพนาม ในภาษาไทยและภาษาเวียดนามเมื่อใช้เป็นส่วนประกอบต่อหลังส่วนประกอบอื่นในรูปแบบคำเรียก บุคคลต่าง ๆ เช่น [คำเรียกญาติ + สรรพนาม] (อาทิ พี่เขา น้องมัน cháb nó (หลานชาย, หลานมัน), con nó (ลูกชาย, ลูกมัน)) [คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม] (อาทิ คุณชินีเขอ น้องพิมพ์เขา cái Hào nó (ยาย Hao มัน, thằng Đinh nó ("เอ้ Dinh เขายา")) เป็นต้น เป็นการเน้นระบุตัวบุคคล ส่วนคำนำหน้า หมายถึงคำนำอกเพศหรือบุคคลทางสังคมของผู้ฟังหรือผู้ญากร่วมถึงที่ปรากฏอยู่หน้าส่วนประกอบอื่นของคำเรียกบุคคลซึ่งแฟบความหมายของความสนใจสนม ความเคารพนับถือ

ยกย่องให้เกียรติ หรือแม้กระถั่งความดูหมิ่นที่ผู้พูดมีต่อผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง เช่น คุณ ท่าน นัง อี ไอ้ ngài (ท่าน), cô (คุณ – สำหรับผู้หญิง), anh (คุณ – สำหรับผู้ชาย), cái (อี), thằng (ไอ้) เป็นต้น

เนื่องจากในภาษาไทยและภาษาเวียดนามต่างมีการใช้สรรพนามบางคำเป็นคำนำหน้า ส่วนประกอบอื่นของคำเรียกบุคคล เช่น คุณ ท่าน เป็นต้น ดังนั้นจึงมีการจัดสรรพนามและ คำนำหน้าอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

5. ขศ

ขศ หมายถึง เครื่องกำหนดตำแหน่ง ฐานะ หรือชั้นของบุคคล เช่น จา หมวด คุณชาย คุณหญิง công nương (เจ้าหญิง), công chúa (เจ้าหญิง, พระธิดา) เป็นต้น

6. คำนาม

คำนาม หมายถึง คำระบุบุคคลที่เป็นผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึง ซึ่งไม่ใช่คำเรียก ญาติ ซื่อ หรือคำบอกอาชีพ/ตำแหน่งดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อที่ 1 – 3 ข้างต้น คำนามที่ใช้เป็น ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามที่พบมากนักจะเป็นคำนามสามัญ (สามัญนาม) เช่น เพื่อน คน หมา แมว เด็ก ผู้ให้ญี่ khách (แขก), hàng (สินค้า), gia đình (ครอบครัว), bao bì (เพื่อนฝูง) เป็นต้น

7. กลุ่มคำ

กลุ่มคำ หมายถึง ข้อความที่ใช้ระบุบุคคลที่เป็นผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึง โดยการ นำคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมาประกอบเข้าด้วยกัน กลุ่มคำที่ปรากฏเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคล ในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามในงานวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

7.1 กลุ่มคำที่แสดงความรู้สึกโดยมีทั้งความรู้สึกที่ดี เช่น ชอบ รัก ยินดี เป็นต้น และความรู้สึกไม่ดี เช่น โกรธ หม่นไส้ หรือเกลียดชัง ของผู้พูดเมื่อใช้เรียก ตนเอง เรียกผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึง

ตัวอย่างส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลที่เป็นกลุ่มแสดงความรู้สึกในภาษาไทย เช่น ที่รัก น้องรัก ยายตัวแสบ อีโง

ตัวอย่างส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลที่เป็นกลุ่มคำแสดงความรู้สึกในภาษา เวียดนาม เช่น bao bối (ของมีค่า) + của (ของ) + em (น้อง) → bao bối của em (สุดที่รักของ น้อง)

dám (พาก) + mất dạy (ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน) → dám mất dạy (ไอพาก ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน) เป็นต้น

7.2 กลุ่มคำที่เป็นนามวสีหรือสรรพนามวลี เช่น คนในสังคม เด็กสมัยนี้ เราสามคน
เชօสองคน ตัวอย่างกลุ่มคำที่เป็นนามวสีหรือสรรพนามวลีที่ใช้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคล
ในภาษาเวียดนาม เช่น

anh (พี่ชาย) + bạn (เพื่อน) + của (ของ) + anh (พี่ชาย) → anh bạn của anh
(เพื่อนผู้ชายของพี่คนหนึ่ง)

baby (เด็ก) + trong (ใน) + bụng (ท้อง) → baby trong bụng (เด็กในท้อง)

hai (สอง) + chúng ta (พวกเรา) → hai chúng ta (พวกเรารถองคน)

กลุ่มคำที่จัดเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษา
เวียดนามเมื่อปะรากฎกับส่วนประกอบอื่น เช่น ยายชินีเมย์พี่ ไอซิโกริกันนี่ ซึ่ง ยายชินี และ ไอซิโกริก
เป็นส่วนประกอบที่สามารถวิเคราะห์โครงสร้างเป็น [คำนำหน้า + ชื่อ] ส่วน เมย์พี่ และ คนนี่ เป็น
กลุ่มคำ) ตัวอย่างในภาษาเวียดนาม

cái (ไอ, อี) + con bé (แม่เด็ก) này (นี่) → cái con bé này (อีนังเด็กคนนี่)
ซึ่ง cái เป็นคำนำหน้า ส่วน con bé này เป็นกลุ่มคำ

cái (ไอ, อี) + đứa (คำนำหน้าเรียกบุคคลที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตนที่แฝง
ความหมายเชิงดูหมิ่นหรือสนิทสนม) mà (ที่) anh (พี่ชาย) bao (บอก) → cái đứa mà anh bao
(ไอคนที่พีบอก) ซึ่ง cái เป็นคำนำหน้า ส่วน đứa mà anh bao เป็นกลุ่มคำ

8. นิยมสรรพนาม

นิยมสรรพนามคือคำชี้เฉพาะเจาะจงที่ผู้พูดใช้เรียกแทนตนเองหรือเรียกผู้ฟังในการ
สนทนากา เช่น นี่ นั่น day (นี่), dó (นั่น) คำเรียกบุคคลที่เป็นนิยมสรรพนามในภาษาไทยและภาษา
เวียดนามจะหมายถึงเฉพาะคำที่ใช้แทนตัวผู้พูดหรือผู้ฟังเพียงคำเดียวเท่านั้น โดยไม่ว่าจะเป็นนิยม-
สรรพนามที่อยู่ในกลุ่มคำต่าง ๆ เช่น เด็กสามคนนี้ หนุ่มสาวสมัยนี้ con bé này (อีเด็กคนนี่)
เป็นต้น (ซึ่ง นี่ หรือ này (นี่) ในตัวอย่างดังกล่าวก็เป็นนิยมสรรพนามหากแต่เป็นคำขยายความ
ของคำนามในกลุ่มคำดังกล่าว) ตัวอย่างการใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นนิยมสรรพนามในประโยค
ดังต่อไปนี้

นี่ วันนี้ จะไปซื้อเสื้อผ้ากับเขาใหม่ (นี่ หมายถึงผู้ฟัง)

Đây không biết. Có gì cứ hỏi thằng Hung ấy. (นี่ไม่รู้ มีอะไรไปถามไอ้ Hung ซี่)
(Đây (นี่) หมายถึงผู้พูด)

9. คำวิเศษณ์

ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลที่เป็นคำวิเศษณ์ปะรากฎเฉพาะในภาษาเวียดนาม
เท่านั้น คำวิเศษณ์ที่ใช้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามเป็นคำอักษรณะ

เช่น bé (เล็ก), khô (เล็ก), lèo (แก่) หรือคำบอกร้าดับ (โดยมากจะหมายถึงลำดับของลูกในครอบครัว) เช่น Hai (สอง), Ba (สาม), Tb (สี่) (ดูเชิงอรรถที่ 1) เป็นต้น

จากส่วนประกอบต่าง ๆ ทั้งหมด 9 ประเภทดังกล่าวประกอบเป็นคำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบอย่างหลากหลายในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามโดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 แบบหลัก ๆ ได้แก่ คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียว และคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป ดังที่จะเสนอต่อไปนี้

รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียว

1. รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียวในภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียวปรากฏใช้ในภาษาไทยได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม ยศ คำนาม กลุ่มคำ และนิยมสรรพนาม

1.1 คำเรียกญาติ

คำเรียกญาติที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ย่อยได้แก่

1.1.1 คำเรียกญาติแบบคำมูล หมายถึงคำที่แสดงความสัมพันธ์ทางสายเลือด หรือโดยการแต่งงานระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงเพียงคำเดียว โดยพบทั้งคำไทย เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ พี่ น้อง ผัว เมีย เป็นต้น และคำยืมจากภาษาต่างประเทศ เช่น ป้าป้า เจ้ dad เป็นต้น

1.1.2 คำเรียกญาติแบบกลุ่มคำหรือคำประสม หมายถึงคำหรือกลุ่มคำที่แสดงความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือโดยการแต่งงาน ซึ่งเกิดจากการนำเอาคำเรียกญาติแบบคำเดียว 2 คำขึ้นไปมาประกอบกัน เช่น ตายาย พ่อแม่ น้อง ๆ ลูก ๆ หรือนำคำเรียกญาติแบบคำเดียวมาประกอบกับคำแสดงความสัมพันธ์เป็นญาติโดยการแต่งงาน เช่น แม่ผัว แม่ยาย ลูกสะไภ้ เป็นต้น รวมทั้งการนำคำเรียกญาติแบบคำเดียวมาประกอบกับคำนามที่ແงความหมายของการแบ่งเพศ เช่น พี่ชาย พี่สาว น้องชาย น้องสาว เป็นต้น

1.2 ชื่อ

ชื่อที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยได้แก่

ชื่อเล่น เช่น เพrho ใบ ไฝ ฤล เจี้ยบ ธรรม เป็นต้น

ชื่อจริง เช่น พิมพ์ชนก มัชยา ศราญ อรอนทร์ เป็นต้น

ชื่อ-นามสกุล เช่น มัทนา มาลาตี ชินพัฒน์ ปราบยิ่ง เป็นต้น

1.3 อาชีพ/ตำแหน่ง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คำบอกรากอาชีพหรือตำแหน่งที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้เรียกผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าการใช้แทนตัวผู้พูด โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่

1.3.1 คำบอกรากอาชีพหรือตำแหน่งที่เป็นแบบคำมูลหรือคำประสม เช่น ตัวราชอาจารย์ ทหาร ทนาย นักช่าง นักแสดง นักดนตรี ป้าปารazzi ดีเจ ผู้กำกับ เป็นต้น

1.3.2 คำบอกรากอาชีพหรือตำแหน่งที่เป็นกลุ่มคำ เช่น ตัวราชจราจรอ อาจารย์ ที่ปรึกษา ผู้ช่วยอาจารย์ ทหารพาน หมอย่าตัด เพทัยเวร เป็นต้น คำเหล่านี้โดยมากจะใช้สำหรับผู้ถูกกล่าวถึงเพื่ออธิบายอาชีพหรือตำแหน่งของบุคคลผู้นั้นอย่างเจาะจง

1.4 สรรพนาม

สรรพนามที่ใช้เป็นคำเรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่

1.4.1 สรรพนามที่เป็นแบบคำมูลซึ่งมีคำสรรพนามที่เป็นภาษาไทย เช่น ผนกระผม ฉัน ติฉัน อินัน กุ ข้า เรอา คุณ ท่าน เขาย และสรรพนามที่ยืมจากภาษาต่างประเทศ เช่น ลือชื่อ

1.4.2 สรรพนามที่เป็นแบบกลุ่มคำที่เกิดจากการนำคำนำหน้าหรือสรรพนามที่เป็นแบบคำมูลมาประกอบกัน เช่น เจ้าหล่อน ไอเรา ไอชัน ไอหัน ယายหนู คุณขาย คุณท่าน เป็นต้น

1.5 ยศ

คำบอกรากที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยได้แก่ คำบอกรากของทหารหรือตัวราช เช่น จ่า หมวด ผู้พัน ผู้กอง ผู้หมวด และคำบอกรักษากองบุคคล เช่น คุณชาย คุณหญิง คุณนาย

1.6 คำนาม

คำนามที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าเรียกผู้พูดและผู้ฟัง โดยสามารถแบ่งออกเป็นสองกลุ่มย่อยได้แก่

1.6.1 คำนามแบบคำมูล เช่น เด็ก เพื่อน แขก แฟน คน เสา ไฟร์ hma เมว เป็นต้น

1.6.2 คำนามแบบคำประสมหรือกลุ่มคำซึ่งเกิดจากการประกอบกันของคำมูล 2 คำ เช่น ผู้ใหญ่ ฝาแฝด พรครพ旺 ผู้ชาย ผู้หญิง คนรวย คนจน คนแก่ หนุ่มสาว เป็นต้น

1.7 กลุ่มคำ

กลุ่มคำที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย

ได้แก่

1.7.1 กลุ่มคำหรือวลีที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อตัวเอง ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึงซึ่งได้แก่ กลุ่มคำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ดี เช่น อารมณ์หรือความรู้สึกยินดี ภูมิใจ ชอบ รัก เห็นใจ เป็นต้น หรืออารมณ์ความรู้สึกที่ไม่ดี เช่น ความรู้สึกหมั่นไส้ โกรธ หรือ เกลียดชัง เป็นต้น กลุ่มคำหรือวลีแสดงความรู้สึกที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยที่พบส่วนใหญ่ใช้เรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าผู้พูดจะใช้เรียกแทนตนเอง เช่น เด็กดี คนเก่ง แม่คนขยัน ดอกฟ้า อวย่างพี่พิมพ์ ผู้หญิงที่เพอร์เฟคที่สุดอย่างฉัน น้องรักของพี่ ลูกสาวของพ่อ บอดี้การ์ดกระจาก ฯ อย่างผู้ชายเห่ย ฯ อย่างฉัน ลูกเนรคุณอย่างแก ยายตัวแสบ มายกระดังงาลงไฟ คนหน้าเนื้อใจ เดืออย่างนั้น เป็นต้น

1.7.2 กลุ่มคำที่เป็นนามวลีหรือสรรพนามวลี โดยกลุ่มคำที่เป็นนามวลีที่พบส่วนมากจะใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าผู้พูดและผู้ฟังเมื่อออกจากกลุ่มคำที่เป็นนามวลีไม่เพียงทำหน้าที่ระบุถึงบุคคลที่ผู้พูดต้องการจะกล่าวถึงเท่านั้น ยังทำหน้าที่ขยายความให้ผู้ฟังเข้าใจว่าบุคคลที่ถูกกล่าวถึงนั้นเป็นใครหรือมีลักษณะเด่นอะไรที่สามารถแยกออกจาคนอื่นได้ เช่น เจ้านายเก่าของปลา เด็กในสังกัดของคุณ คนกลุ่มใหญ่ คนรวยบ้านเรา พวกไม่ปราภูมิ เพศสภาพ พวกคนชั้นล่าง เป็นต้น สรุปกลุ่มคำที่เป็นสรรพนามวลีที่พบส่วนใหญ่ใช้เรียกผู้พูดหรือผู้ฟังมากกว่าเรียกบุคคลที่สาม เช่น คุณสองคน เออสองคน เรากุกคน ฉันคนเดียว ครรซักคน ครรคนนั้น พวกคุณ พวกภพแก พวกเอ็ง ทุกท่าน ทุกๆ คน เป็นต้น

1.8 นิยมสรรพนาม

นิยมสรรพนามที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยปรากฏว่ามีเพียง 2 คำ ได้แก่ นี่ และ นั่น โดย นี่ ใช้เรียกผู้ฟัง และ นั่น ใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึง

2. รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดี่ยวในภาษาเวียดนาม

คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดี่ยวปรากฏให้ในภาษาเวียดนามได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม ยศ คำนาม กลุ่มคำ นิยมสรรพนาม และคำวิเศษณ์

2.1 คำเรียกญาติ

คำเรียกญาติที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามที่พบสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่

2.1.1 คำเรียกญาติแบบคำมูลหรือคำเดี่ยว เช่น ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย), bố (พ่อ), mẹ (แม่), chú (อาผู้ชาย), cô (อาผู้หญิง), anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว), em (น้อง), con (ลูก), cháu (หลาน) เป็นต้น

2.1.2 คำเรียกญาติแบบกลุ่มคำที่เกิดจากการนำคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมาประกอบกัน โดยปรากฏ 4 รูปแบบ ได้แก่

1) คำเรียกญาติ + คำเรียกญาติ เช่น

ông (ปู่, ตา) + bà (ย่า, ยาย)	→ ông bà (ปู่ย่า, ตายาย)
bố (พ่อ) + mẹ (แม่)	→ bố mẹ (พ่อแม่)
cô (อาผู้หญิง)+ chú (อาผู้ชาย)	→ cô chú (อาฯ)
anh (พี่ชาย)+ em (น้อง)	→ anh em (พี่น้อง)

โดยคำเรียกญาติกลุ่มนี้เกิดจากการนำคำเรียกญาติเดิมมาประกอบเข้าด้วยกัน ในลักษณะของกลุ่มคำ ซึ่งใช้เรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึง

2) คำเรียกญาติ + คำบอกรส เ เช่น

con (ลูก) + trai (ชาย)	→ con trai (ลูกชาย)
con (ลูก) + gái (หญิง)	→ con gái (ลูกสาว)
em (น้อง) + trai (ชาย)	→ em trai (น้องชาย)
em (น้อง) + gái (หญิง)	→ em gái (น้องสาว)

3) คำเรียกญาติ + คำบอกรความสัมพันธ์เป็นญาติโดยการแต่งงาน เช่น

mẹ (แม่) + vợ (ภรรยา)	→ mẹ vợ (แม่ยาย)
mẹ (แม่) + chồng (สามี)	→ mẹ chồng (แม่สามี)
con (ลูก) + dâu (สะใภ้)	→ con dâu (ลูกสะใภ้)
con (ลูก) + rể (เขย)	→ con rể (ลูกเขย)

4) คำเรียกญาติ + คำบอกรความสัมพันธ์เป็นญาติทางสายเลือด เช่น

ông (ปู่, ตา) + nội (ใน, คนในครอบครัวหรือตระกูลของพ่อหรือสามี)

→ ông nội (ปู่)

ông (ปู่, ตา) + ngoại (นอก, คนในครอบครัวหรือตระกูลของแม่หรือภรรยา) → ông ngoại (ตา)

em (น้อง) + ruột (ใกล้, คนที่เป็นญาติแท้ ๆ) → em ruột (น้องแท้ ๆ)

em (น่อง) + hø (ตะกูล, คนที่เป็นญาติห่าง ๆ) → em hø (น่องที่เป็นญาติห่าง ๆ)

จากข้อมูลการศึกษาพบว่า คำเรียกญาติที่อยู่ในกลุ่มที่ 2 – 4 มักจะใช้สำหรับเรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกผู้พูดหรือผู้ฟังเนื่องจากคำเรียกญาติเหล่านี้มีความหมายเชิงอธินาย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถูกกล่าวถึงกับผู้พูดหรือผู้ฟัง เช่น เป็นญาติฝ่ายพ่อหรือญาติฝ่ายแม่ เป็นญาติทางสายเลือดหรือเป็นญาติโดยการแต่งงาน เป็นต้น

2.2 ชื่อ

ชื่อที่ปรากฏให้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามได้แก่ ชื่อเล่น ชื่อจริง และชื่อ-นามสกุล การใช้ชื่อเป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามส่วนใหญ่ใช้เรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกแทนตัวผู้พูด โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ชื่อเล่น ได้แก่ ชื่อที่ใช้เรียกบุคคลผู้ใดผู้หนึ่งในชีวิตประจำวันและในสถานการณ์ไม่เป็นทางการ เช่น Hành (หอม), Củ Đậu (มันแก้ว), Cà Rốt (แครอท), Bò Gà (ลูกน้ำ), Bống (ปลาบู่), Bông (ผู้น่า) เป็นต้น ชื่อที่ใช้เรียกเฉพาะในบางสถานการณ์หรือระหว่างสมาชิกของกลุ่ม เช่น Năm Đại Bàng (Nam อกินทรี), Hải mặt seo (Hai หน้ามีรอยแพลงเป็น), Son dâu gố (Son หัวเป็นเมี้ย) และชื่อที่เพื่อน ๆ ตั้งให้กันและกัน อาทิ Trung mót nắng (Trung แดงเดียว), Thắng cố ("ทั้งโก") เป็นชื่ออาหารประเภทหนึ่งของชาวเข้าเวียดนามที่ทำจากเครื่องในของม้า วัว ควาย หรือหมู เป็นต้น

2.2.2 ชื่อจริงในภาษาเวียดนามสามารถแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ ชื่อจริงที่เป็นคำพยางค์เดียว เช่น Đan, Nhi, Nga, Phong เป็นต้น และแบบ [ชื่อกลาง + ชื่อจริง] เช่น Thảo Đan, Thảo Nhi, Thúy Nga, Nam Phong เป็นต้น

2.2.3 นามสกุล+ชื่อ ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามส่วนใหญ่เป็นชื่อเรียกบุคคลที่ถูกกล่าวถึงมากกว่าผู้พูดและผู้ฟัง เช่น

Trần (นามสกุล) + Thắng (ชื่อกลาง) + Lợi (ชื่อจริง) → Trần Thắng Lợi

Nguyễn (นามสกุล) + Văn (ชื่อกลาง) + Sơn (ชื่อจริง) → Nguyễn Văn Sơn

Ngô (นามสกุล) + An (ชื่อจริง) → Ngô An

2.3 อาชีพ/ตำแหน่ง

คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามส่วนมากใช้เรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าการใช้เรียกแทนตัวผู้พูดโดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อยได้แก่

2.3.1 คำบอกรากชีพหรือตัวแทนที่เป็นแบบคำประสม เช่น tài xe (คนขับรถ), thám tử (นักสืบ), sinh viên (นักศึกษา), nhà báo (นักหนังสือพิมพ์), kỹ sư (วิศวกร), giám đốc (ผู้อำนวยการ) เป็นต้น

2.3.2 คำบอกรากชีพหรือตัวแทนที่เป็นแบบกลุ่มคำ เช่น

thanh tra (ผู้ตราช) + kinh tế (เศรษฐกิจ) → thanh tra kinh tế (ผู้ตราชเงิน)

nhân viên (พนักงาน) + an ninh (ความสงบ) → nhân viên an ninh

(พนักงานรักษาความปลอดภัย)

kỹ sư (วิศวกร) + công nghệ thông tin (เทคโนโลยีการสื่อสาร) →

kỹ sư công nghệ thông tin (วิศวกรโถกโน้โลยีการสื่อสาร)

2.4 สรรพนาม

สรรพนามที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย

ได้แก่

2.4.1 สรรพนามที่เป็นแบบคำมูด โดยพบทั้งสรรพนามที่เป็นคำภาษาเวียดนาม เช่น tôi (ฉัน, ผม), ta (ข้า, ฉัน), tao (กู), tớ (เรา), mày (มึง), mình (ตัวเอง), mi (เอ็ง), họ (พวงแข), chúng (พวงมัน) เป็นต้น และสรรพนามที่ยืมจากภาษาต่างประเทศ เช่น toa (คุณ), moa (ฉัน, ผม), me xù (คุณ, ท่าน, คุณผู้ชาย)

2.4.2 สรรพนามเป็นแบบกลุ่มคำที่เกิดจากการประกอบระหว่างคำนำหน้ากับสรรพนาม โดยพบทั้งหมด 2 คำได้แก่

chú (อาผู้ชาย, คำเรียกผู้ชายที่ยังเล็กหรือมีอายุต่ำกว่าตนเอง) + mày (มึง)

→ chú mày (เอ็ง, แก)

cu (คำเรียกเด็กผู้ชาย) + cậu (น้าชาย, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตน) → cu cậu ('ไอเด็ก, 'ไอหนุ่ม')

2.5 ยศ

คำบอกรากศัพท์ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบจากข้อมูลมีจำนวนน้อยโดยมีเพียง 4 คำที่เป็นคำแสดงชั้นของบุคคล ได้แก่ công chúa (พระธิดา), công nương (เจ้าหญิง), hoàng tử (พระโอรส), phò mã (พระราชนูตร夷) ซึ่งเป็นคำเรียกบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวถึงหรือผู้ฟังเท่านั้น

2.6 คำนาม

คำนามที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย

ได้แก่

2.6.1 คำนามแบบคำนูน เช่น trai (ชาย), gái (หญิง, สาว), nhóm (กลุ่ม), ngườ (คน), hàng (สินค้า), rau (ผัก, หมายถึงผู้หญิงที่เป็นซื้อ), dào (นางเอกลิเก, ผู้หญิง), trộm (โจร), ca (คุณ), bùn (เพื่อน) เป็นต้น

2.6.2 คำนามแบบคำประสมหรือกลุ่มคำ เช่น bà già (ยายแก่, หมายถึงแม่), ông già (ตาแก่, หมายถึงพ่อ), họ hàng (ญาติพี่น้อง), bùn bè (เพื่อนฝูง), bùn gái (เพื่อนสาว, แฟน), ngườ yêu (คนรัก, แฟน), đàn chị (รุ่นพี่), đàn em (รุ่นน้อง) เป็นต้น

2.7 กลุ่มคำ

กลุ่มคำที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย
ได้แก่

2.7.1 กลุ่มคำหรือว่าลีแสดงความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อตนเอง ผู้พูด หรือผู้อุทก
กล่าวถึง 'ได้แก่' กลุ่มคำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ดี เช่น อารมณ์หรือความรู้สึกภูมิใจ ยินดี ชอบ
รัก เห็นใจ เป็นต้น และกลุ่มคำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่ดี เช่น ความรู้สึกหมั่นไส้ โกรธ หรือ
เกลียดชัง เป็นต้น กลุ่มคำที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่พูดในภาษา
เวียดนามส่วนใหญ่ใช้เรียกผู้พึงมากกว่าผู้พูดหรือผู้อุทกกล่าวถึง เช่น

cô bé (แม่เด็ก, นางสาว) + vừa (ทั้ง) + trẻ (สาว) + vừa (และ) + xinh (สวย)
+ đó (นั้น) → cô bé vừa trẻ vừa xinh đó (แม่สาวทั้งสาวทั้งสวยคนนั้น)

một (หนึ่ง) + thanh niên (หนุ่ม) + trai trẻ (หนุ่มฟื้อ) + sáng ngời (หน้าตา
เบิกบาน) + đầy (เต็ม) + sức sống (พลัง) → một thanh niên trai trẻ sáng ngời đầy sức
sống (หนุ่มนหนึ่งที่หล่อเหลาหน้าตาเบิกบานและเต็มไปด้วยพลัง)

vợ (เมีย) + ngoan (ดี) + của (ของ) + anh (พี่) → vợ ngoan của anh (เมีย
พี่ของพี่)

thắng (ไฝ) + quý tử (ลูกชายคนโปรด) + kia (นั่น) → thắng quý tử kia (ไฝ
ลูกชายคนโปรดนั้น)

thắng (ไฝ) + dân (โน่) → thắng dân (ไฝโน่)

2.7.2 กลุ่มคำที่เป็นนามวลีหรือสรรพนามวลี จากข้อมูลการศึกษาพบว่า กลุ่มคำ
ที่เป็นนามวลีมักจะใช้เป็นคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้อุทกกล่าวถึงมากกว่าเรียกผู้พูดและผู้ฟัง เช่น

vợ (เมีย) + chồng (ผัว) + thắng (ไฝ) + Phuong → vợ chồng thắng
Phuong (ผัวเมียไฝ Phuong)

tui (พวກ) + tré con (เด็ก) + hàng xóm (เพื่อนบ้าน) → tui tré con hàng xóm (พวกเด็ก ๆ ข้างบ้าน)

ส่วนกลุ่มคำที่เป็นสรรพนามวลีไม่มีการนิยมใช้เหมือนนามวลีโดยใช้เป็นคำเรียกบุคคลแทนตัวผู้พูดและผู้ฟังมากกว่าเรียกบุคคลที่สามหรือผู้ถูกกล่าวถึง เช่น

anh (พี่ชาย) + em (น้อง) + mình (เรา) → anh em mình (พี่น้องเรา)

hai (สอง) + đứa (คำนำหน้าเรียกบุคคลที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตนที่สองความหมายเชิงดูหมิ่นหรือสนใจสนม) + mình (เรา) → hai đứa mình (ไอ้เราสองคน)

bốn (สี่) + chúng tôi (พวกเรา) → bốn chúng tôi (พวกเราสี่คน)

2.8 นิยมสรรพนาม

นิยมสรรพนามที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบทั้งหมด 2 คำ “ได้แก่” đây (นี่) กày (นี้) ซึ่งใช้เรียกทั้งผู้พูดและผู้ฟังเท่านั้น

2.9 คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลเป็นรูปแบบที่ปรากฏในภาษาเวียดนามเท่านั้น จากข้อมูลพบว่าคำวิเศษณ์ที่ใช้เรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงมีจำนวนทั้งหมด 4 คำ ซึ่งเป็นคำบอกลักษณะทางวัยของบุคคล 3 คำ “ได้แก่” bé (เล็ก), lão (แก่, เฒ่า), nhở (เล็ก) รวม 1 คำใช้แสดงความรู้สึกคือ cưng (รัก, ที่รัก)

จากรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียวในภาษาไทยและภาษาเวียดนามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียวในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีลักษณะคล้ายกัน กล่าวคือ รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียวเหมือนกันในภาษาทั้งสองมีจำนวนทั้งหมด 8 รูปแบบ “ได้แก่” คำเรียกญาติชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม ยศ คำนาม กลุ่มคำ และ นิยมสรรพนาม ส่วนรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียวที่ต่างกันในทั้งสองภาษา มีเพียง 1 รูปแบบ คือ คำวิเศษณ์ โดยรูปแบบนี้ปรากฏใช้ในภาษาเวียดนามเท่านั้น

นอกจากนี้ จากการเปรียบเทียบข้อมูลยังพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามแต่ละรูปแบบส่วนใหญ่สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยต่าง ๆ เช่น รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นคำเรียกญาติในภาษาทั้งสองดังกล่าวจากมีคำเรียกญาติแบบคำญาติโดยการแบ่งกลุ่มตามรูปแบบของภาษา เช่น คำเรียกญาติในภาษาไทยมีลักษณะของการแบ่งกลุ่มญาติที่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดกับญาติโดยการแต่งงาน อย่างไรก็ตาม ลักษณะของการแบ่งกลุ่มญาติในภาษาเวียดนามมีความซับซ้อนกว่าในภาษาไทย กล่าวคือ คำเรียกญาติในภาษาไทยมีลักษณะของการแบ่งกลุ่มญาติสายพ่อภรรยาและภรรยาแม่ หากแต่จำนวนคำเรียกญาติที่มีลักษณะของการ

แบ่งญาติดังกล่าวมีเพียง 6 คำ ได้แก่ ปู่ ย่า อา (เป็นญาติสายพ่อ) ตา ยาย น้า (เป็นญาติสายแม่) และมีลักษณะของการแบ่งกลุ่มญาติทางสายเลือด เช่น ลูกชาย ลูกสาว พี่สาว เป็นต้น กับกลุ่มญาติโดยการแต่งงาน เช่น ลูกเขย ลูกสะไภ์ พี่สะไภ์ เป็นต้น ในขณะที่คำเรียกญาติในภาษาเวียดนามนอกจากมีลักษณะของการแบ่งกลุ่มญาติสายพ่อกับญาติสายแม่ เช่น bác (ลุง, ป้า), chú (อาผู้ชาย), cô (อาผู้หญิง), ông nội (ปู่), bà nội (ย่า) เป็นญาติสายพ่อ cát (น้าชาย), dì (น้าสาว), ông ngoái (ตา), bà ngoái (ยาย) เป็นญาติสายแม่ แบ่งญาติทางสายเลือดกับญาติโดยการแต่งงาน เช่น cô (อาผู้หญิง), chú (อาผู้ชาย), cát (น้าชาย), dì (น้าสาว) ที่เป็นญาติทางสายเลือด thím (อาสะไภ์), mợ (น้าสะไภ์), dượng (น้าเขย), bác dâu (ป้าสะไภ์), bác rể (ลุงเขย) เป็นต้น เป็นญาติโดยการแต่งงาน นอกจากนี้ยังมีลักษณะของการแบ่งญาติระหว่างคนในครอบครัว หรือตระกูลของพ่อหรือของสามีและลูกชายกับคนในครอบครัวหรือตระกูลของแม่หรือของภรรยา และของลูกสาว เช่น chán nội (หลานปู่ ซึ่งเป็นคนในตระกูลเดียวกันกับสามีและลูกชาย), chán ngoái (หลานตา ซึ่งหมายถึงคนที่อยู่ในตระกูลของสามีลูกสาว) รวมทั้งลักษณะของการแบ่งญาติแท้ ๆ ในครอบครัวกับญาติห่าง ๆ อีกด้วย เช่น bác ruột (ลุง, ป้าแท้ ๆ), chú ruột (อาแท้ ๆ), anh ruột (พี่ชายแท้ ๆ), em ruột (น้องแท้ ๆ), bác họ (ลุง, ป้าที่เป็นญาติห่าง ๆ), chú họ (อาที่เป็นญาติห่าง ๆ), anh họ (พี่ชายที่เป็นลูกพี่ลูกน้องหรือญาติห่าง ๆ), em họ (น้องที่เป็นลูกพี่ลูกน้องหรือญาติห่าง ๆ) เป็นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงสรุปว่าคำเรียกญาติในภาษาเวียดนามมีความหลากหลายและมีลักษณะทางการใช้ชับช้อนกว่าในภาษาไทย

รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นกลุ่มคำที่ใช้แสดงความรู้สึกในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม มีลักษณะคล้ายกัน กล่าวคือ กลุ่มคำที่ใช้แสดงความรู้สึกในภาษาทั้งสองต่างสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อยได้แก่ กลุ่มคำที่ใช้แสดงความรู้สึกที่ดีซึ่งมีลักษณะของคำพูดแบบชมเชย หยอกล้อ แสดงความเอาใจหรือเห็นใจของผู้ใช้ภาษา เช่น สุดหล่อ ลูกสาวแม่ คนเก่ง คนดี

quý (มีเกียรติ) + tiếu thư (นางสาว) + xinh đẹp (สวยงาม) → quý tiếu thư xinh đẹp
(หญิงสาวผู้มีเกียรติและสวยงาม)

một (หนึ่ง) + chú (ตัว) + chim (นก) + mợ mòng (เพ้อฝัน) → một chú chim mợ mòng (นกที่ชอบเพ้อฝันตัวหนึ่ง)

และกลุ่มคำที่ใช้แสดงความรู้สึกไม่ดีมีลักษณะของคำพูดเชิงประชด ตำหนิ หรือเชิงดูหมิ่น เหยียดหยาม และคำพูดแบบคำด่า เพื่อแสดงอารมณ์โกรธ เกลียด เคืองแค้น เป็นต้น ของผู้ใช้ภาษา เช่น คนอย่างแก คนใจร้าย ยายบ้า ผู้หนิงหนาเงิน

thằng (ไอ้) + lưỡi chày thây (ชี้เกียจจนร่างกายเน่าเปื่อย) + kia (นั่น) → thằng lưỡi chày thây kia (ไอ้ชี้เกียจชี้คึกคักนี่),

một (หนึ่ง) + đưa (คำนำหน้าเรียกบุคคลที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตนที่แฝงความหมายเชิงดูหมิ่นหรือสนใจลบ) + con (ลูก) + bất trị (สั่งสอนไม่ได้) + như (อย่าง) + mày (มีง) → một đưa con bất trị như mày (ลูกคนหนึ่งที่สั่งสอนไม่ได้อย่างมีง).

(thằng (ไอ้) + quý con (ปีศาจตัวเล็ก, เด็กแสน) + kia (นั่น) → thằng quý con kia (ไอ้เด็กน้อยตัวแสนคนนี่)

นอกจากความหลากหลายด้านรูปแบบคำเรียกบุคคลแล้ว ลักษณะของคำเรียกบุคคลบางรูปแบบในภาษาไทยและภาษาเวียดนามยังมีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ คำเรียกบุคคลแบบคำมูลหรือคำประสมสามารถใช้เรียกทั้งตัวผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึง ในขณะเดียวกันคำเรียกบุคคลที่เป็นกลุ่มคำหรือคำประสมมักจะใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกผู้พูดและผู้ฟัง เช่น

คำเรียกบุคคลแบบคำมูลหรือคำเดี่ยวในภาษาไทย อาทิ ปู่ ย่า พ่อ แม่ หมอ อาจารย์ ตำรา พยาบาล ฉัน คุณ เชอ เป็นต้น

คำเรียกบุคคลแบบคำมูลหรือคำเดี่ยวในภาษาเวียดนาม อาทิ ông (บุ, ตา), bà (ย่า, ยาย), bố (พ่อ), mẹ (แม่) kỵ sỹ (ศิวกร), bác sĩ (หมอ), cô giáo (ครู) tôi (ฉัน, ผู้), mình (เรา, ตัวเอง), gó (มัน, เข้า)

คำเรียกบุคคลแบบกลุ่มคำหรือคำประสมในภาษาไทย อาทิ พี่ชาย พี่สาว หัวหน้า พยาบาล ครูเปี่ยโน ผู้ช่วยอาจารย์ เป็นต้น

คำเรียกบุคคลแบบกลุ่มคำหรือคำประสมในภาษาเวียดนาม อาทิ

bố mẹ (พ่อแม่) + chồng (สามี) → bố mẹ chồng (พ่อแม่สามี)

bác sĩ (หมอ) + chuyên khoa (เฉพาะทาง) → bác sĩ chuyên khoa (หมอเฉพาะทาง)

sinh viên (นักศึกษา) + IT (ไอที) → sinh viên IT (นักศึกษาไอที)

จากการเปรียบเทียบดังกล่าวข้างต้นเจึงสรุปได้ว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดี่ยวในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีความหลากหลายและซับซ้อนมาก นอกจากการใช้คำสรรพนาม ชื่อ คำเรียกญาติ คำบอกอาชีพ/ตำแหน่งแล้ว ทั้งคนไทยและคนไทยเวียดนามยังนิยมใช้กลุ่มคำและคำนามเพื่อเรียกแทนตัวผู้พูด เรียกผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนา

รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป

คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปในภาษาไทยและภาษาเวียดนามคือรูปแบบของการประกอบระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อที่ 1 ข้างต้นโดย ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยมีทั้งหมด 8 ประเภท ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง soprano/คำนำหน้า ยศ คำนาม กลุ่มคำ และนิยม soprano ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามมีทั้งหมด 9 ประเภท ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง soprano/คำนำหน้า ยศ คำนาม กลุ่มคำ นิยม soprano และคำวิเศษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปในภาษาไทย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปในภาษาไทยมีจำนวนทั้งหมด 34 รูปแบบโดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 คำเรียกญาติ + ชื่อ

ส่วนประกอบที่เป็นคำเรียกญาติในรูปแบบนี้ได้แก่ พ่อ แม่ พี่ น้อง ลุง อา น้า ป้า นอกจากนี้ยังพบคำภาษาจีนจำนวน 1 คำ คือ เจ็ก (อา) ส่วนซึ่งที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้ ส่วนมากจะเป็นชื่อเล่น เช่น หยก รัต พิมพ์ เมนี เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบส่วนประกอบเป็นชื่อจริง เช่น สมใจ ประเสริฐ และพบการใช้ชื่อเล่นร่วมกับชื่อจริงในกรณีที่ต้องการแนะนำตัว เช่น เมียคช ธีร์ช ณุ พิชณุ หรือชื่อเล่นร่วมกับชื่อขององค์กรหรือสถานที่ทำงาน เช่น ปิ่ม ทูเดย์นิวส์ (เป็นชื่อของหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง) ลักษณะเด่นของรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] คือมักจะใช้เรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกแทนตัวผู้พูด โดยพบคำเรียกบุคคลในรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] ที่ใช้เรียกแทนตัวผู้พูดมีจำนวนเพียง 8 คำเท่านั้น ตัวอย่างคำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น พ่อรัต พี่เมนี น้าประเสริฐ น้องเมียคช ธีร์ช พี่ปิ่ม ทูเดย์นิวส์ เป็นต้น

1.2 คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง

รูปแบบ [คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง] ที่พบจากข้อมูลเป็นคำเรียกบุคคลที่ใช้เรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนา เช่น น้องผู้ชาย พี่ตำรวจ พี่หมอด พี่ ๆ นักช่าว

1.3 คำเรียกญาติ + soprano

รูปแบบ [คำเรียกญาติ + soprano] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยโดยมากจะใช้เรียกบุคคลที่ถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกตัวผู้พูดและผู้ฟัง โดยคำเรียกญาติที่ใช้เป็นส่วนประกอบของรูปแบบนี้มีทั้งคำเรียกญาติแบบคำญิด เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง เป็นต้น และคำประธานหรือกลุ่มคำ เช่น ลูกสาว ลูกสะใภ้ เป็นต้น ส่วน soprano ที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้มักจะเป็น soprano ที่ใช้สำหรับเรียกผู้ถูกกล่าวถึง เช่น เขา แก มัน เป็นต้น ตัวอย่างคำเรียกบุคคล

ในรูปแบบ [คำเรียกญาติ + สรรพนาม] เช่น ปู่แก ลุงแก พ่อเขา แม่เขา พี่เขา ลูกสะใภ้เขา ลูกสาว เข้า หลานมัน เป็นต้น

1.4 คำเรียกญาติ + กลุ่มคำ

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำเรียกญาติ + กลุ่มคำ] ที่ใช้ในภาษาไทยพบจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่ ป้าป้าคนดีของหนู และ พี่คนสวย โดย กลุ่มคำ ที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบดังกล่าว คือ คนดีของหนู และ คนสวย เป็นกลุ่มคำแสดงอารมณ์ความรู้สึก คำเรียกบุคคลทั้ง 2 คำ ดังกล่าวต่างใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนากัน

1.5 คำเรียกญาติ + ชื่อ + สรรพนาม

ส่วนประกอบที่เป็นคำเรียกญาติในรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ + สรรพนาม] ได้แก่คำเรียกญาติแบบคำมูล เช่น แม่ อา พี่ น้อง ส่วนประกอบที่เป็นชื่อมีทั้งชื่อเล่น เช่น บอส พิมพ์ ย่า ยุ และชื่อจริง เช่น คงค์ สำหรับส่วนประกอบที่เป็นสรรพนามหรือคำนำหน้าได้แก่คำสรรพนามที่ใช้เรียกบุคคลที่สาม เช่น เขาย เธอ แก ดังนั้นคำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ + สรรพนาม] จะใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงเท่านั้น เช่น แม่อนงค์เขา น้องบอสเขา พี่ริญแก พี่พิมพ์เขา อาชุดเขา เป็นต้น

1.6 คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม

รูปแบบ [คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยพบจำนวนเพียง 1 คำ คือ พี่หมอกเขา ซึ่งเป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึง

1.7 ชื่อ + สรรพนาม

ในรูปแบบ [ชื่อ + สรรพนาม] ส่วนประกอบที่เป็นชื่อได้แก่ ชื่อเล่น เช่น แอ๊ว ไฝ ก้อย เบนซ์ แป๊ม เป็นต้น และชื่อจริง เช่น ชาญเวช มธุรส ศานิตย์ พิพัฒน์ เป็นต้น ส่วนสรรพนามที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้พบจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่ เขาย และมัน ตัวอย่างคำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [ชื่อ + สรรพนาม] เช่น มัสยาเขา ปลา มัน นทีเขา แพร์ มัน เสือเขา เป็นต้น โดยคำเรียกบุคคลตามรูปแบบดังกล่าวส่วนมากใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าเรียกผู้พูดและผู้ฟังเพื่อบอกให้รู้ว่าบุคคลที่ถูกกล่าวถึงนั้นเป็นใคร

1.8 ชื่อ + กลุ่มคำ

จากข้อมูลการศึกษาพบว่า ส่วนประกอบที่เป็นกลุ่มคำในรูปแบบ [ชื่อ + กลุ่มคำ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยส่วนมากเป็นกลุ่มคำแสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น เด็กดื้อ คนดี ของพี่ คนดีของป้าป้า เป็นต้น โดยคำเรียกบุคคลในรูปแบบดังกล่าวพบว่าส่วนมากใช้เรียกผู้ฟังมากกว่าเรียกผู้พูดหรือผู้ถูกกล่าวถึง เช่น ชิโนเด็กดื้อ ชินีคนดีของพี่ วินคนดีของป้าป้า เป็นต้น

1.9 อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ

ส่วนประกอบที่เป็นอาชีพ/ตำแหน่งในรูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] นี้ได้แก่คำบอกรากชีพ เช่น อาจารย์ ครู หมอย ติวเตอร์ คำบอกรากตำแหน่ง เช่น ดอกเตอร์ สาววัตร หรือแบบ [คำบอกรากชีพ + คำบอกรากชีพ] เช่น อาจารย์หมอย ส่วนชื่อที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบคำเรียกบุคคลนี้ได้แก่ชื่อเล่น เช่น อ้อ ผึ้ง แป๊ม วิน เป็นต้น และชื่อจริง เช่น กำจาย ผกามาศ ศานนิตย์ พิษณุ เป็นต้น รูปแบบคำเรียกบุคคล [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] ใช้เรียกผู้พูดหรือผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนากับ อาจารย์หมอย พิษณุ ครูปานหทัย หมอยรุ่งชู ด็อกเตอร์ศานนิตย์ สาววัตรชินกริช ติวเตอร์ ชน เป็นต้น

1.10 อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม

รูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยพบว่าเป็นเรียกผู้ถูกกล่าวถึงเท่านั้น คำบอกรากชีพหรือตำแหน่งที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้นี้ทั้งคำบอกรากชีพ เช่น ตำรวจ นักข่าว พยาบาล พ่อค้า เป็นต้น และคำบอกรากตำแหน่ง เช่น เลขา สารวัตร ส่วนสรรพนามที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบตั้งกล่าวพบทั้งหมด 4 คำได้แก่ ท่าน เข้า แกะ มัน ตัวอย่างคำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม] เช่น เจ้าหน้าที่เข้า ตำรวจ เข้า สารวัตรท่าน อาจารย์แก พ่อค้ามัน พระท่าน เป็นต้น

1.11 อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ + สรรพนาม

รูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ + สรรพนาม] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยปรากฏว่าเป็นคำเรียกบุคคลที่สามารถหรือบุคคลถูกกล่าวถึงในขณะสนทนากับท่าน เช่น หมอยรุ่งชูเข้า หมອชาญเวชแก เป็นต้น

1.12 อาชีพ/ตำแหน่ง + คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ

รูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยพบเพียง 1 คำ คือ อาจารย์คุณหมออชานุเวช ซึ่งใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึง

1.13 คำนำหน้า + คำเรียกญาติ

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] ที่พบจากข้อมูลเป็นคำเรียกผู้พังและผู้ถูกกล่าวถึงทั้งนั้น โดยคำนำหน้าที่ใช้เป็นส่วนประกอบของรูปแบบนี้ได้แก่ คุณ ไอ้มแม่ และ อา โดยคำ อา นั้นเป็นคำนำหน้าคำเรียกญาติเป็นลักษณะของรูปแบบคำเรียกบุคคลตามภาษาจีน ส่วนคำเรียกญาติที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้มีทั้งคำเรียกญาติแบบคำมูล เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ลุง ป้า ลูก น้อง เป็นต้น และคำเรียกญาติแบบกลุ่มคำหรือคำประสม เช่น พี่สะไภ้ ตัวอย่างคำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] เช่น คุณชวด คุณปู่ คุณตา คุณพ่อ คุณแม่ คุณพี่สะไภ้ ไอ้น้อง ไอ้ลูก แม่เมีย อาป้า อาแม่

1.14 คำนำหน้า + ชื่อ

รูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทย pragmav ว่า เป็นคำเรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงทั้งนั้น โดยคำนำหน้าที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้ได้แก่ คุณ เจ้า นาย นาง นางสาว หนู พ่อ แม่ ยาย ตา คุณหนู ยัย 'ไอ อี นัง ไอเจ้า เสี่ย รวมทั้งคำยืมจาก ภาษาจีน 1 คำได้แก่ อา สำหรับชื่อที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้ได้แก่ชื่อเล่น เช่น นุช ปาน รส น้ำ แทน เป็นต้น ชื่อจริง เช่น พิมพ์ชนก เพorthong กรณัฐ ปานหทัย สายธาร เป็นต้น และชื่อ- นามสกุล เช่น สายธาร ประเสริฐราภรณ์ ชาติชาย ชาติย่างกุล อิทธิฤทธิ์ ปิติชาติ ตัวอย่างคำ เรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น คุณรส คุณนุช เจ้าแทน หนูน้ำ คุณพิมพ์ชนก คุณกรณัฐ อาทิ นางสาวสายธาร ประเสริฐราภรณ์ นายชาติชาย ชาติย่างกุล เป็นต้น

1.15 คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง

รูปแบบ [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทย pragmav ว่าทั้งหมดเป็นคำเรียกบุคคลที่ใช้เรียกผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนา โดยส่วนประกอบที่เป็นคำนำหน้าที่พบมี 1 คำ ได้แก่ คุณ สำหรับส่วนประกอบที่เป็นอาชีพหรือ ตำแหน่งพบทั้งคำบอกอาชีพ เช่น ครู หมอ พยาบาล ตำรวจ และกลุ่มคำที่เป็นการประกอบระหว่าง [คำบอกอาชีพ + คำบอกตำแหน่ง] เช่น พยาบาลหัวหน้าตึก ตัวอย่างคำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] เช่น คุณครู คุณหมอ คุณตำรวจ คุณบอดี้การ์ด คุณพยาบาล เป็นต้น

1.16 คำนำหน้า + สรรพนาม

รูปแบบ [คำนำหน้า + สรรพนาม] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทย เช่น เอ็ง มัน ไอจันมัน ไครเข้า คุณหนูเนอ หลวงพ่อท่าน เป็นต้น โดยคำนำหน้าที่ใช้เป็นส่วนประกอบแรก เป็นคำใช้เรียกผู้พูด ผู้ฟัง หรือผู้ถูกกล่าวถึง ส่วนสรรพนามที่เป็นส่วนประกอบที่สองเป็นคำเน้นย้ำ เพื่อบรุย่างเจาะจงถึงบุคคลที่ผู้พูดพยายามกล่าวถึง

1.17 คำนำหน้า + ยศ

รูปแบบ [คำนำหน้า + ยศ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยpubว่าเป็นคำเรียก ผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนา เช่น ท่านนายพล ท่านผู้การ ท่านผู้พัน คุณจ่า เป็นต้น

1.18 คำนำหน้า + คำนาม

รูปแบบ [คำนำหน้า + คำนาม] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยpubเพียง 1 คำ คือ พ่อนุ่ม ซึ่งใช้เป็นคำเรียกผู้ฟัง

1.19 คำนำหน้า + กลุ่มคำ

รูปแบบของคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] ที่ใช้ในภาษาไทยพบว่ามักจะใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าเรียกผู้พูดและผู้ฟัง โดยคำนำหน้าที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้ได้แก่ ไอ อี เมย யาย สวนกลุ่มคำที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบดังกล่าวพบว่า ส่วนมากเป็นกลุ่มคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกมากกว่ากลุ่มคำที่เป็นนามวลี เช่น 'ไอพากเด็กแวน' และ 'ผู้จัดการที่มาแทนคุณกรณัฐ ยะดีอักษรเดอร์นัน' 'ไอพากขยายสังคม' 'ไอเด็กบ้า' 'ไอเด็กระยำ เป็นต้น

1.20 คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ] ที่ใช้ในภาษาไทยพบว่า เป็นคำเรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนากับ คุณแม่พរรณราย คุณตาตี คุณน้องมาย่า คุณน้าฤดี เป็นต้น

1.21 คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + สรรพนาม

รูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + สรรพนาม] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคล ในภาษาไทยปรากฏว่าทั้งหมดต่างเป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึง โดยพบทั้งคำเรียกบุคคลที่เป็นคำไทย เช่น คุณตาท่าน คุณพ่อเขา คุณน้าเขา และคำยืมจากภาษาจีน เช่น อาນ้ำอี

1.22 คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม

รูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทย พบร้าทั้งหมดเป็นคำเรียกบุคคลที่สามหรือบุคคลถูกกล่าวถึงในการสนทนากับ ส่วนประกอบที่เป็น คำนำหน้าได้แก่ คุณ เจ้า นาย หนู คุณหนู นัง ไอ ยัย และคำยืมจากภาษาจีน 1 คำได้แก่ อา ชื่อที่ใช้ เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้ได้แก่ ชื่อเล่น เช่น เสือ ณัฐ นวล เป็นต้น และชื่อจริง เช่น ชาติชาย ดวงแข มธุรส เป็นต้น ส่วนประกอบที่ 3 ของรูปแบบนี้คือสรรพนามที่พบมี 3 คำได้แก่ เขา เขօ มัน ตัวอย่างคำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม] ในภาษาไทย เช่น เจ้าเพลิงมัน 'ไอเก่งก้ามัน' 'ไอศราวุฒมัน' คุณมนตรีนทร์เขօ คุณหนูพิมพ์เขօ อาทิต้มัน เป็นต้น

1.23 คำนำหน้า + ชื่อ + กลุ่มคำ

รูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ + กลุ่มคำ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยพบ ทั้งหมด 5 คำ โดยใช้เป็นคำเรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าผู้พูดในขณะสนทนา โดยส่วนประกอบที่เป็นคำนำหน้า ได้แก่ เจ้า หนู ยาญ ไอ ส่วนประกอบที่เป็นชื่อพบว่ามีทั้งชื่อจริง เช่น มนตรีนทร์ ชิโงกิ ชื่อเล่น เช่น วิน ชิน รวมทั้งชื่อที่เป็นฉายา เช่น อะนี ส่วนประกอบที่เป็นกลุ่มคำ ปรากฏทั้งกลุ่มคำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น คนเก่ง ตัวแสบ และกลุ่มคำที่เป็นนามวลี เช่น คนนั้น คนนี่ เป็นต้น ตัวอย่างคำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ + กลุ่มคำ] ในภาษาไทย เช่น หนูวินคนเก่ง และ เจ้าชินตัวแสบ ยาญอะนีเมียพี่ ยาญมนตรีนทร์คนนั้น 'ไอชิโงกิคนนี้'

1.24 คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ

รูปแบบ [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยพบว่าเป็นคำเรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึง โดยส่วนประกอบเป็นคำนำหน้า ได้แก่ คุณ ท่าน ส่วนประกอบที่เป็นคำบอกอาชีพหรือตำแหน่งพบว่า มีทั้งคำบอกอาชีพ เช่น ครู หมอ พระ อาจารย์ และคำบอกตำแหน่ง เช่น ประธาน ส่วนประกอบที่เป็นชื่อนั้นพบทั้งชื่อเล่น เช่น ผึ้ง ณัฐ อ้อ ชื่อจริง เช่น อภิชัย มาธวี ศรavaุธ ชื่อเล่นใช่วร่วมกับชื่อจริง (ในกรณีต้องการแนะนำตัว) เช่น คุณหมอ อ้อ ภัทรสุดา ชื่อ-นามสกุล เช่น ท่านพระอาจารย์ไพศาล วิสาโล รวมทั้งพบรการใช้นามสกุลเพื่อเรียกผู้บริหารชั้นสูงตามหลักภาษาจีน เช่น ท่านประธาน คุณหมอดัง คุณหมอบันธุ์ภัทร คุณหมอกัลสุดา เป็นต้น

1.25 คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ + สรรพนาม

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ + สรรพนาม] ที่ใช้ในภาษาไทยพบจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่ คุณหมอชาญเวชษา และ คุณหมอวีรนุชเข้า โดยใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนาก็ได้

1.26 คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม

รูปแบบ [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยพบจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่ คุณหมอเข้า และ คุณพยาบาลเข้า โดยใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงเท่านั้น

1.27 คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ] ที่ปรากฏใช้ในภาษาไทยพบจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่ ท่านผู้พันคุณธรรม และ ท่านผู้การอิทธิพล ซึ่งส่วนประกอบที่เป็นชื่อในคำเรียกบุคคลทั้ง 2 คำดังกล่าวต่างเป็นชื่อจริงของผู้ถูกกล่าวถึงดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เอกสาร สายเต็ร์จดีทีเดียว ถูกใจใหม่ท่านผู้พันคุณธรรม”

(ดงปันณ์, 2558, หน้า 111)

“ท่านผู้การอิทธิพลว่าယังไงบ้างจะเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร”

(พิมพ์ธนา, 2556, หน้า 95)

1.28 คำนำหน้า + กลุ่มคำ + ชื่อ

รูปแบบ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ + ชื่อ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยพบจำนวนเพียง 1 คำเท่านั้น คือ ยายป้าแ渭่นชน ซึ่งกลุ่มคำที่เป็นส่วนประกอบของรูปแบบคำเรียกบุคคลดังกล่าว (ป้าแ渭่น) เป็นกลุ่มคำแสดงความรู้สึกดูหมิ่นของผู้พูดที่มีต่อบุคคลถูกกล่าวถึง

1.29 คำนำหน้า + กลุ่มคำ + สรรพนาม

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + กลุ่มคำ + สรรพนาม] ที่ปรากฏให้ในภาษาไทยเป็นคำเรียกบุคคลที่ถูกกล่าวถึง โดยส่วนมากจะมีลักษณะของคำพูดที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น "เอ็ม่าตกรั้วจริงมัน" "ไอโอดีมัน" "ไอ้คนใจดีมัน" "ไอ้พกนั้นมัน" "ไอ้มอนพากนี้มัน"

1.30 ยศ + ชื่อ

ในรูปแบบคำเรียกบุคคล [ยศ + ชื่อ] ที่ปรากฏให้ในภาษาไทยมีส่วนประกอบที่เป็นคำบอกยศได้แก่ คำบอกยศทางทหารหรือตำรวจ เช่น จ่า หมวด ผู้การ ผู้พัน พันโท ร้อยตำรวจโท เป็นต้น และคำบอกชั้นของบุคคล เช่น คุณหญิง สำหรับชื่อที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้ได้แก่ชื่อเล่น เช่น ธรรม์ ยอด ผ่าน เป็นต้น ชื่อจริง เช่น อิทธิพล สมหมาย คุณธรรม เป็นต้น และชื่อ-นามสกุล เช่น เที่ยงธรรม์ สัตยาภักดี นที สิงหฤทธิ์ ตัวอย่างคำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [ยศ + ชื่อ] เช่น คุณหญิงณ วร ผู้กองเก่ง ผู้กองคราช ผู้หมวดธรรม์ ผู้การอิทธิพล ร้อยตำรวจเอก เที่ยงธรรม์ สัตยาภักดี ร้อยตำรวจเอก เที่ยงธรรม์ สัตยาภักดี เป็นต้น

1.31 ยศ + สรรพนาม

รูปแบบคำเรียกบุคคล [ยศ + สรรพนาม] ที่พบในภาษาไทยพบว่าทั้งหมดเป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึงในขณะที่นา เช่น คุณนายเชอ จ่าแก ผู้พันเชา เป็นต้น

1.32 ยศ + ชื่อ + สรรพนาม

รูปแบบ [ยศ + ชื่อ + สรรพนาม] ที่ปรากฏให้ในภาษาไทยมีจำนวนเพียง 1 คำ ได้แก่ ผู้กองมานะเชา โดยใช้กกล่าวถึงบุคคลที่สาม

1.33 คำนาม + สรรพนาม

ในรูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนาม + สรรพนาม] ที่ใช้ในภาษาไทยพบว่า ส่วนประกอบที่เป็นคำนามมีทั้งคำนามแบบคำมูล เช่น คน เด็ก ญาติ ใจ เป็นต้น และคำนามแบบคำประสมหรือกลุ่มคำ เช่น ผู้ชาย ผู้หญิง คนไทย คนดู เป็นต้น สำหรับส่วนประกอบที่เป็นสรรพนามหรือคำนำหน้าพบว่ามีสรรพนาม 2 คำ ได้แก่ เชา และมัน ซึ่งเป็นสรรพนามใช้เรียกบุคคลที่ 3 ดังนั้นคำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำนาม + สรรพนาม] จึงใช้เป็นคำเรียกบุคคลถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกผู้พูดและผู้ฟัง เช่น ชาวบ้านเชา สังคมเชา คนมัน คนไทยเชา คนงานเชา หนุ่ม ๆ สาว ๆ เชา เป็นต้น

1.34 กลุ่มคำ + สระพนาม

ในรูปแบบคำเรียกบุคคล [กลุ่มคำ + สระพนาม] ที่ใช้ในภาษาไทยพบว่ากลุ่มคำที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้ส่วนมากจะเป็นนามวลีระบุถึงบุคคลที่ถูกกล่าวถึงอย่างเจาะจง ส่วน สระพนามที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้ได้แก่ เข้า มัน ห่าน แก รูปแบบ [กลุ่มคำ + สระพนาม] มักจะใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกแทนตัวผู้พูดและผู้ฟัง ตัวอย่างของคำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [กลุ่มคำ + สระพนาม] เช่น อดีตเพื่อนรักของผมเข้า ที่ทำงานเข้า ทางโรงพยาบาลเข้า คนสมัยนี้เข้า บางบ้านเข้า เป็นต้น

2. รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปในภาษาเวียดนาม

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า จำนวนรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปปรากฏให้ในภาษาเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 21 รูปแบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 คำเรียกญาติ + ชื่อ

รูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบว่า ส่วนประกอบที่เป็นคำเรียกญาติได้แก่คำเรียกญาติแบบคำมูล เช่น ông (บุ, ตา), bà (ย่า, ยาย), bố (พ่อ), mè (แม่), cò (อาผู้หญิง), chú (อาผู้ชาย) เป็นต้น ส่วนชื่อที่ใช้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในรูปแบบนี้ได้แก่ ชื่อเล่น เช่น Nhái Bén (เอียด), Cùi Châu (มันแก้ว), Dưa Chuột (แตงกวา), Bố Gáy (ลูกน้ำ) และชื่อจริงโดยมีทั้งชื่อจริงแบบคำพยางค์เดียว เช่น Cúc, Dương, Thịnh เป็นต้น แบบชื่อกลางร่วมกับชื่อจริง เช่น Thu Cúc, Hoàng Dương, Hoàng Thịnh เป็นต้น และแบบ นามสกุล-ชื่อ เช่น Nguyễn (นามสกุล) + K (ชื่อกลาง) + Thuận (ชื่อจริง) → Nguyễn K Thuận

ตัวอย่างคำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น anh Tài (พี่ Tai), chị Hà (พี่ Ha), bác Tâm (ป้า Tam), cháu Dương (หลาน Duong), chị Minh Nga (พี่ Minh Nga), bác Nguyễn K Thuận (ลุง Nguyễn K Thuận) เป็นต้น

2.2 คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง

รูปแบบ [คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามปรากฏว่าส่วนประกอบที่เป็นคำเรียกญาติได้แก่คำเรียกญาติแบบคำมูล เช่น bác (ลุง, ป้า), anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว), chú (อาผู้ชาย), em (น้อง) เป็นต้น ส่วนคำบอกอาชีพหรือตำแหน่งที่ใช้เป็นส่วนประกอบตามรูปแบบดังกล่าวได้แก่คำบอกอาชีพ เช่น phiên dìch (ล่าม), báu vệ (ยาม), xe ôm (คนขับมอเตอร์ไซค์รับจ้าง), giảng viên (อาจารย์, ผู้บรรยาย) เป็นต้น และคำบอกตำแหน่ง เช่น trưởng phòng (หัวหน้าแผนก), tổng quản (ผู้จัดการ), bếp trưởng (หัวหน้าฝ่ายครัว) เป็นต้น คำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง] ใช้เป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึง เช่น

em (น้อง) + lǚ tān (พนักงานต้อนรับ) → em lǚ tān (น้องพนักงานต้อนรับ)

bác (ลุง, ป้า) + bǎo vẹt (รักษาความสงบ) → bác bảo vệ (ลุงยาม)

chị (พี่สาว) + tǒng quản (ผู้จัดการ) → chị tổng quản (พี่ผู้จัดการ)

2.3 คำเรียกญาติ + soprannome

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำเรียกญาติ + soprannome] ที่ปรากฏใช้ในภาษาเวียดนามพบว่าเป็นคำเรียกผู้พึงและผู้ถูกกล่าวถึง เช่น

bố (พ่อ) + nó (เข้า, มัน) → bố nó (พ่อกำเข้า)

anh (พี่ชาย) + nó (เข้า, มัน) → anh nó (พี่เข้า)

con (ลูก) + nó (เข้า, มัน) → con nó (ลูกเข้า)

2.4 คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์

รูปแบบ [คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบว่า คำเรียกญาติที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้ได้แก่ คำเรียกญาติแบบคำมูล เช่น anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว), em (น้อง) ส่วนคำวิเศษณ์ที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบดังกล่าวเป็นคำบอกลำดับของผู้เป็นลูกในครอบครัวโดยลูกคนโตจะเรียกว่า Hai ที่แปลว่า “สอง” ดังนั้นลูกคนต่อไปจะนับจาก Hai จึงเป็น Ba (สาม, หมายถึงลูกคนที่สอง), Tứ (สี่, หมายถึงลูกคนที่สาม), Năm (ห้า, หมายถึงลูกคนที่สี่) เป็นต้น ดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น คำเรียกบุคคลในรูปแบบ [คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์] จะใช้เรียกผู้พึงและผู้ถูกกล่าวถึงในขณะทันที เช่น

chị (พี่สาว) + Hai (สอง, ลูกคนโต) → chị Hai (พี่สาวคนโต)

anh (พี่ชาย) + Ba (สาม, ลูกคนที่สอง) → anh Ba (พี่ชายคนที่สอง)

em (น้อง) + út (สุดท้อง) → em út (น้องสุดท้อง)

2.5 ชื่อ + soprannome

รูปแบบ [ชื่อ + soprannome] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามปรากฏว่าชื่อที่ใช้เป็นส่วนประกอบแรกของรูปแบบนี้เป็นแบบชื่อจริงที่มีพยางค์เดียว เช่น Phong, Hanh, Quân, Thắng และแบบชื่อกลางร่วมกับชื่อจริง เช่น Hải Long ส่วน soprannome ที่ใช้เป็นส่วนประกอบที่สองของรูปแบบดังกล่าวได้แก่ nó (เข้า, มัน), tôi (ฉัน) โดยคำเรียกบุคคลที่ใช้ soprannome nó (เข้า, มัน) เป็นส่วนประกอบจะใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึง ส่วนคำเรียกบุคคลที่ใช้ soprannome tôi (ฉัน) เป็นส่วนประกอบจะใช้เรียกผู้พูด เช่น

Duong + nó (เข้า, มัน) → Dương nó (Duong มัน)

Quân + nó (เข้า, มัน) → Quân nó (Quan เข้า)

Hải Long + tôi (ฉัน, ผู้) → Hải Long tôi (Hai Long ฉัน)

2.6 อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ

รูปแบบคำเรียกบุคคล [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] ที่ปรากฏให้ในภาษาเวียดนามพบว่า คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งที่ใช้เป็นส่วนประกอบแรกของรูปแบบดังกล่าวได้แก่คำบอกอาชีพ เช่น thầy (อาจารย์ผู้ชาย), MC (ผู้ดำเนินรายการ), học giả (นักวิชาการ) เป็นต้น และคำบอกตำแหน่ง เช่น thủ trưởng (หัวหน้า) สำหรับชื่อที่ใช้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] ได้แก่ ชื่อจริงโดยพับทั้งชื่อจริงแบบมีพยางค์เดียว เช่น Tuấn, Tám, Bông, Khoa เป็นต้น และแบบชื่อกลาง + ชื่อจริง เช่น Trúc Hà, Anh Tuấn และ นามสกุล-ชื่อ เช่น Ngô An คำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] ดังกล่าวใช้เรียกทั้งผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึง ในขณะสนทนากัน เช่น

MC (ผู้ดำเนินรายการทางวิทยุ) + Anh Tuấn → MC Anh Tuấn (ผู้ดำเนินรายการ Anh Tuan)

thủ trưởng (หัวหน้า, เจ้านาย) + Doãn → thủ trưởng Doãn (หัวหน้า Doan)

2.7 อาชีพ/ตำแหน่ง + soprénom

รูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + soprénom] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบว่าทั้งหมดใช้เป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนา เช่น

cảnh sát (ตำรวจนครบาล) + họ (เขา, พวกรเข้า) → cảnh sát họ (ตำรวจนครบาลเข้า)

lái xe (คนขับรถ) + người ta (เข้า, พวกรเข้า) → lái xe người ta (คนขับรถเข้า)

2.8 คำนำหน้า + คำเรียกญาติ

รูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบว่า คำนำหน้าที่ใช้เป็นส่วนประกอบแรกของรูปแบบนี้ได้แก่ ông (ปู่, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แสดงความหมายของการให้เกียรติ), bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แสดงความหมายของการให้เกียรติ), anh (พี่ชาย, คำเรียกผู้ชายที่ยังหมุ่นหรือผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตนที่แสดงความหมายของการให้เกียรติ), chị (พี่สาว, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตน), cô (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน), con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือแสดงความสนใจ), thằng (ไอ้), em (คำนำหน้าเรียกบุคคลที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตนที่แสดงความหมายเชิงดูหมิ่นหรือสนใจ), nhà (บ้าน, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความสนใจหรือดูหมิ่น) ส่วนคำเรียกญาติที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบนี้ได้แก่คำเรียกญาติที่เป็นคำมูล เช่น cô (อาผู้หญิง), dì (น้าสาว), cậu (น้าชาย), anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว), con (ลูก) และคำเรียกญาติแบบคำประสมหรือ

กลุ่มคำ เช่น con trai (ลูกชาย), con gái (ลูกสาว), em họ (น้องเมีย) ตัวอย่างคำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] เช่น

ông (ปู่, ตา) + anh (พี่ชาย) → ông anh (คุณพี่ชาย)

bà (ย่า, ยาย) + chị (พี่สาว) → bà chị (คุณพี่สาว)

đứa (แม่, พ่อ, ตา, ยาย) + con gái (ลูกสาว) → đứa con gái (แม่ลูกสาว)

chú (อาผู้ชาย, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าตน) + em họ (น้องที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง) → chú em họ (ไอล้องที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง)

2.9 คำนำหน้า + ชื่อ

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + ชื่อ] ที่ใช้ในภาษาเวียดนามประกอบว่าส่วนมากใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกผู้ฟัง โดยส่วนประกอบที่เป็นคำนำหน้ามีทั้งคำนำหน้าที่เป็นแบบคำมูล เช่น ông (ปู่, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอ่อนในวัยกลางคนขึ้นไปที่ແ geg ความหมายของการให้เกียรติ), bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอ่อนในวัยกลางคนขึ้นไปที่ແ geg ความหมายของการให้เกียรติ), cô (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน), chú (อาผู้ชาย, คำเรียกเด็กผู้ชายหรือผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าตน), cậu (น้าชาย, คำเรียกเด็กผู้ชายหรือผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าตน), con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายเชิงดูหมิ่นหรือแสดงความสนใจ), tên (ไอล้อ, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่ແ geg ความหมายของความดูหมิ่นหรือด้วยความสนใจ), thằng (ไอล้อ, cái (อี), nhỏ (เล็ก, คำเรียกเพื่อนผู้หญิงที่ยังเล็กหรือยังเป็นสาว), nhóc (เล็ก, เด็ก), bé (เล็ก), me xìn (ท่าน, คุณ) และคำนำหน้าเป็นแบบคำกลุ่มคำ เช่น ông bà (ตายาย), anh chị (พี่ ๆ , พี่ชายพี่สาว), cô chú (อา ๆ , อาผู้ชายและอาผู้หญิง) สำหรับส่วนประกอบที่เป็นชื่อในรูปแบบนี้ได้แก่ชื่อเล่น เช่น Bin, Kit, Bống, Khoai เป็นต้น ชื่อจริง โดยมีทั้งชื่อจริงแบบพยางค์เดียว เช่น Tâm, Thắng, Thúc, Vn, เป็นต้น และแบบชื่อกลางร่วมกับชื่อจริง เช่น Hồng Anh, Thạch Quý, Minh Hạnh เป็นต้น และชื่อ-นามสกุล เช่น Nguyễn Thị Thanh Giang ตัวอย่างคำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น

thằng (ไอล้อ) + Thắng → thằng Thắng (ไอล้อ Thang)

ông bà (ตายาย) + Tiến → ông bà Tiến (ตายาย Tien)

nhỏ (เล็ก, คำเรียกเพื่อนผู้หญิงที่ยังเล็กหรือยังเป็นสาว) + Tường Vi → nhỏ Tường Vi (ยาย Tuong Vi)

anh (พี่ชาย, คำเรียกผู้ชายที่ยังหนุ่มหรือผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตนที่แฟงความหมายของการให้เกียรติ) + Nguyễn Thanh Giang → anh Nguyễn Thanh Giang (คุณ Nguyễn Thanh Giang)

2.10 คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง

รูปแบบ [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบว่า คำนำหน้าที่ใช้เป็นส่วนประกอบแรกของรูปแบบนี้ได้แก่ ông (บู่, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แฟงความหมายของการให้เกียรติ), cậu (น้าชาย, คำเรียกเด็กผู้ชายหรือผู้ชายที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตน), cô (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือมีอายุน้อยกว่าตน), vị (ท่าน), thằng (ไอ้), gã (หมวด, ไอ้), tay (เมื่อ, เรียกคนที่เรียกว่าญาญทางด้านใดด้านหนึ่งซึ่งแฟงความหมายเชิงดูหมิ่น) ส่วนคำบอกอาชีพหรือตำแหน่งที่ใช้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลตามรูปแบบดังกล่าวได้แก่คำบอกอาชีพ เช่น tài xe (ขับรถ), phục vụ (บริการ), bán hàng (ขายของ, แม่ค้า) เป็นต้น และคำบอกตำแหน่ง เช่น trưởng phòng (หัวหน้าแผนก), giám đốc (ผู้อำนวยการ) เป็นต้น โดยคำเรียกบุคคลตามรูปแบบดังกล่าวใช้เป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึงในขณะทนา เช่น

ông (บู่, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แฟงความหมายของการให้เกียรติ) + giám đốc (ผู้อำนวยการ) → ông giám đốc (ท่านผู้อำนวยการ)

cô (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือมีอายุน้อยกว่าตน) + bán hàng (ขายของ) → cô bán hàng (คุณแม่ค้า)

cậu (น้าชาย, คำเรียกเด็กผู้ชายหรือผู้ชายที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตน) + phục vụ (บริการ, เสาร์ฟ) → cậu phục vụ (เจ้าพนักงานเสริฟ)

2.11 คำนำหน้า + คำนาม

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + คำนาม] ที่ปรากฏใช้ในภาษาเวียดนามพบว่า คำนำหน้าที่ใช้เป็นส่วนประกอบแรกได้แก่ ông (บู่, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แฟงความหมายของการให้เกียรติ), anh (พี่ชาย, คำเรียกผู้ชายที่ยังหนุ่มหรือผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตนที่แฟงความหมายของการให้เกียรติ), chị (พี่สาว, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตนซึ่งแฟงความหมายของการให้เกียรติ), cô (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน), cậu (น้าชาย, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตนที่แฟงความหมายเชิงสนิทสนม), thằng (ไอ้), đéo (คำเรียกดีกรีโคนที่มีอายุน้อยกว่าตนเองที่แสดงความสนิทสนมหรือดูหมิ่น), nhở (เล็ก, คำเรียกเพื่อนผู้หญิงที่ยังสาว), con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือแสดงความสนิทสนม) สำหรับคำนามที่ใช้เป็นส่วนประกอบที่สอง

ในรูปแบบดังกล่าวได้แก่ คำนามที่เป็นแบบคำมูล เช่น *bẹu* (เพื่อน), *chú* (เจ้าของ) และคำนามที่เป็นคำประสมหรือกลุ่มคำ เช่น *người yêu* (แฟน, คนรัก), *hang xóm* (เพื่อนบ้าน), *dàn ông* (ผู้ชาย), *phụ nữ* (ผู้หญิง) รวมทั้งคำนามที่ยืมจากภาษาอังกฤษ เช่น *cool boy* (หนุ่มเย็นชา) คำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [คำนำหน้า + คำนาม] มากจะใช้เป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกผู้ฟังและผู้พูด ตัวอย่างคำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [คำนำหน้า + คำนาม] เช่น

cậu (น้าชาย, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตนที่แฝงความหมายเชิงสันิทสนม) + *cool boy* (หนุ่มเย็นชา) → *cậu cool boy* (พ่อหนุ่มเย็นชา)

cô (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน) + *hang xóm* (เพื่อนบ้าน) → *cô hang xóm* (สาวข้างบ้าน)

2.12 คำนำหน้า + กลุ่มคำ

รูปแบบ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม pragaphubwà คำนำหน้าที่ใช้เป็นส่วนประกอบแรกของรูปแบบนี้ได้แก่ *cái* (ไอ, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสันิทสนม), *đó* (ไอ, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลเพื่อแสดงความดูหมิ่นหรือเยียดหยาม), *thằng* (ไอ), *cô* (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน) ส่วนกลุ่มคำที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบดังกล่าวมีทั้งกลุ่มคำแสดงอารมณ์ความรู้สึก โดยมากมีลักษณะของคำพูดเชิง ประชด ตำหนิ ดูหมิ่น หรือแม้กระทั่งคำด่า เพื่อแสดงความรู้สึกที่ไม่ดีของผู้ใช้ภาษา และกลุ่มคำที่เป็นนามวลี รูปแบบคำเรียกบุคคลดังกล่าวมักจะใช้เรียกผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกผู้พูด ตัวอย่าง

cái (ไอ, อี, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสันิทสนม) + *con* (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือสันิทสนม) *nhỏ* (เล็ก) *phù thủy* (แม่มด) *này* (นี่) → *cái con nhỏ phù thủy này* (อีนังแม่มดน้อยคนนี่)

cái (ไอ, อี, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสันิทสนม) + *bọn* (พวก) *thiển cận* (โลกทัศน์แคบ) *và* (และ) *gàn dở* (บ้าบอ) *Ấy* (นั้น) → *cái bọn thiển cận và gàn dở ấy* (ไอพวกที่มีโลกทัศน์แคบและบ้าบอพวกนั้น)

cái (ไอ) + *tay* (มือ, เรียกคนที่เชี่ยวชาญทางด้านใดด้านหนึ่งซึ่งแฝงความหมายเชิงดูหมิ่น) *phóng viên* (นักข่าว) *kia* (นั่น) → *cái tay phóng viên kia* (ไอ้มหอมนักข่าวคนนั้น)

cái (ไอ) + *cô* (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน) *tóc dài* (ผมยาว) → *cái cô tóc dài* (ไอคนที่มีผมยาว)

2.13 คำนำหน้า + คำวิเศษณ์

รูปแบบ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยประกอบว่าคำนำหน้าที่ใช้เป็นส่วนประกอบแรกของคำเรียกบุคคลในรูปแบบดังกล่าวได้แก่ o (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน), eub (น้ำชา, คำเรียกเด็กผู้ชายหรือผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าตน), em (น้อง), con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือแสดงความสนใจสนิทสนม), ebsa (คำเรียกเด็กหรือคนที่มีอายุน้อยกว่าตนเองที่แสดงความสนใจสนิทสนมหรือดูหมิ่น), thâng (ไอ้) ส่วนคำวิเศษณ์ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในรูปแบบดังกล่าวพบว่าเป็นคำวิเศษณ์บอกรสัตบุญของผู้เป็นลูกในครอบครัว เช่น cá (ใหญ่, โต), ión (ใหญ่, โต), bé (เล็ก), út (สุดท้อง), Ba (สาม, คนที่สอง), Tb (สี่, คนที่สาม) เป็นต้น คำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] ใช้เรียกผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนากัน เช่น

thâng (ไอ้) + ión (โต) → thâng ión (ไอ้คนโต)

con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือแสดงความสนใจสนิทสนม) Ba
→ con Ba (ยาย Ba, ยายลูกคนที่สอง)

2.14 คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ

รูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบจำนวนเพียง 1 คำ ได้แก่ bà (ยาย) + chí (พี่สาว) + Trân Châu → bà chí Trân Châu (ยายพี่สาว Tran Chau) โดยใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนา

2.15 คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง

รูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบจำนวนเพียง 1 คำ ได้แก่ chú (อาผู้ชาย, คำเรียกเด็กผู้ชายหรือผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าตนที่แห่งความหมายเชิงสนิทสนม) + em (น้อง) + phuc vu (บริการ) → chú em phuc vu (ไอ้น้องเด็กบริการ)

2.16 คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม] ที่ใช้ในภาษาเวียดนามประกอบมีจำนวนทั้งหมด 3 คำ ซึ่งเป็นคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้ถูกกล่าวถึง ได้แก่

cái (ไอ้, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจสนิทสนม) + Hảo + nó (มัน, เขา) → cái Hảo nó (ยาย Hao Heo)

thâng (ไอ้) Dinh + nó (มัน, เขา) → thâng Dinh nó (ไอ้ Dinh มัน)

thâng (ไอ้) Tân + nó (มัน, เขา) → thâng Tân nó (เจ้า Tan Heo)

2.17 คำนาม + ชื่อ

รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนาม + ชื่อ] ที่ใช้ในภาษาเวียดนามปรากฏว่าเป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าเรียกผู้พูดและผู้ฟัง เช่น

bạn (เพื่อน) + Khoa → bạn Khoa (เพื่อน Khoa)

bạn (เพื่อน) + Min Min → bạn Min Min (เพื่อน Min Min)

2.18 คำนาม + สรรพนาม

รูปแบบ [คำนาม + สรรพนาม] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบจำนวนทั้งหมด 3 คำ โดยใช้เป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึง "ได้แก่"

bạn điệu (ทางการไปรษณีย์) + họ (เขา, พวกเขา) → bạn điệu họ (ทางการไปรษณีย์เขา)

người Iօn (ผู้ใหญ่) + họ (เขา, พวกเขา) → người Iօn họ (ผู้ใหญ่เขา)

thiên hạ (สังคม, คนในสังคม) + người ta (เขา) → thiên hạ người ta (สังคมเขา)

2.19 กลุ่มคำ + ชื่อ

รูปแบบ [กลุ่มคำ + ชื่อ] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบว่า กลุ่มคำที่ใช้เป็นส่วนประกอบแรกมี 2 กลุ่ม "ได้แก่" cō bé (แม่เด็ก โดย cō แปลว่า "อาผู้หญิง หรือ คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน ส่วน bé แปลว่า เด็ก, เล็ก) และ con bé (น้องเด็ก โดย con แปลว่า ลูก หรือคำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือแสดงความสนใจสนม ส่วน bé แปลว่า เด็ก, เล็ก) สำหรับชื่อที่ใช้เป็นส่วนประกอบที่สาม "ได้แก่ชื่อจริง เช่น Hành, Thanh, Ngân คำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [กลุ่มคำ + ชื่อ] ที่พบทั้งหมด 6 คำต่างใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึง ในขณะที่นา เช่น

cō (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน) bé (เล็ก) + Thanh → cō bé Thanh (แม่หนู Thanh)

con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือแสดงความสนใจสนม) bé (เล็ก) + Tuờng Vi → con bé Tuờng Vi ("เอ็จ้า Tuong Vi")

2.20 กลุ่มคำ + สรรพนาม

รูปแบบ [กลุ่มคำ + สรรพนาม] ที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบว่า ทั้งหมดเป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึงในขณะที่นา เช่น

bạn (เพื่อน) anh (พี่ชาย) + nó (มัน, เขาย) → bạn anh nó (เพื่อนพี่เขา)

chǔ (เจ้าของ) mōi (ใหม่) + hō (เข้า, พากษา) → chǔ mōi hō (เจ้าของคนใหม่เข้า)

nhà (ครอบครัว, บ้าน) gào (ไหน) + hō (เข้า, พากษา) → nhà gào hō (บ้านไหนเข้า)

2.21 กลุ่มคำ + คำนาม

รูปแบบคำเรียกบุคคล [กลุ่มคำ + คำนาม] ที่ใช้ในภาษาเวียดนามปรากฏในข้อมูลมีจำนวนเพียง 1 คำ โดยใช้เป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนากัน เช่น con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือแสดงความสนใจ) nhở (เล็ก) + bùn (เพื่อน) → con nhở bùn (อิยาຍเพื่อน)

จากรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปดังที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ข้างต้นจึงสรุปได้ว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปในภาษาไทยและภาษาเวียดนามส่วนใหญ่เป็นคำเรียกบุคคลที่เป็นผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าคำเรียกผู้ดูในขณะสนทนากัน รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยมีความหลากหลายกว่าในภาษาเวียดนาม

จากรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียวและคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปว่า จำนวนรูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 42 และ 30 รูปแบบตามลำดับ โดยมีรูปแบบที่เหมือนกันในทั้ง 2 ภาษา 22 รูปแบบดังที่จะแสดงในตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
1. คำเรียกญาติ	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓
4. บรรพนาม	✓	✓

ตาราง 3 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
5. ยศ	✓	✓
6. คำนาม	✓	✓
7. กลุ่มคำ	✓	✓
8. นิยมสรรพนาม	✓	✓
9. คำวิเศษณ์		✓
10. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓
11. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓
12. คำเรียกญาติ + สรรพนาม	✓	✓
13. คำเรียกญาติ + กลุ่มคำ	✓	
14. คำเรียกญาติ + ชื่อ + สรรพนาม	✓	
15. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม	✓	
16. คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์		✓
17. ชื่อ + สรรพนาม	✓	✓
18. ชื่อ + กลุ่มคำ	✓	
19. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓	✓
20. อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม	✓	✓
21. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ + สรรพนาม	✓	
22. อาชีพ/ตำแหน่ง + คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓	
23. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ	✓	✓
24. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓
25. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓
26. คำนำหน้า + สรรพนาม	✓	
27. คำนำหน้า + ยศ	✓	
28. คำนำหน้า + คำนาม	✓	✓
29. คำนำหน้า + กลุ่มคำ	✓	✓

ตาราง 3 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
30. คำนำหน้า + คำวิเศษณ์		✓
31. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓
32. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + บรรพนาม	✓	
33. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง		✓
34. คำนำหน้า + ชื่อ + บรรพนาม	✓	✓
35. คำนำหน้า + ชื่อ + กลุ่มคำ	✓	
36. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓	
37. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ + บรรพนาม	✓	
38. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + บรรพนาม	✓	
39. คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ	✓	
40. คำนำหน้า + กลุ่มคำ + ชื่อ	✓	
41. คำนำหน้า + กลุ่มคำ + บรรพนาม	✓	
42. ยศ + ชื่อ	✓	
43. ยศ + บรรพนาม	✓	
44. ยศ + ชื่อ + บรรพนาม	✓	
45. คำนาม + ชื่อ		✓
46. คำนาม + บรรพนาม	✓	✓
47. กลุ่มคำ + ชื่อ		✓
48. กลุ่มคำ + บรรพนาม	✓	✓
49. กลุ่มคำ + คำนาม		✓

จากรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ต่างกันทั้งหมดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามดังกล่าว ข้างต้นจะเห็นว่า นอกจาก บรรพนาม/คำนำหน้า คำเรียกญาติ ชื่อ และกลุ่มคำ ที่มีการนิยมใช้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลแล้ว ก็ยังมีคำเรียกบุคคลที่ไม่ได้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคล เช่น คำวิเศษณ์ คำเรียกญาติ อาชีพ/ตำแหน่ง ยศ ฯลฯ ที่มีการนิยมใช้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคล

บทที่ 4

การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

การเลือกใช้คำเรียกบุคคลของผู้ใช้ภาษาขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนาก็สามารถแบ่งออกเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้อื่น ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ ความสัมพันธ์ระหว่างคนรู้จัก และความสัมพันธ์ระหว่างคนไม่รู้จัก นอกจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ความสนใจ ความสนใจ ความสนใจ ความสนใจ ความสนใจ ในบทนี้จะกล่าวถึงรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยและในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ต่างๆ ดังกล่าว และความเปลี่ยนแปลงในการใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลเหล่านั้นเมื่อพิจารณาตามปัจจัยทางสังคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย

- การใช้คำเรียกบุคคลตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทย

รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยที่ใช้ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง มีลักษณะทั้งหมด 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทย

รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทย	ความสัมพันธ์ระหว่าง							
	ครัวเรือนตัว	สามี-ภรรยา	(ญาติ) บังคับบัญชา	ครัว-ศิษย์	พ่อแม่	ลูก	ญาติ (รุ่บ) บริการ	คนรู้จัก
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. บรรพนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. ยศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. คำนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. นิยมบรรพนาม	✓	✓			✓			
9. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓	✓				✓	
11. คำเรียกญาติ + บรรพนาม	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
12. คำเรียกญาติ + กลุ่มคำ	✓							
13. คำเรียกญาติ + ชื่อ + บรรพนาม	✓	✓					✓	✓
14. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง + บรรพนาม			✓					
15. ชื่อ + บรรพนาม		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16. ชื่อ + กลุ่มคำ	✓	✓			✓		✓	
17. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
18. อาชีพ/ตำแหน่ง + บรรพนาม	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
19. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ + บรรพนาม		✓		✓	✓	✓		
20. อาชีพ/ตำแหน่ง + คำนำหน้า + อาชีพ/ ตำแหน่ง + ชื่อ		✓		✓	✓		✓	✓

ตาราง 4 (ต่อ)

จากตาราง 4 ข้างต้นจะเห็นว่า การใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลระหว่างเครือญาติ ในภาษาไทยมีความหลากหลายมากที่สุดโดยมีจำนวนที่พบจากข้อมูลทั้งหมด 34 รูปแบบ รองลงมาคือการใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลระหว่างคนรู้จักและระหว่างสามีกับภรรยา โดยมีจำนวน รูปแบบที่พบจากข้อมูลทั้งหมด 31 และ 29 รูปแบบ ตามลำดับ การใช้คำเรียกบุคคลระหว่างครูกับศิษย์ และระหว่างครุรักในภาษาไทยมีความหลากหลายน้อยที่สุด โดยมีจำนวนรูปแบบที่พบ จากข้อมูลทั้งหมด 20 รูปแบบเท่ากัน

รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากที่สุดในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงมีจำนวนทั้งหมด 12 รูปแบบ ได้แก่

1. คำเรียกญาติ เช่น ลุง ป้า อา พี่ น้อง เป็นต้น
 2. ชื่อ เช่น เม เบนซ์ เมนี่ เสือ กรณี ชนชัย เป็นต้น
 3. อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น นักสืบ หนาย ซ่างแต่งหน้า ช่างภาพ ประธาน ผู้จัดการส่วนตัว เป็นต้น
 4. soprénom เช่น เข้า เกอ แก ไคร เจ้า เป็นต้น
 5. ยศ เช่น จ่า หมวด ผู้พัน คุณหญิง เป็นต้น
 6. คำนาม เช่น เจ้าของ เนื้อสมัน ด่านหิน คนจาง คนรวย เป็นต้น
 7. กลุ่มคำ เช่น คนดี แม่นางฟ้านางสาวร็อก อีเด็กแวนอันตรายพากนี้ เด็กสมัยนี้ เพื่อนสนิทของผู้คนหนึ่ง แฟนเพลงบางคน เป็นต้น
 8. คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น น้องบิล พีเก่ ลุงจิก ลูกเจี๊ยบ อาภา เป็นต้น
 9. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ เช่น ครูปาน สาววัตรชินกริช หมอยีรุ่งชัย เป็นต้น
 10. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ เช่น คุณตา คุณยาย คุณน้า คุณแม่ เป็นต้น
 11. คำนำหน้า + ชื่อ เช่น เจ้าช้าง แม่หลิว ไอเจ่ง คุณแพะ คุณจัน เป็นต้น
 12. กลุ่มคำ + soprénom เช่น บ้านอื่นเขา รายน้ำน้ำเข้า พากผู้ชายเข้า เป็นต้น
- นอกจากนี้ยังมีรูปแบบ [ชื่อ + soprénom] เช่น แอ้มัน ก้อยเข้า ศานิตย์เข้า อินเข้า เป็นต้น [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] เช่น คุณตำรวจ คุณบอดีกาวด์ ท่านอัยการ คุณหมออ เป็นต้น [คำนาม + soprénom] เช่น ผู้ชายเข้า ผู้หญิงเข้า ลังคมเข้า ชาวบ้านเข้า เป็นต้น ก็มีการนิยมใช้มาก เช่นกัน
- ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า คนไทยนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียวเพื่อเรียกแทนตัวผู้พูด เรียกผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงในขณะสนทนฯ เมื่อใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป คนไทยนิยมใช้คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเป็น soprénom/

คำนำหน้า และ ชื่อ มากกว่าส่วนประกอบอื่น เพื่อนำมาประกอบเป็นคำเรียกบุคคลในขณะพูด สื่อสาร

รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้น้อยที่สุดในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงปรากฏ 4 รูปแบบ ได้แก่

1. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม เช่น พี่หมอกษา

2. คำนำหน้า + กลุ่มคำ + ชื่อ เช่น ยายป้าแวนชน

3. คำนำหน้า + กลุ่มคำ + สรรพนาม เช่น "ไอ้หมอกวนนีมัน" "ไอ้คุณใจโนดมัน เป็นต้น

4. ยศ + ชื่อ + สรรพนาม เช่น ผู้กองมานะเขา

2. การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามปัจจัยทางสังคม

นอกจากความแตกต่างในการใช้คำเรียกบุคคลตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ลักษณะของการใช้คำเรียกบุคคลในแต่ละความสัมพันธ์ยังต่างกันเมื่อพิจารณาตามปัจจัยทางสังคมอีกด้วย ในตอนนี้จะมีการสรุปรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้มาก 5 ขั้นดับแรกที่ปรากฏใช้ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง โดยมีการวิเคราะห์ตามปัจจัยทางสังคมอันได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ความสนใจทั่วไป ความสนใจทางวัฒนธรรม และสถานการณ์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามปัจจัยด้านเพศ

การใช้คำเรียกบุคคลระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยตามปัจจัยด้านเพศไม่มีการแตกต่างกันมากนักดังที่จะแสดงในตาราง 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่แปรตามปัจจัยด้านเพศ

รูปแบบคำเรียกบุคคล	เพศชาย				เพศหญิง			
	ครรภ์	ผู้หญิง	ผู้ชาย	คน	ครรภ์	ผู้หญิง	ผู้ชาย	คน
1. คำเรียกญาติ	✓	✓			✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓	✓	✓		✓		✓

ตาราง 5 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	เพศชาย						เพศหญิง					
	เครื่องหมาย สานักงาน (อยู่ใต้) บังคับบัญชา	เครื่องหมาย ครุศิษย์	เพื่อน	ครัว	ผู้ให้ (รับ) บริการ	เครื่องหมาย คนนำร่อง	เครื่องหมาย (อยู่ใต้) บังคับบัญชา	เครื่องหมาย ครุศิษย์	เพื่อน	ครัว	ผู้ให้ (รับ) บริการ	คนนำร่อง
4. สรวพนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. คำนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓				✓	✓						
8. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตาราง 5 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากในภาษาไทยที่วิเคราะห์ตามปัจจัยทางเพศคือ กลุ่มคำ เช่น ไอ้หมวดนั่น ยายตัวเล็กแสนชนคนนี้ พี่ชายของหนึ่ง หลานสาวของฉัน เป็นต้น และ คำนาม เช่น นางเอก พระเอก แฟน เป็นต้น รองลงมาคือรูปแบบ สรวพนาม เช่น แก ฉัน คุณ ท่าน เป็นต้น และรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น คุณอ้วครา นายธรรม์ แม่ลิว คุณหยก เป็นต้น ก็มีการนิยมใช้มากเช่นกัน

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้ในภาษาไทยตามปัจจัยทางด้านเพศพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ผู้พูดนิยมใช้เรียกบุคคลที่เป็นทั้งเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนทั้งหมด 8 รูปแบบ และมีการใช้เหมือนกันทั้ง 8 รูปแบบ ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรวพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบ ชื่อ เช่น น้ำ หนึ่ง ปลา รถ เป็นต้น นิยมใช้เรียกบุคคลที่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ในขณะที่รูปแบบ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น อาจารย์ ทหาร นาย เป็นต้น นิยมใช้เรียกบุคคลที่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านเพศไม่ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยมากนัก

2.2 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามปัจจัยด้านอายุ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงมีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาตามปัจจัยด้านอายุดังที่จะแสดงในตาราง 6 ต่อไปนี้

ตาราง ๖ รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้รู้ภาษาอ่านภาษาไทยที่แปลงตามบัญญาต้านอาชญา

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ผู้พูดมีอยู่น้อยกว่า		ผู้พูดมีอยู่เท่ากัน		ผู้พูดมีอยามากกว่า	
	ผู้พูดมีอยู่น้อยกว่า	ผู้พูดมีอยู่เท่ากัน	ผู้พูดมีอยู่เท่ากัน	ผู้พูดมีอยู่เท่ากัน	ผู้พูดมีอยู่เท่ากัน	ผู้พูดมีอยู่มากกว่า
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. ญาติพ/ตัวแทน			✓	✓	✓	✓
4. ลูกหลาน			✓	✓	✓	✓
5. คำนาม			✓	✓	✓	✓
6. ก่อนมีค่า			✓	✓	✓	✓
7. คำเรียกญาติ + ชื่อ		✓	✓	✓	✓	✓
8. ญาติพ/ตัวแทน + ชื่อ			✓	✓	✓	✓
9. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ				✓	✓	✓
10. คำนำหน้า + ชื่อ				✓	✓	✓
11. ก่อนมีค่า + สองภาษา					✓	✓

จากตาราง 6 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากที่สุดในภาษาไทยตามปัจจัยด้านอายุคือ กลุ่มคำ เช่น “ໄດ້ເພື່ອນປາກເສີຍ ເຈົ້າສາວຂອງຈັນ ຄຸນນາຍຝ້າກອງມານະ ເປັນຕົ້ນ ຮອງລົງມາຄືອງປະບານ [คำนำหน้า + ชื่อ] ເຊັ່ນ ຍາຍໜຶ່ງ ຄຸນຮສນິມຄົນ” “ໄວ້ສັກ ເປັນ ຕັ້ນ ນອກຈາກນັ້ນ ດົກໄຫຍ້ນີຍົມໃຫ້ປະບານ ທີ່ ເຊັ່ນ ແປ່ນ ຄັ້ງ ປານ ເປັນຕົ້ນ ແລະ ສຽວພະນາມ ເຊັ່ນ ຈັນ ຜົມ ຄຸນ ເປັນຕົ້ນ ເພື່ອເຮັດວຽກບຸກຄຸລໃນຂະແນນທາງ

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้กับผู้ที่มีอายุน้อยกว่า เท่ากัน และมากกว่าพบว่า เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงจะนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล 11 รูปแบบ เมื่อผู้พูดมีอายุมากกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงจะนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล 9 รูปแบบ เมื่อผู้พูดมีอายุเท่ากันกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงจะนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล 8 รูปแบบ โดยรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้เหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 7 รูปแบบ “ໄດ້ແກ່ ກຸ່ມຄຳ ເຊັ່ນ” “ໄ້ໜ້າ ຂາວນີ້” “ຂະຍອຍ່າງເຂອ” “ຮອບຄວ້າຂອງອາ ດົກສະວາຍາ” “ໄສເຕືອສີຂາວ” “ເປັນຕົ້ນ [คำนำหน้า + ชื่อ] ເຊັ່ນ ຄຸນ ແທນ ນັ້ງໜ້າລື” “ໄວ້ຂຶນ” “ເປັນຕົ້ນ ທີ່ ອຣ ອິນ” “ເປັນຕົ້ນ ດຳນາມ” “ເຫັນ ດົກທ້ອງ ດົກໄ້” “ເປັນຕົ້ນ ສຽວພະນາມ” “ເຈົ້າ ເຈິ້ງ ມັນ ເຂົາ” “ເປັນຕົ້ນ ອາຈີ່ພ/ດຳແໜ່ງ” “ເຊັ່ນ ອົງການບົດ ອາຈາຮົງ” “ໜອ ເປັນຕົ້ນ” และ “[ກຸ່ມຄຳ + ສຽວພະນາມ]” “ເຊັ່ນ ພວກເຕັກໆ ເຂົາ ຢາຍນັ້ນເຂົາ ຍາຍນັ້ນມັນ” “ເປັນຕົ້ນ”

นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นคำเรียกญาติ เช่น ລູງ ປຳ ນ້າ ພື້ ເປັນຕົ້ນ และรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] ເຊັ່ນ ພົມຕຽນ ນ້ອງອວ ເປັນຕົ້ນ ນິຍົມໃຫ້ເຮັດວຽກຜູ້ທີ່ມີອາຍຸນ້ອຍກວ່າ หรือมากกว่าตน ในขณะที่รูปแบบ [ອາຈີ່ພ/ດຳແໜ່ງ + ชื่อ] ເຊັ່ນ ອາຈາຮົງພິມານ ຕິວເຕັອຮົນ ເປັນຕົ້ນ ນິຍົມໃຫ້ເຮັດວຽກຜູ້ທີ່ມີອາຍຸເທົ່າກັນຫຼືອາຍຸກວ່າตน ສ່ວນປະບານ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] ເຊັ່ນ ຄຸນອາ ຄຸນຍາຍ ເປັນຕົ້ນ ນິຍົມໃຫ້ເຮັດວຽກຜູ້ທີ່ມີອາຍຸນ້ອຍກວ່າ ທັງນີ້แสดงให้เห็นว่า อາຍຸเป็นปัจจัยสັງผลต่อ การเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย

2.3 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม

การใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงมีการเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมดังที่จะแสดงในตาราง 7 ต่อไปนี้

ตาราง 7 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประติดตามไปร่วมด้วยสถานภาพทางสังคม

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ผู้พูดมีสถานภาพต่อว่า	ผู้พูดมีสถานภาพเท่ากัน	ผู้พูดมีสถานภาพทางกว่า
	บุคคล	บุคคล	บุคคล
1. ค่าเรียกญาติ	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
2. ชื่อ	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
4. สurname	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
5. คำนาม	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
6. กสิกรรม	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
7. ค่าเรียกญาติ + ชื่อ	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
8. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
9. คำนำหน้า + ชื่อ	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
10. คำนำหน้า + ค่าเรียกญาติ	✓	✓	✓
11. คำนาม + สองพจน์นาม	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
12. กสิกรรม + สองพจน์นาม	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓

จากตาราง 7 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ในภาษาไทยตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมมีการนิยมใช้มากที่สุดคือ กลุ่มคำ เช่น คนไม่รักษาเวลา ยายสองคนนี้ พากเราแม่ลูก เป็นต้น รองลงมาคือรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น นายอิทธิฤทธิ์ ယายแพะ เป็นต้น และรูปแบบ สรพนาม เช่น ผม ฉัน คุณ เดอ เป็นต้น นอกจากนี้ เมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่างๆหรือสูงกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงก็นิยมใช้รูปแบบ คำเรียกญาติ เช่น ลุง ป้า ที่น้อง ลูก เป็นต้น และ ชื่อ เช่น ชนี ทิพ พิมพ์ เป็นต้น โดย ชื่อ เป็นรูปแบบที่ผู้พูดนิยมใช้เรียกผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงที่มีสถานภาพทางสังคมต่างๆ เช่น พี่นัย อพอลอย ลุงฯ เป็นต้น เป็นรูปแบบคำเรียกบุคคลที่คนไทยนิยมใช้เรียกผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมสูง กว่าตน เมื่อผู้พูดมีสถานภาพเท่ากันกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงจะนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นคำนำม เช่น หนุ่ม สาว คนชน ทีมงาน เป็นต้น ชื่อ เช่น วัต แทน ไฝ เป็นต้น และรูปแบบ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น หมอยา อาจารย์ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] เช่น คุณพ่อ คุณแม่ คุณป้า เป็นต้น นิยมใช้กับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงที่มีสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่าผู้พูด ในขณะที่ รูปแบบ [คำนำม + สรพนาม] เช่น ผู้หญิงเขา คุณงานเขา คุณดูเขา เป็นต้น นิยมใช้เรียกผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูด

2.4 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามปัจจัยด้านความสนใจ

การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสนใจมีพันธุ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยด้านความสนใจจะแสดงในตาราง 8 ต่อไปนี้

ตาราง 8 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสนใจที่ประตามปัจจัยด้านความสนใจ

รูปแบบคำเรียกบุคคล	สนใจ					ไม่สนใจ				
	เครื่องหมาย ภาษาไทย (ยกเว้นคู่บุญ) และ	คู่ชื่อ-ชื่อ ^{เดือน} (ยกเว้นคู่บุญ)	คู่ชื่อ-ชื่อ ^{เดือน}	คู่ชื่อ-ชื่อ ^{เดือน}	คู่ชื่อ-ชื่อ ^{เดือน}	เครื่องหมาย ภาษาไทย (ยกเว้นคู่บุญ) และ	คู่ชื่อ-ชื่อ ^{เดือน}	คู่ชื่อ-ชื่อ ^{เดือน}	คู่ชื่อ-ชื่อ ^{เดือน}	คู่ชื่อ-ชื่อ ^{เดือน}
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตาราง 8 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	สนิทสนม						ไม่สนิทสนม					
	เครื่องปฏิเสธ ภาษาไทย (อยู่ด้านบน)	เครื่องปฏิเสธ ภาษาไทย (อยู่ด้านล่าง)										
4. soprano	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. name	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. cluster word	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. name + suffix	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. adjective/term + suffix			✓		✓							
9. name + suffix	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10. name + cluster word							✓					

จากตาราง 8 ข้างต้น จะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยตามปัจจัยด้านความสนิทสนมคือ กลุ่มคำ เช่น ลูกของลูกสาวคนเล็ก พวงลูกศิษย์พม เจ้านายของแก เป็นต้น รองลงมาคือรูปแบบ คำนาม เช่น กึก แพน ญาติ เป็นต้น และ รูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น "ไออุ่น" "อ้ออา" คุณเนตร เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่นิยมใช้กับผู้ที่มีความสนิทสนมกับผู้ที่ไม่มีความสนิทสนมกับตนพบว่า เมื่อผู้พูดมีความสนิทสนมกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงจะนิยมใช้ รูปแบบคำเรียกบุคคลมากที่สุดทั้งหมด 9 รูปแบบ ในขณะเมื่อผู้พูด ไม่มีความสนิทสนมกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงจะใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลอย่างหลากหลายมากที่สุดทั้งหมด 8 รูปแบบ โดยมีรูปแบบคำเรียกบุคคลที่นิยมใช้เหมือนกันมีจำนวนห้าหมด 7 รูปแบบ "ได้แก่ กลุ่มคำ เช่น แมงดาวะดับชาติ ไอเชรชชีน" เพื่อขยายของน้องพิมพ์ เป็นต้น [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น เสี่ยขาว เจ้ามติ คุณเสื้อ เป็นต้น คำนาม เช่น เจ้านาย ลูกน้อง เป็นต้น ชื่อ เช่น ดวงแข หลิว น้ำ เป็นต้น soprano เป็นต้น คำเรียกญาติ เช่น พี่ น้อง ลูก เป็นต้น และ adjective/term + และ คำนำหน้า + ชื่อ

เป็นต้น โดยรูปแบบ คำเรียกญาติ และ ชื่อ นิยมใช้เรียกผู้ที่มีความสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่ไม่มีความสัมพันธ์ ในขณะที่รูปแบบ อาชีพ/ตำแหน่ง นิยมใช้เรียกผู้ที่ไม่มีความสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีความสัมพันธ์

นอกจากนี้ ยังพบว่า รูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น พี่มิตร ป้าผ่อง แม่เพลอย เป็นต้น และ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น หมออสวัสดิ์ ครุปาน เป็นต้น เป็นรูปแบบที่ผู้พูดนิยมใช้ เรียกบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับตนเองหากไม่นิยมใช้เรียกบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตนเอง ในขณะเดียวกันรูปแบบ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] เช่น "ไอ้พากน้า" ไอ้หอมอนี คุณคน爽ย เป็นต้น เป็นรูปแบบที่ผู้พูดนิยมใช้เรียกบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตนเองมากกว่าเรียกผู้ที่มีความสัมพันธ์

ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ได้ส่งผลต่อการเลือกใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทย

2.5 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึก

การใช้คำเรียกบุคคลระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่เปลี่ยนไปตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึกในภาษาไทยมีความหลากหลายมากดังที่จะแสดงในตาราง 9 ต่อไปนี้

ตาราง 9 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่เปลี่ยนไปตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึก

รูปแบบคำเรียกบุคคล	อารมณ์ปกติ					อารมณ์ไม่ปกติ				
	ครุยญาติ สาว-ภรรยา (ภรรยา) ลูก	ชื่อ	อาชีพ/ตำแหน่ง	คำนำหน้า	กลุ่มคำ	ครุยญาติ สาว-ภรรยา (ภรรยา) ลูก	ชื่อ	อาชีพ/ตำแหน่ง	คำนำหน้า	กลุ่มคำ
1. คำเรียกญาติ	✓ ✓ ✓ ✓ ✓					✓		✓		✓
2. ชื่อ	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓					✓ ✓ ✓ ✓ ✓		✓ ✓		✓ ✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓ ✓					✓		✓		
4. สรรพนาม	✓ ✓ ✓ ✓ ✓					✓ ✓ ✓ ✓ ✓		✓ ✓ ✓ ✓ ✓		✓ ✓ ✓ ✓ ✓
5. คำนำหน้า	✓ ✓ ✓ ✓ ✓					✓ ✓ ✓ ✓ ✓		✓ ✓ ✓ ✓ ✓		✓ ✓ ✓ ✓ ✓
6. กลุ่มคำ	✓ ✓ ✓ ✓ ✓					✓ ✓ ✓ ✓ ✓		✓ ✓ ✓ ✓ ✓		✓ ✓ ✓ ✓ ✓
7. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ		✓								
8. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓		✓	✓	✓					

ตาราง 9 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	อารมณ์ปกติ						อารมณ์ไม่ปกติ					
	ชื่อ	นาม-กognitif	นาม-สัมภาระ	นาม-เชิงปรบดี	นาม-เชิงลบ	นาม-เชิงกลาง	ชื่อ	นาม-กognitif	นาม-สัมภาระ	นาม-เชิงปรบดี	นาม-เชิงลบ	นาม-เชิงกลาง
9. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10. คำนำหน้า + ชื่อ+สรรพนาม							✓	✓		✓		✓
11. คำนำหน้า + กลุ่มคำ							✓	✓		✓		

จากตาราง 9 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากที่สุดในภาษาไทยตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึกคือ กลุ่มคำ เช่น ยานางเอกนั่น ผู้หญิงมาก ประสบการณ์อย่างเช่น คนรอบข้าง เป็นต้น และ รองลงมาคือรูปแบบ คำนาม เช่น ผู้หญิง ศัตรู เป็นต้น และรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น ไอเก่งกาจ คุณรินดา คุณนที เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบรูปแบบที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึกพบว่า มีรูปแบบที่นิยมใช้เหมือนกันไม่ว่าผู้ใช้ภาษาจะมีอารมณ์ปกติ หรือไม่ปกติได้แก่ กลุ่มคำ เช่น นังบ้า คนหัวๆ ไป เจ้านายแก เป็นต้น คำนาม เช่น สุภาพนุรุช เจ้านาย เศรษฐี เป็นต้น [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น นังอิน ไออิห เป็นต้น ชื่อ เช่น นานิตย์ โโเจ เจี้ยบ เป็นต้น สรรพนาม เช่น คุณ ดิฉัน คุณหนู เป็นต้น คำเรียกญาติ เช่น ตา ยาย พ่อ แม่ เป็นต้น และอาชีพ/ตำแหน่ง เช่น หมอยาบาล ตำราฯ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น ครูปาน หมอยาญเวช เป็นต้น และ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น ลุงรัต พี่วิน น้าหวาน เป็นต้น มีการนิยมใช้เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ปกติมากกว่า เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ไม่ปกติ ในขณะเดียวกัน เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ไม่ปกติจะนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม] เช่น นังพิมพ์มัน นังมธุรสมัน อาทิตย์มัน เป็นต้น และ รูปแบบ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] เช่น ไอพากนั้น ไอพีธรรมของเธอ ไอพากหมาย เป็นต้น มากกว่า เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ปกติ โดยทั้ง 2 รูปแบบดังกล่าวส่วนมากพบว่ามีลักษณะของคำเรียกบุคคล ที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง

ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึกของผู้ใช้ภาษาได้ส่งผลต่อการเลือกใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลในขณะสนทนาในภาษาไทยอย่างชัดเจน

2.6 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามปัจจัยด้านสถานการณ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สถานการณ์ในการพูดสื่อสารระหว่างเครือญาติ สามีกับภรรยา ระหว่างเพื่อน และระหว่างคู่รักในภาษาไทยที่พบทั้งหมดเป็นสถานการณ์แบบ 'ไม่เป็นทางการ' ส่วนการพูดสื่อสารระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ ระหว่างคนรู้จัก และระหว่างคนไม่รู้จัก มีทั้งแบบ 'ไม่เป็นทางการ' และแบบ 'เป็นทางการ' ดังที่จะแสดงในตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง

และผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยด้านสถานการณ์

จากตาราง 10 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากที่สุดในภาษาไทยตามปัจจัยด้านสถานการณ์คือ กลุ่มคำ เช่น เด็กใหม่ เด็กต่างจังหวัด คนขึ้นล่าง เป็นต้น และ คำนาม เช่น เสา เหยื่อ แก้ว พระเครื่อง เป็นต้น รองลงมาคือรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น เสียงสมเล็ก คุณปานห้าย ยายพิมพ์ เป็นต้น และ สรรพนาม เช่น ผู้ชาย ท่าน คุณ เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการและสถานการณ์แบบเป็นทางการในภาษาไทยพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่นิยมใช้เหมือนกันในสถานการณ์ทั้งไม่เป็นทางการและเป็นทางการได้แก่ กลุ่มคำ เช่น คนอายุหลัก คุณนายของท่าน เป็นต้น [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น นายอิทธิฤทธิ์ คุณปานห้าย เป็นต้น คำนาม เช่น มาเฟีย คนเรา เป็นต้น สรรพนาม เช่น ติชน ผู้ชาย เธอ เป็นต้น ชื่อ เช่น ชาญเวช ชาติชาย เป็นต้น และ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น อาจารย์ ท่าน ด็อกเตอร์ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบ คำเรียกญาติ เช่น พ่อ แม่ น้า อา เป็นต้น [คำเรียก ญาติ + ชื่อ] เช่น พี่พัทธ์ พี่ธรวน เป็นต้น รวมทั้งชื่อ เช่น อิน หยก อิท เป็นต้น เป็นรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ผู้พูดนิยมใช้ในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการมากกว่าในสถานการณ์แบบเป็นทางการ ในขณะเดียวกัน รูปแบบ [คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ] เช่น ท่านผู้การอิทธิพล และ [ยศ + ชื่อ] เช่น ร้อยตรี อาจารย์ เที่ยงธรวน สัตยากกติ มีการนิยมใช้ในสถานการณ์แบบเป็นทางการมากกว่า สถานการณ์แบบไม่เป็นทางการ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์ในการพูดสื่อสาร ได้ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยอย่างชัดเจน

การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม

1. การใช้คำเรียกบุคคลตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาเวียดนาม

รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่ปรากฏใช้ในภาษาเวียดนามไม่หลากหลายมากและมีลักษณะคล้ายคลึงกันกับรูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยโดยมีรายละเอียดดังตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 11 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาเวียดนาม

ชุดแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม	โครงสร้างภาษา	ความสัมพันธ์ระหว่าง								
		ญาติ	ลูกหลาน	สามี-ภรรยา	ลูกสาว	ลูกชาย	ภรรยา	สามี	ลูกสาว	ลูกชาย
1. คำเรียกญาติ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. บรรพนาม		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. ყศ		✓								✓
6. คำนาม		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. กลุ่มคำ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. นิยมบรรพนาม		✓	✓			✓		✓	✓	✓
9. คำวิเศษณ์		✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓
10. คำเรียกญาติ + ชื่อ		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
11. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง						✓				
12. คำเรียกญาติ + บรรพนาม		✓	✓							✓
13. คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์		✓	✓				✓	✓	✓	✓
14. ชื่อ + บรรพนาม			✓	✓		✓				✓
15. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ		✓	✓	✓	✓	✓				✓
16. อาชีพ/ตำแหน่ง + บรรพนาม		✓		✓						✓
17. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ		✓	✓			✓				✓
18. คำนำหน้า + ชื่อ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
19. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง		✓	✓							✓
20. คำนำหน้า + คำนาม		✓				✓				✓
21. คำนำหน้า + กลุ่มคำ		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓

ตาราง 11 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม	ความสัมพันธ์ระหว่าง							
	ครัวเรือน	สามีภรรยา	ลูกหลาน	ครู-ศิษย์	เพื่อน	ลูก	นางสาว (นาย)	คุณแม่
22. คำนำหน้า + คำวิเศษณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
23. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ					✓			
24. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง								✓
25. คำนำหน้า + ชื่อ + soprannam	✓							
26. คำนำ + ชื่อ			✓	✓			✓	
27. คำนำ + soprannam				✓			✓	✓
28. กลุ่มคำ + ชื่อ	✓			✓			✓	
29. กลุ่มคำ + soprannam	✓	✓		✓	✓		✓	
30. กลุ่มคำ + คำนำ							✓	

จากตาราง 11 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ระหว่างคนรู้จักมีความหลากหลายมากที่สุดในภาษาเวียดนามโดยมีจำนวนทั้งหมด 26 รูปแบบ รองลงมาคือรูปแบบคำเรียกบุคคลระหว่างเครือญาติและคำเรียกบุคคลระหว่างเพื่อน โดยพบจำนวนทั้งหมด 23 และ 21 รูปแบบ ตามลำดับ ส่วนรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ช่วยระหว่างครูกับศิษย์มีความหลากหลายน้อยที่สุดในภาษาเวียดนาม โดยพบจำนวนทั้งหมด 10 รูปแบบ

รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากที่สุดตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาเวียดนามพบจำนวนทั้งหมด 7 รูปแบบ ได้แก่

1. คำเรียกญาติ เช่น anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว), cô (อาผู้หญิง), chú (อาผู้ชาย)
2. ชื่อ เช่น Lâm, Trần Châu, Nam Phuong
3. อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น chún tóa (ประธานการประชุม), công chúc (ข้าราชการ), doanh nhân (นักธุรกิจ)
4. soprannam เช่น tòi (ฉัน, ผม), tớ (เรา), mình (ตัวเอง), mày (เมือง, เอ็ง)

5. คำนาม เช่น com (ข้าว, หมายถึงเมีย), phở (ก๋วยเตี๋ยว, หมายถึงผู้หญิงที่เป็นข้าว), đổi tuợng (เป้าหมาย)

6. กลุ่มคำ เช่น chún (เจ้าของ) + nhà hàng (ภัตตาคาร) + này (นี้) → chủ nhà hàng này (เจ้าของภัตตาคารแห่งนี้)

nữ (หญิง) + sinh (นักเรียน) + mang thai (ตั้งครรภ์) → nữ sinh mang thai (นักเรียนหญิงที่ตั้งครรภ์)

thằng (ไอ้) + bạn trai (แฟนผู้ชาย) + xấu xa (เลว) → thằng bạn trai xấu xa (ไอ้แฟนสาวเลว)

7. คำนำหน้า + ชื่อ เช่น con Hang (ยัย Hang), nhóc Trang (ยาวย Trang), thằng Dũng (ไอ้ Dung)

นอกจากนี้ รูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น em Trần (น้อง Tran), dì Lan (น้า Lan), chú Long (อา Long) และ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] ที่มีการนิยมใช้มาก เช่น กัน

ตัวอย่างคำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] เช่น

cô (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน) + cả (ลูกคนโต)
→ cô cả (คุณลูกสาวคนโต)

cậu (น้าชาย, คำเรียกเด็กผู้ชายหรือผู้ชายที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตน) + Hai (สอง, ลูกคนโต) → cậu Hai (คุณลูกชายคนโต)

ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากที่สุดในภาษาเวียดนาม ที่พิจารณาตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง คือคำเรียกบุคคลที่มี ส่วนประกอบเดียว เช่น คำเรียกญาติ ชื่อ soprano อาชีพ/ตำแหน่ง เป็นต้น ส่วนคำเรียกบุคคลที่มี ส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไปนิยมใช้คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเป็น soprano/คำนำหน้า ชื่อ และ คำเรียกญาติ ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับภาษาไทย เนื่องจาก soprano หรือ คำนำหน้า ที่ใช้เป็นส่วนประกอบในคำเรียกบุคคลในทั้งภาษาไทยและภาษาเวียดนาม แฟง ความหมายใน 2 นัย คือ 1) แสดงความยกย่องให้เกียรติ เช่น คุณ ท่าน (ที่แฟงความหมายของการ ยกย่องให้เกียรติ) ông (บุ, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แฟงความหมายของ การให้เกียรติ), bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แฟงความหมายของ การให้เกียรติ), anh (พี่ชาย, คำเรียกผู้ชายที่ยังหนุ่มหรือผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตนที่แฟง ความหมายของการให้เกียรติ), chị (พี่สาว, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตนซึ่งแฟง ความหมายของการให้เกียรติ) 2) แสดงความสนใจสนับสนุนหรือแม้กระหั้นหนึ่งเหยียดหมาย เช่น ไอ้ อี

นัง ตา யาย cái (ไอ้, อี), thằng (ไอ้), con (ลูก, คำเรียกผู้หลงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือแสดงความสนใจ) เป็นต้น ซึ่งที่ใช้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามนอกจากແ geg ความหมายของความสนใจเป็นประกอบกับ คำนำหน้า เช่น ယายหลิว ตาแทน เจ้าวิน cái Duong (ယาย Duong), thằng Đinh (ไอ้ Dinh) และ หรือแสดงการยกย่องให้เกียรติ เช่น คุณรศ ท่านอิทธิพล ông Phuong (คุณ Phuong, ที่เป็นผู้ชาย), bà Giang (คุณ Giang, ที่เป็นผู้หญิง) เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุฬารัตน์ โลหะภูวนันทน์ (2537, หน้า 276-288) ยังเป็นการระบุเฉพาะตัวบุคคลที่ผู้พูดกล่าวถึง นอกจากนั้นคนไทยและคนไทยเดียวนามยังนิยมใช้ คำเรียกญาติ เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามเนื่องจากลักษณะทางสังคมของไทยและเวียดนามต่างเป็นสังคมแบบระบบเครือญาติ เป็นสังคมที่ทุกคนมีความสัมพันธ์เป็นเครือญาติกันโดยทั้งญาติทางสายเลือดและญาติโดยการแต่งงาน ดังนั้นจึงนิยมใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกทั้งผู้เป็นญาติและผู้ที่ไม่ใช่ญาติในขณะเดียวกันอย่างไรก็ตาม ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คนเวียดนามไม่นิยมใช้ศพเพื่อเรียกคนอื่นในขณะเดียวกันเหมือนกับคนไทย

รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้น้อยที่สุดตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาเวียดนามปรากฏจำนวน 4 รูปแบบ ได้แก่

1. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น

chú (อาผู้ชาย) + giao thu (บุรุษไปรษณีย์) → chú giao thu (อาบุรุษไปรษณีย์)

bác (ลุง) + xe ôm (มอเตอร์ไซค์รับจ้าง) → bác xe ôm (ลุงมอเตอร์ไซค์รับจ้าง)

2. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น bà (ยาย) + chị (พี่สาว) + Trần Châu → bà chị Trần Châu (ယายพี่สาว Tran Chau)

3. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น chú (อาผู้ชาย, คำเรียกเด็กผู้ชายหรือผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าตนที่ແ geg ความหมายเชิงสนใจ) + em (น้อง) + phục vụ (บริการ) → chú em phục vụ (ไอ้น้องเด็กเสริฟ)

4. คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม เช่น

cái (ไอ้, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจ) + Hảo + nó (มัน, เขา) → cái Hảo nó (ယาย Hao เขา)

thằng (ไอ้) Tân + nó (มัน, เขา) → thằng Tân nó (เจ้า Tan เขา)

2. การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามปัจจัยทางสังคม

ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามนอกจากเปลี่ยนตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ยังถูกแบ่งตามปัจจัยทางสังคมอีกด้วย

ด้วย ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกันกับการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย ในตอนนี้จะมี การสรุปรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้อักษรต่างหากหลายมาก 5 อันดับแรกที่ปรากฏใช้ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง โดยมีการพิจารณาตามปัจจัยทางสังคมอันได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ความสนใจสนม อารมณ์ความรู้สึก และ สถานการณ์ โดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านเพศ

การใช้คำเรียกบุคคลเพื่อเรียกผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงเป็นเพศชายกับคำเรียกบุคคลเพื่อเรียกผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงเป็นเพศหญิงในภาษาไทยดnam ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนักดังที่จะแสดงในตาราง 12 ต่อไปนี้

ตาราง 12 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด
ผู้ฟังและผู้ถูกกล่าวถึงที่ประตามปัจจัยด้านเพศ

เพศชาย										เพศหญิง				
รูปแบบคำเรียก บุคคล		ครุภูลนารถ	สานะวงศ์ญา	“(อย่างไร) บังคับบัญชา”	ครุศิริวงศ์	อาชีว	ครุพัช	ผู้ให้ (รับ) ประกาศ	ครุบุญ	ครุพันธ์วงศ์	“(อย่างไร) บังคับบัญชา”	ครุศิริวงศ์	อาชีว	ครุพัช
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง			✓		✓		✓			✓		✓		✓
4. สรรพนาม		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. คำนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
8. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ				✓					✓	✓	✓		✓	✓
9. คำนำหน้า + ชื่อ	✓				✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตาราง 12 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดตามปัจจัยด้านเพศคือ กลุ่มคำ เช่น

cái (ไอ้, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจ) + lũ (พวก) + săn (ล่า) + tin (ข่าว) + dáng (น่า) + khinh (เหยียดหยาม) + kia (นั่น) → cái lũ săn tin dáng khinh kia (ไอ้พวกชอบทำข่าว่าเหยียดหยามพากนั่น)

mấy (บาง) + chú (ญาติ), คำเรียกเด็กผู้ชายหรือผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าตนซึ่งแห่งความหมายของความสนใจ) + công an (ตำรวจน) → mấy chú công an (คุณตำรวจนาย)

และรูปแบบ คำนาม เช่น bạn trai (เพื่อนชาย, แฟน), người yêu (คนรัก, แฟน), bạn gái (เพื่อนสาว, แฟนสาว) รองลงมาคือรูปแบบ คำเรียกญาติ เช่น cô (ญาติหญิง), chú (ญาติชาย), em (น้อง) และ ชื่อ เช่น Duy, Trang, Đào เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นเพศชายและคำเรียกบุคคลที่เป็นเพศหญิงในภาษาเวียดนามพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดเพื่อเรียกบุคคลที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนทั้งหมด 9 รูปแบบเหมือนกัน โดยมี 6 รูปแบบที่นิยมใช้เรียกทั้งผู้ชายและผู้หญิง ได้แก่ กลุ่มคำ เช่น baby (เด็ก) + trong (ใน) + bung (ห้อง) → baby trong bung (เด็กในห้อง)

cái (ไอ้, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจ) + đứa (คำเรียกเด็กหรือคนที่มีอายุน้อยกว่าตนเองที่แสดงความสนใจหรือดูหมิ่น) + trong (ใน) + bung (ห้อง) → cái đứa trong bung (ไอ้คนที่อยู่ในห้อง)

คำนาม เช่น ông già (ตาแก่, หมายถึงพ่อ), bà già (ยายแก่, หมายถึงแม่)

คำเรียกญาติ เช่น anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว), em (น้อง)

สรรพนาม เช่น tao (ภู), mình (ตัวเอง), hắn (หมอนั่น, เขายา), thi (ผังนั่น)

อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น cô giáo (อาจารย์ผู้หญิง), thầy hiệu trưởng (อาจารย์อธิการบดี)

และรูปแบบ คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่นdì Liên (น้า Lien), chú Chung (อา Chung)

นอกจากนั้นยังพบว่า รูปแบบ ชื่อ เช่น Cúc, Thuong, Thúy Nga [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น bác sĩ Ly (หมอ Ly), cô Mai (อาจารย์ Mai) และ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น cái Hảo (ยาย Hao), con Hồng (อี Hong) นิยมใช้กับบุคคลที่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

2.2 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านอายุ

การใช้คำเรียกบุคคลตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่
แปรตามปัจจัยด้านอายุในภาษาเวียดนามมีความคล้ายคลึงกับการใช้คำเรียกบุคคลในภาษา
เวียดนามตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมดังที่จะแสดงในตาราง 13 ต่อไปนี้

จากตาราง 13 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากที่สุดตามปัจจัยด้านอายุในภาษาเวียดนามคือ กลุ่มคำ เช่น

ông (ปู่, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอุบัติ) + anh (พี่ชาย) + bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอุบัติ) + chi (พี่สาว) + em (น้อง) → ông anh bà chi em (คุณพี่ชายคุณพี่สาวของฉัน)

họ hàng bà con (ญาติพี่น้อง) + bên (ฝ่าย) + em (น้อง) → họ hàng bà con bên em (ญาติพี่น้องฝ่ายคุณ)

และรูปแบบ คำนาม เช่น sếp (เจ้านาย), quan (ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา, ทหาร, ลูกน้อง) รองลงมาคือรูปแบบ คำเรียกญาติ เช่น chú (อาผู้ชาย), thím (อาสะไภ้), dì (น้าสาว), cậu (น้าชาย) เป็นต้น และ ชื่อ เช่น Hoàng Dương, Thắm, Thủ Đức เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลตามปัจจัยด้านอายุในภาษาเวียดนามพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการการใช้มากที่สุดเมื่อผู้พูดมีอายุเท่ากันกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงมีจำนวนทั้งหมด 13 รูปแบบ เมื่อผู้พูดมีอายุมากกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงจะนิยมใช้คำเรียกบุคคลทั้งหมด 12 รูปแบบ เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงจะนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลทั้งหมด 11 รูปแบบ โดยมี 10 รูปแบบที่มีความนิยมในการการใช้มากที่สุดไม่ว่าผู้พูดจะมีอายุน้อยกว่า เท่ากัน หรือมากกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง ได้แก่

กลุ่มคำ เช่น trợ lý (ผู้ช่วย) + của (ของ) + thầy (อาจารย์) + Nguyễn K Thuận
→ trợ lý của thầy Nguyễn K Thuận (ผู้ช่วยของอาจารย์ Nguyen K Thuan)

một (หนึ่ง) + bông hoa (ดอกไม้) + lá kỳ (เปลกประหลาด) → một bông hoa lá kỳ (ดอกไม้ประหลาดดอกหนึ่ง)

คำนาม เช่น bà xã (เมีย), ông xã (ผัว)

คำเรียกญาติ เช่น bố (พ่อ), mẹ (แม่), ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย)

ชื่อ เช่น Trung, Tú Linh, Trần Quốc Toản

สรรพนาม เช่น ta (ข้า), ngươi (ເຊື້ອ, ເຈົ້າ), mi (ເອົ້າ, ມີ້ງ)

อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น nhiếp ảnh (ช่างภาพ), nhạc công (นักดนตรี)

คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น cô Lan (อา Lan), anh Hòa (พี่ Hoa), bác Thông (ลุง Thong)

คำนำหน้า + คำเรียกญาติ เช่น bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปซึ่งแฟบความหมายของการให้เกียรติ) + (น้าสาว) → bà dì (คุณน้า), sáu (คำเรียกเด็กหรือคนที่มีอายุน้อยกว่าตนที่แสดงความสนใจหรือดูหมิ่น) + em họ (น้องที่เป็นญาติห่างๆ หรือลูกพี่ลูกน้อง) → sáu em họ (ไอ้น้องที่เป็นญาติ)

คำนำหน้า + ชื่อ เช่น bé Kit (เจ้า Kit), nhó Trang (ยาย Trang)

คำนำหน้า + กลุ่มคำ เช่น cái (ไอ้, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจสนิทสนม) + thằng (ไอ้) + nhóc (เล็ก, เด็ก) + này (นี่) → cái thằng nhóc này (ไอ้เด็กคนนี้)

cái (ไอ้, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจสนิทสนม) + con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่แฟบความหมายของการดูหมิ่นหรือสนใจสนิทสนม) + Nǎm (ชื่อ) + này (นี่) → cái con Nǎm này (อ้าย Nam นี่)

โดยรูปแบบ คำเรียกญาติ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] อาชีพ/ตำแหน่ง และ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] นิยมใช้เรียกผู้ที่มีอายุมากกว่าตน ในขณะที่รูปแบบ ชื่อ สรพนาม และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นิยมใช้เรียกผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่า

นอกจากนี้ รูปแบบ คำวิเศษณ์ เช่น nhóc (เล็ก, เด็ก), nhó (เล็ก), út (สุดท้อง) และรูปแบบ คำนำหน้า + คำวิเศษณ์ เช่น thằng (ไอ้) + út (สุดท้อง) → thằng út (ไอ้ลูกคนสุดท้อง), con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่แฟบความหมายของการดูหมิ่นหรือสนใจสนิทสนม) + Ba (สาม, ลูกคนที่สี่) → con Ba (ยายสาม, ยายลูกคนที่สี่) นิยมใช้เรียกผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าตนมากกว่าใช้เรียกผู้ที่มีอายุมากกว่า รูปแบบ คำนาม + ชื่อ เช่น báu Hung (เพื่อน Hung), báu Trang (เพื่อน Trang) นิยมใช้เรียกผู้ที่มีอายุเท่ากันมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่าหรือมากกว่าผู้พูด

ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านอายุได้ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามอย่างชัดเจน

2.3 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม

ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ลูกกล่ำถึงในภาษาเวียดนามมีความแตกต่างกันเมื่อวิเคราะห์ตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม ดังที่จะแสดงในตาราง 14 ต่อไปนี้

ชาตราง 14 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ผู้พูด และผู้� การลากเส้นที่แบ่งตามบุคคล

จากตาราง 14 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากที่สุดตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมในภาษาเวียดนามคือ กลุ่มคำ เช่น

thanh niên (หนุ่มสาว) + thời đại (สมัย) → thanh niên thời đại (หนุ่มสาวสมัยใหม่)

một (หนึ่ง) + người (คน) + em họ (หรือเป็นลูกพี่ลูกน้อง น้องที่เป็นญาติห่างๆ)
→ một người em họ (น้องที่เป็นญาติคนหนึ่ง)

รองลงมาคือรูปแบบคำนาม เช่น gia đình (ครอบครัว), họ tộc (ตระกูล), hàng xóm (เพื่อนบ้าน) และรูปแบบ คำเรียกญาติ เช่น ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย), anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว) เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ผู้พูดใช้กับบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า เท่ากัน และสูงกว่าตนในภาษาเวียดนามพบว่า เมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมเท่ากัน จะนิยมใช้คำเรียกบุคคลทั้งหมด 12 รูปแบบ เมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงจะนิยมใช้คำเรียกบุคคลทั้งหมด 11 รูปแบบ เมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงจะนิยมใช้คำเรียกบุคคลทั้งหมด 10 รูปแบบ โดยมีรูปแบบคำเรียกบุคคลที่เหนืออนกันทั้งหมด 8 รูปแบบ ได้แก่

กลุ่มคำ เช่น vợ (เมีย) + yêu (รัก) → vợ yêu (เมียที่รัก)

nhan vien (พนักงาน) + của (ของ) + tôi (ฉัน, ผู้) → nhân viên của tôi (พนักงานของผู้)

คำนาม เช่น máy bay (เครื่องบิน, หมายถึงแฟณสารที่มีอายุมากกว่าผู้ชาย), rau (ผัก, หมายถึงผักหญิงที่เป็นธัญ)

คำเรียกญาติ เช่น cô (อาผู้หญิง), chú (อาผู้ชาย), bác (ลุง, ป้า)

สรรพนาม เช่น tớ (เรา), người ta (เขา), tôi (ฉัน, ผู้)

ชื่อ เช่น Min, Vinh, Thanh เป็นต้น

อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น giáo sư (ศาสตราจารย์), kỹ sư (วิศวกร), lái xe (คนขับรถ) เป็นต้น

อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ เช่น cô giáo Trúc Hà (อาจารย์ Truc Ha), kiến trúc sư Dinh (นักสถาปนิก Dinh) เป็นต้น และ

คำนำหน้า + กลุ่มคำ เช่น cái (ไอ, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมื่นหรือสนใจ) + thằng (ไอ้) + khỉ (ลิง) → cái thằng khỉ (ไอ้ลิง)

cái (ໄຊ, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจ) + đứa (คำเรียกเด็กหรือคนที่มีอายุน้อยกว่าตนเองที่แสดงความสนใจหรือดูหมิ่น) + phuờng (หมู่บ้านที่ประกอบอาชีพเดียวกัน) + buôn bán (ค้าขาย) → cái đứa sống phuờng buôn bán (อีเด็กคนหนึ่งที่อยู่กับพวากค้าขาย)

นอกจากนี้ยังพบว่า คำเรียกญาติ เช่น con (ลูก), em (น้อง), cháu (หลาน) [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น chị Phuong (พี่ Phuong), chú Quan (อา Quan) และ อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น bác sĩ (หมอ), tổ trưởng tổ dân phố (ประธานกรรมการชุมชน), cảnh sát (ตำรวจน) นิยมใช้กับผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าตนมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันหรือต่ำกว่าในขณะเดียวกัน รูปแบบ ชื่อ เช่น Hoàng, Khoa, Tường Vi สรรพนาม เช่น hụ (พวงเข้า, เข้า), nó (เข้า, มัน), ta (เรา, ข้า) และ [คำนำหน้า + ชื่อ] con Dương (ยัย Duong), thằng Dũng Văn (เอี้ย Dung Van) นิยมใช้กับผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันหรือต่ำกว่าตน รูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น thủ trưởng Doãn (เจ้านาย Doan), học giả Ngô An (นักวิชาการ Ngo An) นิยมใช้กับบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าหรือสูงกว่าตนเอง รูปแบบ คำวิเศษณ์ เช่น nhóc (เล็ก, หมายถึงเด็ก), nhở (เล็ก, คำเรียกผู้หญิงที่ยังเล็กหรือยังเป็นสาว) และรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น ông Vũ (คุณ Vu), con Lam (ชาย Lam) นิยมใช้กับผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันหรือต่ำกว่าตน ส่วนรูปแบบ [คำนาม + ชื่อ] นิยมใช้กับผู้ที่มีสถานภาพเท่ากัน เช่น bùi Khoa (เพื่อน Khoa), bạn Min Min (เพื่อน Min Min) เป็นต้น ทั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมได้ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามอย่างชัดเจน

2.4 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านความสนใจ

การใช้คำเรียกบุคคลตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่แตกต่างตามปัจจัยด้านความสนใจในภาษาเวียดนามมีความหลากหลายมากดังที่จะแสดงในตาราง 15 ต่อไปนี้

ตาราง 15 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด
ผู้ฟัง และผู้สูกกล่าวถึงที่แปรตามปัจจัยด้านความสนใจ

รูปแบบคำเรียกบุคคล	สนใจ						ไม่สนใจ					
	ผู้พูด	ผู้ฟัง	ผู้สูกกล่าว	ผู้ฟัง	ผู้พูด	ผู้ฟัง	ผู้พูด	ผู้ฟัง	ผู้สูกกล่าว	ผู้ฟัง	ผู้พูด	ผู้ฟัง
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง			✓			✓	✓	✓			✓	✓
4. สภาพน้ำ			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. คำนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. คำวิเศษณ์												✓
8. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
9. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ			✓						✓			
10. คำนำหน้า + ชื่อ				✓	✓				✓			
11. คำนำหน้า + กลุ่มคำ										✓	✓	
12. คำนำหน้า + คำวิเศษณ์				✓				✓				

จากตาราง 15 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านความสนใจ คือ กลุ่มคำ เช่น

một (หนึ่ง) + cô (สาวผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือมีอายุน้อยกว่าตน) + rất (มาก) + là (แปลกดialect) → một cô bé rất là (สาวที่แปลกดialectมากหนึ่ง)

cái (ไอ้, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจ) + thằng (ไอ้) + măt dày (ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน) → cái thằng măt dày (ไอ้เด็กที่ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน)

รองลงมาคือรูปแบบ คำเรียกญาติ เช่น ông (บุ, ตา), bà (ย่า, ยาย), bố (พ่อ), mẹ (แม่) และ คำนาม เช่น con nit (เด็ก), người lớn (ผู้ใหญ่) นอกจากนี้รูปแบบ ชื่อ เช่น Lê Vũ, Long, Trần Châu ก็มีการนิยมใช้มากเช่นกัน

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้กับบุคคลที่มีความสนใจและบุคคลไม่มีความสนใจกับตนเองในภาษาเวียดนามพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาเวียดนามเมื่อผู้พูดมีความสนใจกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงมีจำนวนทั้งหมด 10 รูปแบบ ส่วนจำนวนรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาเวียดนามเมื่อผู้พูดไม่มีความสนใจกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงมีจำนวนทั้งหมด 12 รูปแบบ โดยรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้เหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 10 รูปแบบ ได้แก่

กลุ่มคำ เช่น người mẹ (คุณแม่) + tên thân (เลี้ยงเดี่ยว) → người mẹ tên than (คุณแม่เลี้ยงเดี่ยว)

cha mẹ (พ่อแม่) + đứa trẻ (เด็ก) → cha mẹ đứa trẻ (พ่อแม่เด็ก)

คำนาม เช่น gai (ผู้ชาย), gái (ผู้หญิง), trẻ con (เด็ก), người già (คนแก่)

คำเรียกญาติ เช่น cậu (น้าชาย), dì (น้าสาว), cháu (หลาน)

ชื่อ เช่น Đan, Kỷ, Sơn

คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น mẹ Dương (แม่ Dương), em Min Min (น้อง Min Min)

สรรพนาม เช่น chúng (พวกมัน, พากขา), họ (พวกขา)

อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น ca sĩ (นักร้อง), đội trưởng (หัวหน้า)

อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ เช่น thầy Tám (อาจารย์ Tam), tướng cướp Bàn Tay Máu (หัวหน้าโจรมือเลือด)

คำนำหน้า + ชื่อ เช่น nhóc Đào (ยาย Dao), tên Chan Chan (นาย Chan Chan)

คำนำหน้า + คำวิเศษณ์ เช่น thằng Tu (ไอ Tu, ลูกคนที่สาม), cô (อาชีพหญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือมีอายุน้อยกว่าตน) + út (สุดท้อง) → cô út (คุณลูกสาวคนสุดท้อง)

โดยรูปแบบ คำเรียกญาติ ชื่อ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] มีความนิยมในการใช้เรียกผู้ที่มีความสนใจมากกว่าผู้ที่ไม่มีความสนใจ ในขณะที่รูปแบบสรรพนาม และ อาชีพ/ตำแหน่ง นิยมใช้เรียกผู้ที่ไม่มีความสนใจมากกว่าผู้ที่สนใจ นอกจากนั้นยังพบว่า รูปแบบ คำวิเศษณ์ เช่น láo (แก่, เฒ่า), út (สุดท้อง), nhở (เล็ก) และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] เช่น cái (ไอ, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจ) + đố

(ໄຂ້, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลเพื่อแสดงความดูหมิ่นหรือเหี้ยดหยาม) + ngõc (เงี่) + này (นี่) → cái đố ngõc này (ໄຂ້คนໂນ່ນີ້) มีความนิยมในการใช้เรียกผู้ที่ไม่มีความสนใจมากกว่าผู้ที่สนใจ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านความสนใจได้ส่งผลกระทบต่อการเลือกใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามในขณะสนทนาระบบที่หลากหลายมาก

2.5 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึก
คำเรียกบุคคลที่ใช้ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาเวียดนามได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึกดังที่จะแสดงในตาราง 16 ต่อไปนี้

ตาราง 16 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด
ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่เปรียบเทียบกับรูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทย

รูปแบบคำเรียกบุคคล	อารมณ์ปกติ										อารมณ์ไม่ปกติ		
	เครื่องหมาย	รูปแบบภาษาไทย	รูปแบบภาษาเวียดนาม (โดยทั่วไป)	รูปแบบภาษาเวียดนาม (เฉพาะเจาะจง)	คำว่า	คำว่า (รูป)	คำว่า (รูป)	คำว่า (รูป)					
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. อายุ/ตำแหน่ง				✓			✓						
4. สรรพนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. คำนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. นิยมสรรพนาม									✓				✓
8. คำวิเศษณ์										✓			
9. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓			✓		✓						
10. อายุ/ตำแหน่ง + ชื่อ					✓					✓			
11. คำนำหน้า + ชื่อ						✓							
12. คำนำหน้า + กลุ่มคำ							✓	✓		✓	✓	✓	✓

จากตาราง 16 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึกคือ กลุ่มคำ เช่น *những* (บรรดา) + *người* (คน) + *đóng thuế* (จ่ายภาษี) → *những người đóng thuế* (บรรดาคนที่จ่ายภาษี)
tay chân (ลูกน่อง) + *giang hồ* (ผู้อ่อนอกกฎหมาย) + *của* (ของ) + *hắn* (มัน)
→ *tay chân giang hồ của hắn* (ลูกน่องผู้ที่อยู่นอกกฎหมายของมัน)

นอกจากนี้รูปแบบ คำเรียกญาติ เช่น *bác* (ลุง, ป้า), *cháu* (หลาน) คำนาม เช่น *thiên hạ* (สังคม), *nạn nhân* (เหยื่อ) ก็มีการนิยมใช้มากเช่นเดียวกัน

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุด เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ปกติและเมื่อผู้พูดมีอารมณ์ไม่ปกติในภาษาเวียดนามพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้มากที่สุดในภาษาเวียดนามเมื่อผู้พูดมีอารมณ์ความรู้สึกที่ดีหรือปกติในขณะสนทนามีจำนวนทั้งหมด 9 รูปแบบ ส่วนรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้มากที่สุดในภาษาเวียดนามเมื่อผู้พูดมีอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่ดีหรือไม่ปกติในขณะสนทนามีจำนวนทั้งหมด 10 รูปแบบ โดยมีรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้เมื่อกันไม่ว่าผู้พูดจะมีอารมณ์ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีในขณะสนทนาได้แก่

กลุ่มคำ เช่น *võ* (คำเรียกบุคคลที่มีความหมายดุหนึบ) + *võ sòn* (อกตัญญู) → *võ võ sòn* (ไี้เด็กอกตัญญู)

con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่แฟรงความหมายของการดูหมิ่นหรือสนใจ) + *ôn* (โกร唆) + *này* (นี่) → *con ôn này* (ยายเด็กชนคนนี่ ที่ชอบทำให้คนอื่นรังเกียจ)

คำนาม เช่น *chú nhân* (เจ้าของ), *ngôi sao* (ดาว)

คำเรียกญาติ เช่น *cháu ngoại* (หลานตา), *cháu nội* (หลานบุญ)

สรรพนาม เช่น *me xù* (ท่าน, มาจากคำภาษาฝรั่งเศส monsieur), *mình* (เรา, เขา)

ชื่อ เช่น *Mây, Hiền, Hồng Anh*

อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น *bảo mǎn* (พี่เลี้ยง), *quản lý* (ผู้จัดการ)

อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ เช่น *cô Trúc Hà* (อาจารย์ Truc Ha), *thầy Đạo* (อาจารย์ Dao)

โดยรูปแบบ ชื่อ และ คำนาม นิยมใช้เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ปกติ ในขณะที่รูปแบบสรรพนาม นิยมใช้เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ไม่ปกติมากกว่าเมื่ออารมณ์ปกติ

นอกจาจนี่ยังพบว่า รูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น em Duong (น้อง Duong), chị Diem (พี่ Diem) นิยมใช้เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ปกติ หากไม่นิยมใช้เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ไม่ปกติ ในขณะที่รูปแบบ นิยมสรุปนาม เช่น day (นี่), daddy (นั่น) คำวิเศษณ์ เช่น Ieo (แก่, เผ่า) และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] นิยมใช้เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ไม่ปกติ หากไม่นิยมใช้เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ปกติ ตัวอย่างคำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] เช่น

cái (ไอ้, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจ) + con ranh (เด็กหญิงที่ซนและฉลาด) + kia (นั่น) → cái con ranh kia (อีังเดกนี่)

cái (ไอ้, คำนำหน้าคำเรียกบุคคลที่แสดงความดูหมิ่นหรือสนใจ) + dồ (คำเรียกบุคคลที่มีความหมายเชิงดูหมิ่น) + bốc phét (พูดเกินความจริง) → cái đồ bốc phét (ไอ้คนที่พูดเกินความจริง)

ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความรู้สึกได้ส่งผลต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามอย่างชัดเจน

2.6 การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านสถานการณ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สถานการณ์ในการพูดสื่อสารในภาษาเวียดนาม ส่วนใหญ่เป็นสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยพบการสนทนาระหว่างผู้ไม่มีรู้จักมีสถานการณ์แบบเป็นทางการเท่านั้นซึ่งมีรายละเอียดดังที่จะแสดงในตาราง 17 ต่อไปนี้

ตาราง 17 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงที่แปรตามปัจจัยด้านสถานการณ์

รูปแบบคำเรียกบุคคล	สถานการณ์แบบไม่เป็น							สถานการณ์แบบเป็น						
	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ	ทางการ
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง			✓		✓		✓							
4. สรุปนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓							✓

ตาราง 17 (ต่อ)

	สถานการณ์แบบไม่เป็น					สถานการณ์แบบเป็น					
	ทางการ					ทางการ					
รูปแบบคำเรียกบุคคล	ครัวภัยดุ	ชี-ภารตะ	สังค์ภานุมา	ครุ-	บริภาร	ครุ-	ภารตะ	สังค์-	ภานุมา	ครุ-	บริภาร
5. คำนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓	✓		✓	✓	✓				
8. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ				✓							✓
9. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓	✓	✓							

จากตาราง 17 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากที่สุดในภาษาเวียดนามที่วิเคราะห์ตามปัจจัยด้านสถานการณ์มีจำนวนทั้งหมด 3 รูปแบบ ได้แก่ กลุ่มคำ เช่น anh (พี่ชาย) + nhà (บ้าน) → anh nhà (พี่ชายที่บ้าน) ba (พ่อ) + con (ลูก) + mình (เรา) → ba con mình (พ่อลูกเรา) คำนาม เช่น bà già (แม่), ông cụ (ตาแก่), ông bà già (พ่อแม่) และรูปแบบคำเรียกญาติ เช่น anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว)

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการและแบบเป็นทางการในภาษาเวียดนามพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาเวียดนามที่พิจารณาตามปัจจัยด้านสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการมีความหลากหลายกว่ารูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ในสถานการณ์แบบเป็นทางการ รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้ทั้งในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการและเป็นทางการได้แก่

กลุ่มคำ เช่น hai (สอง) + cô (อาญ่าหญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน) + bạն (เพื่อน) → hai cô bạն (ยายเพื่อนสองคน)

ong (บู, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอ่อนในวัยกลางคนขึ้นไปที่แห่งความหมายของ การให้เกียรติ) + bạn (เพื่อน) + tao (กู) + mới (เพิ่ง) + quen (รู้จัก) → ông bạn tao mới quen (เอ่เพื่อนที่กูเพิ่งรู้จัก)

คำเรียกญาติ เช่น chú (อาผู้ชาย), thím (อาสะไภ้), dì (น้าสาว), dượng (น้าเขย)

สรรพนาม เช่น bây (ເຊີງ, ເຈົາ), cô gái (ແມ່ນາງ, ນາງສາວ)

คำนาม เช่น đồng hương (คนที่มีภูมิลำเนาเดียวกัน), cát (หมายถึงเพื่อนสนิท หรือผู้ที่มีนิสัยใจคอเดียวกัน)

[อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น MC Anh Tuấn (ผู้ดำเนินรายการ Anh Tuan), trò Bông (ศิษย์ Bong)

นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบ ชื่อ เช่น Cún, Cò, Bông อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น thanh tra kinh tế (ผู้ตรวจสอบด้านเศรษฐกิจ), sinh viên IT (นักศึกษาไอที) [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น anh Quang (พี่ Quang), bác Nghĩa (ลุง Nghia) และรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น cái Ti (ยาย Ti), nhóc Bin (เจ้า Bin) มีความนิยมในการใช้ในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการ หากไม่นิยมใช้ใน สถานการณ์แบบเป็นทางการ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์ในการพูดสื่อสารได้ส่งผล ต่อการเลือกใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามอย่างชัดเจน

เปรียบเทียบลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

1. เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตาม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง

รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตาม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงจะแสดงในตาราง 18 ต่อไปนี้

ตาราง 18 สรุปแบบคำเรียนบุคคลที่มีการใช้มากที่สุดตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

รูปแบบคำเรียนบุคคล	ภาษาไทย					ภาษาเวียดนาม				
	ผู้เรียนบุคคล ("คุณเป้า")	ผู้ฟัง ("คุณแม่")	ผู้ถูกกล่าวถึง ("คุณพ่อ")	ผู้ฟัง ("คุณแม่")	ผู้เรียนบุคคล ("คุณพ่อ")	ผู้ฟัง ("คุณแม่")	ผู้เรียนบุคคล ("คุณพ่อ")	ผู้ฟัง ("คุณแม่")	ผู้เรียนบุคคล ("คุณพ่อ")	ผู้ฟัง ("คุณแม่")
1. คำเรียนญาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. สรรพนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. ยศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. คำนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. นิยมสรรพนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9. คำวิเศษณ์						✓	✓	✓	✓	✓
10. คำเรียนญาติ + ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
11. คำเรียนญาติ + อาชีพฯ	✓	✓	✓		✓				✓	
12. คำเรียนญาติ + สรรพนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
13. คำเรียนญาติ + กลุ่มคำ	✓									
14. คำเรียนญาติ + ชื่อ + สรรพนาม	✓	✓		✓	✓					
15. คำเรียนญาติ + อาชีพฯ + สรรพนาม				✓						
16. คำเรียนญาติ + คำวิเศษณ์						✓	✓		✓	✓
17. ชื่อ + สรรพนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
18. ชื่อ + กลุ่มคำ	✓	✓		✓	✓					
19. อาชีพฯ + ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
20. อาชีพฯ + สรรพนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
21. อาชีพฯ + ชื่อ + สรรพนาม	✓	✓	✓							
22. อาชีพฯ + สรรพนาม + อาชีพฯ + ชื่อ					✓	✓				

ตาราง 18 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ภาษาไทย								ภาษาเวียดนาม			
	โครงหน้า สามี-ภรรยา (อยู่ใต้)ปังค์ปังนูญ ลี	คุณศรีฯ	เพื่อน	คุณฯ	คุณพี่(รับ)ปิริการ	คุณน้องสาว	คุณน้องสาว (อยู่ใต้)ปังค์ปังนูญ ลี	คุณศรีฯ	เพื่อน	คุณพี่(รับ)ปิริการ	คุณน้องสาว	คุณน้องสาว ลี
23. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
24. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
25. คำนำหน้า + อาชีพฯ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
26. คำนำหน้า + บรรพนาม	✓	✓		✓	✓							
27. คำนำหน้า + ยศ	✓		✓			✓	✓					
28. คำนำหน้า + คำนาม		✓				✓	✓		✓		✓	✓
29. คำนำหน้า + กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
30. คำนำหน้า + คำวิเศษณ์							✓	✓	✓	✓	✓	✓
31. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓		✓			✓			✓			
32. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + บรรพนาม	✓		✓	✓	✓	✓						
33. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + อาชีพฯ												✓
34. คำนำหน้า + ชื่อ + บรรพนาม		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
35. คำนำหน้า + ชื่อ + กลุ่มคำ	✓			✓		✓						
36. คำนำหน้า + อาชีพฯ + ชื่อ	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓			
37. คำนำหน้า + อาชีพฯ + ชื่อ + บรรพนาม				✓	✓							
38. คำนำหน้า + อาชีพฯ + บรรพนาม				✓			✓					
39. คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ					✓		✓	✓				
40. คำนำหน้า + กลุ่มคำ + ชื่อ					✓							
41. คำนำหน้า + กลุ่มคำ + บรรพนาม						✓						

ตาราง 18 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ภาษาไทย					ภาษาเวียดนาม				
	โครงสร้าง ภาษาไทย (โดยทั่วไป)	ภาษาไทย (โดยทั่วไป) + คำนำหน้า	ภาษาไทย (โดยทั่วไป) + ชื่อ	ภาษาไทย (โดยทั่วไป) + ชื่อ + คำนำหน้า	ภาษาไทย (โดยทั่วไป) + ชื่อ + คำนำหน้า + คำนำหน้า	โครงสร้าง ภาษาเวียดนาม (โดยทั่วไป)	ภาษาเวียดนาม (โดยทั่วไป) + คำนำหน้า	ภาษาเวียดนาม (โดยทั่วไป) + ชื่อ	ภาษาเวียดนาม (โดยทั่วไป) + ชื่อ + คำนำหน้า	ภาษาเวียดนาม (โดยทั่วไป) + ชื่อ + คำนำหน้า + คำนำหน้า
42. ยศ + ชื่อ	✓ ✓ ✓	✓	✓	✓	✓ ✓ ✓					
43. ยศ + บรรพนาม	✓ ✓		✓		✓					
44. ยศ + ชื่อ + บรรพนาม		✓								
45. คำนาม + ชื่อ							✓	✓		✓
46. คำนาม + บรรพนาม	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓		✓		✓ ✓	
47. กลุ่มคำ + ชื่อ						✓		✓		✓
48. กลุ่มคำ + บรรพนาม	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓		✓	✓	✓	
49. กลุ่มคำ + คำนาม										✓

จากตาราง 18 ข้างต้นจะเห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง มีจำนวนทั้งหมด 7 รูปแบบ ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง บรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนั้น รูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] ก็มีความนิยมในการใช้มากเช่นกันในภาษาทั้งสองดังกล่าว

นอกจากนี้ยังพบว่า มีรูปแบบคำเรียกบุคคลทั้งหมด 9 รูปแบบ ที่นิยมใช้ในภาษาไทยมากกว่าในภาษาเวียดนามอันได้แก่ ยศ [คำเรียกญาติ + บรรพนาม] [ชื่อ + บรรพนาม] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] [คำนำหน้า + ชื่อ + บรรพนาม] [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + บรรพนาม] [คำนาม + บรรพนาม] และ [กลุ่มคำ + บรรพนาม] ในขณะเดียวกันพบรูปแบบคำเรียกบุคคลทั้งหมด 3 รูปแบบ ที่นิยมใช้ในภาษาเวียดนามมากกว่าในภาษาไทยอันได้แก่ นิยมบรรพนาม [คำนำหน้า + คำนาม] และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ]

ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยมีการใช้อย่างหลากหลายกว่าในภาษาเวียดนามโดยคนไทยนิยมใช้ส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลที่เป็น บรรพนาม/คำนำหน้า คำเรียกญาติ อาชีพ/ตำแหน่ง ชื่อ และ ยศ ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้ส่วนประกอบ

ของคำเรียกบุคคลที่เป็นสรรพนาม/คำนำหน้า คำเรียกญาติ คำวิเศษณ์ และ ชื่อ เพื่อประกอบเป็น คำเรียกบุคคลที่ใช้ในขณะสนทนา

2. เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยทางสังคม

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุด ในภาษาไทย (ตาราง 6 – 11) และภาษาเวียดนาม (ตาราง 12 - 17) ตามปัจจัยทางสังคมพบว่า การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีทั้งลักษณะที่เหมือนและต่างกันดังนี้

2.1 เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตาม ปัจจัยด้านเพศ

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุด ในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม (ตาราง 6 และ ตาราง 12 ตามลำดับ) ตามปัจจัยด้านเพศ สามารถสรุปรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดตามปัจจัยด้านเพศ ในทั้ง 2 ภาษา ดังที่จะแสดงในตาราง 19 ต่อไปนี้

ตาราง 19 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและ ภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านเพศ

รูปแบบคำเรียกบุคคล	คำเรียกบุคคลที่เป็นเพศชาย		คำเรียกบุคคลที่เป็นเพศหญิง	
	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓	✓	✓
4. สรรพนาม	✓	✓	✓	✓
5. คำนำ	✓	✓	✓	✓
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓
7. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓	✓	✓
8. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ		✓		✓
9. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓	✓	✓

จากตาราง 19 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการ

ใช้กับเพศชายมากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีลักษณะเหมือนกันทั้งหมด 8 รูปแบบ ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง soprano คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้ คนเวียดนามยังนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เพื่อเรียกผู้ชายอีกด้วย

สำหรับคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมใช้กับเพศหญิงในภาษาทั้งสองมากที่สุดก็มีลักษณะเหมือนกันทั้งหมด 8 รูปแบบ เช่นเดียวกันกับรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้กับเพศชาย ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ soprano คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้ คนเวียดนามยังนิยมใช้รูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เพื่อเรียกบุคคลที่เป็นทั้งเพศชาย และเพศหญิงในขณะเดียวกัน

2.2 เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านอายุ

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุด ในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม (ตาราง 7 และ ตาราง 13 ตามลำดับ) ตามปัจจัยด้านอายุ สามารถสรุปรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดตามปัจจัยด้านอายุในทั้ง 2 ภาษา ดังที่จะแสดงในตาราง 20 ต่อไปนี้

ตาราง 20 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านอายุ

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ผู้พูดมีอายุน้อยกว่า		ผู้พูดมีอายุเท่ากัน		ผู้พูดมีอายุมากกว่า	
	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
1. คำเรียกญาติ	✓	✓		✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓		✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. soprano	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. คำนาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓		✓	✓	✓
8. อาชีพ/ตำแหน่ง+ ชื่อ	✓	✓	✓	✓		

ตาราง 20 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียก บุคคล	ผู้พูดมีอายุน้อยกว่า		ผู้พูดมีอายุเท่ากัน		ผู้พูดมีอายุมากกว่า	
	ภาษาไทย	ภาษา เวียดนาม	ภาษาไทย	ภาษา เวียดนาม	ภาษาไทย	ภาษา เวียดนาม
9. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ	✓	✓		✓		✓
10. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
11. คำนำหน้า + กลุ่มคำ		✓		✓		✓
12. คำนำหน้า + คำ วิเศษณ์						✓
13. คำนาม + ชื่อ				✓		
14. กลุ่มคำ + สรรพนาม	✓		✓		✓	

จากตาราง 20 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูก
กล่าวถึง ทั้งคนไทยและคนเวียดนามต่างนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลอย่างหลากหลาย กล่าวคือ¹⁰
คนไทยนิยมใช้ทั้งหมด 11 รูปแบบ ส่วนคนเวียดนามนิยมใช้ 10 รูปแบบ รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มี
ลักษณะเหมือนกันในทั้ง 2 ภาษา ได้แก่ คำเรียกญาติ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ
[คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ]
นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ ชื่อ และ [กลุ่มคำ + สรรพนาม] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้
รูปแบบ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] ในขณะสนทนากับผู้ที่มีอายุมากกว่า

เมื่อผู้พูดมีอายุเท่ากันกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง คนไทยนิยมใช้รูปแบบคำเรียก
บุคคล 8 รูปแบบ ส่วนคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล 12 รูปแบบ โดยมีรูปแบบคำเรียก
บุคคลที่มีความนิยมในการใช้เหมือนกันในทั้ง 2 ภาษา ได้แก่ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม
คำนาม กลุ่มคำ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้
รูปแบบ [กลุ่มคำ + สรรพนาม] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ คำเรียกญาติ [คำเรียกญาติ
+ ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] และ [คำนาม + ชื่อ] ในขณะสนทนากับ
ผู้ที่มีอายุเท่ากัน

เมื่อผู้พูดมีอายุมากกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงคนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เหมือนกันทั้งหมด 8 รูปแบบ ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาร์ชีพ/ตำแหน่ง soprano คำนำม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ [กลุ่มคำ + soprano] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] และ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] ในขณะเดียวกับผู้ที่มีอายุน้อยกว่า

2.3 เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม (ตาราง 8 และ ตาราง 14 ตามลำดับ) ตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม สามารถสรุปรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมในทั้ง 2 ภาษา ดังที่จะแสดงในตาราง 21 ต่อไปนี้

ตาราง 21 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ผู้พูดมีสถานภาพ ต่ำกว่า		ผู้พูดมีสถานภาพ เท่ากัน		ผู้พูดสถานภาพ สูงกว่า	
	ภาษา ไทย	ภาษา เวียดนาม	ภาษา ไทย	ภาษา เวียดนาม	ภาษา ไทย	ภาษา เวียดนาม
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓		✓	✓	✓	✓
3. อาร์ชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓	✓	✓		
4. soprano	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. คำนำม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. คำวิเศษณ์				✓		✓
8. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓	✓			
9. อาร์ชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓	✓	✓			
10. คำนำหน้า + คำเรียก ญาติ			✓		✓	

ตาราง 21 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ผู้พูดมีสถานภาพ ต่ำกว่า		ผู้พูดมีสถานภาพ เท่ากัน		ผู้พูดสถานภาพ สูงกว่า	
	ภาษา	ภาษา	ภาษา	ภาษา	ภาษา	ภาษา
	ไทย	เวียดนาม	ไทย	เวียดนาม	ไทย	เวียดนาม
11. คำนำหน้า + ชื่อ	✓		✓	✓	✓	✓
12. คำนำหน้า + กลุ่มคำ		✓		✓		✓
13. คำนาม + ชื่อ					✓	
14. คำนาม + สรรพนาม				✓		
15. กลุ่มคำ + สรรพนาม	✓		✓		✓	

จากตาราง 21 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมมีทั้งความคล้ายคลึงและแตกต่างกัน กล่าวคือ เมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล 7 รูปแบบที่เหมือนกันได้แก่ คำเรียกญาติ อาร์ชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [อาร์ชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] นอกจากนั้น คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบชื่อ [คำนำหน้า + ชื่อ] และ [กลุ่มคำ + สรรพนาม] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] เพื่อเรียกบุคคลที่มีสถานภาพสูงกว่าในขณะเดียวกัน

เมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง ทั้งคนไทยและคนเวียดนามจะนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล 7 รูปแบบที่เหมือนกันได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาร์ชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้ คนไทยยังนิยมใช้อีก 4 รูปแบบคือ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาร์ชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] [คำนาม + สรรพนาม] และ [กลุ่มคำ + สรรพนาม] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ คำวิเศษณ์ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] และ [คำนาม + ชื่อ]

เมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงคนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล 6 รูปแบบ ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนั้นคนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ [กลุ่มคำ + สรรพนาม]

ในขณะที่คนไทยนิยมใช้รูปแบบคำวิเศษณ์ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ]

2.4 เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านความสนใจ

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม (ตาราง 9 และ ตาราง 15 ตามลำดับ) ตามปัจจัยด้านความสนใจ สามารถสรุปรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดตามปัจจัยด้านความสนใจในทั้ง 2 ภาษา ดังที่จะแสดงในตาราง 22 ต่อไปนี้

ตาราง 22 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านความสนใจ

รูปแบบคำเรียกบุคคล	สนใจ		ไม่สนใจ	
	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓	✓	✓
4. บรรพนาม	✓	✓	✓	✓
5. คำนาม	✓	✓	✓	✓
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓
7. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓		✓
8. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓	✓		✓
9. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓	✓	✓
10. คำนำหน้า + กลุ่มคำ			✓	✓
11. คำนำหน้า + คำวิเศษณ์		✓		✓

จากตาราง 22 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้พูดมีความสนใจกับผู้พึงหรือผู้ถูกกล่าวถึงคนไทยและคนไทยจะนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เหมือนกันทั้งหมด 9 รูปแบบ ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง บรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาชีพ/

[ตำแหน่ง + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้ คนเวียดนามยังนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] เพื่อเรียกบุคคลที่มีความสนใจในขณะสนทนากัน

เมื่อผู้พูดไม่มีความสนใจสนทนากับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงคนไทยและคนเวียดนามจะนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีลักษณะเหมือนกัน 8 รูปแบบ ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง soprénom คำนำม กลุ่มคำ [คำนำหน้า + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] นอกจากนี้คนเวียดนามยังนิยมใช้อีก 3 รูปแบบคำเรียกบุคคลได้แก่ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] เพื่อเรียกบุคคลที่ไม่มีความสนใจในขณะสนทนา

2.5 เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึก

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม (ตาราง 10 และ ตาราง 16 ตามลำดับ) ตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึก สามารถสรุปรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึกในทั้ง 2 ภาษา ดังที่จะแสดงในตาราง 23 ต่อไปนี้

ตาราง 23 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านอารมณ์ความรู้สึก

รูปแบบคำเรียกบุคคล	อารมณ์ปกติ		อารมณ์ไม่ปกติ	
	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
1. คำเรียกญาติ	✓	✓	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓	✓	✓
4. soprénom / คำนำหน้า	✓	✓	✓	✓
5. คำนำม	✓	✓	✓	✓
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓
7. คำวิเศษณ์				✓
8. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓		
9. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓	✓		✓
10. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓	✓	
11. คำนำหน้า + กลุ่มคำ			✓	✓
12. คำนำหน้า + ชื่อ + soprénom			✓	

จากตาราง 23 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดเมื่อผู้พูดมีอารมณ์ความรู้สึกที่ดีหรือปกติในขณะสนทนากับภาษาไทยและภาษาเวียดนามที่มีการใช้เหมือนกันมีจำนวนทั้งหมด 9 รูปแบบ “ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ]

เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่ดีหรือไม่ปกติในขณะสนทนา รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีลักษณะเหมือนกันในภาษาไทยและเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 7 รูปแบบ “ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรพนาม คำนาม กลุ่มคำ และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] นอกจากนี้ คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ + สรพนาม] ในขณะที่ คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ คำวิเชชณ์ และ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เพื่อเรียกบุคคลอื่นในขณะสนทนากโดยมีอารมณ์ความรู้สึกไม่ดี

2.6 เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านสถานการณ์

จากการเปรียบเทียบรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม (ตาราง 11 และ ตาราง 17 ตามลำดับ) ตามปัจจัยด้านสถานการณ์ สามารถสรุปรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดตามปัจจัยด้านสถานการณ์ในทั้ง 2 ภาษา ดังที่จะแสดงในตาราง 24 ต่อไปนี้

ตาราง 24 รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีความนิยมในการใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามปัจจัยด้านสถานการณ์

รูปแบบคำเรียกบุคคล	สถานการณ์แบบ “ไม่เป็นทางการ		สถานการณ์แบบ เป็นทางการ	
	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
1. คำเรียกญาติ	✓	✓		✓
2. ชื่อ	✓	✓	✓	
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓	✓	
4. สรพนาม	✓	✓	✓	✓
5. คำนาม	✓	✓	✓	
6. กลุ่มคำ	✓	✓	✓	✓
7. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓	✓	

ตาราง 24 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	สถานการณ์แบบ ไม่เป็นทางการ		สถานการณ์แบบ เป็นทางการ	
	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
8. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ		✓		✓
9. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓	✓	
10. คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ			✓	
11. ยศ + ชื่อ			✓	

จากตาราง 24 ข้างต้นจะเห็นว่า เมื่อสถานการณ์ในการพูดสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ คนไทยจะนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลทั้งหมด 8 รูปแบบ ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้ 9 รูปแบบ โดยมี 8 รูปแบบ ที่เหมือนกันได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้คนเวียดนามยังนิยมใช้รูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เพื่อเรียกผู้อื่นในขณะพูดสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการ

เมื่อสถานการณ์ในการพูดสื่อสารแบบเป็นทางการคนไทยจะนิยมใช้รูปแบบ คำเรียกบุคคลทั้งหมด 9 รูปแบบ ในขณะที่คนเวียดนามจะนิยมใช้ทั้งหมด 5 รูปแบบ โดยมีรูปแบบ คำเรียกบุคคลที่ใช้เหมือนกันในทั้งสองภาษาคือ สรรพนาม และ กลุ่มคำ รูปแบบคำเรียกบุคคล ที่คนไทยนิยมใช้ต่างกับคนเวียดนามคือ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง คำนาม [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ] และ [ยศ + ชื่อ] ในขณะที่รูปแบบคำเรียกบุคคลที่คนเวียดนามนิยมใช้ ต่างกับภาษาไทยได้แก่ คำเรียกญาติ และ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ]

บทที่ 5

ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคล ในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและมีบทบาทสำคัญในสังคมมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างภาษา กับ สังคม และ วัฒนธรรม เป็นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งจนบางครั้งยากที่จะแยกออกจากกันได้ กาญจนा นาคสกุล (2539, หน้า 35) ได้กล่าวว่า ภาษาฯ ออกจากทำหน้าที่เป็นเครื่อง媒ื่อใน การติดต่อสื่อสารที่สัมพันธ์กับความคิดและการสร้างสรรค์ในสังคมมนุษย์แล้ว ยังมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการแสดงเพื่อพันธุ์และความเป็นชาติ เก็บบันทึกลักษณะทางวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ภูมิปัญญา และประวัติศาสตร์ของชาติ จากการศึกษาภาษาฯ ได้ภาษาหนึ่ง เราจะเข้าใจ ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งโลกทัศน์และระบบความคิดของคนในชาตินั้นเนื่องจาก “คนที่อยู่ในสังคมต่างกัน หรือเป็นสมาชิกของสังคมต่างกัน ย่อมจะมีวัฒนธรรมต่างกันด้วย... ภาษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของสังคมที่ต่างกัน ก็ย่อมจะแตกต่างกันออกไปด้วย” (จิราฤ นพวงศ์, 2526, หน้า 157)

จากการศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามพบว่า “ได้สะท้อน ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมหลายประการที่มีความคล้ายคลึงกัน เช่น สังคมไทยและสังคม เวียดนามต่างมีลักษณะของสังคมแบบระบบเครือญาติ มีการยกย่อง ให้เกียรติและเคารพผู้อาวุโส มีการประเมินยอมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและพยายามหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้ง ถ่อมตนและ ให้เกียรติผู้อื่น รวมทั้งมีลักษณะของสังคมสมัยใหม่ อาทิ มีความหลากหลายทางด้านอาชีพ มีความ เท่าเทียมกันทางด้านบทบาทระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง เป็นต้น ซึ่งลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ที่คล้ายคลึงกันแต่ละประเด็นตั้งกล่าวต่างแสดงความแตกต่างกันอันเป็นผลจากความแตกต่าง ทางด้านความคิดและการมองโลกระหว่างคนไทยและคนเวียดนาม เช่น คนไทยเห็นความสำคัญ ในเรื่องเกียรติยศซึ่งเตียงและสถานภาพทางสังคม รวมทั้งความสนใจสนับสนุน ความเป็นกันเอง ในขณะที่คนไทยเวียดนามเน้นเรื่องศักดิ์ของญาติและชนบุรุษเนื่องประเพณีมากกว่าคนไทย เป็นต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สังคมแบบระบบเครือญาติ

สังคมไทยและสังคมเวียดนามต่างมีพื้นฐานของสังคมเกษตร ซึ่งวิถีชีวิตร่วมกัน เช่น ความเชื่อในเรื่องเกียรติยศซึ่งเตียงและสถานภาพทางสังคม รวมทั้งความสนใจสนับสนุน ความเป็นกันเอง ในขณะที่คนไทยเวียดนามเน้นเรื่องศักดิ์ของญาติและชนบุรุษเนื่องประเพณีมากกว่าคนไทย เป็นต้น

ดิน น้ำ เป็นหลัก ทำให้คนเราไม่สามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ คนไทยและคนเวียดนามนับแต่โบราณกาลได้อาศัยร่วมกันเป็นหมู่บ้านบนพื้นฐานของระบบเครือญาติซึ่งเป็นระบบสังคมที่มีการผูกพันกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวหรือวงศ์ตระกูลเดียวกัน ภายในครอบครัวหนึ่งจะมีสมาชิกที่อาศัยอยู่ด้วยกันหลายรุ่น เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พ่อ แม่ ลูก หลาน โดยมีผู้ใหญ่เป็นคนดูแล ช่วยถ่ายทอดประสบการณ์และความรู้ให้ผู้น้อยปฏิบัติตาม ระบบเครือญาติของคนไทยและเวียดนามไม่ได้นับเฉพาะญาติที่มีสายเลือดเดียวกัน เช่น ปู่ ย่า พ่อ แม่ หากยังนับถึงญาติทางเกี่ยว道 หรือญาติโดยการแต่งงานด้วย เช่น พี่เขย พี่สะไภ์ น้องเขย น้องสะไภ์ เป็นต้น ทำให้คนคนหนึ่งมีความสัมพันธ์กับอีกหลายคนในชุมชนหรือหมู่บ้านเดียวกัน ความสัมพันธ์ทางเครือญาติที่ซับซ้อนนี้ทำให้เกิดพลังของชุมชนที่สามารถต่อสู้กับภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง หรือภัยสงคราม เพราะฉะนั้นคนไทยและคนเวียดนามต่างเห็นความสำคัญของระบบเครือญาติเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนเวียดนามให้ความสำคัญกับเรื่องของวงศ์ตระกูลมากกว่าเรื่องของครอบครัวและประเทศ (Trần Ngọc Thêm, 1999, p.89) เมื่อพูดคนเปลกหน้าทั้งคนไทยและคนเวียดนามต่างพยายาม "สร้างสายสัมพันธ์ฉันเครือญาติ โดยปกติก็หากเอวัยรุ่นเป็นที่ตั้ง เช่น เรียกพี่เรียนก่อนเป็นการให้เกียรติกัน ไปตลาดซื้อของซื้ออาหารก็เรียกคนขายว่า พี่ เจ๊ ลุง ยาย ไอก่อน" (วินัย พงศ์ศรีเพียร, 2549, หน้า 64) เนื่องด้วยความคิดที่ว่า คนเราเกิดมาในชาติเดียวกัน ก็เป็นพี่น้องกันต้องช่วยเหลือกันและกันเพื่อมีชีวิตอย่างสงบสุขร่วมกัน สังคมไทยและสังคมเวียดนามจึงเปรียบเสมือนครอบครัวใหญ่ครอบครัวหนึ่ง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าวได้สะท้อนจากระบบคำเรียกญาติซึ่งคนในประเทศไทยส่องนิยมใช้เป็นคำเรียกบุคคลซึ่งคำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีความหลากหลายในทั้งด้านรูปแบบ ลักษณะการใช้และความหมาย ดังนี้

1.1 ในด้านรูปแบบ ผลจากการศึกษาพบว่า คำเรียกญาติในภาษาทั้งสองมีทั้งแบบคำมูล เช่น พ่อ แม่ ลูก หลาน ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย), cô (อาผู้หญิง), bác (ลุง, ป้า) เป็นต้น และกลุ่มคำหรือคำประสมที่เกิดจากการนำคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมาประกอบกัน เช่น (คำเรียกญาติ + คำเรียกญาติ) อาทิ ลูกหลาน ปู่ย่าตายาย ông bà (ปู่ย่าตายาย), anh em (พี่น้อง) เป็นต้น (คำเรียกญาติ + คำบอกรส) อาทิ พี่ชาย พี่สาว con trai (ลูกชาย), con gái (ลูกสาว) เป็นต้น (คำเรียกญาติ + คำแสดงความสัมพันธ์เป็นญาติโดยการแต่งงาน) อาทิ ลูกเขย ลูกสะใภ้ chí dâu (พี่สะใภ้), anh rể (พี่เขย) เป็นต้น (คำเรียกญาติ + คำแสดงความสัมพันธ์เป็นญาติทางสายเลือด) อาทิ bác ruột (ลุงหรือป้าแท้ ๆ), bác họ (ลุงหรือป้าที่เป็นญาติห่าง ๆ), anh ruột (พี่ชายแท้ ๆ), anh họ (พี่ชายที่เป็นลูกพี่ลูกน้องหรือญาติห่าง ๆ) เป็นต้น ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ตอนต้น

1.2 ในด้านลักษณะการใช้ คำเรียกญาติแบบคำมูลในภาษาไทยและเวียดนาม
สามารถใช้เป็นคำเรียกบุคคลที่เป็นทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง เช่น

“แม่กี” วีรานุชติงាฯ

“Ớ iáu gìoຈình nì “ແມ່ວ່າ ເຮົາໄປຫາອະໄວ ອື່ນທຳດີກວ່າ ວັນກ່ອນພ້ອບອກໃຫ້ແມ່ໄປດູ ທີ່ດິນຕຽງ
ປາກຊ່ອງທີ່ເຈົ້າຂໍ້ອໄສ ວ່າຈະໄປລົງທຸນທໍາໄວ່ອ່ອງ່ອນເສີຍທີ...”

(ເງື່ອນພລອຍ, 2554, ພັ້ນ 49)

“Bố xem có chỗ nào xin cho con về đây làm ạ! Có lẽ con không hợp
với cuộc sống trên Hà Nội. Về gần gia đình để chăm sóc bà và bố mẹ.
Con không muốn đi đâu nữa.” (พ่อลองดูว่าที่นี่มีที่ไหนบ้างที่สามารถให้ลูก
เข้าไปทำงานได้ ลูกดูเหมือนไม่เหมาะสมสมกับชีวิตที่อยู่ กลับมาทำงานใกล้
บ้านเพื่อดูแลย่าและพ่อแม่ ลูกไม่อยากไปไหนอีกแล้ว)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.353)

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าในภาษาไทย แม่ เป็นทั้งคำเรียกผู้ฟัง
(ในประโยคแรก) และเป็นคำเรียกผู้พูด (ประโยคที่สอง) ส่วนคำ พ่อ ใช้เป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึง
สำหรับภาษาเวียดนาม คำ bố (พ่อ) ได้ใช้เป็นคำเรียกผู้ฟัง คำ con (ลูก) ใช้เรียกผู้พูด ส่วนคำ bà
(ย่า) ใช้เรียกบุคคลที่ถูกกล่าวถึง

คำเรียกญาติที่เป็นกกลุ่มคำหรือคำประสมในภาษาทั้งสองดังกล่าวจากข้อมูล
การวิจัยพบว่าส่วนมากใช้เป็นคำเรียกผู้ถูกกล่าวถึงมากกว่าใช้เรียกผู้พูดหรือผู้ฟัง เช่น

“ຜມເອງຈະລາງານສັກສອງສາມວັນໄປເຢີມນ້ອງສາວທີ່ເຂີຍໄໝ່ ເກາເພີ່ງເດີນທາງ
ໄປກ້ອາຈະຍັງເໜາ”

(ຫລາລັ້ງ, 2557, ພັ້ນ 92)

"Qua nhà người ta phải sống cho đàng hoàng, bớt nghịch phá nghen con. Nghe lời cha me chồng và anh chị..." (ไปอยู่ที่บ้านญาติองเรียบร้อยอย่าเล่นมากนะลูก ต้องเชื่อฟังคำของพ่อแม่สามีและพี่ ๆ...)

(Võ Anh Thơ, 2014, p. 99)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า คำเรียกญาติแบบกลุ่มคำหรือคำประสมในภาษาไทย เช่น น้องสาว และภาษาเวียดนาม เช่น cha mẹ chồng (พ่อแม่สามี), anh chị (พี่ชาย พี่สาว) ต่างใช้เป็นคำเรียกผู้สูงกว่าถึงเนื่องจากคำเรียกญาติแบบคำประสมเป็นการประสมระหว่างคำเรียกญาติเดิมกับคำบอกเพศหรือคำแสดงความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือโดยการแต่งงาน เช่น ชายสาว chōng (สามี), 婢 (ภรรยา) เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนที่ขยายความให้กับคำเรียกญาติเดิมเพื่อทำให้เข้าใจว่าผู้สูงกว่าถึงนั้นเป็นเพศชายหรือเพศหญิงและมีความสัมพันธ์อย่างไรกับผู้พูดหรือผู้ฟัง

1.3 ในด้านความหมาย จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบความหมายแฝงของระบบคำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเวียดนามหลักประการที่คล้ายคลึงกัน เช่น แฝงความหมายของการแบ่งกลุ่มญาติตามรุ่น อายุ เพศ แฝงความสัมพันธ์ทางสายเลือดและโดยการแต่งงาน แฝงความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา และแฝงความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างคนในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เหงียน ถี ถุย เจิว (Nguyễn Thị Thùy Châu, 2015, pp.49 – 51) ที่กล่าวว่า คำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเวียดนามสะท้อนให้เห็นลักษณะของการแบ่งระบบเครือญาติตามอายุ รุ่น เพศ แบ่งความสัมพันธ์ระหว่างญาติทางสายเลือดและญาติโดยการเกี่ยวต้องหรือการแต่งงาน นอกจากนี้ก็แสดงให้เห็นลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา รวมทั้งความหมายแฝงของการใช้คำเรียกญาติในสังคมแบบระบบเครือญาติที่เน้นความสามัคคี ความสนิทสนมและความเป็นปึกแผ่น จากความหมายแฝงแต่ละประการดังกล่าวจะทำให้เห็นถึงระบบความคิด โลกทัศน์ รวมทั้งลักษณะด้านประเพณีวัฒนธรรมของคนไทยและคนไทยเวียดนามอย่างชัดเจน ดังนี้

คำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีลักษณะเหมือนกันประการหนึ่งคือแฝงความหมายของการแบ่งตาม รุ่น อายุ เพศ ความสัมพันธ์ทางสายเลือดและโดยการแต่งงาน คำเรียกญาติในภาษาทั้งสองดังกล่าวมีการแบ่งรุ่นอย่างเห็นได้ชัด หากแต่การนับรุ่นของญาติ มีความแตกต่างกันโดยคนไทยนับรุ่นของญาติทั้งหมด 8 รุ่นด้วยกัน ได้แก่ 1- รุ่นของพ่อ 2- รุ่นของปู่ย่า ตา ยาย 3- รุ่นของ ลุง ป้า พ่อแม่ น้า อา 4- รุ่นของ พี่ ตัวเอง น้อง ลูกพี่ลูกน้อง 5- รุ่นของลูก

6- รุ่นของหลาน 7- รุ่นของเหลน และ 8- รุ่นของลือ (วินัย พงศ์ศรีเพียร, 2549, หน้า 65-66) ในขณะที่คนเวียดนามนับรุ่นของญาติทั้งหมด 10 รุ่น ได้แก่ 1- รุ่นของ ky (พ่อหรือแม่ของทวด) 2- รุ่นของ cbu (ทวด) 3- รุ่นของ ông (บู่, ตา), bà (ย่า, ยาย) 4- รุ่นของ báć (ลุง, ป้า), bő (พ่อ), mè (แม่), chú (อาผู้ชาย), cô (อาผู้หญิง), cùm (น้าชาย), dì (น้าสาว) 5- รุ่นของ anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว), tói (ฉัน), em (น้อง), anh hó (พี่ชายที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง), chị hó (พี่สาวที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง), em hó (น้องที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง) 6- รุ่นของ con (ลูก), cháu hó (หลานที่เป็นลูกของพี่หรือน้องของตน) 7- รุ่นของ cháu (หลาน) 8- รุ่นของ chắt (เหลน) 9- รุ่นของ chút (ลือ) และ 10- รุ่นของ chit (ลีบ)

ในระบบเครื่องถ่ายทอดไทยและเวียดนามญาติในรุ่นเดียวกันจะมีการแบ่งศักดิ์เป็นพี่และน้อง เช่น ลุง ป้า พ่อ อา หรือ báć (ลุง, ป้า), bő (พ่อ), chú (อา) ซึ่ง ลุง ป้า หรือ báć (ลุง, ป้า) จะเป็นพี่ของพ่อ ส่วน อา หรือ chú (อา) จะเป็นน้องของพ่อ การแบ่งคำเรียกญาติตามอายุ ดังกล่าวของคนไทยและคนไทยเวียดนามเกิดจากความคิดเห็นอันกันคือ ผู้ที่เกิดก่อนจะถือศักดิ์เป็นพี่ และมีหน้าที่ต้องดูแล ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้ผู้เป็นน้อง ส่วนคนที่เกิดหลังจะถือศักดิ์เป็นน้องและมีหน้าที่ต้องเคารพ ให้เกียรติ และเชื่อฟังตามคำสั่งสอนของผู้เป็นพี่ ดังนั้นคำ “พี่” ในภาษาไทย หรือ anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว) ในภาษาเวียดนามนอกจากจะมีความหมายว่าเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่าผู้พูดแล้ว ยังแฟบความหมายของการยกย่องให้เกียรติผู้พึงหรือผู้ถูกกล่าวถึงอีกด้วย

สำหรับคนไทยเวียดนามความคิดที่ว่า คนเกิดก่อนเป็นพี่ คนเกิดหลังเป็นน้องใช้เฉพาะกับญาติในรุ่นที่มีพ่อแม่เดียวกันเท่านั้น สำหรับรุ่นต่อไป ลูกของญาติผู้พี่จะมีศักดิ์เป็นพี่เสมอ และใช้คำเรียกแทนตนเองว่า anh (พี่ชาย) หรือ chị (พี่สาว) ส่วนลูกของญาติผู้น้องจะมีศักดิ์เป็นน้องเสมอ และใช้คำเรียกแทนตนเองว่า em (น้อง) ถึงแม้ผู้น้องจะมีอายุเท่ากันหรือมากกว่าผู้พี่ก็ตาม ดังเช่นภาษาชิตที่ว่า

Bé (เล็ก) + nhung (แต่) + con (ลูก) + nhà (บ้าน) + báć (ลุง), lón (โต) + xác (ตัว) + con (ลูก) + nhà (บ้าน) + chú (อา) → Bé nhung con nhà báć, lón xác con nhà chú (ถึงแม้เด็กกว่าแต่เป็นลูกของลุง ถึงแม้โตกว่าแต่เป็นลูกของอา)

หรือ Xanh (เขียว) + đầm (ศีรษะ) + con (ลูก) + nhà (บ้าน) + báć (ลุง), báć (ขาว) + đầm (ศีรษะ) + con (ลูก) + nhà (บ้าน) + chú (อา) → Xanh đầm con nhà báć, báć đầm con nhà chú (แม้ว่าหัวยังดำสนิทแต่เป็นลูกของลุง แม้ว่าหัวแหกแต่เป็นลูกของอา)

จากตัวอย่างภาษาชิตดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คนเวียดนามนอกจากเห็นความสำคัญกับเรื่องอายุแล้ว ยังเห็นความสำคัญกับเรื่องศักดิ์ของญาติอีกด้วย ซึ่งลักษณะประการนี้ยังสะท้อนในการใช้คำเรียกบุคคลปัจจุบันของคนไทยเวียดนาม เช่น ในตัวอย่างต่อไปนี้ พี่สาวและ

น่องชายเป็นลูกพี่ลูกน้องที่มีอายุเท่ากัน หากคนชื่อ Lam หรือผู้เป็นน้องใช้คำเรียกแทนตนเองว่า em (น้อง) ส่วนผู้เป็นพี่ใช้คำเรียกแทนตนเองว่า chí (พี่สาว)

Lâm quàng cánh tay không bị thương qua vai cô thì thầm: "Nếu không tìm được người nào mà em có thể yên tâm thì em sẽ không buông tay chí ra đâu". (Lam ใช้แขนข้างที่ไม่เจ็บโอบไว้แล้วกระซิบเบา ๆ “ถ้าหากน้องไม่สามารถทำให้น้องสบายใจได้ น้องจะไม่ปล่อยมือพี่ออกไปหรอก”)

"Bây giờ cũng đâu có gì nữa. Chí cũng bận học nên ít khi về nhà lắm. Mà mỗi lần về toàn qua bà ngoại ở". (ตอนนี้ก็ไม่มีอะไรอีกแล้ว พี่ก็ยุ่งกับการเรียนจึงนาน ๆ จะกลับบ้านลักษัณ์ และทุกครั้งที่กลับไปก็ไปอยู่ที่บ้านยายทั้งนั้น)

(Hân Như, 2014, p.172)

ลักษณะตั้งกล่าวต่างกันกับภาษาไทยดังเช่นในตัวอย่าง ข้างล่างนี้ โดยตัวอย่างแรก ผู้พูดและผู้ฟังมีความสัมพันธ์เป็นลูกพี่ลูกน้อง ส่วนในตัวอย่างที่สอง ผู้พูดและผู้ฟังเป็นพี่น้องฝาแฝดกัน

“ว่าไงเสื้อ แก่ได้อะไรคึบหน้าบ้าง ใหม่”

“ได้มานะมีอนกัน แต่คงช่วยอะไรไม่ได้มาก เพราะมอเตอร์ไซค์ที่แก่ให้เข็ค ทะเบียน มันเป็นทะเบียนปลอมว่า”

(ดวงมาลัย, 2555, หน้า 73)

“มา เข้าจะพาตัวไปเอง ทิพรเกาะชีวีແມ່ນ ๆ แล้วกันนะ ถ້າຈະລັ້ມ ຕັ້ງລັ້ມມາທັບ
ເຂາເລຍ ທີພວຈະໄດ້ນີ້ຕ້ອງເຈັບນັກ ທີພວຍຶ່ງອົບເຈັບນັກກວ່າຊື່ນີ້ອູ່ເຮືອຍ”
“อื້້!... ຕັ້ງດີກັບເຂາຈັງເລຍຊື່ນີ້”

(ตั้งปืนณ์, 2558, หน้า 80)

จะเห็นว่า ทั้งผู้พูดและผู้ฟังในตัวอย่างทั้งสองดังกล่าวไม่ใช้คำเรียกญาติที่แสดงความแตกต่างกันตามศักดิ์ของญาติเหมือนในภาษาเวียดนาม หากแต่ใช้ชื่อ เช่น เสื้อ ทิพร ชິນ หรือ

ใช้สรพนาม เช่น แก ตัว เขา เพื่อเรียกกัน เป็นของจากผู้พูดและผู้ฟังมีอายุเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน จึงถือความสัมพันธ์เป็นเพื่อนกันมากกว่า เป็นเพื่อน ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคล เช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเห็นความสำคัญกับเรื่องอายุในขณะที่ คนเวียดนามจากเรื่องอายุแล้วยังเห็นความสำคัญกับเรื่องศักดิ์ของญาติอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คูค (Cooke, 1968, p. 149) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “สำหรับวัฒนธรรมของ ไทย พม่า และเวียดนามนั้นแตกต่างกับวัฒนธรรมของตะวันตก กล่าวคือ วัฒนธรรมของ ไทย พม่า และเวียดนามเห็นความสำคัญกับอายุมากกว่าเรื่องอื่นใด ทั้งนี้ก็เพื่อใช้ในการตัดสินเรื่องการให้ความเคารพ” นอกจากนี้ ปัจจัยด้านศักดิ์ของญาติมีบทบาทสำคัญในการใช้ภาษาทั้งสาม (ไทย พม่า และเวียดนาม) หากแต่มีบทบาทสำคัญในการใช้ภาษาเวียดนามมากที่สุดจนกระทั่งบางครั้งมีบทบาทถูกกว่าปัจจัยด้านอายุอีกด้วย

นอกจากการแบ่งคำเรียกญาติตามรุ่นและอายุดังกล่าวแล้ว ในภาษาไทยและภาษาเวียดนามยังมีการแบ่งตามเพศเฉพาะในบางรุ่นเท่านั้น กล่าวคือ ในภาษาไทยมีการแบ่งเพศชัดเจนในรุ่นที่ 2 (รุ่นของปู่ ย่า ตา ยาย) และรุ่นที่ 3 (รุ่นของลุง ป้า พ่อ เม่ น้า อา) แต่ในรุ่นที่ 3 มีการแบ่งเพศของผู้ที่มีอายุมากกว่าพอกับแม่ของตนเองคือ ลุง ป้า เท่านั้น ส่วนน้ากับอาไม่มีการแบ่งเพศ แต่ในภาษาเวียดนามการแบ่งเพศของญาติจะนามปากกี้ในรุ่นที่ 3 (รุ่นของ ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย)) รุ่นที่ 4 (รุ่นของ báć (ลุง, ป้า), bố (พ่อ), mẹ (แม่), chú (อาผู้ชาย), cô (อาผู้หญิง), cậu (น้าชาย), dì (น้าสาว)) และรุ่นที่ 5 (รุ่นของ anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว), tío (ฉัน), em (น้อง), anh họ (พี่ชายที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง), chị họ (พี่สาวที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง), em họ (น้องที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง)) ในรุ่นที่ 3 มีการแบ่งเพศอย่างชัดเจนระหว่าง ông (ปู่, ตา) กับ bà (ย่า, ยาย) ส่วนในรุ่นที่ 4 นั้นมีการแบ่งเพศของญาติที่มีอายุน้อยกว่าพ่อและแม่ของตน คือ chú (อาผู้ชาย), cô (อาผู้หญิง), cậu (น้าชาย), dì (น้าสาว) ส่วนพี่ชายหรือพี่สาวของหั้งพ่อและแม่ไม่มีการแบ่งเพศ แต่เรียกว่ากันว่า báć (ลุง, ป้า) ในทางกลับกัน ในรุ่นที่ 5 มีการแบ่งเพศของผู้ที่มีอายุมากกว่าตัวเอง เป็น anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว), anh họ (พี่ชายที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง), chị họ (พี่สาวที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง) แต่ไม่มีการแบ่งเพศของผู้ที่มีอายุน้อยกว่าตนโดยใช้คำเรียกว่า em (น้อง) หรือ em họ (น้องที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง)

การแบ่งญาติตามสายเลือดในภาษาไทยแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ กลุ่มญาติสายพ่อและกลุ่มญาติสายแม่ ซึ่งปากกี้ชัดเจนในรุ่นของปู่ ย่า ตา ยาย และรุ่นของพ่อแม่ โดย ปู่ ย่า ลุง ป้า อา เป็นกลุ่มญาติสายพ่อ ส่วน ตา ยาย ลุง ป้า น้า เป็นกลุ่มญาติสายแม่ เนื่องจากในสังคมไทยแต่เดิมผู้คนที่เป็นเครือญาติกัน (ห้องญาติทางสายเลือดหรือทางเกียวกองกัน) จะอาศัยในละแวกหรือในหมู่บ้านเดียวกันและไม่มีการตั้งนามสกุลเนื่องจากไม่จำเป็น ต่อมาถึงเม็คันไทรมี

การตั้งนามสกุลกันแต่ยังปฏิบัติตามประเพณีดั้งเดิม กล่าวคือ มีการนับญาติทั้งฝ่ายพ่อและฝ่ายแม่ หากแต่การนับญาตินี้ก็ไม่มีการผูกมัดอย่างคนจีนหรือคนไทยเด่นมาก คือเน้นในรุ่นของตัวเอง รุ่นของพ่อแม่ และรุ่นของปู่ย่า ตายาย เท่านั้น รุ่นถัดจากรุ่นของปู่ย่า ตายาย นับเป็นหมวดทั้งสิ้น มีการทำบุญอุทิศให้ผู้เสียชีวิตเป็นครั้งเป็นคราวและจะเลิกทำในรุ่นของเหลนโน่น (เสรียรโภเศษ, 2515, หน้า 357 - 359)

ในภาษาเวียดนามระบบคำเรียกญาติ ก็แบ่งเป็นกลุ่มญาติสายพ่อและกลุ่มญาติสายแม่เหมือนในภาษาไทยโดยปรากฏอย่างชัดเจนในรุ่นของพ่อแม่เท่านั้น ได้แก่ bác (ลุง, ป้า), chú (อาผู้ชาย), cô (อาผู้หญิง) เป็นกลุ่มญาติสายพ่อ ส่วน bac (ลุง, ป้า), cậu (น้าชาย), dì (น้าสาว) เป็นกลุ่มญาติสายแม่ ถึงแม้ในภาษาเวียดนามไม่มีการแบ่งญาติสายพ่อและญาติสายแม่ในรุ่นของปู่ย่า ตา ยายเหมือนในภาษาไทย หากคนเรียดนามได้ใช้คำ nội (ใน, ญาติฝ่ายพ่อหรือฝ่ายสามี) และ ngoại (นอก, ญาติฝ่ายแม่หรือฝ่ายภรรยา) เพื่อนำไปประกอบกับคำเรียกญาติเดิม เช่น ky (พ่อหรือแม่ของหมวด), cù (หมวด), ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย) เพื่อแสดงว่าบุคคลที่ญาอกล่าวยังนั้นเป็นญาติฝ่ายพ่อหรือฝ่ายแม่ เช่น ông nội (ปู่), bà nội (ย่า), ông ngoai (ตา), bà ngoai (ยาย)

การใช้คำ nội (ใน, ญาติฝ่ายพ่อหรือฝ่ายสามี) และ ngoai (นอก, ญาติฝ่ายแม่หรือฝ่ายภรรยา) นอกจากบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ทางสายเลือดระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังหรือผู้ญาอกล่าวยังแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นลักษณะทางวัฒนธรรมประวัติของเวียดนาม คือการให้ความสำคัญกับญาติและตระกูลฝ่ายพ่อหรือฝ่ายสามีมากกว่าฝ่ายแม่หรือฝ่ายภรรยาอันเป็นผลจากวัฒนธรรมของเวียดนามถือบทบาทสำคัญของเพศชายในการสืบทอดวงศ์ตระกูลซึ่ง ด่าว ดุย แฉง (Đào Duy Anh, 1951, pp.116 – 117) ได้อธิบายว่า การสืบทอดตระกูลหมายถึงการสืบทอดทั้งทางสายเลือดและทรัพย์สมบัติจากพ่อแม่และบรรพบุรุษ ผู้มีสิทธิในการสืบทอดดังกล่าวคือลูกชายของเมียหลวงโดยลูกชายคนโตจะมีสิทธิสูงสุด ส่วนลูกสาวไม่มีสิทธิใด ๆ ใน การสืบทอดดังกล่าว ดังนั้นในความคิดของคนเวียดนามทั่วไป ผู้หญิงจึงไม่มีบทบาทสำคัญในสังคม ส่วนในครอบครัวลูกสาวไม่มีทั้งบทบาทและคุณค่าใด ๆ เมื่อเทียบกับลูกชายหรือแม่กระทั้งลูกสะไภ้ ดังเช่นภาษิต nhất nam viết han, thập gữ viết vô ที่แปลว่า “มีลูกชายคนเดียวคือมีลูกแล้ว มีลูกสาวถึงสิบคนก็คือไม่มีลูก” หรือคำกล่าวที่ว่า con gái là con người ta, con dâu mới thật mẹ cha mua vè ที่แปลว่า “ลูกสาวคือลูกของคนอื่น ลูกสะใภ้คือลูกแท้ ๆ ที่พ่อแม่ซื้อมา” เนื่องจากผู้หญิงเวียดนามเมื่อแต่งงานแล้วจะไปอยู่ที่บ้านของสามี มีหน้าที่ดูแลพ่อแม่ของสามี บางทีต้องเลี้ยงสามีอีกด้วย ดูแลงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของสามี ช่วยสามีทำงานต่าง ๆ เลี้ยงลูก (Phan Kế Bình, 2005, p.61) หลังจากแต่งงานมีครอบครัวไปแล้ว ผู้หญิงเวียดนามดูเหมือนไม่มี

ความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับพ่อแม่หรือพี่น้องแท้ ๆ ของตน ดังนั้นในรุ่นของหลวง คนเวียดนามก็ให้ความสำคัญกับ cháu nội (หลวงปู่) มากกว่า cháu ngoại (หลวงตา) เนื่องจาก cháu nội (หลวงปู่) คือลูกของลูกชาย เป็นผู้ที่มีนามสกุลเดียวกันกับสามีและลูกชายของตน เป็นผู้ทำหน้าที่สืบทอดสายตระกูลต่อไป ส่วน cháu ngoại (หลวงตา) เป็นลูกของลูกสาว เป็นสมาชิกของตระกูลอื่น ไม่มีนามสกุลเดียวกันกับตน

นอกจากการให้ความสำคัญกับคนที่อยู่ในสายตระกูลมากกว่าคนอยู่นอกสายตระกูลดังกล่าวข้างต้น คนเวียดนามยังให้ความสำคัญกับความใกล้ชิดทางสายเลือด (Lê Quang Sáng, 2011, p.51) โดยใช้คำ *nhó* (แท้ ๆ) และ *hồ* (ญาติ) เพื่อประกอบกับคำเรียกญาติเดิมเพื่อเป็นการแบ่งกลุ่มญาติที่ร่วมพ่อแม่กับตน เช่น *anh ruột* (พี่ชายแท้ ๆ), *em ruột* (น้องแท้ ๆ) หรือร่วมพ่อแม่กับพ่อแม่ของตน เช่น *bác ruột* (ลุงหรือป้าแท้ ๆ), *chú ruột* (อาแท้ ๆ), *dì ruột* (น้าแท้ ๆ) เป็นต้น ส่วนญาติคนอื่น ๆ ถือเป็นกลุ่มญาติห่าง ๆ เช่น *anh hồ* (พี่ชายที่เป็นญาติ), *em hồ* (น้องที่เป็นญาติ), *bác hồ* (ลุงหรือป้าที่เป็นญาติ), *cô hồ* (อาผู้หญิงที่เป็นญาติ) เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนเวียดนามให้ความสำคัญกับผู้ที่ใกล้ชิดทางสายเลือดกับตนมากกว่าผู้ที่ห่างไกล นอกจากนั้นคนเวียดนามยังใช้คำ *gần* (ใกล้) และ *xa* (ไกล) เพื่อประกอบกับคำเรียกญาติแบบกลุ่มคำหรือคำประสมเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ตนกล่าวถึงนั้นมีความสัมพันธ์ทางสายเลือดอย่างใกล้ชิดหรือห่างไกล เช่น *anh hồ gần* (พี่ชายที่เป็นญาติแต่ไม่ห่างกันมาก) *anh hồ xa* (พี่ชายที่เป็นญาติห่างไกล)

นอกจากความหมายแห่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสายเลือดแล้ว ระบบคำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเวียดนามยังแห่งความหมายของความสัมพันธ์โดยการแต่งงานกับคือ ในภาษาทั้งสองดังกล่าวต่างมีการใช้ศัพท์แสดงความสัมพันธ์โดยการแต่งงาน เช่น *สะไภ้* *ตา* *ยาย* *dâu* (สะไภ้), *rể* (เขย), *vợ* (ภรรยา), *chồng* (สามี) นำมาประสมกับคำเรียกญาติเดิมเพื่อเรียกญาติที่มีความสัมพันธ์โดยการแต่งงาน เช่น ลูกสะไภ้ ลูกเขย พี่สะไภ้ พี่เขย *con dâu* (ลูกสะไภ้), *con rể* (ลูกเขย), *bố vợ* (พ่อภรรยา, พ่อกา), *bố chồng* (พ่อสามี) เป็นต้น ถึงแม้เป็นญาติที่มีความสัมพันธ์โดยการแต่งงานเหมือนกัน หากแต่บทบาทและหน้าที่ของลูกเขยและลูกสะไภ้ในครอบครัวของคนไทยและคนเวียดนามมีความแตกต่างกันเนื่องมาจากการประเพณีที่ต่างกันหลังจากการแต่งงาน ตามธรรมเนียมไทยโบราณหลังจากการแต่งงานลูกเขยจะไปอยู่กับครอบครัวของพ่อตาแม่ยายในระยะหนึ่งและช่วยครอบครัวของภรรยาทำงานซึ่งมีลักษณะของกิจกรรมบ้านสอดคล้องฝ่ายชายให้แก่ฝ่ายหญิงในรูปของแรงงาน (ศิราพร ณ ตลาด, 2540) ดังนั้น ลูกเขยจึงมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในครอบครัวของฝ่ายหญิง สำหรับคนเวียดนามเห็น

ความสำคัญของลูกสะไภ้มากกว่าลูกสาวและลูกเขย ลูกสะไภ้มีสถานภาพเป็นลูกคนหนึ่งในครอบครัวของสามีในขณะที่ลูกเขยมีสถานภาพเปรียบเหมือนแขกคนหนึ่งในครอบครัวของภรรยา ดังภาษาชิตที่ว่า *dâu con, rể khách* ที่แปลว่า “สะไภ้คือลูก เขยคือแขก” เนื่องจากผู้หญิงเวียดนามหลังการแต่งงานจะไปอยู่บ้านของสามี มีหน้าที่ดูแลครอบครัวของสามีดังนั้นลูกสะไภ้จึงมีบทบาทสำคัญมากในครอบครัวของสามี สำหรับครอบครัวฝ่ายหญิงเมื่อลูกสาวแต่งงานไปอยู่บ้านอื่น ก็เหมือนได้ยกลูกสาวให้ครอบครัวอื่นไปแล้ว เมื่อลูกสาวกลับมาเยี่ยมบ้านของพ่อแม่ของตนจึงมีฐานะเหมือนแขกคนหนึ่งเท่านั้น ลูกเขยซึ่งเป็นผู้ที่มาแต่งงานกับลูกสาวก็ถูกฝ่ายชายเป็นแขกคนหนึ่งตามไปด้วย เนื่องจากความคิดที่ว่า ลูกสะไภ้คือลูก ลูกเขยคือแขก ตามธรรมเนียมของครอบครัวหรือตระกูลที่ประกอบอาชีพหัตถกรรม เวียดนามบางครอบครัวหือบ้างตระกูลจึงมีการระบุไว้ว่า “ไม่ถ่ายทอดวิชาอาชีพให้แก่ลูกสาว หากถ่ายทอดให้ลูกชายและลูกสะไภ้ (ผู้ที่มีลูกแล้ว) เท่านั้น” (Đào Duy Anh, 1951, p.64) เนื่องจากกลัวว่าหลังการแต่งงานลูกสาวจะนำความรู้ทางอาชีพหัตถกรรมนั้นไปเผยแพร่ให้แก่คุณในครอบครัวหรือตระกูลของสามีจนกลายเป็นคู่แข่งทางเศรษฐกิจกับตน

การใช้คำเรียกบุคคลระหว่างสามีกับภรรยาในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม มีลักษณะคล้ายคลึงกันประการหนึ่งคือ มีการใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกสามีหรือภรรยาของตน เช่น ภรรยาจะเรียกสามีว่า พี่ ส่วนสามีจะเรียกภรรยาว่า น้อง อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลการวิจัยพบว่า คนไทยนิยมเรียกสามีหรือภรรยาของตนด้วยคำเรียกบุคคลหลายรูปแบบ เช่น สรรพนาม เช่น คุณ ผู้ อัน หรือ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น คุณเดนัย คุณรถ เป็นต้น หากว่าการใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกสามีหรือภรรยาในการสันทนาเหมือนกับคนไทยเช่นเดียวกัน การใช้คำเรียกบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าวต่างแฝงความหมายของความสนิทสนมและยกย่องให้เกียรติผู้ฟัง และสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยมีการยกย่องบทบาทของผู้หญิงในครอบครัวให้เท่าเทียมกับผู้ชาย

สำหรับคนเวียดนาม ตามธรรมเนียมภรรยาจะเรียกสามีว่า *anh* (พี่ชาย) และเรียกแทนตนเองว่า *em* (น้อง) เสมอถึงแม้ในบางครอบครัวผู้เป็นสามีจะมีอายุน้อยกว่าภรรยาถ้าหากตามส่วนสามีจะเรียกภรรยาว่า *em* (น้อง) และเรียกแทนตนเองว่า *anh* (พี่ชาย) เสมอ ลักษณะการใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกสามีหรือภรรยาดังกล่าวในภาษาเวียดนามสะท้อนให้เห็นลักษณะทางวัฒนธรรมบางประการ คือการยกย่องให้เกียรติ แต่ก็แฝงความไม่สมดุลในความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา การใช้คำเรียกญาติว่า *anh* (พี่ชาย) ดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นคือการยกย่องให้เกียรติ และเคารพผู้เป็นสามี ซึ่งโดยมากจะมีอายุมากกว่าผู้เป็นภรรยา นอกจากนั้นเมื่อผู้เป็นสามีเรียกตัวเองว่า *anh* (พี่ชาย) ก็หมายความถึงสิทธิ์และหน้าที่ของตนภายในครอบครัว คือเป็น

ผู้นำของครอบครัวและมีหน้าที่ต้องทำงานหาเงินเพื่อเลี้ยงภรรยาภรรยาบุตรฯ ต้องปกป้องดูแลสมาชิกทุกคนในครอบครัว เป็นต้น ในขณะที่สามีจะเรียกว่าภรรยาของตนว่า em (น้อง) แสดงให้เห็นว่าผู้เป็นภรรยาจะเป็นผู้ตาม อุ่นภูมิใจให้การดูแลของสามีซึ่งเปรียบเหมือนญาติผู้พี่คุณหนึ่ง ประการนี้คือสาเหตุของความไม่สมดุลในความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาดังที่ เจือง ถี เหียยม (Truong Thi Diem, 2002, p.104) "ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะทางวัฒนธรรมของสังคมที่นับถือพ่อเป็นใหญ่และอิทธิพลจากลัทธิชีงจื๊อได้กำหนดให้ผู้เป็นภรรยา มีสถานภาพต่ำกว่าผู้เป็นสามี"

อย่างไรก็ตามนอกจากการใช้คำเรียกญาติ พี่ และน้อง แล้ว จากข้อมูลการวิจัยพบว่า เมื่อมีลูกหรือมีหลานแล้ว การใช้คำเรียกบุคคลระหว่างสามีกับภรรยาในภาษาทั้งสองดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงไป คือ สามีกับภรรยาจะใช้คำเรียกญาติ เช่น พ่อ แม่ ตา ยาย ในภาษาไทยหรือใช้รูปแบบ [คำเรียกญาติ + สรรพนาม] เช่น bô gô (พ่อเขา), mè gô (แม่เขา) และคำเรียกญาติ เช่น ông (บุ่, ตา), bà (บ่า, ยาย) ในภาษาเวียดนามเพื่อเรียกภัน การใช้คำเรียกญาติ เช่น พ่อ แม่ ตา ยาย หรือ รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำเรียกญาติ + สรรพนาม] ดังกล่าวของจากเป็นตัวอย่างให้ลูกหรือหลานเรียกดามแล้ว ยังแฝงความหมายของความสมดุลด้านความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาอีกด้วย และที่สำคัญคือแสดงให้เห็นว่า สถานภาพของผู้เป็นสามีหรือภรรยาได้เปลี่ยนจากผู้ยังไม่มีลูกหรือยังไม่มีหลานเป็นผู้ที่มีลูกหรือมีหลานแล้ว ซึ่งผู้เป็นพ่อแม่หรือปู่ย่าตายายจะมีหน้าที่สำคัญเพิ่มมากอีกจากการทำงานหาเงินหรือดูแลบ้านซึ่ง เป็นต้น คือการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนลูกหลานของตน ลักษณะประการนี้สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยและคนเวียดนามต่างเห็นความสำคัญกับเรื่องสถานภาพและหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนภายในครอบครัว

นอกจากนี้ ทั้งคนไทยและคนเวียดนามต่างนิยมใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกผู้ที่ไม่มีความสัมพันธ์เป็นญาติแท้ ๆ ของตนโดยใช้อาหยเป็นเกณฑ์ คือผู้พูดจะเทียบอาหยุกของผู้พึงหรือผู้ลูกกล่าวนี้กับอาหยุกของญาติแท้ ๆ ของตนเพื่อตัดสินใช้คำเรียกญาติให้เหมาะสม หากแต่การใช้คำเรียกญาติกับบุคคลที่ไม่ใช่ญาติแท้ ๆ ของตนในแต่ละภาษาามีลักษณะต่างกัน กล่าวคือ คนไทยนิยมใช้กลุ่มคำเรียกญาติทางสายแม่ เช่น ตา ยาย ลุง ป้า น้า เพื่อเรียกผู้ที่ไม่ใช่ญาติในสังคมในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้กลุ่มคำเรียกญาติทางสายพ่อ เช่น bac (ลุง, ป้า), chú (อาผู้ชาย), cò (อาผู้หญิง) มากกว่า เนื่องจากประเทศไทยและเวียดนามมีความต่างกัน กล่าวคือตามธรรมเนียมไทยหลังจากแต่งงานผู้ชายต้องไปอยู่บ้านของผู้หญิง (เสสุียร์โกเศศ, 2515, หน้า 358) ดังนั้นมีมีลูก ลูก ๆ ย่อมมีความสนิทสนมใกล้ชิดและคุ้นเคยกับญาติฝ่ายแม่มากกว่าญาติฝ่ายพ่อ สำหรับคนเวียดนามดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้หญิงเวียดนามหลังการแต่งงานจะต้องอยู่ร่วมกับครอบครัวของสามี ดังนั้นลูก ๆ จึงสนิทสนม คุ้นเคยกับญาติฝ่ายพ่อมากกว่าญาติฝ่ายแม่ เมื่อต้องการเรียก

บุคคลที่ไม่ใช่ญาติแท้ ๆ ของตนในสังคม เพื่อให้เกิดความสนใจและน่าสนใจ ซึ่งกันและกัน คนไทยจึงนิยมใช้คำเรียกญาติสายแม่ในขณะเดียวกันคนเวียดนามนิยมใช้คำเรียกญาติสายพ่อ

ถึงแม้การใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกบุคคลที่ไม่ใช่ญาติแท้ ๆ ของคนไทยและคนเวียดนามมีลักษณะต่างกัน หากแต่สะท้อนให้เห็นลักษณะทางด้านวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ที่เหมือนกันของคนในประเทศไทยสอง คือ ความผูกพันฉันเชื้อญาติระหว่างคนในสังคม เกษตรกรรม ทุกคนในสังคมต่างมีความสนใจและน่าสนใจ สามัคคี และรักใคร่กันเหมือนอยู่ในเครือญาติเดียวกัน ประเพณีมีความสำคัญมากสำหรับสังคมเกษตรกรรมแบบไทยและเวียดนามสมัยก่อน เนื่องจากสังคมไทยและเวียดนามตั้งแต่เดิมต่างเป็นสังคมแบบเครือญาติและมีการปกครองแบบครอบครัว (Dinh Lê Thu, 2000, p.6) ผู้คนต้องอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขเพื่อให้เกิดความสามัคคี แบ่งปันทุกชีวิตร่วมกันและกันทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานที่ต้องใช้ความร่วมมือร่วมใจ เช่น ชุดหน่องก้ากเก็บน้ำในประเทศไทย หรือการสร้างเรือนกันน้ำจากแม่น้ำเพื่อไม่ให้เกิดน้ำท่วมในฤดูน้ำหลากในประเทศไทยและเวียดนาม และร่วมใจกันปราบข้าศึก ปกป้องบ้านเมือง ดังนั้นห้องสังคมไทยและเวียดนามสมัยก่อนต่างให้ความสำคัญกับความร่วมมือร่วมใจกันมากกว่าปัจจุบัน บุคคลเหมือนในสังคมปัจจุบัน ดังเช่น เนوارัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (2537, หน้า 154) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมของคนทำงาน (หรือวัฒนธรรมของสังคมเกษตรชีวิตร่วมอาศัยธรรมชาติเป็นหลัก ทุกคนจึงต้องร่วมมือกันและพึ่งพาซึ่งกันและกันเพื่อการทำงานหากิน) มีลักษณะเด่นคือความเป็นส่วนรวมสูง ส่วนวัฒนธรรมของคนสั่งงาน (หรือวัฒนธรรมของสังคมเมืองแบบอุตสาหกรรมที่ทุกคนไม่ต้องพึ่งธรรมชาติ ทว่าต้องพึ่งองค์กร พึ่งเครื่องจักรเป็นหลัก สมาชิกอยู่ในสังคมแบบดังกล่าวจะอยู่ในฐานะเป็นผู้สั่งงานหรือไม่ก็ผู้ถูกสั่งงาน) มีลักษณะของความเป็นส่วนตัวสูง

กล่าวโดยสรุป ระบบคำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีลักษณะทางการใช้ อย่างหลากหลายและมีความหมายแฝงอันซับซ้อน แต่ความหมายแฝงที่มีลักษณะเด่นที่สุดจากการใช้คำเรียกญาติของคนในประเทศไทยสองคือ สังคมไทยและสังคมเวียดนามเป็นสังคมแบบเครือญาติ ผู้คนในสังคมมีความผูกพันรักใคร่กันเหมือนเป็นพี่น้องมากจากเครือญาติเดียวกัน ทำให้เกิดความเป็นชาติไทยหรือเวียดนามที่เข้มแข็งมากจนถึงทุกวันนี้ อย่างไรก็ตาม จากการหมายแฝงของคำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเวียดนามสะท้อนให้เห็นว่า ระบบเครือญาติในสังคมทั้งสองมีลักษณะแตกต่างกัน กล่าวคือ แม้ว่าคำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเวียดนามต่างแฝงความหมายของการแบ่งกลุ่มญาติสายพ่อ (ได้แก่ น้ำ ย่า ลุง ป้า พ่อ และ อา ในภาษาไทย และ bác (ลุง, ป้า), bố (พ่อ), chú (อาผู้ชาย), cô (อาผู้หญิง) ในภาษาเวียดนาม)

และกลุ่มญาติสายแม่ (ได้แก่ ตา ยาย ลุง ป้า แม่ และ 娘 ในภาษาไทย และ bác (ลุง, ป้า), mẹ (แม่), cousing (น้าชาย), dì (น้าสาว) ในภาษาเวียดนาม) หากสังคมไทยมีการเน้นกลุ่มญาติฝ่ายแม่ เนื่องจากลูกหลานที่เกิดมา มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับญาติฝ่ายแม่มากกว่าญาติฝ่ายพ่อ เพราะอยู่อาศัยในละแวกเดียวกัน ดังนั้นคนไทยจึงนิยมใช้คำเรียกญาติฝ่ายแม่เพื่อเรียกผู้ที่ไม่ใช่ญาติในสังคม ดังที่ จตุพร โดมไฟร์วัลล์ (2555, หน้า 75) ได้กล่าวว่า ในสังคมไทยเน้นญาติฝ่ายแม่มากกว่าฝ่ายพ่อเนื่องมาจากความสนิทสนมคุ้นเคยกับกลุ่มญาติฝ่ายแม่มากกว่าฝ่ายพ่อ ในขณะที่สังคมเวียดนามมีการเน้นกลุ่มญาติฝ่ายพ่อมากกว่ากลุ่มญาติฝ่ายแม่ ซึ่งสะท้อนจากการใช้คำเรียกกลุ่มญาติฝ่ายพ่อเพื่อเรียกคนที่ไม่ใช่ญาติแท้ ๆ ของตน นอกจากนี้จากความหมายของคำเรียกญาติในภาษาเวียดนามยังแสดงให้เห็นว่าสังคมเวียดนามเห็นความสำคัญของเพศชายในการสืบทอดสายตระกูล เช่น มีการยกย่องบทบาทและหน้าที่ของลูกชายมากกว่าลูกสาว จนแม้กระทั่งผู้ที่มาแต่งงานกับลูกชายก็มีบทบาทสำคัญกับผู้ที่จะมาแต่งงานกับลูกสาว มีการแบ่งคำเรียกระหว่าง chau nòi (ลูกของลูกชาย) กับ chau ngoại (ลูกของลูกสาว) ซึ่งทั้งนี้เป็นผลจากความเชื่อตามลัทธิขงจื๊อที่ถือผู้ชายเป็นใหญ่ทั้งในสังคมและในครอบครัว ดังที่ เหงียน ถี วิน (Nguyễn Thị Văn, 2014, pp.30-31) ได้กล่าวว่า สังคมเวียดนามให้ความสำคัญกับเพศชายมากกว่าเพศหญิง ในครอบครัวของคนเวียดนามผู้ชายเป็นผู้นำ สรุปผู้หญิงเป็นผู้ตาม หน้าที่ของผู้หญิงคือเชื้อฟังตามพ่อ (เมื่อยังเป็นเด็ก) ตามสามี (เมื่อแต่งงานแล้ว) และตามลูกชายคนโต (หากสามีเสียชีวิตไปก่อน)

2. การยกย่อง ให้เกียรติ และเคารพผู้อ้วนใส

ลักษณะทางวัฒนธรรมของไทยและเวียดนามเหมือนกันอีกประการหนึ่งคือการยกย่อง ให้เกียรติและเคารพผู้อ้วนใส่wardrobe ที่มีอายุหรือประสบการณ์ในอาชีพมากกว่า เพราะเหตุว่าสังคมไทยและสังคมเวียดนามต่างเป็นสังคมเกษตร ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องการประสบการณ์มากกว่าอาชีพอื่น ๆ เมื่อในสังคมสมัยปัจจุบันในสมัยที่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังไม่ได้เผยแพร่และพัฒนาในประเทศແຕบເອົ້າຫ້າວຈາມຈຳເປັນທີ່ອໍາທຳໄວ້ທໍານາແລະດໍາເນີນຂຶ້ນທາມຄວາມຮູ້ແລະປະປະບັດກາຣົນທີ່ໄດ້ສືບທອດມາຈາກນູ່ຢ່າຕາຍຍາແລະບວບບຸງຊູ່ ຄວາມຮູ້ແລະປະປັດກາຣົນດັ່ງກ່າວເປັນສິ່ງທີ່ໄດ້ສະສົມຜ່ານຫົວໜາກລາຍລ້ອຍໜາຍພັນປີແລະໄດ້ກໍລິນກະອົງເປັນສຸກາສີຕືພືນເວົ້າໃຫ້ລູກหลาน เช่น “ທໍານາອ່າຍເສີຍໄວ້ ເລື່ຍິ່ງໄກ່ອ່າຍເສີຍຈັງ” ທີ່ແປລວ່າເມື່ອໝາດຖຸກາລທໍານາແລ້ວໄທໍາໄວ້ຕ່ອໄປ ເມື່ອເລື່ຍິ່ງໄກ່ແລ້ວອ່າຍເລີ່ມທໍາຮັງໄທໍາໄກ່ອ່າຍໃຈ້ວ່າ หรือ nhắt nước, nhì phân, tam cǎn, tứ giōng ທີ່ແປລວ່າ “ທີ່ໜຶ່ງຄືອ້ານ້າ ທີ່ສອງຄືອປູ່ຍ ທີ່ສາມຄື່ອ ຄວາມຂົນໜັນເພີຍ ທີ່ສີຄື່ອພັນຮູ່ພື້ນ” ซົ່ງหมายความว่า ใน การปลูกข้าวคนเวียดนามเห็นว่า ໜັນເປັນປັຈຈີຍສຳຄັນທີ່ສຸດ ตามมาตรฐานໜັນໜັນເພີຍໃນກາຽດູແລທີ່ໄວ້ທີ່ນາ ສ່ວນພັນຮູ່ຂ້າວນັ້ນ ໂີສຳຄັນມາກ ດັ່ງນັ້ນປະປັດກາຣົນແລະຄວາມຮູ້ຈາກຜູ້ໃໝ່ທີ່ໄວ້ທີ່ອ່ານຸ່ສີ່ເປັນສິ່ງທີ່ມີຄຸນດ້ານກາ

สำหรับผู้น้อยหรือเด็ก ๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้เกิดธรรมเนียมว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่าต้องให้ความเคารพนับถือ ยกย่อง ให้เกียรติและเชื่อฟังตามคำสอนหรือคำแนะนำจากผู้อายุสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือคนที่ให้ความรู้และประสบการณ์แก่ตนซึ่งในภาษาไทยเรียกว่า ครูหรืออาจารย์ ส่วนในภาษาเวียดนามเรียกว่า thầy ที่แปลว่า ครูหรือผู้มีความรู้ทางอาชีพในด้านใดด้านหนึ่งที่สามารถถ่ายทอดให้คนอื่นได้ ลักษณะการยกย่อง ให้เกียรติและเคารพนับถือผู้อายุสูงในวัฒนธรรมไทยกับเวียดนามได้สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลอย่างชัดเจนโดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การยกย่อง ให้เกียรติ และเคารพผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีอายุมากกว่า

เมื่อพับบุคคลที่มีอายุมากกว่าหรือผู้อายุสูง คนไทยและคนเวียดนามมักจะเทียบอายุของบุคคลผู้นั้นกับญาติแท้ ๆ ของตนเองเพื่อเลือกใช้คำเรียกบุคคลให้เหมาะสม เช่น หากผู้ฟังมีอายุมากกว่าแท้ครูในรุ่นเดียวกันกับตน ผู้พูดจะเรียกผู้ฟังว่า พี่ หากผู้ฟังมีอายุอยู่ในวัยของพ่อหรือแม่ของตน ผู้พูดจะเรียกผู้ฟังว่า ลุง ป้า น้า อา หากผู้ฟังมีอายุอยู่ในวัยผู้สูงอายุ (มีอายุ 60 ปีขึ้นไป) ผู้พูดจะเรียกผู้ฟังว่า ตา หรือ ยาย เป็นต้น ซึ่งการเรียกบุคคลที่ไม่ใช่ญาติแท้ ๆ ของตนด้วยคำเรียกญาติเช่นนี้ แสดงความหมายของความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติผู้อายุสูงของคนไทยและคนเวียดนาม ลักษณะของการให้ความเคารพผู้อายุสูงของคนไทยและคนเวียดนามได้ปฏิบัติตามตั้งแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบันเป็นประเพณีดังที่ แฟรงค์ เจ มั่วอร์ (Frank, 1974, p.11, 13, 125 ข้างต้น ใน คอมรา ประสิทธิรัฐสินธุ์, 2556, หน้า 26) “ได้กล่าวไว้ว่า ในสังคมไทย เด็ก ๆ มักถูกสอนตั้งแต่ยังเล็ก ๆ ให้เคารพคนที่แก่กว่า... ผู้น้อยจะให้ความเคารพแก่ผู้ใหญ่โดยอัตโนมัติ เพราะอายุถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของความรอบรู้และคุณงามความดี... ชาวบ้านที่อายุน้อยมักเรียกคนชราอายุเกิน 60 ปี โดยใช้คำเรียกญาติ “ตา” และ “ยาย” แม้ว่าคนชราคนนั้นจะไม่เกี่ยวข้องเป็นญาติกับตนเองเลย นอกจากนั้นยังมักเติมคำแสดงความเคารพที่เปล่งว่า “แก่มาก” เข้าไปด้วย...”

สำหรับคนไทยเมื่อพับผู้สูงอายุหรือคนแก่ นอกจากการเรียกบุคคลผู้นั้นว่า ông (ปู่, ตา) หรือ bà (ย่า, ยาย) แล้ว ยังใช้คำ cù (หมวด) หรือคำนามประสมระหว่างคำ ông (ปู่, ตา) หรือ bà (ย่า, ยาย) กับ cù (หมวด) เช่น ông cù (ชายชรา, ผู้เฒ่า), bà cù (หญิงชรา, ผู้เฒ่า), cù ông (หมวดผู้ชาย), cù bà (หมวดผู้หญิง) อีกด้วย การใช้คำ cù (หมวด) เป็นต้น เพื่อเรียกผู้สูงอายุในภาษาเวียดนาม ซึ่งตามคำอธิบายของ เจริอง ถี เหยี่ยม (Truong Thi Diem, 2002, p.143) cù (หมวด) ใช้เรียกผู้สูงอายุในสังคม โดยผู้สูงอายุที่ถูกเรียกอาจจะเป็นคนที่มีอายุอยู่ในวัยของปู่ย่าตายายหรือพ่อแม่ก็ได้ ซึ่งแสดงความหมายของความเคารพนับถือเป็นอย่างสูง จากงานวิจัยของ เจริอง ถี เหยี่ยม (Truong Thi Diem, 2002) กลับว่า คนเวียดนามมีแนวโน้มนิยมใช้คำ cù (หมวด) มากกว่าคำ ông (ปู่, ตา) การใช้คำ cù (หมวด) ในภาษาเวียดนามนอกจากแสดงความหมายของความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติผู้สูงอายุแล้ว ยังแสดงความหมายของการยกย่องและให้เกียรติ

ในสถานภาพของผู้นั้นอีกด้วย ในสังคมเวียดนามสมัยก่อน ประชาชนทั่วไปจะเรียกชื่อนางว่า cù (ในกรณีดังกล่าวแปลว่าท่าน จะหมายความกว่า ทวด) ลักษณะของการใช้คำเรียกบุคคลดังกล่าว ยังมีอยู่ในสังคมเวียดนามปัจจุบัน เช่น

"Chẳng mấy khi thấy về chơi mà đi nhanh thế à?..." (อาจารย์มีโอกาสมาเที่ยวบ่อยมาก ทำไม่รีบกลับไปจังเลยครับ)

"...Lần này tôi vướng mấy việc cơ quan gấp gáp nên lần sau sẽ về han huyên với các cù nhà em." (คราวนี้ผมติดงานด่วนอยู่ที่ทำงาน คราวหน้าผมจะมาคุยกับคุณพ่อคุณแม่ของเธอ)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.139)

ในตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า ผู้พูดใช้กลุ่มคำ các cù nhà em (คุณพ่อคุณแม่ของเธอ) (các (บรรดา) + cù (ทวด) + nhà (บ้าน, ครอบครัว) + em (น้อง)) เพื่อกล่าวถึงพ่อแม่ของลูกศิษย์ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้พูด (ที่เป็นอาจารย์) ได้แสดงความยกย่องและให้เกียรติพ่อแม่ของลูกศิษย์ผู้ที่มีอายุใกล้เคียงกับตนโดยการใช้คำ cù (ทวด) หากผู้เป็นอาจารย์ใช้กลุ่มคำ bố mẹ em (พ่อแม่เธอ) จะเห็นว่าความหมายได้เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากคำ bố mẹ (พ่อแม่) ให้ความหมายกลาง ๆ ไม่แห่งความเคารพและยกย่องเป็นอย่างสูงเหมือนคำ cù (ทวด)

นอกจากนี้ยังพบว่า สำหรับคนไทยและคนเวียดนามในบางกรณีแม้ผู้พูดมีอายุเท่ากับรุ่นน้องหรือรุ่นลูกของผู้ฟังเท่านั้น แต่ก็ยังเรียกผู้ฟังว่า ลุง ป้า หรือ ตา ยาย เพราะผู้พูดไม่ได้เทียบอายุของผู้ฟังกับญาติแท้ ๆ ของตน หากเทียบอายุของผู้ฟังกับญาติแท้ ๆ ของลูกหรือหลานของตน หรือกล่าวในอีกแง่หนึ่ง การเรียกผู้ฟังว่า ลุง ป้า หรือ ตา ยาย ทั้ง ๆ ที่ผู้ฟังมีอายุเท่ากับรุ่นพี่หรือรุ่นพ่อแม่ของผู้พูดคือการใช้คำเรียกบุคคลตามสถานภาพของผู้ฟังแทนบุคคลที่สามคือลูกหรือหลานของตน ลักษณะของการใช้คำเรียกบุคคลสำหรับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงแทนบุคคลที่สาม เช่นนี้เริ่มต้นจากคนในครอบครัวดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น อย่างไรก็ตามจากข้อมูลการวิจัยพบว่า คนไทยมักจะใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงแทนบุคคลที่สามต่อหน้าบุคคลที่สามนั้นมากกว่าเมื่อเขามีอยู่ร่วมในวงสนทนาระดับเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

“ชีนีจำป้ามีที่อยู่ตั้นคลองบ้านสวนได้หรือเปล่าลูก ที่แก่ขัยไปอยู่กับลูกกัน
หลานที่เมืองนนท์แม่ นั่นแหละ พ่อซื้อที่ของแก่ไว้ กะว่าอีกสักหน่อยจะย้ายไปอยู่
ที่โน่น เพราะตรงนี้มันอีกทีก เสียงคนร่าลีอไม่น่าฟังงานปวดหัว”

(ดังปัณณ์, 2558, หน้า 265)

ในตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น ผู้พูดกล่าวถึงผู้หญิงอีกคนซึ่งเป็นที่รู้จักของทั้งสอง
คนคุณ ผู้เป็นพ่อเรียกบุคคลที่ถูกกล่าวถึงว่า ป้า ซึ่งเป็นการเรียกแทนตัวลูกนั้นเอง
สำหรับภาษาเวียดนาม ไม่ว่าบุคคลที่สามจะอยู่ในวงศ์หนาหรือไม่ก็ตาม ผู้พูด
จะใช้คำเรียกแทนบุคคลที่สามเสมอ เช่น

... Lần đầu tiên cháu gái em dẫn bạn về nhà, mà lại là
bạn trai. Vậy nên các bác ăn uống nhiệt tình để hai cháu nó
tìm hiểu thuận lợi” (เป็นครั้งแรกที่หลานสาวผอมพานี้เป็นเพื่อนชายมา
ที่บ้าน ดังนั้นขอเชิญลุง ๆ ป้า ๆ รับประทานให้เต็มที่ หลานสองคนจะได้ไปมา
หาสู่กันอย่างสะดวกสบาย)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.319)

ในตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า คำ các bác (ลุง ๆ ป้า ๆ) ที่ผู้พูดใช้เรียกผู้พึงนั้น
ไม่ได้หมายความว่าผู้พึงเป็นลุงหรือป้าของผู้พูด หากผู้พึงมีสถานภาพเป็นลุงหรือป้าของลูกของผู้
พูดมากกว่าเนื่องจากผู้พูดใช้คำเรียกแทนตนเองว่า em (น้อง) (โดยใช้กับคำ cháu gái em
(หลานสาวของน้อง) ในประโยคแรกซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้พูดเป็นน้องของผู้พึง) ทั้งนี้จะเห็นว่าผู้พูดใช้
คำเรียกผู้พึงแทนลูกของตนทั้ง ๆ ที่ลูกของตนไม่ปรากฏตัวอยู่ในวงศ์หนาในขณะนั้นก็ตาม

นอกจากนี้ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบว่า เมื่อสนใจหรือกล่าวถึงบุคคลที่
มีความอาชญากรรมกว่าตน คนไทยและคนเดียวนามไม่ใช้ชื่ออย่างเดียว หากนิยมใช้คำเรียกบุคคลอีก
หลายรูปแบบที่มีส่วนประกอบเป็นชื่อ อาทิ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เช่น อាមพลอย น้ำอิน bác Tâm
(ป้า Tam), chú Đinh (อา Dinh) หรือรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น คุณห้าง ห่านสารคกติ๊ง Ông Phi
Long (คุณ Phi Long), bà Chín (คุณ Chin) เป็นต้น เพื่อเรียกผู้พึงหรือผู้ถูกกล่าวถึงที่มีอายุ
มากกว่าตน เนื่องจากการใช้ชื่ออย่างเดียวเพื่อเรียกผู้มีอายุมากกว่าจะเป็นการแสดงถึงความไม่
สุภาพดังที่ กัลยา ติงศภัทิย์ และ อมรา ประสิทธิ์รุสตินธ์ (2531, หน้า 33) “ได้อธิบายว่า ในภาษาไทย

“ชื่อ ไม่ใช่คำพูดที่ผู้น้อยพึงใช้เรียกผู้ใหญ่ แต่เป็นคำที่สำหรับผู้ใหญ่ใช้เรียกผู้น้อย อย่างไรก็ตาม ผู้น้อยอาจเรียกผู้ใหญ่โดยใช้ชื่อได้แต่ต้องมีคำอื่นประกอบข้างหน้า เช่น คำเรียกญาติ หรือ คำนำหน้า” สำหรับคนเวียดนามการเรียกชื่อผู้ที่มีอายุน้อยกว่าหรือผู้ที่มีศักดิ์เป็นญาติผู้น้อยแสดงให้เห็นถึงความสนใจและให้เกียรติผู้ฟัง หากแต่การเรียกชื่อผู้ที่มีอายุมากกว่าหรือผู้ที่มีศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่กล้ายเป็นข้อห้าม (Bùi Thị Minh Yến, 2001, p.98) เนื่องจากคนเวียดนาม มีประเพณีไม่เรียกชื่อกันในขณะสนทนัดังที่ เจ่น หวังอุค เท็ม (Trần Ngọc Thêm, 1999, pp.159-160) ได้กล่าวว่า ในสมัยก่อนคนเวียดนามเรียกชื่อกันเฉพาะในขณะที่ต้องการถ่อกันเท่านั้น การตั้งชื่อให้ลูกต้องพยายามหลีกเลี่ยงชื่อของคนอื่นในครอบครัว ในตระกูล และผู้หลักผู้ใหญ่ในสังคม เมื่อเข้ามาบ้านของคนอื่นต้องถามชื่อเจ้าของบ้านเพื่อนหลีกเลี่ยงคำ ๆ นั้นในขณะสนทนา

จากข้อมูลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันนี้แม้สภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป คน เวียดนามได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกทำให้ผู้พูดสามารถเรียกชื่อผู้อายุสูงกว่าหรือญาติ ผู้ใหญ่ได้หากต้องใช้คำเรียกญาตินำหน้าเหมือนในภาษาไทย เช่น mẹ Duong (แม่ Duong), bố Dinh (พ่อ Dinh) เป็นต้น การใช้คำเรียกญาติเป็นส่วนประกอบของรูปแบบคำเรียกบุคคล [คำเรียกญาติ + ชื่อ] ดังกล่าวเพื่อเรียกญาติผู้ใหญ่หรือผู้อายุสูงกว่าในภาษาไทยและภาษาเวียดนามพบว่า ส่วนประกอบที่เป็น คำเรียกญาติ ในรูปแบบคำเรียกบุคคลดังกล่าวส่วนมากเป็นคำเรียกผู้มีศักดิ์ เป็นญาติผู้ใหญ่ เช่น ลุง ป้า น้า อ่า พี่ ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย), anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว) เป็นต้น ที่แห่งความหมายของการแบ่งศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า ดังนั้นการใช้คำเรียกบุคคล ที่มีรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เพื่อเรียกผู้ที่อายุสูงกว่าจะแสดงถึงความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติ ลักษณะของการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามดังกล่าวสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ออมรา ประเสริฐธีร์สินธุ์ (2533, หน้า 65) ที่กล่าวว่า คำเรียกญาติที่มีความหมาย “แก่กว่า” หรือ “รุ่นอายุสูงกว่า” ในภาษาไทย “ได้แก่ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อ่า และ พี่ การใช้คำเรียกบุคคลที่แสดงถึงความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติต่อผู้อายุสูงกว่าเป็นลักษณะทาง วัฒนธรรมที่มีอยู่ในทุกสังคมเนื่องจากอายุเป็นสัญลักษณ์ของความรอบรู้และคุณงามความดี ลักษณะประการนี้ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในกรณีที่ผู้ถูกเรียกนั้นไม่ใช่ญาติแท้ ๆ ของผู้พูด เช่น

“คุณกึ้งรู้จักคุณพิมพ์ด้วยจั้นเหรอ”

“รู้จักสิครับ พี่พิมพ์เป็นเพื่อนพี่เนตร မุงก์ต้องรู้จักเป็นธรรมด้า”

“อ้อ...แล้วนี่تكلงคุณจะนานาคุณพิมพ์หรือพี่สาวคุณกันแน่”

(ดวงมาลัย, 2555, หน้า 133)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้พูดเรียกคนชื่อ พิมพ์ ว่า "พี่พิมพ์" เนื่องจาก พิมพ์เป็นเพื่อนของพี่สาวและเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่าตน ผู้พูดจึงเคารพและให้เกียรติพิมพ์เหมือนเป็นพี่สาวอีกคนหนึ่ง ซึ่งลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] ดังกล่าวในภาษาไทยมีความคล้ายคลึงกับภาษาเวียดนามดังตัวอย่างต่อไปนี้

"Mấy hôm nay nhỏ Đào có nhìn thấy mày dắt ông ngoại nó đi chơi không?" (สองสามวันนี้ยาย Dao เห็นมึงพาตาของเข้าไปเดินเล่นบ้านมั้ย)
"Tao không biết". (กูไม่รู้)

"Mày không đưa ông Muoi về nhà sao?" (มึงไม่ได้ไปส่งตา Muoi ถึงบ้านหรือ)

"Ông Muoi không ở nhà nhỏ Đào. Ông ở nhà thằng Bông". (ตา Muoi ไม่ได้อยู่บ้านยาย Dao เขากลับไปอยู่บ้านไี้ Bong)

(Nguyễn Nhật Ánh, 2015, pp.177)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า คนชื่อ Muoi เป็นตาของ Dao ผู้เป็นเพื่อนของคุณท่านทั้งสองคน ดังนั้นทั้งสองคนจึงเรียก Muoi ว่า "ตา Muoi" ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้พูดทั้งสองคนต่างเคารพและให้เกียรติตาของเพื่อนเหมือนกับตาของตนเอง

นอกจากรูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] แล้ว คนไทยและคนเวียดนามยังใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลอีกหลายรูปแบบเพื่อเรียกญาติผู้ใหญ่หรือผู้อาวุโส เช่น [คำนำหน้า + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] หรือ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + สรรพนาม] เป็นต้น โดยคำนำหน้าที่ใช้เป็นส่วนประกอบในรูปแบบคำเรียกบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นคำที่แฟบความหมายของความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงทั้งนั้น จากข้อมูลของการวิจัยพบว่า คำนำหน้าในภาษาไทยที่ใช้บ่อยที่สุดคือคำเรียกญาติในรูปแบบคำเรียกบุคคลสำหรับการเรียกบุคคลที่มีอายุมากกว่าหรือเป็นญาติผู้ใหญ่ของตนมักจะเป็นคำ คุณ และ ท่าน เช่น คุณแม่ คุณน้า คุณช้าง คุณรถ คุณปู่ท่าน คุณพ่อท่าน เป็นต้น ซึ่งตามผลงานวิจัยของ มีรัย เอี่ยมจินดา (2534, หน้า 73 - 75) คำ คุณ และ ท่าน "เป็นคำเรียกผู้ฟังที่แสดงความสุภาพหรือลักษณะที่เป็นทางการ" โดยมีความหมายดังนี้

คุณ เป็นคำเรียกผู้ฟังที่แฟบความหมายของความเคารพ ยกย่อง ให้เกียรติผู้ฟัง โดยผู้ฟังอาจจะไม่มีสถานภาพสูงกว่าผู้พูดก็ได้

ท่าน เป็นคำเรียกผู้พึงหรือผู้ถูกกล่าวถึงที่ແงความหมายของความเคารพยกย่อง ให้เกียรติซึ่งผู้พึงหรือผู้ถูกกล่าวถึงเป็นผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าผู้อื่น เช่น มียศ ตำแหน่งทางสังคม หรือหน้าที่การทำงาน อาทิ ผู้บังคับบัญชา ครู-อาจารย์ พ่อแม่ หรือพระสงฆ์ เป็นต้น

ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้อื่นใช้คำ คุณ หรือ ท่าน ประกอบกับชื่อหรือคำเรียกญาติเพื่อเรียกหรือกล่าวถึงผู้อ่อนน้อมหรือผู้ถูกกล่าวถึง ลักษณะการใช้คำนำหน้าชื่อหรือคำเรียกญาติเพื่อเรียกบุคคลที่อายุสูงกว่าในภาษาไทยดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับภาษาเวียดนาม กล่าวคือ เมื่อต้องการเรียกหรือกล่าวถึงบุคคลที่เป็นผู้อ่อนน้อมพบร่วมกัน เวียดนามจะใช้คำ ông (ปู่, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไป) ที่ແงความหมายของการให้เกียรติ), bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไป) ที่ແงความหมายของการให้เกียรติ), anh (พี่ชาย, คำเรียกผู้ชายที่ยังหุ่นหรือผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตนที่ແงความหมายของการให้เกียรติ), chị (พี่สาว, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าตนซึ่งແงความหมายของการให้เกียรติ) นำหน้าคำเรียกญาติหรือชื่อ เช่น ông cậu (คุณน้าชาย), bà dì (คุณน้าสาว), anh Giang (พี่ Giang), chị Phuong (พี่ Phuong) เป็นต้น ซึ่งคำนำหน้าต่าง ๆ ดังกล่าวถึงแม้เป็นคำเรียกญาติ หากเมื่อใช้เรียกบุคคลที่ไม่ใช่ญาติในสังคมไทยเป็นคำที่ແงความหมายของความเคารพ ยกย่องและให้เกียรติผู้พึงหรือผู้ถูกกล่าวถึงเพื่อทำให้เกิดความรู้สึกสนิทสนมใกล้ชิดเหมือนกับญาติแท้ ๆ ในครอบครัวของตน (Phan Thị Phuong Dung, 2004, p.95)

2.2 การยกย่อง ให้เกียรติ และเคารพผู้ที่มีความรู้หรือประสบการณ์มากกว่า

ดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น ในความคิดของคนไทยและคนเวียดนามผู้อ่อนน้อมไม่ได้หมายความถึงผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีอายุมากกว่าตนเท่านั้น หากยังหมายถึงผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในทางอาชีพอีกด้วย ดังนั้นเวัฒนธรรมการให้ความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติผู้อ่อนน้อมของคนไทยและคนเวียดนามนอกจากจะท่อนจากการใช้คำเรียกบุคคล สำหรับผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีอายุมากกว่าตนแล้ว ยังสะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลสำหรับผู้ที่มีความรู้หรือประสบการณ์ในทางอาชีพด้วย

สังคมไทยและสังคมเวียดนามสมัยก่อนชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่รู้หนังสือ ดังนั้นผู้ที่รู้หนังสือและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้โดยเป็นบุคคลที่ได้รับความเคารพอายุสูงในสังคมถึงแม้ระบบการศึกษาของไทยและเวียดนามสมัยก่อนมีความต่างกัน เช่น ครูหรืออาจารย์สอนหนังสือในหมู่บ้านหรือชุมชนของไทยสมัยก่อนคือพระสงฆ์ เด็ก ๆ ต้องไปเรียนที่วัดเนื่องจากยังไม่มีโรงเรียนเหมือนสมัยปัจจุบัน (เสนาธิการโภเศศ, 2515, หน้า 449) สำหรับคนเวียดนามเมื่อต้องการเรียนหนังสือผู้เรียนจะไปเรียนที่บ้านของครูซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านภาษาจีนที่ในสมัยก่อนเรียกว่าภาษา

สั่นและลักษณะจืดเป็นอย่างดี (เนื่องจากก่อนปี ค.ศ. 1945 รัฐบาลทุกสมัยของเวียดนามต่างใช้ภาษาอันเป็นภาษาเขียนของทางการ หลังจากปี ค.ศ. 1945 รัฐบาลเวียดนามสมัยนั้นได้ประกาศใช้ภาษา quôc Ngữ (ภาษาราชการ) คือภาษาที่ใช้ตัวอักษรโรมันเป็นภาษาราชการจนถึงทุกวันนี้) ครูสอนหนังสือในเวียดนามสมัยก่อนอาจจะเป็นคนสอบตกในการสอบเทียบ (หรือการสอบเข้ารับราชการ) ที่ทางการจัดขึ้นเพื่อคัดเลือกคนเก่ง มีความสามารถเป็นข้าราชการ หรืออาจจะเป็นขุนนางชั้นสูงแต่รู้สึกเบื่อหน่ายกับการเมืองในสมัยนั้น ๆ จึงลาออกจากลับบ้านเปิดโรงเรียนสอนหนังสือให้ชาวบ้านก็ได้ (Đào Duy Anh, 1951, p.258) หากประเมินของไทยและเวียดนาม มีลักษณะคล้ายกันประการหนึ่งคือผู้เป็นศิษย์ต้องเคารพนับถือผู้เป็นครูอาจารย์ เนื่องจากครูเป็นผู้ให้ความรู้อันเป็นพื้นฐานของความสำเร็จในชีวิตของแต่ละคน ดังนั้นคนเป็นศิษย์ต้องสำนึกรถึงบุญคุณของครูอาจารย์เสมอตั้งมาซึ่งต่างๆ กันว่า ศิษย์มีครูซึ่งแปลว่า คนเก่งที่มีครูเก่ง หรือ không thầy đeo mày làm nênh ที่หมายความว่า "ไม่มีครูจะทำอะไรก็ไม่เป็น" ตามประเมินของไทย เมื่อเป็นลูกศิษย์แล้วต้องทำหน้าที่ "รับใช้ปฏิบัติต่อครูทั้งในด้านความรู้และด้านส่วนตัวของครู เป็นการปฏิบัติสนองคุณครูไปในตัว" (เตสซีเยร์โกเศส, 2515, หน้า 475 - 476) ล้วนลูกศิษย์หรือพ่อแม่ลูกศิษย์ชาวเวียดนามต้องหาสิ่งของมาให้ครูทุก ๆ เทศกาล เมื่อครอบครัวของครูมีงาน ลูกศิษย์ต้องออกแรงช่วย เมื่อครูเสียชีวิตลูกศิษย์ต้องไว้ทุกข์ 3 ปี (Phan Kế Bính, 2005, p.201) เนื่องจากความคิดว่า mội ngày làm thầy cả đời làm cha ที่แปลว่า เป็นครูวันเดียวก็เหมือนเป็นพ่อทั้งชีวิต ดังนั้นครูเป็นผู้ที่ได้รับความเคารพนับถืออย่างสูงในสังคม ทุกคนต้องรู้จักและปฏิบัติตามประเมิน tòi nh trọng đéo (นับถือครูและเคารพศิลธรรม) ซึ่งประเมินดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากลักษณะจืดที่ได้เผยแพร่ในเวียดนามมากกว่าหนึ่งพันปี ลักษณะจืดอยกย่องฐานะของครูในสังคมอยู่อันดับที่สองรองลงมาจากพระมหากษัตริย์และสูงกว่าฐานะของผู้เป็นพ่อ (Đào Duy Anh, 1951, p.258) ปัจจุบันนี้ แม้ว่าบทบาทของครูหรืออาจารย์ได้มีความเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมภายนอก เช่น นอกจากการเรียนรู้จากครูหรืออาจารย์ที่โรงเรียนแล้ว ผู้เรียนสามารถค้นหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ อาทิ อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ เป็นต้น ผู้เรียนไม่ต้องไปอยู่ที่บ้านครูเพื่อรับใช้ครูเหมือนสมัยก่อนเนื่องจากมีโรงเรียนซึ่งเป็นสถานศึกษาที่เป็นทางการและผู้เรียนจะจ่ายค่าเล่าเรียนตามเหตุผลหรือตามค่าวร์ส เป็นต้น หากคนไทยและคนเวียดนามยังคงสืบทอดและปฏิบัติตามประเมินเคารพนับถือครูอาจารย์ซึ่งลักษณะด้านสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าวได้สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลสำหรับผู้เป็นครูอาจารย์ในภาษาทั้งสองดังกล่าวอย่างชัดเจน

จากข้อมูลการวิจัยพบว่า ในภาษาไทยผู้พูด (อาจจะเป็นลูกศิษย์ พ่อแม่ของลูกศิษย์ หรือคนทั่วไป) สามารถใช้คำเรียกบุคคลหลายรูปแบบเพื่อเรียกหรือกล่าวถึงบุคคลที่เป็นครู

หรืออาจารย์ เช่น คำบอกอาจารย์ (เช่น คุณ อาจารย์) [อาจารย์/คำบอก + ชื่อ] (เช่น อาจารย์ตุลา อาจารย์กำจาย) [คำนำหน้า + อาจารย์/คำบอก + ชื่อ] (เช่น คุณครูปาน ท่านพระอาจารย์ไพศาล วิสาโล) [อาจารย์/คำบอก + นามสกุล] (เช่น อาจารย์ท่าน อาจารย์แก) เป็นต้น ซึ่งรูปแบบคำเรียกบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวต่างมีคำ อาจารย์ หรือ คุณ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลที่แฟ่งความหมายของความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงว่ามีอาชีพเป็นครูและมีสถานภาพเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น เป็นสถานภาพของผู้ที่น่ารับความเคารพนับถือและยกย่องเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ส่วนประกอบที่เป็นสรรพนามในบางรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้สำหรับครูหรืออาจารย์จากข้อมูลการวิจัยปรากฏว่ามีทั้งหมด 4 คำ ได้แก่ ท่าน คุณ แก และ เขา นอกจากคำ ท่าน และ คุณ ที่แฟ่งความหมายของความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติเป็นอย่างสูง ดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นแล้ว มีราย เอี่ยมจินดา (2534, หน้า 75) ได้อธิบายความหมายและลักษณะการใช้ของคำ แก และ เขาย ว่า แก เป็นคำแทนผู้ที่ถูกกล่าวถึงบางกลุ่มใช้คำนี้ในความหมายที่แสดงความเคารพและสนใจ เช่น ใช้กล่าวถึงผู้บังคับบัญชาหรือพ่อแม่ ดังนั้นมีอภิรักษ์ถึงอาจารย์หรือครูผู้สอน ผู้พูดใช้คำ แก เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลสะท้อนให้เห็นว่า ผู้พูดต้องการแสดงความเคารพนับถือและความสนใจที่ตนของมีต่อผู้ถูกกล่าวถึงผู้นั้น ส่วนคำ เขาย ให้ความหมายในกรณีที่ผู้พูดต้องการกล่าวถึงบุรุษที่ 3 จึงให้ความหมายกลาง ๆ ซึ่งผู้ถูกกล่าวถึงนั้นอาจจะสนใจหรือไม่สนใจกับผู้พูดก็ได้ การใช้คำ เขาย เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลที่ 3 สำหรับครูอาจารย์นั้นจึงแฟ่งความหมายกลาง ๆ ผู้พูดไม่แสดงความเคารพ ยกย่อง เป็นอย่างสูงหรืออนุรักษ์ใช้คำ ท่าน หรือ คุณ หากแต่ไม่ใช่การดูหมิ่นแต่อย่างใด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เมื่อเรียกหรือกล่าวถึงบุคคลที่เป็นครูหรืออาจารย์ คนไทยจะแสดงความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติต่ออาชีพและสถานภาพที่เป็นครูอาจารย์ของบุคคลผู้นั้น

นอกจากนี้ จากข้อมูลการวิจัยยังพบว่า แม้ว่าสังคมไทยให้ความสำคัญกับเรื่อง ยศหรือตำแหน่งทางการงานมาก เช่น หากความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเป็นความสัมพันธ์ ระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบไม่สมดุลโดยผู้บังคับบัญชา เป็นผู้ที่มีอำนาจสูงกว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา (กัลยา ติงศวัททิย และ อมรา ประสิทธิรัฐสินธุ, 2531, หน้า 31) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาอาจจะใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่แฟ่งความหมายของอำนาจ อาทิ ชื่อ (เช่น บุญมี อนชัย) หรือรูปแบบคำเรียกบุคคลที่แฟ่งความหมายของการยกย่องให้เกียรติ เช่น [คำนำหน้า + ชื่อ] (เช่น คุณโน คุณมนี) หรือ สรรพนาม (เช่น เธอ คุณ นาย) เป็นต้น เพื่อเรียกผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา หากแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเคยเป็นลูกศิษย์ของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา มา

ก่อนและมีอายุน้อยกว่าผู้อื่นได้บังคับบัญชา การใช้คำเรียกบุคคลระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังจะปฏิบัติตามความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ซึ่งแสดงความหมายของความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติผู้อาวุโส ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จ่าสิบเอกพิเศษตรีมงคลว่าที่หลานเขย'ด้วยนัยน์ตาขึ้นฯ หากใบหน้ายังคงเรียน
เขยามແย়েংເບາฯ

“แต่คืนนี้ผู้พันจะค้างบ้านโน่นไม่ใช่หรือครับ เดียวเจ้าวินจะขอ เห็นວัดใหญ่ร่วา
วันนี้เพื่อจะมานอนด้วย”

...คุณธรรมเข้มมั่นมองลูกน้อง ก่อนที่รายึมจะประภาภูบานเป็นหน้าคมคายามเอีย
บอกกับจ่าตรีว่า

“ครูครับ เนื้อที่คงต้องไปปะอุคุณนายผู้กองมานะแล้วละ ว่าวันนี้เขาจะค้างที่
ห้องข้างในค่าย”

(ดังปัณฑ์, 2558, หน้า 51)

ในตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า คนชื่อ ตรี มียศจ่าสิบเอก (พิเศษ) ซึ่งเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของคนชื่อ คุณธรรม ผู้ที่มียศพันโท ดังนั้นจ่าตรีจึงเรียกคุณธรรมตามยศของเขาว่า “ผู้พัน” ในขณะเดียวกันเนื่องจากจ่าตรีเคยเป็นครูฝึกของคุณธรรมเข้าจึงเรียกจ่าตรีว่า “ครู” ซึ่งแสดงว่า ถึงแม่มียศและตำแหน่งสูงกว่า หากผู้พูดยังให้ความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติผู้เคียงเป็นครูฝึกของตนเองมาก่อน นอกจากนี้ยังพบรการใช้คำเรียกบุคคลสำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นพัง
อาจารย์และอาชีพอื่น เช่น อาจารย์หมอ อาจารย์พยาบาล เป็นต้น ซึ่งการวางแผนคำ อาจารย์ นำหน้าอาชีพหมอนหรือพยาบาลนั้นแสดงให้เห็นว่าคนไทยให้ความสำคัญกับอาชีพอาจารย์มากกว่าอาชีพแพทย์เนื่องจากผู้เป็นอาจารย์หมอนั้นคือผู้มีความรู้ความสามารถสามารถที่จะสอนหมอนคนอื่น ๆ นอกจากอาชีพเป็นหมอ การใช้คำเรียกบุคคลสำหรับครูหรืออาจารย์ดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็น ประเพณีการพนับถือและยกย่องอาชีพและสถานภาพของผู้เป็นครูในสังคมไทย เป็นอาชีพที่ควรแก่การเคารพและยกย่องอย่างสูง

สำหรับข้อมูลคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามพบว่าไม่ปรากฏการใช้คำบอยศ เพื่อเรียกผู้บังคับบัญชา หากในความเป็นจริงในสังคมพูดภาษาเวียดนาม ผู้อื่นได้บังคับบัญชา ก็ใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่แฟ่ความหมายของความเคารพ เช่น คำบอยศหรือตำแหน่ง อາທិ ຫប់បេដែង (เจ้านาย), chính b'y (ตำแหน่งนายทหารฝ่ายการเมืองซึ่งเป็นผู้ดูแล จัดการให้ทุกอย่าง

เป็นไปตามแนวทางของพรรคคอมมิวนิสต์) หรือใช้รูปแบบอื่น ๆ อาทิ [คำนาม + ชื่อ] เช่น *dōng chí Kinh* (สาย Kinh) [ყศ/ตำแหน่ง + ชื่อ] อาทิ *thủ trưởng Đại* (เจ้านาย Dai) เป็นต้น เพื่อเรียกผู้บังคับบัญชา ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาจะใช้คำเรียกบุคคลที่ແפגความหมายของความยกย่อง เช่น คำนาม อาทิ *dōng chí* (สาย) [คำนาม + ชื่อ] เช่น *dōng chí Thanh* (สาย Thanh) หรือสรุปนามที่ແຜความหมายของความสนิทสนม อาทิ *cửu* (เชื้อ) เป็นต้น เช่นเดียวกันกับภาษาไทย สำหรับลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลเพื่อเรียกผู้ประกอบอาชีพครูหรืออาจารย์ในภาษาเวียดนาม มีความคล้ายคลึงกับภาษาไทย ก่าวคือ เมื่อพบครูหรืออาจารย์ซึ่งไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอนโดยตรง หรือไม่ก็ตาม คนเวียดนามจะเรียกบุคคลผู้นั้นด้วยคำบอกอาชีพว่า *thầy* (อาจารย์ผู้ชาย) หรือ *cô* (อาจารย์ผู้หญิง) หรือใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น *cô Mai* (อาจารย์ Mai), *thầy Tuan* (อาจารย์ Tuan) สำหรับกล่าวถึงครูหรืออาจารย์ที่เป็นบุรุษที่ 3 เช่นกัน ซึ่งการใช้คำเรียกบุคคลดังกล่าวต่างແຜความหมายของการยกย่องและให้เกียรติผู้เป็นครูหรืออาจารย์ทั้งสิ้น นอกจากนี้จากข้อมูลการวิจัยยังพบการใช้คำเรียกบุคคลสำหรับครูอาจารย์ที่ແຜความหมายของความเคารพนับถือเป็นอย่างสูง เช่น

"Me xùe Thach Quy?" (ท่าน Thach Quy)

"Anh ơi em tưởng cụ ấy không nhận thêm học trò nữa?" (พี่ครับ ผມນີກວ່າ
ท่านໄມ້ຮັບລູກຄືຍິ່ນເອີກແລ້ວ)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.175)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่าผู้พูดเรียกคนชื่อ *Thach Quy* ผู้เป็นอาจารย์สอนดนตรีชื่อดังคนหนึ่งว่า *Me xùe Thach Quy* (ท่าน Thach Quy) โดยคำ *me xùe* เป็นคำย่อมาจากภาษาฝรั่งเศส *monsieur* ที่แปลว่า ท่าน คุณ เจ้านาย การใช้คำ *me xùe* (ท่าน) ในกรณีนี้บอกถึงอายุของผู้ถูกกล่าวถึงว่าเป็นผู้แก่มากและอาจจะเติบโตแล้วได้เล่าเรียนในสมัยฝรั่งเศสยังปัจจุบัน เวียดนามก็ได้ นอกจากนั้นผู้พูดยังใช้คำ *cụ* *ấy* (ทวดนั้น, ท่านนั้น) แทนชื่อจริงซึ่งการใช้คำ *cụ* *ấy* (ทวดนั้น, ท่านนั้น) นอกจากหมายถึงผู้สูงอายุแล้ว ยังແຜความหมายของความเคารพ ยกย่องเป็นอย่างสูงดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นด้วย จากการใช้คำเรียกบุคคลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดเคารพนับถือและยกย่องในอาชีพและสถานภาพที่เป็นอาจารย์ของผู้ถูกกล่าวถึงและในขณะเดียวกันก็ແຜความเคารพในความอาวุโสของผู้ถูกกล่าวถึงอีกด้วย

นอกจากประเพณีเคารพนับถือและยกย่องครูอาจารย์แล้ว คนไทยและคนเวียดนามยังเคารพและให้เกียรติผู้ที่ได้เข้าเรียนก่อนตนเองซึ่งเรียกว่า “รุ่นพี่” หรือ *dàn anh* (รุ่นพี่ที่เป็นผู้ชาย) และ *dàn chị* (รุ่นพี่ที่เป็นผู้หญิง) แม้กระนั้นในบางกรณีคนเป็นรุ่นพี่นั้นอาจมีอายุน้อยกว่าต้นก็ได้เนื่องจากรุ่นพี่เป็นผู้ที่ได้เข้าเรียนก่อนจึงเป็นคนที่มีความรู้และประสบการณ์มากกว่าดังนั้นผู้ที่เข้าเรียนที่หลังซึ่งเรียกว่า “รุ่นน้อง” หรือ *dàn em* (รุ่นน้อง) จึงต้องแสดงความเคารพและให้เกียรติรุ่นพี่ของตน ถ้าผู้ใดไม่ยอมปฏิบัติตามประเพณีดังกล่าวถือว่าเป็นคนที่ไม่มีมoral และผิดธรรมเนียมดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ชนแก่กว่าไม่ใช่หรือ ทำไม่ไม่เรียกพี่” ชูข้อมือดีว่าได

“แก่กว่าแค่ปีเดียวเอง” อิทธิฤทธิ์อึกอัก

“ชนแก่กว่า เป็นรุ่นพี่ของนาย ยังไงก็ต้องเรียกเขาว่าพี่ ทำไม่ถึงเรียกไม่ได้ มีปัญหาอะไร”

“คือ... คือ ผมไม่ศิรนร่วมครับ ผมไม่ได้เรียกชานว่าพี่ตั้งแต่แรก”

... “จังก็เรียกจะ เรียกให้ชินปากตั้งแต่วันนี้”

“ไม่เป็นไรหรอพ่อ หนูไม่ถือ” ชนมนริบแห้ง “ไม่อยากให้เป็นเรื่องขึ้นมา

“แต่ฟ่อถือ เป็นรุ่นน้องอย่าริอ่ามมาเทียบรุ่นพี่...”

(พิมพ์อนาคต, 2556, หน้า 175 – 176)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า คนเป็นพ่อพยายามบังคับให้รุ่นน้องของลูกสาวเรียกลูกสาวของตนว่า “พี่” เนื่องจากลูกสาวของตนมีอายุมากกว่าแล้วยังเป็นรุ่นพี่ของผู้ฟังอีกด้วย ผู้เป็นรุ่นน้องถึงอย่างไรก็ต้องมีสถานภาพต่ำกว่าเสมอ ไม่สามารถเท่ากับผู้เป็นรุ่นพี่ได้

นอกจากการแสดงความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติรุ่นพี่ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้หรือประสบการณ์แล้ว คนไทยและคนเวียดนามยังแสดงความเคารพต่อหัวหน้ากลุ่มซึ่งส่วนใหญ่จะมีอายุใกล้เคียงกันกับสมาชิกของกลุ่ม เช่น กลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่เรียนชั้นปีเดียวกัน กลุ่มนักเดง เป็นต้น ผู้ที่ได้รับการยอมรับให้เป็นหัวหน้ากลุ่มส่วนมากเป็นผู้ที่มีความอาวุโสกว่าสมาชิกทุก ๆ คน เช่น อาจารย์ดูหน้าตาเป็นผู้ใหญ่กว่า มีประสบการณ์มากกว่า มีความกล้าหาญ และมีลักษณะของคนเป็นผู้นำ เป็นต้น ดังนั้นมีผู้ใดผู้หนึ่งได้รับการยอมรับให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม สมาชิกทุกคนต้องแสดงความยกย่องและให้เกียรติต่อหัวหน้ากลุ่มเสมอ ในขณะเดียวกันผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มต้องมีความรับผิดชอบต่อลูกน้อง ต้องดูแล ปกป้องและรักลูกน้องเหมือนน้อง ๆ ของตน จากข้อมูล

การวิจัยพบว่า สมาชิกภาษาในกลุ่มมักจะเรียกหัวหน้ากลุ่มว่า ลูกพี หรือ พี เพื่อแสดงความเคารพนับถือและยกย่อง ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอมรา ประสิทธิรัฐสินธุ (2533, หน้า 65) ที่กล่าวว่า พี ในคำเรียกบุคคล เช่น รุ่นพี ลูกพี มีนัยของมีอำนาจมากกว่า มีความสำคัญและอยู่สูงกว่า ส่วนในภาษาเวียดนามมักจะใช้คำ đại ca (พีใหญ่) ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

ตีเล็กแข่งเสียงดัง ลูกน้องก็ร้องรับกันเป็นทodus
"เอี้ย ลูกพี นั่นมันดาวานี ดาวา เอี้ย! แฟฟเว้ออทเป็นดาวา"

(พิมพ์อ่าน, 2556, หน้า 57)

"Chúng mày muốn đóng nhiều tiền thì cứ dám ý kiến ý cò nứa đi". (พวง
เอ็งอยากจ่ายเงินมากให้กล้าออกความคิดเห็นซิ)

"Hỡ, thê mình em dẫn hai anh đi có được không đại ca?" (เอี้ย ถ้าหาคน
เดียวพาผู้ชายสองคนไปด้วยได้ไหมคะลูกพี)

(Hân Nhú, 2014, หน้า 29)

จากสองตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า สมาชิกภาษาในกลุ่มต่างแสดงความยกย่องและให้เกียรติผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มด้วยการใช้คำเรียกบุคคลว่า ลูกพี หรือ đại ca (พีใหญ่) การใช้คำเรียกบุคคลสำหรับผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มในภาษาเวียดนามนอกจากสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมของการเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติผู้อาวุโสดังกล่าวแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายของคำอีกด้วย กล่าวคือ ในภาษาเวียดนามคำ đại ca แต่เดิมหมายถึงพี่ชายคนโตหรือพี่ชายใหญ่ซึ่งเป็นผู้ที่นำครอบครัวต่อ หากในตัวอย่างจะเห็นว่าผู้พูดเป็นผู้หญิงและใช้คำเรียกบุคคลสำหรับผู้นำของกลุ่มซึ่งเป็นผู้หญิงเหมือนกับตนว่า đại ca (พีใหญ่) ที่แสดงให้เห็นว่า คำ đại ca ไม่ได้มีความหมายถึงพี่ชายใหญ่เหมือนความหมายดังเดิมอีกแล้ว ทว่าหมายถึงพีใหญ่หรือผู้นำของกลุ่มซึ่งเป็นผู้มีความอาวุโสกว่าสมาชิกของกลุ่มและเป็นผู้ที่นำกลุ่มและให้เกียรติเป็นอย่างสูง

ทั้งนี้ เราสามารถสรุปได้ว่า จากการใช้คำเรียกบุคคลตามรูปแบบต่าง ๆ เช่น คำเรียกญาติ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] โดยส่วนประกอบที่เป็นคำเรียกญาติส่วนมากพบว่าเป็นคำเรียกกลุ่มญาติที่มีศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่) [คำนำหน้า + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] โดยส่วนประกอบที่เป็นคำนำหน้าส่วนมากพบว่าเป็นคำนำหน้าที่แฝงความหมายของความเคารพและ

ยกย่อง เช่น คุณ ท่าน ông (บุ, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แห่งความหมายของการให้เกียรติ), bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แห่งความหมายของการให้เกียรติ) อาชีพ/ตำแหน่ง [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] โดยส่วนประกอบที่เป็น อาชีพ/ตำแหน่ง พบว่าส่วนมากเป็นคำบอกอาชีพหรือตำแหน่งที่ต้องการความรู้และประสบการณ์ เช่น อาจารย์ หมอด thầy giáo (ครู, อาจารย์ผู้ชาย) เป็นต้น สะท้อนให้เห็นลักษณะทางวัฒนธรรมประการหนึ่งที่มีร่วมกันของคนไทยและคนเวียดนาม ก่อรากคือ ความเคารพผู้อ้วก ความยกย่องและให้เกียรติผู้ที่มีความรู้หรือประสบการณ์ในทางอาชีพมากกว่า ความเคารพนับถือและยกย่องผู้อ้วกเป็นค่านิยมอันดีงามของคนในสองประเทศที่ได้สืบทอดและปฏิบัติมาเป็นเวลาอันยาวนานซึ่งเป็นลักษณะร่วมกันประการหนึ่งของสังคมเกษตรกรรม เป็นสังคมที่มี “ผู้นำอยหรือเด็กห้องเคารพเชื้อฟังผู้ใหญ่ ส่วนผู้ใหญ่ก็ต้องทำหน้าที่ปักป้อง ให้ความคุ้มกัน ช่วยเหลือ แนะนำ เมตตา และเตือนภัยแก่ผู้นำ” (อมรา ประสีทธิรัฐสินธุ, 2556, หน้า 28) นี่คือประเพณีเคารพผู้ที่มีอายุมากกว่าและสละให้ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า หรือ kinh già yêu trẻ ซึ่งหมายความว่า เคราะห์คนแก่และรักเด็ก เมื่อว่าสภาพสังคมไทยและเวียดนามปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หากคนในประเทศไทยทั้งสองยังคงรักษาประเพณีที่ดีงามดังกล่าวเนื่องจากความรู้และประสบการณ์ของผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากสำหรับเด็ก ๆ หรือคนรุ่นหลัง หากเด็ก ๆ หรือผู้นำอยเชื้อฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ใหญ่ถึงแม้ไม่ประสบความสำเร็จโดยตรง ทว่าสามารถหลีกเลี่ยงจากความเสียหายหรือความล้มเหลวที่อาจจะเกิดขึ้นในชีวิตก็ได้

3. การประนีประนอมเพื่อรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

ลักษณะทางวัฒนธรรมที่เหมือนกันอีกประการหนึ่งของคนไทยและคนเวียดนาม ที่สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลคือการประนีประนอมเพื่อรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ดังที่ได้กล่าวมาแล้วต่อนั้น สังคมไทยและสังคมเวียดนามเป็นสังคมเกษตรตรีซึ่งเป็นสังคมที่เน้นความสามัคคีและปะรองดองกันมากกว่าปัจเจกบุคคลเหมือนในสังคมตะวันตก ดังนั้นในชีวิตประจำวันทุกคนพยายามสร้างความสัมพันธ์และผูกมิตรกับคนอื่นเพื่อความเป็นปึกแผ่นของชุมชนและสังคม เมื่อมีความสัมพันธ์กับบุคคลหนึ่งแล้ว ทั้งคนไทยและคนเวียดนามต่างตระหนักรักษาความสัมพันธ์นี้โดยการพยายามไม่ทำให้เกิดข้อขัดแย้งที่จะทำลายความสัมพันธ์ระหว่างกันขณะสนทนากับคนอื่น (ทั้งคนที่สนใจสนมและบุคคลทั่วไป) คนไทยและคนเวียดนามต่างแสดงความสุภาพและการยกย่องผู้อื่น มากแสดงความชื่นชมมากกว่าการตำหนิ เป็นต้น โดยเลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ หลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม เช่น ไม่เรียกชื่อผู้อ้วก กว่าโดยตรง หรือใช้คำที่แสดงความไม่สุภาพ เป็นต้น สุนทรีย์สอนไว้ว่า “ถึงบางพูดดีเป็นศรี

ศักดิ์ มีคนรักรสถ้อยอวยจิต แม่พูดชั่วตัวตายทำลายมิตร จะขอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา" ส่วนคนเวียดนามใช้สุภาษิตว่า Lời nói chẳng mất tiền mua, lừa lời mà nói cho vửa lòng nhau ที่แปลว่า "คำพูดไม่ต้องเสียเงินซื้อ จึงต้องเลือกคำพูดอย่างไรให้เหมาะสมเพื่อความพอดีของหัวส่องฝ่าย" การเลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมในการสนทนาก็เพื่อไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดซึ่งรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกันไว้

ในการสนทนาระหว่างบุคคลในสังคม การแสดงความสุภาพต่อผู้ฟังเป็นหลักปฏิบัติประการหนึ่งที่ทุกคนควรกระทำต่อกันเพื่อรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ร่วมสนทนาและบุคคลรอบข้างเนื่องจากการใช้ความสุภาพอย่างถูกต้องตามกาลเทศะเป็นเสมือนกลไกที่เลี้ยงความขัดแย้ง (Conflict-Avoidance Strategy) (พิมพารณ์ บุญประเสริฐ, 2550, หน้า 108) ใน การสนทนาหัวหน้าไทยและคนเวียดนามต่างพยายามแสดงความสุภาพอ่อนน้อมและความสนใจสนม เป็นกันเองต่อกันเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ในการพูดสื่อสาร เช่น เลือกใช้คำเรียกบุคคลให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ อาทิ ในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการ ผู้พูดสามารถเรียกเพื่อนร่วมงานที่มีอายุมากกว่าตนด้วยคำเรียกญาติ พี่ หรือใช้รูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] หากในสถานการณ์แบบเป็นทางการ ผู้พูดจะเรียกบุคคลนั้นด้วยคำเรียกบุคคลรูปแบบอื่น เช่น สรรพนาม อาชีพ/ตำแหน่ง หรือ [คำนำหน้า + ชื่อ] เป็นต้น การเลือกใช้คำพิทักษ์ให้เหมาะสมเป็นส่วนสำคัญมากสำหรับการแสดงความสุภาพต่อผู้อื่น จากผลงานวิจัยของ วงศ์สวัสดิ์ (Hongsawan, 2006, pp.179 – 186) พบว่า ในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม การแสดงความเคอ ใจใส่ การแสดงความชื่นชม การใช้คำเรียกบุคคลอันได้แก่การใช้สรรพนาม คำเรียกญาติ ชื่อ เป็นต้น การใช้ภาษาถิ่น การแสดงความคิดเห็นและให้คำมั่นสัญญา เป็นลักษณะของการแสดงความสุภาพเชิงบวก (Positive politeness) ซึ่งเป็นกลไกที่ทำให้ผู้ฟังพึงพอใจ ไม่เสียความรู้สึก และช่วยรักษาความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาให้มั่นคงต่อไป

จากข้อมูลการวิจัยพบว่า ก่อนจะสนทนา กับผู้ใดผู้หนึ่ง ผู้พูดจะพิจารณาปัจจัย ต่าง ๆ เช่น อายุหรือวัยของผู้ฟัง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง สถานการณ์ ในกรุงศรีอยุธยา เป็นต้น เพื่อเลือกใช้คำเรียกบุคคลให้เหมาะสมซึ่งเป็นการแสดงความสุภาพต่อผู้ฟังไปในตัว หากไม่รู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง เช่น ชื่อ อายุ อาชีพ เป็นต้น ก่อนจะเริ่มต้นการสนทนาหากมีการแนะนำตัวต่ออีกฝ่ายเพื่อให้ทั้งสองคนได้รู้จักกันและเลือกใช้คำเรียกบุคคลให้เหมาะสม การแนะนำตัวต่อผู้อื่นของคนไทยและคนเวียดนามมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ประการหนึ่ง คือนอกจากผู้พูดจะแนะนำตัวของตนเองแล้ว ยังแนะนำตัวเป็นลูกศิริ มาจากไหนดังตัวอย่างต่อไปนี้

...чинรีบสาระแนมานั่งที่เตี้ยร่วมกับชนมนและธรรมเพื่อสร้างความสนิทสนม
"หวัดดีครับพี่ธรรม ผู้มีชินพัฒน์ ปราบยิ่ง ลูกพ่อชูชัย น้องพี่ชนมน เรียกผู้มีชินก็
ได้ จะได้เป็นกันเอง พี่เป็นแฟฟพี่ชนหรือครับ"

(พิมพ์ธนา, 2556, หน้า 99)

"A, em là cô con dâu mười bảy tuổi mới về nhà cô giáo Trúc Hà phải
không? Chị tên Trang, con dâu dì Mập ở sát ngay bên nhà chồng em
đó." ("อ้อ น้องเป็นลูกสะใภ้ที่มีอายุ 17 ปี เพิ่งมาอยู่ที่บ้านอาจารย์ Truc Ha
ใช่ไหม พี่ชื่อ Trang ลูกสะใภ้น้า Map (อ้วน) ที่มีบ้านอยู่ติดกับบ้านของสามี
น้องใจ")

(Võ Anh Thơ, 2014, p.142)

จากตัวอย่างแรกจะเห็นว่า ผู้พูดได้แนะนำตัวต่อผู้ฟังโดยการกล่าวทั้งชื่อ-นามสกุล
ของตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้ลูกกล่าวถึงคือพ่อและพี่สาวซึ่งเป็นเพื่อนกับผู้ฟัง
การแนะนำตัวเข่นนี้นอกจากแสดงความสุภาพของผู้พูดมีต่อผู้ฟังที่เป็นคนมีอายุมากกว่าและ
เป็นเพื่อนของพี่สาวแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นร่องรอยของวัฒนธรรมดั้งเดิมประการหนึ่งของสังคมไทย
คือ การไม่มีนามสกุลดังที่ เศรียรโเกศ (2515, หน้า 344) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อก่อนนี้ใครเป็นใครเป็นใครอยู่
บ้านไหน เป็นลูกเต้าเหล็กของใคร แม้อยู่ห่างต่างบ้านต่างตำบลกัน ก็รู้จักมักคุ้นกันทั้งนั้น ถ้าผู้ใหญ่
พบเด็กที่ไม่รู้จัก ก็มักจะไห่ถามเด็กนั้น โดยขึ้นต้นว่าลูกใคร พ่อชื่ออะไร แม่ชื่ออะไร... ที่ต้องถาม
ว่าเป็นลูกเต้าเหล็กของใคร ก็ เพราะชื่อคนมีช้ำกันมาก ด้วยสมัยนั้นยังไม่มีนามสกุล... ถ้าไม่บอก
ก็อาจไม่ทราบได้ว่าใครเป็นใคร ดังนั้นในตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้พูดแนะนำตนเองด้วยการ
กล่าวถึงชื่อของพ่อและพี่สาวซึ่งเป็นญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดของตนเพื่อสร้างความไว้วางใจให้แก่ผู้ฟัง
ว่าตนไม่ใช่เด็กอื่นที่ไหน หากเป็นลูกของคนนั้น น้องของคนนี้ซึ่งเป็นคนที่ผู้ฟังรู้จักมาก่อน ลักษณะ
ของการแนะนำตัวดังกล่าวคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมเดียวกันที่แสดงในตัวอย่างที่สอง โดยจะเห็นว่า
ผู้พูดไม่ได้ถามชื่อของผู้ฟัง หากถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟังกับเจ้าของบ้านที่ตนรู้จักว่า
ใช่ลูกสะใภ้ของบ้านอาจารย์ Truc Ha หรือไม่ (cô con dâu mười bảy tuổi mới về nhà cô giáo
Trúc Hà (ลูกสะใภ้ที่มีอายุ 17 ปี เพิ่งมาอยู่ที่บ้านอาจารย์ Truc Ha)) และแนะนำตนเองให้แก่ผู้ฟัง
โดยเนื้อกจาก การแนะนำชื่อของตน (Trang) แล้ว ยังบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้เป็น
เจ้าของบ้านข้างๆ บ้านของสามีผู้ฟังว่า เป็นลูกสะใภ้ของน้า Map (con dâu dì Mập ลูกสะใภ้น้า

Map (อ้วน) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้พูดเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟัง (รวมทั้งตนเอง) กับญาติผู้ใหญ่ซึ่งเป็นเจ้าของบ้านมากกว่าการถามชื่อของผู้ฟัง ลักษณะของการแนะนำตัวหรือการถามข้อมูลของบุคคลอื่นที่มีการเชื่อมโยงกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองหรือบุคคลผู้นั้นกับญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ หรือปู่ย่าตายาย เป็นต้น ในภาษาเวียดนามดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นลักษณะทางวัฒนธรรมเดียวกันในประการหนึ่งคือการไม่ให้ความสำคัญกับนามสกุลเนื่องจากในสังคมดั้งเดิม คนเวียดนามยังไม่มีนามสกุลเหมือนปู่จุบันนี้ การตั้งชื่อและนามสกุลของคนเวียดนามได้รับอิทธิพลจากคนจีนตั้งแต่สมัยต้นคริสต์กาลซึ่งเป็นสมัยที่ทางการจีนได้ครอบงำเวียดนาม (Trần Quoc Vượng, Nguyễn Duy Binh, 2013) ดังนั้น เมื่อพูดบุคคลที่ตนเองไม่รู้จักโดยเฉพาะเด็ก ๆ หรือผู้อ่อนอายุโดยกว่า นอกจากการถามชื่อแล้ว ผู้พูดมักจะถามผู้ฟังว่าเป็นลูกเต้าเหล้าใครมาจากการให้เช่น เพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจหรือความนาทีเฉื่อยซึ่งกันและกันในขณะสนทนาก็สามารถทำได้เช่น ลักษณะทางวัฒนธรรมดังกล่าวของไทยและเวียดนามคือเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของสังคมเกษตรตะวันออก ซึ่งเป็นสังคมที่มีสมาชิกมักจะดำเนินชีวิตอยู่ในหมู่บ้านเล็ก ๆ และไม่ค่อยมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกหมู่บ้าน นอกจากนั้นสมาชิกภายในหมู่บ้านมักจะมีความสัมพันธ์ดีกับครอบครัวในหมู่บ้านนั้นโดยการแต่งงาน ดังนั้นทุกคนมักจะรู้จักกันดี ซึ่งเมื่อเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน แต่ละบ้านมักจะมีความต่างๆ รวมทั้งเรื่องส่วนตัว เช่น สถานภาพส่วนบุคคล สถานภาพของครอบครัว การประกอบอาชีพ เป็นต้น เ Jin Ngoc Them (Trần Ngọc Thêm, 1999, pp.156 – 157) ได้กล่าวว่า เมื่อพูดบุคคลใดบุคคลหนึ่ง คนเวียดนามมักจะหาคำตอบเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของบุคคลผู้นั้นโดยการสอบถาม สังเกต และพิจารณาเกี่ยวกับอายุ ภูมิลำเนา การศึกษา สถานภาพทางสังคม สถานภาพของครอบครัว เช่น พ่อแม่ยังอยู่หรือไม่ ได้แต่งงานหรือยัง มีลูกหรือยัง มีลูกชายหรือลูกสาวกี่คน เป็นต้น ทั้งนี้เกิดจากวัฒนธรรมของสังคมเกษตรแบบตะวันออกที่ซึ่งคนในชุมชนนั้นจะมีความรู้สึกต้องรับผิดชอบกับผู้อื่นและเอาใจใส่ในความสัมพันธ์ระหว่างกัน

การทราบข้อมูลส่วนตัวของคู่สนทนา เช่น ชื่อ อายุ อาชีพ สถานภาพทางสังคมหรือทางครอบครัว เป็นต้น จะช่วยให้ผู้พูดเลือกใช้คำเรียกบุคคลให้เหมาะสมซึ่งทำให้ผู้ฟังมีความพอใจหากการใช้คำเรียกบุคคลไม่เหมาะสมอาจจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกขัดข้องและเป็นเหตุทำให้การสนทนาไม่ราบรื่นหรืออาจทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังก็เป็นได้ เช่น

...มีคนใช้เป็นสติวัยกลางคนเข้ามาหา หน้าเธอตึงบอกว่าเจ้ายศ ปากเม้มเป็นเส้นอย่างคนเครียดอยู่เป็นนิจ ผมตกลแต่งเรียนกิบแสดงความมีระเบียบจัด เธอมีสาวใช้ตามเข้ามาด้วยคนหนึ่ง หมอศรากุญช์มือไหว้ทักคนใช้แล้วเชิญว่า “เชิญนั่งครับ”

จากนั้นลักษณะไปมองที่จอกคอมพิวเตอร์ เพื่อดูซื้อก่อนจะถามยืนยันว่า “คุณณ วรรณะครับ”

เสียงกระด้างเย็นชาตอบมาว่า

“คุณหญิงณ วรา”

หมอศรากุญช์กินดีหนึ่ง แล้วรีบกล่าวขอโทษ

“ขอโทษครับ คุณหญิงณ วรา วันนี้มานามาหมอนเรื่องอะไรครับ”

(เข็มพลอย, 2554, หน้า 331)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ตอนแรกผู้พูดยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังจึงใช้คำเรียกบุคคลในรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] ว่า คุณณ วรา ทำให้ผู้ฟังรู้สึกไม่พอใจและได้แก่คำเรียกบุคคลของผู้พูดด้วยการใช้รูปแบบ [ยศ + ชื่อ] ว่า คุณหญิงณ วรา หลังจากทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังแล้วว่าเป็นผู้ที่มีศรัทธาราดศักดิ์ ผู้พูดซึ่งเป็นหมอดีรีบกล่าวขอโทษและใช้คำเรียกบุคคลในรูปแบบ [ยศ + ชื่อ] ดังที่ผู้ฟังต้องการเพื่อทำให้บรรยายกาศในการสนทนารุดความตึงเครียด การใช้คำเรียกบุคคลดังกล่าวได้แสดงความสุภาพของผู้พูดต่อผู้ฟังซึ่งเป็นผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่าเพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังอย่างราบรื่นและหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นได้

นอกจากการแสดงนำตัวเพื่อทำให้ผู้ฟังทราบข้อมูลส่วนตัวเบื้องต้นของตนเองแล้ว คนไทยและคนเวียดนามยังแสดงความสุภาพต่อผู้อื่นโดยการใช้คำเรียกบุคคลสำหรับแต่ละโอกาส มีความต่างกันเพื่อความเหมาะสมสมกับกาลเทศะ เช่น สำหรับผู้เป็นพ่อแม่จะใช้คำเรียกญาติว่า พ่อ แม่ หรือ bố (พ่อ), mẹ (แม่) เสมอ สำหรับผู้เป็นอาจารย์จะใช้คำเรียกอาชีพว่า อาจารย์ หรือ thầy (อาจารย์ผู้ชาย), cô (อาจารย์ผู้หญิง) เสมอ สำหรับเพื่อนจะเรียกชื่อหรือใช้ soprénom อาทิ กี แก mày (มึง) เป็นต้น เนื่องจากคนไทยและคนเวียดนามไม่นิยมใช้ soprénom บุรุษที่ 2 เพียงคำเดียวเพื่อเรียกบุคคลอื่นที่ตนเองกำลังสนใจด้วยเหมือนคำ you ในภาษาอังกฤษ ถึงแม้ในภาษาไทยมี soprénom ที่สามารถใช้เรียกผู้อื่นได้ในหลายโอกาส คือ คุณ หากแต่สำหรับแต่ละบุคคล และแต่ละโอกาสคนไทยมักจะเลือกใช้คำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบต่างกัน เช่น ชื่อ คำเรียกญาติ

คำบอกอาชีพ/ตำแหน่ง คำบอกยศ หรือเป็นรูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นการประกอบจากส่วนประกอบหลายส่วน อาทิ [คำนำหน้า + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] เป็นต้น เพื่อแสดงความสัมพันธ์เป็นกันเองและสร้างบรรยากาศอย่างอบอุ่นในการสนทนาร่วมในภาษาเวียดนามไม่มีสรพนามบุรุษที่ 2 ที่สามารถใช้กับทุกคนได้เหมือนคำ คุณ ในภาษาไทย ดังนั้นการเลือกใช้คำเรียกบุคคลสำหรับแต่ละบุคคลในแต่ละโอกาสจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งเพื่อแสดงความสุภาพอ่อนน้อม สนิทสนมเป็นกันเองทำให้บรรยายกาศในการสนทนาเป็นไปด้วยดีและไม่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกขัดข้องหรือไม่พอใจ เพราะเหตุผลดังกล่าวจึงเห็นว่าในการสนทนาระหว่างบุคคล คนไทยและคนไทยเวียดนามมักจะเลือกใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลอย่างหลากหลาย เช่น การใช้สรพนามในสถานการณ์แบบเป็นทางการ อาทิ ท่าน คุณ ผู้/เด็กน้อย tòi (ฉบับ, ผู้), ông (คุณ, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปซึ่งแหงความหมายของการให้เกียรติ), bà (คุณ, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปซึ่งแหงความหมายของการให้เกียรติ), anh (คุณ, คำเรียกผู้ชายที่ยังหนุ่มหรือผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตนที่แหงความหมายของการให้เกียรติ), chị (คุณ, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าตนซึ่งแหงความหมายของการให้เกียรติ) การใช้คำบอกอาชีพหรือตำแหน่ง เช่น หมวด อาจารย์ thầy hiệu trưởng (อาจารย์อธิการบดี), giám đốc (ผู้อำนวยการ) การใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นแบบประกอบจากส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป เช่น [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น คุณปรีย่า คุณสุวิช cô Minh Hạnh (คุณ Minh Hanh โดย cô คือคำนำหน้าใช้เรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือมีอายุน้อยกว่าตน), cậu Minh Duy (คุณ Minh Duy โดย cậu คือคำนำหน้าใช้เรียกเด็กผู้ชายหรือผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าตน) การใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกผู้อาชญากรรม (ทั้งผู้อาชญาด้านอายุและผู้อาชญาด้านความร้ายแรง) หรือใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกผู้ฟังแทนบุคคลที่สาม เช่น เรียกพ่อแม่ของตนว่า ตา ยาย หรือ ปู่ ย่า ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย) เป็นต้น ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

"หลานชายตาแกคนหนึ่งขับแท็กซี่ เข้ามาส่งที่นี่แหละ แล้วไอ้หนูนี่รับงานต่อ"

"ฉันจะดูแล้วกลุ้มเหลือเกิน ฐานันเป็นครูมาก่อนไปคุณ เห็นเด็กไม่ได้เรียน หนังสือแล้วกลุ้มใจ"

"ลำบากนะคุณ ตาแกจะมาคนเดียวไม่ได้หรอก เกิดล้มไปโควะรู้"

(เข็มพลอย, 2554, หน้า 334)

ในตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นเป็นการสนทนาระหว่างกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นผู้สูงอายุนั่رรุคิวหน้าห้องตรวจของโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ใน การสนทนานี้ มีการกล่าวถึงบุคคลที่สามคือคุณตาที่เป็นผู้ป่วยเหมือนกันและมีอายุอยู่ในวัย 70 ปี และหลามของคุณตาอีกสองคน ใน การสนทนานี้ ผู้พูดใช้คำเรียกบุคคลหลายรูปแบบได้แก่ กลุ่มคำ ("ได้แก่ หลานชายตาแก่คนหนึ่ง และ 'ไอ้หนูนี่'" สรพนาม ("ได้แก่ ฉัน เราชุณ ครัว") คำนาม ("ได้แก่ เด็ก) และ [คำเรียกญาติ + สรพนาม] ("ได้แก่ ตาแก่) การใช้คำเรียกบุคคลในการสนทนาดังกล่าวสะท้อนลักษณะทางวัฒนธรรมในการสนทนาของคนไทยอย่าง普遍การอ่านได้แก่ เคราะพและยกย่องผู้อาวุโส เอ็นดูผู้น้อยหรือเด็ก เอาใจใส่คนอื่น และแสดงความสนใจเป็นกันเอง กล่าวคือ จากการใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกผู้ถูกกล่าวถึงว่า ตา สะท้อนให้เห็นความเคารพและยกย่องผู้อาวุโสของผู้พูดและผู้ฟังซึ่งตามค่านิยมของคนไทยมักจะเรียกผู้สูงอายุว่า ตา หรือ ยาย ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เมื่อกล่าวถึงหลานของตาคนนี้ ผู้พูดใช้กลุ่มคำ หลานชายตาแก่คนหนึ่ง และ "ไอ้หนูนี่" โดยกลุ่มคำกลุ่มนี้แสดงความหมายของความสุภาพ หากแต่กลุ่มคำกลุ่นที่สองนอกจจากแสดงความหมายของความสนใจเป็นกันเองแล้ว ยังแสดงความหมายของความรักใคร่เช่นดูที่ผู้พูดมีต่อผู้ถูกกล่าวถึงซึ่งยังเป็นเด็กอีกด้วย การแสดงความเอ็นดูเด็กหรือผู้น้อยของผู้พูดยังสะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นคำนามว่า เด็ก (ในประโยคที่สอง) เนื่องจาก เด็ก ในความหมายของผู้พูดคือคนที่มีอายุยังน้อย ต้องไปโรงเรียน หากเนื่องจากคุณตาของเด็กป่วย เขายังต้องดูแลเด็กคนนี้ และความรู้สึกที่ผู้พูดแสดงออกมากจากการใช้คำเรียกบุคคลดังกล่าว ก็เกิดจากความเอาใจใส่ในตัวผู้อ่อนน้อม เหงา ไม่เอาใจใส่ผู้พูดจะไม่รู้รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลที่ตนเองกล่าวถึงและจะไม่มีการสนทนาดังกล่าวແนื่องจาก การใช้คำเรียกบุคคลในรูปแบบต่างๆ ดังกล่าวแสดงให้เห็นลักษณะทางวัฒนธรรมของคนไทยคือ สุภาพอ่อนน้อมและสนใจเป็นกันเอง ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับภาษาเวียดนามดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

"Cháu đi đâu đó, Khoa?"... (หลานจะไปไหนล่ะ Khoa)

"Dì Liên sai cháu qua nhà bác mượn cái sàng về sàng gạo." (น้า Lien ให้ผ่านมาบ้านป้าขอยืมกระดังເដືອນນໍາໄປຝຶດຂ້າວສາຮັບ)

Bà Chín Ghe quay sang nhở Trang: (ยาย Chin Ghe หันไปทางเจ้า Trang)

"Con ra sau nhà lấy cái sàng đưa cho anh đi con." (ลูกไปเอกสาระดังที่หลังบ้านให้พี่เขาสิ)

(Nguyễn Nhật Ánh, 2015, p.26)

ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นการสนทนาระหว่างเพื่อนบ้านคือเด็กหนุ่มคนหนึ่งและผู้ใหญ่คนหนึ่ง และมีการใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล 2 รูปแบบได้แก่ คำเรียกญาติ (ได้แก่ cháu (หลาน), bác (ป้า), con (ลูก), anh (พี่ชาย)) ซึ่ง ([ได้แก่ Khoa) และ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] ([ได้แก่ dì Liên (น้าสาว Lien)) การใช้คำเรียกบุคคลระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ในการสนทนาดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นลักษณะเด่นทางวัฒนธรรมของคนเวียดนามสองประการคือ ความสุภาพอ่อนน้อมและความสนใจเป็นกันเอง ดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นการใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกบุคคลที่ไม่ใช่ญาติในสังคมแสดงให้เห็นความสนใจเป็นกันเองระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเนื่องจากผู้พูดได้เทียบอายุหรือวัยของผู้ฟังกับญาติแท้ ๆ ของตน ใน การสนทนาดังกล่าว ผู้พูดใช้คำ cháu (หลาน) เพื่อเรียกหลานชายของเพื่อนบ้านผู้ที่มีอายุอยู่ในวัยของลูกสาวตอนของแสดงให้เห็นว่าผู้พูดได้ปรับความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง กับผู้ฟังใหม่่อนความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้ใหญ่กับญาติผู้น้อยจึงแสดงความเมตตาเอ็นดูเด็กด้วย การใช้คำเรียกญาติว่า cháu (หลาน) เพื่อเรียกผู้ฟัง ในขณะเดียวกันผู้ฟังซึ่งเป็นเด็กเมื่อพูดกับผู้ใหญ่ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านของน้าสาวตอนของได้ใช้คำเรียกบุคคลแทนตนเองว่า cháu (หลาน) และเรียกคุณ Chin Ghe ว่า bác (ป้า) แสดงให้เห็นว่า ผู้ฟังมีอายุอยู่ในวัยของพ่อแม่ผู้พูดแต่ด้วยความเคารพผู้ฟังซึ่งเป็นผู้อาวุโสกว่า ผู้พูดจึงใช้คำเรียกบุคคลว่า bác (ป้า) เพื่อเรียกผู้ฟัง การใช้คำเรียกญาติ bác (ป้า) ในกรณีดังกล่าวได้แสดงความสุภาพอ่อนน้อมของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังซึ่งเป็นผู้อาวุโส กว่าตน นอกจากนี้เมื่อคุณ Chin Ghe พูดกับลูกสาวได้ใช้คำเรียกบุคคลว่า anh (พี่ชาย) เพื่อเรียกผู้ถูกกล่าวถึงเนื่องจากผู้พูดได้เทียบอายุของผู้ฟังกับอายุของลูกสาว การใช้คำ anh (พี่ชาย) แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวถึงมีอายุมากกว่าลูกสาวของตนแต่ยังไม่วัยเดียวกัน ในกรณีดังกล่าวมีรูปแบบคำเรียกบุคคลหลายรูปแบบที่ผู้พูดสามารถใช้เรียกผู้ถูกกล่าวถึงได้ เช่น ชื่อ สรรพนาม หรือ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] เป็นต้น หากผู้พูดใช้คำเรียกญาติว่า anh (พี่ชาย) ซึ่งเป็นการเรียกผู้ถูกกล่าวถึงแทนลูกสาวของตนได้แสดงให้เห็นความสุภาพของผู้พูดที่มีต่อผู้ถูกกล่าวถึง แม้ว่าผู้ถูกกล่าวถึงมีสถานภาพเทียบเท่ากับลูกหรือนานของตนเท่านั้น ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกทั้งผู้อาวุโสมากกว่าตนหรืออาวุโสน้อยกว่าตนในภาษาเวียดนามจะสะท้อนค่านิยมที่ดีงามประการหนึ่ง คือความสุภาพอ่อนน้อมต่อบุคคลทั้งในครอบครัวและในสังคม

ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การเลือกใช้คำเรียกบุคคลอย่างเหมาะสมสมกับแต่ละโอกาสและสถานการณ์ในการสนทนา กับผู้อื่นในภาษาไทยและภาษาเวียดนามต่างจะสะท้อนให้เห็นลักษณะทางวัฒนธรรมร่วมกันของคนในประเทศทั้งสอง กล่าวคือ ความสุภาพอ่อนน้อม เคารพผู้อาวุโส เมตตาเอ็นดูเด็กหรือผู้น้อย รวมทั้งการนิยมแสดงความสนใจเป็นกันเอง เอาใจใส่ต่อผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

นอกจากนี้ จากข้อมูลการวิจัยยังพบว่า เพื่อหลีกเลี่ยงจากความขัดแย้งและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงให้ราบรื่น คนไทยและคนเวียดนามมักจะแสดงความรู้สึกที่ดีต่อผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงโดยการใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นกลางๆ คำแสดงความรู้สึกที่มีลักษณะของคำพูดแบบชื่นชม หยอกล้อ หรือเอ้าใจ เพื่อทำให้ผู้ฟังมีความรู้สึกภูมิใจ ยินดี หรือมีกำลังใจ เป็นต้น ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

"ก็ได้ค่ะ สองอาทิตย์สองอาทิตย์ เขายังไม่พิมพ์อนุมัติ" พิมพ์ชนกเอ่ยหลังจาก

คิดบทหวานดีแล้ว ทำเอาชาครีส์เทบกระโดดตัวloyด้วยความดีใจ

"เอี้ย...แม่นางฟ้านางสาวรัค สวยแล้วยังจะใจดีไม่มีใครเทียบเทียม ขอบคุณนะ
จะที่รัก จันแคร์ก่อนนะ พี่จะรีบไปจัดการคุณยุให้คุณนายเดี่ยวีลีจะจี"

(ดวงมาลัย, 2555, หน้า 101, 144)

ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นการสนทนาระหว่างนักแสดงกับผู้จัดการสวนตัว เมื่อได้รับการอนุมัติให้ลงงานไปพักร้อนสองอาทิตย์จากนักแสดง ผู้จัดการสวนตัวรู้สึกดีใจเป็นอย่างยิ่งและได้แสดงความชื่นชมในความใจดีของผู้ฟังจนเรียกผู้ฟังว่า แม่นางฟ้านางสาวรัค ซึ่งนอกจากแสดงการยกย่องและชื่นชมในความสวยงามของผู้ฟังทั้งร่างกายภายนอกและจิตใจภายใน ยังสะท้อนให้เห็นความคิดเกี่ยวกับความสวยงามของผู้หญิงในวัฒนธรรมไทยโดยการเบรียบเปรยผู้หญิงสวย เหมือนนางฟ้านางสาวรัค ซึ่งเป็นความสวยงามทั้งร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ผู้พูดยังแสดงความรักและความสนใจต่อผู้ฟังโดยการเรียกผู้ฟังว่า ที่รัก จะเห็นว่าการใช้กลุ่มคำแสดงความรู้สึกเป็นคำเรียกผู้ฟังดังกล่าวทำให้ผู้ฟังมีความพึงพอใจและรู้สึกสนใจมากขึ้น ทำให้บรรยายศาสในการสนทนาเป็นไปด้วยดี ลักษณะของการใช้กลุ่มคำเพื่อแสดงความชื่นชม ให้กำลังใจ เอาใจ หรือหยอกล้อผู้ฟังในภาษาไทยดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับภาษาเวียดนามดังตัวอย่างต่อไปนี้

"Ê! Chị Min Min về kia!" (โอ้ พี่ Min Min กลับมาແນ່ะ)

Lúc nào thằng Vinh cũng to miệng nhất. Kế bên thằng Hoàng đang
giành máy chơi game cũng mau chóng quay qua và hét lên: (เจ้า Vinh
เป็นคนเสียงดังที่สุดเหมือนเคย เจ้า Hoang ที่นั่งอยู่ข้าง ๆ และกำลังแห่งเครื่อง
เล่นเกมก็รับหันมาและตะโกน)

"Mẹ ơi! Có khách quý đến nhà ta!" (แม่ครับ มีแขกผู้มีเกียรติมาบ้านเรา)

(Võ Anh Thơ, 2014, p.405)

ในตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า การใช้กลุ่มคำ khách quý (แขกผู้มีเกียรติ) ของผู้พูด เป็นคำพูดแบบหมายกล้อผู้ถูกกล่าวถึงเป็นพี่สาวจากแสดงให้เห็นความรู้สึกที่ดีใจของผู้พูด เมื่อเห็นพี่สาวของตน (ผู้ที่ได้ไปอยู่บ้านของว่าที่สามี) ได้กลับมาเยี่ยมบ้านแล้ว ยังสะท้อนลักษณะทางประเพณีของคนเวียดนามประการหนึ่ง คือ ในความคิดของคนเวียดนามเมื่อผู้หญิงได้แต่งงานแล้วมักจะไม่เกี่ยวข้องอะไรกับครอบครัวของตนเนื่องจากหลังการแต่งงานผู้หญิงเวียดนามจะไปอยู่กับครอบครัวของสามีหรืออยู่กับสามีตามลำพังและมีหน้าที่ดูแลครอบครัวของสามีและครอบครัวของตน ดังนั้นพ่อแม่และญาติพี่น้องฝ่ายผู้หญิงจึงถือว่าการแต่งงานของลูกสาวเปรียบเหมือนการยกลูกสาวให้เป็นลูกของคนอื่น เมื่อลูกสาวกลับมาเยี่ยมบ้านจึงมีฐานะเหมือนแขกคนหนึ่งเท่านั้น หากแต่ในการสนทนัดังกล่าวจะเห็นว่าผู้พูดไม่ได้เรียกพี่สาวว่า khách (แขก) อย่างเดียว ทว่าใช้กลุ่มคำ khách quý (แขกผู้มีเกียรติ) ที่แสดงความรักใคร่สันติสมดอพี่สาวของตนเนื่องจากคำ quý ในภาษาเวียดนามหมายถึงความรักใคร่หรือมีคุณค่ามาก

นอกจากการใช้กลุ่มคำเพื่อแสดงความชื่นชม ให้กำลังใจ หรือหมายกล้อผู้ฟังแล้ว ในบางครั้งผู้พูดต้องการตักเตือน ตำหนิ หรือแสดงความรู้สึกไม่พอใจต่อผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง หากเพื่อแสดงความสุภาพและต้องการรักษาบรรยากาศในการสนทนาก็ให้เป็นไปด้วยดี ผู้พูด จึงจำเป็นต้องเลือกใช้คำศัพท์ที่มีความหมายเชิงทางข้อม การใช้คำศัพท์ที่มีความหมาย เชิงทางข้อมดังกล่าวเป็นลักษณะประการหนึ่งทางวัฒนธรรมในการใช้ภาษาที่เหมือนกันของ คนไทยและคนเวียดนาม เช่นตัวอย่างดังต่อไปนี้

“อย่านะพัฒน์ พี่ไม่อยากให้พัฒน์ผิดหวัง เพราะพิมพ์เขามันคนละระดับกับเรา
ถึงแม้เราจะฐานะดี แต่พิมพ์เข้าก็รู้ว่ายกกว่าเป็นร้อยเท่า คนที่อยู่บันทีสูงแบบนั้น
ไม่มีวันจะมาคิดอะไรจริงจังกับถึงก็อย่างพัฒน์หรอก พี่รู้นะว่าพัฒน์สนใจพิมพ์
แต่ตัดใจจะเดอกะ เซือพี่ เพราะไม่อย่างนั้นคนที่จะเจ็บก็คือพัฒน์เอง”

(ดวงมาลัย, 2555, หน้า 143 - 144)

ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นการสนทนาระหว่างพี่สาวกับน้องชาย พี่สาวพยายามเตือน น้องชายไม่ให้ไปหลงรักคนเชื่อพิมพ์ซึ่งเป็นคน “ที่อยู่บันทีสูง” เป็นคนรวยและมีฐานะดี โดยการใช้กลุ่มคำ เด็กอย่างพัฒน์ ซึ่งคำ เด็ก ในความหมายของผู้พูดอย่างสื้อให้ผู้ฟังไม่ใช้ความหมายโดยตรงคือเป็นเด็กจริง ๆ หากหมายถึงการมีอายุยังน้อยและยังไม่มีประสบการณ์ในชีวิตมาก

พอที่จะเป็นที่สนใจของผู้ถูกกล่าวถึงได้ การใช้ภาษาอ้อมเช่นนี้แสดงความสุภาพอ่อนน้อมของผู้พูด ต่อผู้ฟัง ผู้พูดไม่อยากให้ผู้ฟังรู้สึกว่าตนเองยังไม่โตเป็นผู้ใหญ่พอที่จะมีความรักกับผู้หลงใหลที่ตนสนใจ หากแต่ต้องการตักเตือนผู้ฟังว่าตนเองยังไม่มีประสบการณ์มากพอ ถ้าหลังรักผู้หลงใหลคนนั้นจริง ๆ อาจจะเป็นคนที่ต้องเสียใจในภายหลังก็เป็นได้ ลักษณะของการใช้ภาษาอ้อมดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับภาษาเวียดนาม เช่นตัวอย่างต่อไปนี้

Tôi ấp úng: (ผมพูดอย่างตะบกตะกัก)

"Bố mẹ cho con về nhà một thời gian". (ผมขอกลับมาอยู่บ้านสักพัก
นะครับพ่อแม่)

"Nhà này là nhà mày, mày về ở không ai cấm. Nhưng tao muốn biết dù
định tiếp theo của mày. Thanh niên thời đại nǎm ườn ăn bám gia đình
thì dέch ra thể thống gì". (นี่คือบ้านของแก แกจะกลับมาอยู่ก็ไม่มีใครห้าม
แต่ฉันอยากรู้ว่าแกจะทำอะไรต่อไป หนุ่มสมัยใหม่จะนองเหียดชาแล้ว Keara พ่อ
แม่กินเป็นเรื่องที่รับไม่ได้)

Lời của bố khiến tôi bất giác nghĩ đến những đứa trẻ khuyết tật sống
phụ thuộc người khác cả đời... (คำพูดของพ่อทำให้ผมนึกถึงพวากเด็กพิการ
ที่อยู่พึ่งคนอื่นทั้งชีวิตในกะทันหัน)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.352)

ในตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่าผู้เป็นพ่อไม่พอใจลูกของตนที่เป็นคนตกงานแล้ว
กลับมาอยู่บ้านแต่ไม่มีความตั้งใจจะหางานใหม่ทำเพื่อหาเลี้ยงตัวเอง ดังนั้นผู้เป็นพ่อจึงจำเป็นต้อง
ตักเตือนลูกของตนว่าเป็น thanh niên thời đại (หนุ่มสมัยใหม่) แต่เขาก็ยังไม่ยอมทำงาน จะเกะ
พ่อแม่กินเป็นเรื่องที่รับไม่ได้ การใช้กสุ่มคำ thanh niên thời đại (หนุ่มสมัยใหม่) เพื่อเรียกลูกของ
ตนของผู้พูดว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว มีการศึกษา มีความรู้ มีความคิด และมีสุภาพเข้มแข็ง ควรรู้จักหา
งานทำและยันทำงานเพื่อเลี้ยงตนเองให้ได้ ไม่ควรอยู่กินกับพ่อแม่ซึ่งเป็นผู้สูงอายุและต้องลำบาก
มากทั้งชีวิตเพื่อหารายได้มาเลี้ยงลูก ๆ และส่งลูก ๆ ไปเรียนจนจบมหาวิทยาลัย การใช้ภาษาที่มี
ความหมายเชิงทางอ้อมดังกล่าวของผู้เป็นพ่อทำให้ผู้ฟังซึ่งเป็นลูกชายตระหนักรู้ในหน้าที่และสภาพ
ของตนจึงมีความคิดว่าตนเองก็เหมือนคนพิการที่ไม่สามารถอยู่อย่างลำพังได้ ต้องพึ่งพาคนอื่นเพื่อ

การอยู่รอดทั้งชีวิต ทั้งนี้จะเห็นว่า การใช้ภาษาที่มีนัยในภาษาไทยและภาษาเวียดนามเป็นอีกวิธีหนึ่งเพื่อลดความขัดแย้งและช่วยรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไว้ได้

ทั้งนี้อาจสรุปว่า การแนะนำตัว การใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลอย่างเหมาะสมกับแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์ การใช้กลุ่มคำแสดงความรู้สึก และการใช้ภาษาที่มีความหมายเชิงทางอ้อม ในภาษาไทยและภาษาเวียดนามต่างสะท้อนให้เห็นค่านิยมร่วมกันทางวัฒนธรรมของสังคมทั้งสอง คือความสุภาพอ่อนน้อม สนใจสนมเป็นกันเอง และความเอาใจใส่ต่อผู้อื่น เป็นต้น เพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้มั่นคงถาวรสืบต่อจากคนไทยและคนเวียดนามต่างเป็นคนเน้นเรื่องสามัคคีป้องคงเพื่อความสงบสุขของสังคมซึ่งตนเองเป็นส่วนหนึ่งในนั้น

4. การถ่อมตนและให้เกียรติผู้อื่น

ในการเข้าสังคม คนไทยและคนเวียดนามต่างรู้จักการวางตัวและปฏิบัติตัวคล่องแคล่ว เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์เพื่อไม่ให้ตนเองกลاشเป็นบุคคลซึ่งเป็นที่ไม่พอใจของคนอื่นหรือถูกคนอื่นวิพากษ์วิจารณ์ ดังเช่นสุภาษิตไทยที่กล่าวว่า “เข้าเมืองตามลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม” ที่สอนให้คนรู้จักการประปฎิบัตินให้เหมาะสมกับประเทศนั้นและวัฒนธรรมของสังคมที่ตนเองร่วมอยู่ในนั้นแม้เพียงชั่วครั้งชั่วคราวก็ตาม เนื่องจากสมัยก่อนชาวไทยมีชีวิตอยู่ในขอบเขตที่ไม่กว้างนัก สภาพแวดล้อมทางสังคมและธรรมชาติที่กำหนดด้วยความรู้สึกเป็นสภาพแวดล้อมของชุมชนตนเอง เท่านั้น สภาพแวดล้อมและคนในแต่ละชุมชนมีความแตกต่างกันไป จึงก่อให้เกิดระบบความสัมพันธ์หรือวัฒนธรรมที่ต่างกันไปด้วย (นิธ เอียวศรีวงศ์, 2537, หน้า 33) ในภาษาเวียดนาม ก็มีสุภาษิตที่สอนให้คนรู้จักการประพฤติดีให้เหมาะสมกับสถานการณ์เหมือนในภาษาไทย เช่น *nhập gia tùy tục* ซึ่งหมายความว่า “เข้ามาบ้านไหนต้องปฏิบัติตามธรรมเนียมของบ้านนั้น” นอกจากนั้นคนเวียดนามยังสอนให้คนรู้จักทำตัวเหมือนน้ำ เช่น *ở bầu thì tròn, ở ống thì dài* ที่หมายถึงอยู่กับภาระที่มีรูปกลมก็กล้ายเป็นรูปกลม อยู่กับภาระที่มีรูปทรงอกก็กล้ายเป็นรูปไข่ ลักษณะของการประพฤติปฏิบัติดีให้เหมาะสมได้สะท้อนในการสนทนาระหว่างบุคคล กล่าวคือ ในการสนทนาคนไทยและคนเวียดนามนอกจากแสดงความสุภาพอ่อนน้อม ยังแสดงความถ่อมตนและให้เกียรติผู้อื่นด้วยเพื่อไม่ทำให้คู่สนทนาเกิดความรู้สึกชัดชัดใจหรือทำให้บรรยายกาศในการสนทนาเป็นไปในทางไม่ดี จากข้อมูลการวิจัยพบว่า ลักษณะของการแสดงความถ่อมตนและให้เกียรติผู้อื่นได้สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม เช่น การใช้คำเรียกแทนตนเอง การใช้คำเรียกผู้ที่มีอายุน้อยกว่า การใช้คำเรียกผู้ที่มีศรัทธาศักดิ์ หรือตำแหน่งทางวิชาการ เป็นต้น

จากข้อมูลการวิจัยพบว่า ในการสนทนาหากบุคคลอื่น คนไทยและคนเวียดนามต่างปฏิบัติตามค่านิยม ถ่อมตนและให้เกียรติผู้อื่น (ทั้งผู้ที่มีอายุหรือสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เท่ากัน

และต่างกว่าตน) กล่าวคือ เมื่อเรียกตนเอง ผู้พูดมักจะใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ແงความหมายของความนอบน้อมถ่อมตน ในขณะที่เรียกผู้อื่นจะเลือกใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ແงความยกย่องให้เกียรติ เช่น เมื่อพูดบุคคลหนึ่งที่ตนที่ไม่รู้จักแต่มีอายุอยู่ในวัยเดียวกัน คนไทยมักจะเรียกบุคคลผู้นั้นด้วยสรรพนาม ออาทิ คุณ หรือใช้คำเรียกญาติว่า พี่ และเรียกแทนตนเองด้วยสรรพนาม เช่น ผู้ หรือ ฉัน ส่วนคนเวียดนามจะใช้คำเรียกญาติว่า anh (พี่ชาย) หรือ chi (พี่สาว) เพื่อเรียกบุคคลผู้นั้น และเรียกแทนตนเองด้วยสรรพนาม ออาทิ tui (ฉัน, ผู้) หรือคำเรียกญาติว่า em (น้อง) เป็นต้น รูปแบบคำเรียกบุคคลที่คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้เรียกแทนตนเองมากที่สุดได้แก่ สรรพนาม คำเรียกญาติ และ ชื่อ เป็นต้น ในการใช้คำเรียกบุคคลแทนตัวผู้พูดที่เป็นสรรพนามพบว่า คนไทยนิยมใช้คำ ผู้ ฉัน ติดฉัน หนู ส่วนคนเวียดนามนิยมใช้คำ tui (ผู้, ฉัน) เมื่อพิจารณาความหมายของสรรพนามแต่ละคำจะเห็นว่า การใช้สรรพนามเหล่านี้เพื่อเรียกแทนตนเองในภาษาทั้งสองແงความหมายของความถ่อมตนและในขณะเดียวกันก็แสดงความยกย่องให้เกียรติผู้อื่นดังคำอธิบายของ มีชัย เอี่ยมจินดา (2534, หน้า 70) ว่า การใช้คำ ผู้ เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 นั้นสะท้อนให้เห็นถึงว่องร้อยความถ่อมตนของผู้พูด กล่าวคือ การใช้คำเกี่ยวกับภรรยา ส่วนสูงที่สุดของร่างกาย ออาทิ กระหม่อม เกล้า ผู้ และ กระผูม เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เป็นการถ่อมตัวของผู้พูดเมื่อเทียบกับผู้ฟัง ส่วน Cooke (1968, pp.12 - 14) อธิบายว่า ผู้ หมายถึง ตนที่งอกขึ้นบนหัวคน เป็นคำสุภาษท์ที่ใช้แทนตัวผู้พูดซึ่งเป็นผู้ชายเมื่อสนใจกับผู้ที่มีสถานภาพเท่าเทียมหรือสูงกว่าตน ลักษณะการใช้ของคำ ผู้ ไม่แตกต่างกับการใช้คำ ติดฉัน สำหรับผู้พูดที่เป็นผู้หญิงมากนัก กล่าวคือ ติดฉัน เป็นสรรพนามแทนตัวผู้พูดที่เป็นผู้หญิงเมื่อสนใจกับผู้ที่มีสถานภาพเท่ากันหรือสูงกว่าตนแล้ว ในหลายกรณีผู้พูดยังใช้คำ ผู้ กับผู้ที่มีสถานภาพต่างกว่าตน เช่น เมื่อผู้พูดเป็นอาจารย์ผู้ดักลูกศิษย์ หรือเป็นผู้บังคับบัญชาผู้อื่นได้บังคับบัญชา เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“พวงคุณเป็นคนมี stature มาจากครอบครัวที่ได้เปรียบในสังคม “ไปไหนมีรถเข้า

แต่คนใช้บางคนเขามีเวลาเป็นปัจจัยทางเงินมาเลี้ยงครอบครัว พอเจ็บป่วยก็

เสียใจ เสียสติไปแล้ว การมาหาหมอดื้อต้องสูญเสียเวลาเงินอีก ถ้าเราอยาก

ทำบุญ ก็ช่วยคูแลให้เขาเสียเวลาอีก ๆ แล้วกัน”

"พวากคุณจึงต้องเก็บเกี่ยวความรู้ที่ผู้มีสอนไปให้มากที่สุด คุณรู้น้อย สังคมจะเดือดร้อนมากหน่อย แต่ถ้าคุณรู้ไม่จริง สังคมจะเดือดร้อนหนัก คนโน้มติ่กว่าคนโน้มเหล็วยัน"

(เข็มพลอย, 2554, หน้า 18 – 19)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้พูดที่เป็นอาจารย์กำลังให้คำแนะนำแก่ลูกศิษย์ได้ใช้คำเรียกแทนตนเองว่า ผู้มี ซึ่งແ geg ความหมายของความสุภาพ และเรียกลูกศิษย์ว่า พวากคุณ หรือ คุณ ซึ่งแสดงความยกย่องสถานภาพของผู้ฟังให้สูงขึ้นเพื่อเสมอภาคตน และในขณะเดียวกันก็แสดงถึงระะห่างในความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์ เช่นเดียวกัน ลักษณะของการใช้คำสรรพนามเพื่อเรียกแทนตนเองและบุคคลอื่นที่มีสถานภาพเท่ากันหรือต่ำกว่าดังกล่าวยังเห็นจากการใช้คำเรียกบุคคลระหว่างสามีกับภรรยาในภาษาไทย เช่นตัวอย่างต่อไปนี้

เดชพุดยิ่ม ๆ สายตาอ่อนโยนยิ่งในเวลานี้ พลาังกุมมือภรรยาไว้อย่างทั่งนุณอม "ผู้มี" เคยลืมหรือกว่าคุณเคยหวังว่ายังไง และผู้เชื่อนะ เชื่อว่าความต้องการของเราได้เป็นจริงแล้ว ลูก ๆ เราทั้งสามคนหาเจือกดวงที่จะอยู่เคียงคู่กันไปตลอดชีวิตเจอกันแล้ว"

(ดังปัณณ์, 2558, หน้า 309)

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า ผู้เป็นสามีใช้สรรพนามเป็นคำเรียกแทนตนเอง (ผู้มี) และเรียกภรรยา (คุณ) ในขณะสนทนากา ตามผลงานวิจัยของ กัลยา ติงศภัทิย์ และอมรา ประสิทธิรัฐสินธุ (2531, หน้า 31 - 33) ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาเป็นความสัมพันธ์แบบไม่สมดุล ซึ่งผู้เป็นสามีมักจะถือว่าตนเป็นผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าซึ่งสะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลระหว่างสามีกับภรรยา อย่างไรก็ตาม ในตัวอย่างดังกล่าวผู้เป็นสามีใช้สรรพนามเรียกแทนตนเองว่า ผู้มี ซึ่งແ geg ความหมายของความสุภาพอ่อนน้อมในขณะเดียวกันเรียกภรรยาด้วยคำสรรพนามว่า คุณ ซึ่งແ geg ความหมายของความยกย่องและให้เกียรติ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ตามวัฒนธรรมของไทย สามีจะเป็นผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าภรรยา ก็ตาม หากในการสนทนากับสามีได้แสดงการยกย่องสถานภาพของภรรยาให้เท่าเทียมกับตน ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า มีการยอมรับความเท่าเทียมทางด้านบทบาทระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือความเสมอภาคระหว่างสามีกับภรรยา (จงจิตต์ ศิภานคณาภรณ์, 2545, หน้า 107)

นอกจากนี้ยังมีการใช้คำ ฉัน เป็นคำเรียกบุคคลแทนตัวผู้พูดที่แสดงความสุภาพ และอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างไรก็ตาม คำ ฉัน ยังแฟงความหมายของความสนใจสมอึกด้วย ส่วนการใช้คำ หนู แทนตัวผู้พูดมีลักษณะเด่นคือ แสดงความอ่อนน้อมถ่อมตนของผู้พูดบอกถึงความเยาว์วัยและการอยู่ใต้ผู้ฟังอย่างชัดเจน (มีชัย เอี่ยมจินดา, 2534, หน้า 71) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"ดี มีอะไรบอกได้นะคะ วันนี้คุณป้าคงดีขึ้น" เธอเอื้อมมือไปจับแขนคุณปรียา
"แล้วจะดีขึ้นเรื่อย ๆ เองค่ะ อีกสองวันคงกลับบ้านได้ ไปนอนต่อที่บ้านจะสบาย
กว่า วันนี้อาจารย์ติดประชุมอาจจะไม่มานะคะ พากหูโดยมาดูแทน"

(เข็มพลอย, 2554, หน้า 77)

ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นการสนทนาระหว่างเพทายกับคนไข้ซึ่งเป็นผู้อาุโสกว่า ผู้เป็นเพทายได้ใช้คำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] (คุณป้า) เพื่อเรียกคนไข้ซึ่ง นอกจากแสดงความสนใจระหว่างเพทายกับคนไข้แล้ว ยังแสดงความยกย่องและให้เกียรติคนไข้ซึ่งเป็นผู้อาุโสกว่าตน ในขณะเดียวกันผู้เป็นเพทายได้ใช้คำเรียกแทนตนเองว่า หนู ซึ่งแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตน หากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพทายกับคนไข้จะเห็นว่าเป็นความสัมพันธ์แบบเท่าเทียมกันซึ่งตามคำอธิบายของ กัลยา ติงศภัทิย และ อมรา ประสีทธิรัฐสินธุ (2531, หน้า 31) ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์ที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังมีความเสมอภาคกันทางด้านบทบาท ดังนั้นผู้เป็นเพทย์สามารถเรียกตนเองว่า ติฉัน หรือ ฉัน ก็ได้ หากในตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่าผู้พูดได้ลดสถานภาพของตนเองมาเปรียบเหมือนหลานคนหนึ่งของผู้ฟังซึ่งเป็นคนไข้ของตน

ในภาษาเวียดนาม สรรพนามที่ใช้เรียกแทนผู้พูดโดยอย่างแพรว่าหลายมากที่สุดคือ *tôi* (ผม, ฉัน) ซึ่งตามคำอธิบายของ คูค (Cooke, 1968, หน้า 113) *tôi* หมายถึงผู้รับใช้คนอื่น มักจะใช้สำหรับคนที่มีสถานภาพเท่ากัน เช่น เพื่อน คนที่รู้จัก หรือคนที่ว่าไป ผู้พูดจะเรียกแทนตนเองว่า *tôi* ในขณะสนทนากับผู้ที่มีอายุมากกว่า หรือคนที่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติอย่างใกล้ชิดเฉพาะใน 2 กรณี คือ 1- ในสถานการณ์แบบเป็นทางการ หรือ 2- ผู้พูดตั้งใจจะแสดงความห่างเหินกับผู้ฟัง ส่วน เล แหง กีม (Lê Thanh Kim, 2002, p.104) อธิบายว่า *tôi* (ผม, ฉัน) เป็นสรรพนามที่มีความหมายกลาง ๆ มักจะใช้เรียกแทนผู้พูดเมื่อสนทนากับคนที่มีสถานภาพเท่ากันหรือต่ำกว่าตน การใช้คำ *tôi* (ผม, ฉัน) กับผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่าแฟงความหมายของคำน้ำใจ ส่วนในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพเท่ากันกับผู้ฟังการใช้คำ *tôi* (ผม, ฉัน) จะแฟงความหมายของความห่างเหินหรือแสดงช่องว่างระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง อย่างไรก็ตามจากข้อมูลการวิจัยพบว่า การใช้คำ *tôi* (ผม, ฉัน)

ในกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพเท่ากันกับผู้ฟัง เช่น ระหว่างเพื่อน ระหว่างสามีกับภรรยา (โดยมากจะพบว่าเมื่อยังหนุ่ม สามีจะเรียกต้นเองว่า anh (พี่ชาย) และเรียกภรรยาว่า em (น้อง) ในขณะเดียวกันภรรยาจะเรียกต้นเองว่า em (น้อง) และเรียกสามีว่า anh (พี่ชาย) เมื่อมีอายุอุบัติในวัยกลางคนขึ้นไป สามีจะเรียกต้นเองว่า tôi (ผู้) และเรียกภรรยาว่า mẹ nó (แม่เข้า) หรือ bà (ย่า, ยาย) เป็นต้น ในขณะเดียวกันภรรยาจะเรียกต้นเองว่า em (น้อง) หรือ tôi (ฉัน) และเรียกสามีว่า bố nó (พ่อเข้า) หรือ ông (ปู่, ตา) เป็นต้น) จะแฟ่ความหมายของความสัมพันธ์และเสมอภาค เท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุญ ถิ มินห์ เอียน (Bùi Thị Minh Yến, 2001, pp.45 - 57) สำหรับกรณีที่ผู้พูดมีสถานภาพสูงกว่าผู้ฟัง การใช้คำ tôi (ผู้, ฉัน) นอกจากแฟ่ความหมาย ของอำนาจและความสูงภาพแล้ว ยังสะท้อนว่าของรอยของความถ่อมตนเหมือนคำ ผู้ ในภาษาไทย ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เช่น

"Bác tìm sách gì ạ?" – Chị nhân viên hỏi một bác lớn tuổi. ("คุณลุงจะหาหนังสือเรื่องอะไรคระ" – คุณเจ้าหน้าที่ถามลุงผู้สูงอายุคนหนึ่ง)

"Cô xem giúp tôi có cuốn nào của Osho không?" (คุณลงดูให้ผมที่ว่า มีเล่มไหนของ Osho หรือไม่)

"Bác chờ cháu tèo." (คุณลุงรอหนูสักประเดี๋ยวนะคระ)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.233)

"Bạn nói hay quá. Chắc học lâu rồi phải không?" (คุณ (เพื่อน) พูดสำเนียง เพราะมาก ดูเหมือนว่าเรียนนานแล้วใช่ไหมครับ)

Cô gái hơi sững, nhìn anh chừng nửa giây. (หญิงสาวอึ้งไปนิดหน่อย แล้วมองหน้าเข้าสักครึ่งวินาที)

"Hình như... lần trước anh học lớp em phải không?" (ดูเหมือน... คราวที่แล้วพี่เรียนห้องเดียวกันกับหนูใช่ไหมคระ)

"Không, tôi chưa học ở đây bao giờ cả, nhưng tôi và bạn cùng đến ghi danh tôi hôm kia." (เปล่าครับ ผมไม่เคยเรียนที่นี่มาก่อน แต่ผมกับคุณ (เพื่อน) ต่างมาสมัครเรียนด้วยกันตอนค่ำ เมื่อวานนี้ครับ)

(Nguyễn Danh Lam, 2015, p.159)

จากตัวอย่างทั้ง 2 ดังกล่าว จะเห็นว่า แม้ว่าผู้พูดต่างเป็นคนที่มีอายุมากกว่าผู้ฟัง หากในการใช้คำเรียกบุคคล ผู้พูดทั้ง 2 คน ต่างเรียกแทนตนเองว่า *tōi* (ผม) เพื่อแสดงความสุภาพ และถ่อมตน กล่าวคือ ในตัวอย่างแรกเป็นการสนทนาระหว่างพนักงานชายหนังสือกับลูกค้า ซึ่งพนักงานเป็นหญิงสาว ส่วนลูกค้าเป็นชายชาว จะเห็นว่าพนักงานใช้คำเรียกบุคคลแทนตนเองว่า *cháu* (หลาน) และเรียกลูกค้าว่า *bác* (ลุง) ซึ่งแสดงความสนใจและเคารพ ยกย่อง ให้เกียรติ ลูกค้าเหมือนลุงคนหนึ่งของตน แต่ในขณะเดียวกัน ลูกค้าไม่ใช้คำเรียกบุคคลแทนตนเองว่า *bác* (ลุง) (ที่ແงความหมายของความสุภาพ) และเรียกพนักงานว่า *cô* (อาผู้หญิง คำเรียกผู้หญิง ที่ยังสาวหรือผู้หญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน) ซึ่งเป็นการลดสถานภาพของตนเองซึ่งเป็นผู้ที่มีอายุสูงกว่า ให้ต่ำลงเพื่อเท่าเทียมกับผู้ฟัง ในขณะเดียวกันก็ยกย่องผู้ฟังจากคนที่มีอายุน้อยกว่าตนให้มี สถานภาพเท่าเทียมกับตน การใช้คำเรียกแทนตนเองว่า *tōi* (ผม) ของผู้พูดในกรณีดังกล่าวมี ลักษณะเหมือนกับการใช้คำเรียกบุคคลในตัวอย่างที่ 2 กล่าวคือ ในตัวอย่างที่ 2 เป็นการสนทนา ระหว่างผู้เรียนในห้องเรียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้ใหญ่ ซึ่งตามวัฒนธรรมของคนเวียดนาม ถึงแม้ เป็นเพื่อนเรียนในห้องเรียนเดียวกันก็ตาม หากเมื่ออายุต่างกันมาก ผู้พูดจะใช้คำเรียกญาติเพื่อ เรียกผู้ฟัง เช่น *anh* (พี่ชาย), *chi* (พี่สาว), *cô* (อาผู้หญิง), *chú* (อาผู้ชาย) และเรียกตนเองว่า *em* (น้อง) หรือ *cháu* (หลาน) ตามความเหมาะสมระหว่างวัยของผู้พูดกับผู้ฟัง ดังนั้นในตัวอย่างจึงเห็น ว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่าเรียกตนเองว่า *em* (น้อง) และเรียกผู้ที่มีอายุมากกว่าว่า *anh* (พี่ชาย) ซึ่งเป็น การใช้คำเรียกบุคคลที่ແงความหมายของความสุภาพและยกย่องให้เกียรติผู้ฟังเป็นเหมือน พี่ชายคนหนึ่งของตน หากผู้ที่มีอายุมากกว่าไม่ได้เรียกตนเองว่า *anh* (พี่ชาย) (ซึ่งແงความหมาย ของการมีศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่และอาชญากร) และเรียกผู้ที่มีอายุน้อยกว่าว่า *em* (น้อง) (ซึ่งແง ความหมายของการมีศักดิ์เป็นญาติผู้น้อยหรืออ่อนอาชญากร) ทว่าใช้คำเรียกบุคคลแทนตนเองว่า *tōi* (ผม) และเรียกผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าว่า *bé* (เพื่อน) ซึ่งเป็นการลดสถานภาพของตนเองให้ต่ำลง และยกย่องผู้ฟังซึ่งเป็นคนที่มีอายุน้อยกว่าให้สูงขึ้นเพื่อเท่าเทียมกับตนเอง ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้คำเรียกบุคคลแทนตนเองว่า *tōi* (ผม, ฉัน) ในภาษาเวียดนามจะมีความหมายແงที่ต่างกัน ตามสถานการณ์ของการใช้ภาษา เช่น ແงความหมายของความสุภาพและสมอภาคระหว่าง สามีกับภรรยา ແงความหมายของความห่างไกลในความสัมพันธ์ระหว่างคนที่ไม่รู้จัก และ ในขณะเดียวกันก็แสดงความเสมอภาค ถ่อมตนและยกย่อง ให้เกียรติผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่า

นอกจากการใช้สรพนามซึ่งແงความหมายของความถ่อมตนและให้เกียรติผู้อื่น แล้ว ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบว่าคนไทยยังใช้ชื่อ เช่น รส อร ชิน เป็นต้น ในขณะที่คน

เวียดนามนิยมใช้คำเรียกญาติ เช่น em (น้อง), con (ลูก), cháu (หลาน) เพื่อเรียกแทนตนเองในขณะที่พูดสื่อสารกับผู้อื่น จากข้อมูลการวิจัยพบว่า สำหรับคนไทยเด็ก ๆ และผู้หญิงที่มีอายุตั้งแต่วัยสามถึงห้าปีจะสามารถมักจะใช้ชื่อ (โดยมากเป็นชื่อเล่น) เพื่อเรียกแทนตนเองในขณะสนทนากับผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่า เท่ากัน หรือผู้ที่ตนเองให้ความเคารพยิ่ง เช่น ญาติผู้ใหญ่หรือสามีผู้บังคับบัญชา เพื่อน ๆ หรือคนรู้จัก เป็นต้น เพื่อแสดงความสนใจและอ่อนน้อมถ่อมตนคุก (Cooke, 1968, pp.54 - 55) ได้อธิบายลักษณะของการใช้ชื่อเป็นคำเรียกบุคคลแทนตัวผู้พูดว่า ชื่อจริงที่ใช้เป็นคำเรียกแทนตนเองจะปรากฏเฉพาะในคำพูดของเด็กหรือหญิงสาวเท่านั้น (โดยไม่มีคำนำหน้า) ที่แสดงถึงลักษณะของความเป็นเด็กหรือความอ่อนน้อมของผู้หญิง สรุว่าชื่อเล่นที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลแทนตัวผู้พูด (มักจะไม่มีคำนำหน้า) โดยมากจะใช้ในเวลาพูดกับเครือญาติเพื่อแสดงความสนใจและสุภาพอ่อนน้อม หรือเป็นคำเรียกบุคคลที่ใช้เรียกแทนตนเองของเด็ก ๆ หรือหญิงสาวในขณะสนทนากับเพื่อน ๆ ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

“กินข้าวເຕີຍອ່ານຍ້ອງ ພ້ອສັ່ງເຕີ່ອາຫຫວ່າງທີ່ອວຽບອົມມາທັ້ງນັ້ນແລຍະດູກ”

ชีนกริซพยายามพูดเจ้าใจ

“อรกินไม่ลงค่ะ อุเจ็บใจหายพิมพ์ชนกันนั่น” หญิงสาวทำท่ากระฟัดกระเพียดอยู่ครู่หนึ่ง...

(ดวงมาลัย, 2555, หน้า 158)

“คุณรู้สึกไม่ดีตามพี่ดันนัยไปเหรอครับ”

“ยังก่อน รัฐไม่ได้รับร้อนจะไร เพราะถึงยังไงคุณนัยก็สู้อ้อมดีการ์ดนี่ไม่ได้
หรอก ว่าแต่คุณเตะ ฉันนี่กัวจะเจ็บไปโรงพยาบาลด้วยอีกคนอะอิก”

(ดวงมาลัย, 2555, หน้า 302)

ในตัวอย่างแรกเป็นการสนทนาระหว่างพ่อกับลูกสาว ผู้เป็นพ่อใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลทั้งหมด 3 รูปแบบเพื่อเรียกลูกสาวได้แก่ [คำนำหน้า + ชื่อ] (ยายอ姐) ชื่อ (姐) และ คำเรียกญาติ (ลูก) ซึ่งต่างแสดงความสนใจและความรักใคร่เอ็นดูของพ่อต่อลูกสาว ในขณะเดียวกันผู้เป็นลูกสาวใช้ชื่อเป็นคำเรียกแทนตนเองเพื่อแสดงความสนใจและห่วงใยต่อมารดา ซึ่งการใช้ชื่อเป็นคำเรียกแทนตนเองในกรณีดังกล่าวมีลักษณะคล้ายคลึงกับการใช้คำ หนู ที่เป็นสรรพนามซึ่งแสดงความอ่อนน้อมและอ่อนโยนให้การปกคล้องดูแลของผู้ฟังซึ่งเป็นพ่อดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น สำหรับตัวอย่างที่ 2 เป็นการสนทนาระหว่างพ่อและลูกสาวของสามี จะเห็นว่า ผู้เป็นลูกสาวของสามี

เรียกพีระมีให้ด้วยรูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + ชื่อ] (คุณรส) ซึ่งแฝงความหมายของความเคารพและยกย่องให้เกียรติผู้ฟังซึ่งเป็นพีระมีให้ในขณะเดียวกันผู้เป็นพีระมีให้ใช้คำเรียกบุคคลแทนตนเองด้วยชื่อ (รส) กับ สรพนам (ฉัน) และเรียกผู้ฟังซึ่งเป็นน้องชายของสามีว่า คุณ การใช้ชื่อเป็นคำเรียกบุคคลแทนตนเองของผู้ที่เป็นพีระมีให้ในกรณีดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ผู้พูดมีศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่กว่าผู้ฟัง หากแต่ผู้พูดไม่ถือเรื่องศักดิ์ของญาติเป็นหลักในการใช้คำเรียกบุคคลจึงใช้ชื่อ เพื่อเรียกแทนตนเอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้พูดได้ลดสถานภาพของตนเองให้ต่ำลงและยกสถานภาพของผู้ฟังให้สูงขึ้นเพื่อเท่าเทียมกับตนในขณะเดียวกัน ลักษณะการใช้ชื่อเป็นคำเรียกบุคคลแทนตนเองเมื่อสนทนากับผู้ที่มีสถานภาพเท่ากันหรือต่ำกว่าดังกล่าวแสดงคลื่นกับผลงานวิจัยของ จุฑารัตน์ โลหัตระกูลวัฒน์ (2537, หน้า 282) ที่กล่าวว่า ชื่อ หมายถึง ความสนใจ สมมุติสูงสุดและความไม่เคารพหรือเท่าเทียมกัน เมื่อใช้เรียกคนที่เท่ากันหรือต่ำกว่า ทั้งนี้อาจจะสรุปได้ว่า การใช้ชื่อเป็นคำเรียกบุคคลแทนตัวผู้พูดในภาษาไทยแฝงความหมายของความสนใจสมมุติ สูงสุดและยกย่องให้เกียรติผู้อื่นในขณะเดียวกัน

สำหรับภาษาเวียดนาม ถึงแม้สรพนาม *tôi* (ผม, ฉัน) แฝงความหมายของความอ่อนน้อมถ่อมตนและเป็นทางการ หากมีการนิยมใช้ในขณะสนทนากับผู้ที่มีสถานภาพเท่ากันหรือต่ำกว่าเท่านั้น เมื่อพูดสื่อสารกับผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าโดยเฉพาะในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการ ถ้าผู้พูดใช้ *tôi* (ผม, ฉัน) เพื่อเรียกแทนตนเองจะเป็นการพูดที่ไม่สุภาพและแสดงความไม่เคารพต่อผู้ฟัง ดังนั้nm เมื่อสนทนากับผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่า (หรือเท่ากันในบางกรณี เช่น พูดกับคนไม่วัยรุ้ง) ผู้พูดนิยมใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกแทนตนเอง “ได้แก่ *em* (น้อง), *con* (ลูก), *cháu* (หลาน) ตามศักดิ์ของญาติ (เมื่อพูดกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เป็นญาติ เช่น หากสนทนากับผู้ที่มีศักดิ์เป็นพี่ ผู้พูดจะเรียกตนเองว่า *em* (น้อง) หากสนทนากับผู้ที่มีศักดิ์เป็น ลุง ป้า น้า อา ผู้พูดจะเรียกตนเองว่า *cháu* (หลาน) หากสนทนากับพ่อหรือแม่ ผู้พูดจะเรียกตนเองว่า *con* (ลูก)) หรือตามอายุหรือวัยของผู้ฟัง (เมื่อพูดกับผู้ที่ไม่ใช่ญาติ) การใช้คำเรียกญาติที่ได้แก่ *em* (น้อง), *con* (ลูก), *cháu* (หลาน) เพื่อเรียกแทนตัวผู้พูดต่างแฝงความหมายของความอ่อนน้อมถ่อมตนและยกย่องให้เกียรติผู้อื่นดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

“Anh hỏi ai?” (คุณถามหาใคร)

“Cháu chào bác”. Anh tiến lại. “Cháu đến tìm cô Hoàng Duong”.

(“สวัสดีครับคุณลุง” เขายืนเข้ามายา “ผู้มาหาคุณ Hoang Duong ครับ”)

"Tui nhở lèn đồi rồi, anh vô chơi đế tui kêu người đi kêu tui nó về". (ພວກເຕັກ ຈຶ່ນໄປທີບ່ນເນີນແລ້ວ ຄຸນເຂົ້າມານັ່ງເລັ່ນກ່ອນສີ ພມຈະໃຫຄນໄປເຮືອກພວກເຂາກລັບມາ)

(Hân Nhu, 2014, p.323)

ໃນຕົວຢ່າງດังກລ່າວເປັນກາຮັນທີ່ໄມ້ຮູ້ຈັກກັນ ດັນທີ່ເປັນຫຍາຍຫາວາ ແລະ ອີກຄນທີ່ເປັນຫຍາຍຫຸ່ນ ຫາຍຫາວາເຮືອກຫຍາຍຫຸ່ນທີ່ຕົນໄມ້ຮູ້ຈັກໂຍ່າງໃຫ້ເກີຍຣົດດ້ວຍໃຊ້ຄຳເຮືອກຄູາຕີ ຈົ່ວ anh (ພໍ່ຫາຍ, ຄຳເຮືອກຜູ້ຫາຍທີ່ຍັງຫຸ່ນຫົວຜູ້ທີ່ມີອາຍຸເທົກນຫົວມາກກວ່າຕົນທີ່ແພັງຄວາມໝາຍຂອງກາຮັນໃຫ້ເກີຍຣົດ) ແລະ ໃຊ້ຄຳເຮືອກແຫນຕົນເອງດ້ວຍສຽງພານ໌ tui (ຜມ) (tui ເປັນກາຮັນທີ່ໄປເຮືອກເສີຍຄໍາ tōi ຕາມສຳເນົາຢ່າງການໃຫ້ຂອງເວີຍດນາມ) ປຶ້ງແສດງໃຫ້ເຫັນວ່າໃນກາຮັນທີ່ໄປເຮືອກຜູ້ພຸດໄດ້ແສດງຄວາມຄ່ອມຕົນແລະຍົກຍ່ອງສັນກາພຂອງຜູ້ພັກໃຫ້ເຫຼົາເຖິມກັບຕົນ ດຶງແມ່ຕາມລັກຊະນະທັນດ້ານຮັມນອຮມຂອງຄນເວີຍດນາມ ຜູ້ໃຊ້ກາຫານີຍມກາຮັນທີ່ໄປເກີຍຣົດຜູ້ອາວຸໂສກວ່າ ນາກໂດຍທົ່ວໄປເນື່ອກາຮັນກັບຜູ້ທີ່ອຳນອາວຸໂສກວ່າຕົນ ຜູ້ພຸດມັກຈະແສດງຄວາມຄ່ອມຕົນແລະຍົກຍ່ອງຜູ້ພັກເພື່ອລັດຄວາມໜ່າງດ້ານສັນກາພຂອງນ້ອຍລົງ ໃນທັງກລັບກັນຫຍາຍຫຸ່ນໄຊ້ຄຳເຮືອກຄູາຕີເພື່ອເຮືອກແຫນຕົນເອງວ່າ cháu (ຫລານ) ທີ່ແພັງຄວາມໝາຍວ່າມີສັກດີເປັນຄູາຕີຜູ້ໃໝ່ທີ່ຕ່າງຮູ່ນໍ້າກັນ cháu (ຫລານ) ກາຣໃຊ້ຄຳເຮືອກຄູາຕີເພື່ອເຮືອກຜູ້ທີ່ໄມ້ໃຊ້ຄູາຕີໃນລັກຊະນະດັ່ງກລ່າວແສດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜູ້ພຸດໄດ້ເປົ້າຍບເຫັນອາຍຸຂອງຜູ້ພັກວ່ານ່າຈະມີອາຍຸມາກກວ່າພ່ອແນ່ຂອງຕົນ ຈຶ່ງໃຫ້ຄວາມນັບຄືອັນດັບແມ່ນລຸ່ມຄນຫົ່ງ ສ່ວນຕົນເອງນ່າຈະອູ້ໃນວັຍຂອງຫລານຂອງຜູ້ພັກ ຈຶ່ງໃຊ້ຄຳເຮືອກບຸຄຄລແຫນຕົນເອງວ່າ cháu (ຫລານ) ເພື່ອແສດງຄວາມສົນທັນນມ ອ່ອນນ້ອມຄ່ອມຕົນ ແລະຍົກຍ່ອງໃຫ້ເກີຍຣົດຜູ້ທີ່ອາວຸໂສກວ່າ ດັ່ງທີ່ ພານ ດີ ເພື່ອ ຄຸງ (Phan Thị Phuonth Dung, 2004, p.95) ໄດ້ອີນບາຍວ່າ cháu (ຫລານ) ເປັນຄຳເຮືອກແຫນຕົວຜູ້ພຸດທີ່ມີສັນກາພທຳກວ່າຜູ້ພັກທີ່ເປັນຄນມີອາຍຸອູ້ໃນວັຍຂອງປູ່ຢ່າຕາຍາຍ ບໍ່ໄວ້ພ່ອແນ່ຂອງຕົນ ເມື່ອຜູ້ພຸດໃຊ້ຄຳເຮືອກແຫນຕົນເອງວ່າ cháu (ຫລານ) ໃນຂະໜາດສື່ອສາຮກັບຄນທີ່ໄມ້ໃຊ້ຄູາຕີໃນສັງຄມແສດງໃຫ້ເຫັນຄວາມໄກລ້ຊືດສົນທັນນມແລະອ່ອນນ້ອມຄ່ອມຕົນ

ນອກຈາກນີ້ ຈາກຂໍ້ມູນລວິຈັຍຍັງພບວ່າ ໃນກຣັນທີ່ຜູ້ພຸດມີອາຍຸນາກກວ່າຜູ້ພັກ ນາກແຕ່ເພື່ອແສດງຄວາມຄ່ອມນ້ອມຕົນແລະໃຫ້ເກີຍຣົດຜູ້ພັກ ດັນເວີຍດນາມກີໃຊ້ຄຳເຮືອກຄູາຕີທີ່ແພັງຄວາມໝາຍຂອງຜູ້ທີ່ມີສັກດີເປັນຄູາຕີຜູ້ໃໝ່ ດື່ອ ກາຣໃຊ້ຄຳ em (ນ້ອງ) ດັ່ງເຫັນຕົວຢ່າງຕ່ອໄປນີ້

"Đây là Củ Đậu, và Trung Một Nắng, hai thằng bạn chí cốt mà anh hay kể với Hiển đây". (nี่คือ Cu Dau (มันแก้ว) และ Trung Mot Nang (Trung แಡดเดียวนะ) [ไอเพื่อนสนิทสองคนที่พี่มักจะเล่าให้ Hien พังปอย ๆ ไป]
"Em biết rồi". (น้องรู้แล้วค่ะ)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.260)

ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นการสนทนาระหว่างคู่รักซึ่งผู้ชายเป็นคนมีอายุน้อยกว่าผู้หญิง 4 ปี ตามวัฒนธรรมของคนเวียดนาม เมื่อพูดบุคคลที่มีอายุมากกว่าตนไม่เกิน 15 ปี (โดยบุคคลผู้นั้นไม่มีความสัมพันธ์เป็นญาติกับตน) ผู้พูดจะใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกบุคคลผู้นั้นว่า anh (พี่ชาย) หรือ chi (พี่สาว) และใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกแทนตนเองว่า em (น้อง) ซึ่งการใช้คำเรียกบุคคลในลักษณะดังกล่าวจะแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตนและยกย่องให้เกียรติผู้อื่น โดย anh (พี่ชาย) หรือ chi (พี่สาว) เป็นคำเรียกญาติที่แฟ่กความหมายของการมีศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่ หรือผู้อาวุโสกว่า ซึ่งตามวัฒนธรรมของคนเวียดนาม ผู้ที่อาวุโสกว่าจะได้รับการเคารพและยกย่องให้เกียรติตั้งที่ได้รับไว้ในตอนต้น ส่วนคำ em (น้อง) แฟ่กความหมายของการมีศักดิ์เป็นญาติผู้น้อยหรือผู้อ่อนอาวุโสกว่า ดังนั้นมีบุคคลหนึ่งใช้คำเรียกบุคคลแทนตนเองว่า em (น้อง) แสดงว่าผู้นี้มีได้เทียบสถาภาพของตนว่าต่ำกว่าผู้ฟัง กล้ายเป็นผู้อ่อนอาวุโสกว่าและแฟ่กความหมายของความยกย่องให้เกียรติผู้ฟังในขณะเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ในตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น ผู้ชายได้ใช้คำเรียกญาติว่า anh (พี่ชาย) เพื่อเรียกแทนตนและเรียกผู้หญิงด้วยชื่อว่า Hiển ที่แสดงความสนิทสนมและอำนวยของผู้อาวุโสกว่า สำหรับผู้หญิงเมื่อพูดสื่อสารกับคู่รักของตนได้ใช้คำเรียกแทนตนเองว่า em (น้อง) ซึ่งแฟ่กความหมายของความอ่อนน้อมถ่อมตน การใช้คำเรียกญาติ anh (พี่ชาย) และ em (น้อง) เพื่อเป็นคำเรียกบุคคลแทนตัวผู้พูดในขณะสนทนา กับคู่รักในภาษาเวียดนามดังกล่าวสะท้อนลักษณะทางวัฒนธรรมประการหนึ่งที่นำเสนอ กล่าวคือ การยกย่องบทบาทและสถานภาพของผู้ชายให้สูงกว่าผู้หญิงในขณะที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายต้องต่อมตนเพื่อยุ่งยากให้ผู้ชายถึงแม้ว่าผู้หญิงจะเป็นคนที่มีอายุมากกว่าก็ตาม ตามประเพณีของคนเวียดนาม ผู้ชายมักจะมีบทบาทสูงกว่าผู้หญิงทั้งในครอบครัวและในสังคม ในสังคมเวียดนามสมัยก่อน คนเวียดนามจะปฏิบัติตามค่านิยมว่าผู้ชายเป็นผู้นำ ส่วนผู้หญิงเป็นผู้ตาม เมื่อยังเด็กลูกสาวต้องเข้าห้องนอนตามคำสั่งสอนของพ่อ เมื่อโตขึ้นและแต่งงานแล้ว ผู้เป็นภรรยาต้องเชื่อฟังตามสามี หากสามีเสียชีวิตไปก่อน ผู้หญิงต้องเชื่อตามคำพูดของลูกชายคนใดซึ่งเป็นผู้ที่ได้สืบทอดบทบาทและหน้าที่ในการปกครองดูแลครอบครัวแทน

พ่อของตน ทั้งนี้เป็นความเชื่อตามลัทธิขึ้นจื่อซึ่งได้ฝังลึกในระบบความคิดของคนเวียดนามมาเป็นเวลาภานานกว่าหนึ่งพันปี (Nguyễn Thị Thùy Châu, 2558, p.98) ดังนั้น นับตั้งแต่ตอนเริ่มความสัมพันธ์แบบเป็นคู่รักระหว่างชายและหญิง ผู้ชายเวียดนามมักจะถือว่าตนเป็นผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่า และต้องทำหน้าที่ดูแลปกป้องผู้หญิง ส่วนผู้หญิงต้องแสดงความเคารพ ยกย่องให้เกียรติและเชื่อฟังตามคู่รักของตน ลักษณะทางประเพณีดังกล่าวได้สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลที่ใช้ระหว่างคู่รักและคู่สามีภรรยาของคนเวียดนาม ดังเช่นตัวอย่างข้างต้น แม้ว่าผู้ชายจะมีอายุน้อยกว่าผู้หญิง หากเมื่อเป็นเพนกันแล้ว ผู้ชายจะยกสถานภาพของตนเองว่าเป็นผู้อาวุโสกว่า โดยใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกแทนตนเองว่า anh (พี่ชาย) ที่แสดงความหมายของความอาวุโสกว่า ในขณะเดียวกันถึงแม้ผู้หญิงเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่าผู้ชาย หากแต่ยังใช้คำเรียกญาติเพื่อเรียกแทนตนเองว่า em (น้อง) เพื่อแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตน โดยคำ em (น้อง) แสดงความหมายของผู้ที่อ่อนอาวุโสกว่าผู้ฟัง

นอกจากการใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น คนไทยและคนเวียดนามยังนิยมใช้คำบอกรักษ คำบอกรากาชีพหรือตำแหน่ง หรือรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการประกอบจากส่วนประกอบที่เป็นคำบอกรักษหรืออาชีพ/ตำแหน่ง เช่น [คำนำหน้า + ยศ] [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เป็นต้น เพื่อเรียกบุคคลที่ตนกำลังสนใจ หรืออ้างถึง เช่น ผู้พัน อาจารย์ คุณหมออ ห่านผู้ก้าว thầy hiếu trunđng (อาจารย์อธิการบดี), thầy trunđng Doanh (เจ้านาย Doan), học giả Ngô An (นักวิชาการ Ngo An) เป็นต้น ซึ่งรูปแบบคำเรียกบุคคลดังกล่าวต่างแสดงความหมายของความยกย่องและให้เกียรติผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง เนื่องจากสังคมไทยมีค่านิยมในการการยกย่องประชัญญา หมายถึง ผู้ที่มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพจะได้รับการยอมรับและยกย่องในสังคม นอกจากนี้สังคมไทยยังมีค่านิยมในเรื่องการเป็นเจ้านาย กล่าวคือ ผู้ที่มีศักดิ์สิทธิ์ หรืออำนาจหน้าที่ หรือได้รับการแต่งตั้งให้เกียรติและตำแหน่งในสังคมจะได้รับการเคารพนับถือจากคนทั่วไปซึ่งเป็นผลจากความคิดเกี่ยวกับระบบราชการไทยที่ได้สืบทอดมาเป็นเวลานาน (ผจจ.จิตต์ อธิคมนันทะ, 2541, หน้า 56) ดังนั้นในการพูดสื่อสารหรือกล่าวถึงบุคคลที่มีฐานะทางสังคม เช่น เป็นผู้มีศักดิ์สิทธิ์ เป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่ ภาระงานสูง หรือเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวิชาการ เป็นต้น ผู้พูดมักจะใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่แสดงความนอบน้อมถ่อมตนและยกย่องให้เกียรติผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

“คุณเพลิงดูแล้วว่า ‘ใจล่ำภะ’”

“แล้วแต่ต้องเตอร์เลยครับ”

“จันเดี่ยวติดฉันจะให้ทีมงานช่วยดูอีกทีนะคะ”

“ครับ...โโค...เรื่องนี้จัดการได้เลยครับไม่ต้องผ่านผม”

(ชาลาลัย, 2557, หน้า 105)

ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นการสนทนาระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างซึ่งนายจ้างเป็นเจ้าของบริษัทส่วนใหญ่จ้างมีตำแหน่งเป็นผู้จัดการ จะเห็นว่าผู้จัดการเรียกนายจ้างของตนด้วยรูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น [คำนำหน้า + ชื่อ] (คุณเพลิง) ซึ่งผู้พูดใช้สรพนาม คุณ เป็นคำนำหน้าชื่อของนายจ้าง ซึ่งนอกจากแสดงความสนใจสมมติแล้ว ยังแสดงความยกย่องและให้เกียรติผู้ที่มีสถานภาพเป็นนายจ้างของตน ในขณะเดียวกันผู้พูดใช้สรพนามแทนตนเองว่า ติดฉัน ซึ่งแสดงความหมายของความสุภาพอ่อนน้อมดังกล่าวมาแล้วในตอนต้น สำหรับผู้เป็นนายจ้างใช้คำเรียกลูกจ้างที่มีตำแหน่งทางการงานเป็นผู้จัดการบริษัทว่า ตือกเตอร์ ซึ่งเป็นคำบอกคุณลักษณะในการศึกษาระดับปริญญาเอกแสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีการยกย่องผู้พึงเป็นอย่างสูงซึ่งเป็นผลจากการวัดมนธรรมยกย่องประณีตดังกล่าวไว้ข้างต้น กล่าวคือ ในความคิดของคนไทย ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด (ปริญญาเอก) จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถและมีความรู้มากกว่าคนทั่วไป จึงสมควรแก่การยกย่องและให้เกียรติเป็นอย่างยิ่ง ในขณะเดียวกันผู้เป็นนายจ้างได้ใช้สรพนามแทนตนเองว่า ผม ซึ่งแสดงความสุภาพและถ่อมตนต่อผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่าตนเอง นอกจากการยกย่องประณีตแล้ว สำหรับผู้ที่มีศศหรือสถานภาพทางสังคมสูง คนไทยมักจะแสดงความเคารพและยกย่องอย่างสูง เช่น

“คุณชนมน ท่านผู้ก้าวข้อเชิญไปพบครับ” ชายหนุ่มคนนั้นเอียงหัวอย่างสุภาพ

พลางก้มศีรษะเล็กน้อย

...**“ฉันมองไม่เห็นใครแล้วจริง ๆ มีหนูคุมเดียวเท่านั้นที่จะช่วยให้ นายอิทธสตอบผ่านได้”**

“หนูไม่ได้เก่งอะไรขนาดนั้นหรอกค่ะท่าน”

“อย่างนั้นหรือ **หนูจบนิติศาสตร์เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง ได้ทุนเรียนตีตั้งแต่**
ทั้นมาชัยมานุจน์มหาวิทยาลัย และได้มาเป็นผู้ช่วยอาจารย์ เป็นตัวเตอร์สอน
ได้ทุกวิชาตั้งแต่เด็กประถมจนถึงมหาวิทยาลัย...”

(พิมพ์ฐาน, 2556, หน้า 26 - 27)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ในประโยคแรก ผู้พูดใช้คำเรียกบุคคลในรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] (คุณชานมน) โดยใช้สรพนาม คุณ ซึ่งແ Pang ความหมายของความยกย่องให้เกียรติ เป็นคำนำหน้า เพื่อเรียกผู้พึงชื่นเป็นคนที่ไม่รู้จักกันแสดงให้เห็นว่าผู้พูดได้แสดงความยกย่องและให้เกียรติผู้พึง สำหรับการเรียกบุคคลที่สามผู้พูดได้ใช้รูปแบบคำเรียกบุคคล [คำนำหน้า + ยศ] (ท่านผู้การ) โดยใช้สรพนาม ท่าน ซึ่งແ Pang ความหมายของความเคารพ ยกย่องและให้เกียรติเป็นอย่างสูง เป็นคำนำหน้ายศเพื่อเรียกบุคคลที่สามซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ผู้ที่มีศตัถ์ตำแหน่งทางการงานสูง สะท้อนให้เห็นว่า ผู้พูดได้แสดงความเคารพ ยกย่องและให้เกียรติผู้บังคับบัญชาของตนเป็นอย่างสูง สำหรับการสอนท่านต่อไปเป็นการพูดสื่อสารระหว่างท่านผู้การกับตัวเตอร์สาวที่ชื่อ ชานมน จะเห็นว่า เมื่อพูดกับผู้ที่อาวุโสกว่าโดยเฉพาะเป็นผู้ที่มีศตัถ์ตำแหน่งทางหน้าที่การทำงานสูง ผู้พูดที่เป็นตัวเตอร์สาวได้ใช้คำเรียกแทนตนเองอย่างสุภาพอ่อนน้อมโดยการใช้สรพนาม หนู ซึ่งແ Pang ความหมายของความนอบน้อมถ่อมตนและแสดงถึงความเยาว์วัยของผู้พูดดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น ในขณะเดียวกันผู้พูดได้ใช้สรพนาม ท่าน เพื่อเรียกผู้พึงชื่นแสดงถึงความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติเป็นอย่างสูง ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูง หรือผู้ที่มีศตัถ์ตำแหน่งทางหน้าที่การทำงานสูงต่างได้รับการยกย่องและให้เกียรติอย่างสูงในสังคมไทยซึ่งค่านิยมดังกล่าวมีลักษณะคล้ายคลึงในสังคมเวียดนามดังตัวอย่างต่อไปนี้

"Những việc này em giúp được... Em thấy... tự hào vì được hỗ trợ thầy." (งานพากนี้ผมช่วยทำได้ครับ... 仫ມຮູສີກ...ງວມໃຈมากທີ່ໄດ້ຊ່ວຍອາຈາරຍ์ គັບ)

"Tốt lắm, kỹ sư ạ." Thầy K Thuận cười vang ("ดีมาก วิศวกร" อาจารย์ K Thuận หัวเราะเสียงดัง)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.42)

ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นการสอนท่านระหว่างพนักงานของบริษัทนึงที่ให้บริการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไอทีกับลูกค้าผู้ที่เป็นนักวิชาการซึ่งดังของประเทศไทยและเป็นผู้อาวุโสกว่า จะเห็นว่า เมื่อพูดกับนักวิชาการ ผู้พูดได้เบรี่ยบสถานภาพของตนเองเหมือนลูกศิษย์คนหนึ่งของผู้พึงโดยการใช้คำเรียกบุคคลแทนตัวผู้พูดที่เป็นลูกศิษย์ในภาษาเวียดนาม และเรียกลูกค้าว่า thầy ซึ่งແ Pang ความหมายของความเคารพและยกย่องผู้พึงเป็นเหมือนอาจารย์คนหนึ่งของตน

ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดได้แสดงความชอบน้อมถ่อมตนและยกย่องให้เกียรติผู้ฟังเป็นอย่างสูง ในขณะเดียวกันผู้เป็นนักวิชาการและเป็นผู้อาชูโสกกว่าก็แสดงความยกย่องและให้เกียรติผู้ฟัง (ผู้ที่ อ่อนอาชูโสกว่าตน) โดยการใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นคำบอกรากของผู้ฟังว่า ký sn (วิศวกร) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้พูดมองจากแสดงความยกย่องให้เกียรติในอาชีพของผู้ฟังซึ่งเป็นอาชีพที่ต้อง สำเร็จการศึกษาในระดับสูงแล้ว ยังแสดงความยกย่องสถานภาพของผู้ฟังซึ่งเป็นผู้อ่อนอาชูโสกว่า ให้เท่าเทียมกับตนด้วย ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าสังคมเวียดนามมีค่านิยมยกย่องประณญาหรือผู้มี การศึกษาในระดับสูงเหมือนสังคมไทย

นอกจากนี้สังคมเวียดนามยังมีค่านิยมยกย่องผู้ที่มีศศศหรือตำแหน่งทางหน้าที่การ งานสูง เช่นตัวอย่างในการแนะนำวิธีการในการประชุมวิชาการต่อไปนี้

"Kính mời học giả Ngô An, giáo sư, tiến sĩ, viện sĩ, giám đốc trung tâm..., phó chủ tịch thường trực..., chủ tịch danh dự..." (ขอเรียนเชิญ นักวิชาการ Ngo An ศาสตราจารย์ ด็อกเตอร์ นักวิจัยอาชูโส ผู้อำนวยการศูนย์... ปลัดนายกสมาคม... ประธานกิตติมศักดิ์...)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.96)

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า ในการแนะนำบุคคลที่มีฐานะทางสังคมสูง ผู้พูดจะแนะนำทุกตำแหน่งทั้งทางวิชาการและทางหน้าที่การทำงานของบุคคลผู้นั้น ซึ่งแสดงให้เห็น การยกย่องและให้เกียรติเป็นอย่างสูง ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นค่านิยมในการยกย่องประณญาและฐานะ หรือยศสถาบันราศศักดิ์ของสังคมเวียดนามซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับสังคมไทย จากข้อมูลการวิจัย ยังพบว่า นอกจากการแสดงความยกย่องและให้เกียรติผู้ที่มีความสามารถสามารถในทางวิชาชีพโดย ใช้คำ thầy (อาจารย์, ครู) เพื่อเรียกบุคคลอื่นอันเป็นค่านิยมที่สืบทอดมาจากการดีต้องคนเวียดนาม ดังที่ เ Jin หงอก เท็ม (Trần Ngọc Thêm, 1999, p.156) ได้อธิบายว่า ในภาษาเวียดนามมีการใช้ คำ thầy (อาจารย์, ครู) เพื่อเรียกผู้ที่มีความรู้หรือมีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ เช่น thầy đố (อาจารย์สอนหนังสือ), thầy vō (อาจารย์สอนกังฟู), thầy thuốc (อาจารย์ทางด้านยาหรือหมอยา), thầy cúng (อาจารย์ทางด้านการทำพิธีกรรม เช่น ไห้วัหรือหมອฝี), thầy dịa lý (อาจารย์ทางด้านการดูดูของจักรภพ), thầy cãi (อาจารย์ทางด้านแก้ความหรือทนายน้ำ) เป็นต้น ปัจจุบันคนเวียดนามนิยมใช้คำบอกรากของอาชีพต่าง ๆ เช่น hoc giả (นักวิชาการ), ký sn (วิศวกร), bác sĩ (หมอยา), luật sư (ทนายความ) เป็นต้น ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องสำเร็จการศึกษาในระดับสูง รวมทั้งคำ

บอกตำแหน่งทางหน้าที่การงาน เช่น thèn truởng (เจ้านาย, ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร), sếp (เจ้านาย, ผู้บริหาร, ผู้บังคับบัญชา), cán bộ (ข้าราชการ, มักจะหมายถึงข้าราชการระดับสูง) แสดงให้เห็นการยกย่องและให้เกียรติผู้ที่มีความรู้หรือปราชญ์และผู้ที่มีสถานภาพสูงทางสังคม

ทั้งหมดนี้อาจสรุปได้ว่า ในการสนทนากับบุคคลทั่วไป คนไทยและคนเวียดนาม มักจะแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตนโดยใช้คำเรียกบุคคลที่แฟ่ความหมายของความถ่อมตน เช่น สรรพนาม อาทิ ผู้ ผู้ใด ผู้นี้ tòi (ผู้, ฉัน) คำเรียกญาติ โดยพบมากในภาษาเวียดนาม เช่น em (น้อง), con (ลูก), cháu (หลาน) ซึ่ง เป็นต้น ในขณะเดียวกันก็แสดงการยกย่องให้เกียรติผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือบุคคลที่มีความรู้ความสามารถหรือมีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง โดยการใช้ รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเป็น คำนำหน้า อาทิ คุณ ท่าน ông (บุ', ตา, คำเรียกผู้ชายที่ มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แฟ่ความหมายของการให้เกียรติ), bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มี อายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แฟ่ความหมายของการให้เกียรติ) ยศ หรืออาชีพ/ตำแหน่ง อาทิ ผู้การ อาจารย์ giáo sư (ศาสตราจารย์), giám đốc (ผู้อำนวยการ) เพื่อประกอบเป็นคำเรียกบุคคล เช่น [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + ชื่อ] [คำนำหน้า + ยศ] [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เป็นต้น ในขณะเดียวกันผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่าหรืออ่อนอาวุโสกว่าโดยการใช้ คำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ สรรพนาม โดยมากพบในภาษาไทย อาทิ คุณ เอօ [คำนำหน้า + ชื่อ] อาทิ คุณสา คุณชนี cô Trịnh Thảo Nhi (คุณ Trinh Thao Nhi), anh Phuong (คุณ Phuong) คำเรียกญาติ โดยมากพบในภาษาเวียดนาม อาทิ cô (อาผู้หญิง, คำเรียกผู้หญิงที่ยังสาวหรือผู้หญิง ที่มีอายุน้อยกว่าตน), anh (พี่ชาย, คำเรียกผู้ชายที่ยังหนุ่มหรือผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตน ที่แฟ่ความหมายของการให้เกียรติ) เป็นต้น ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลที่แสดงความถ่อมตน และยกย่องให้เกียรติผู้อื่นของคนไทยและคนเวียดนามก็เป็นค่านิยมที่ดึงทางวัฒนธรรมที่ควร อนุรักษ์ไว้เป็นอย่างยิ่ง

5. ลักษณะของสังคมสมัยใหม่

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษา เวียดนามได้สะท้อนให้เห็นลักษณะทางสังคมสมัยใหม่ของทั้งสองประเทศหลายประการ เช่น ความหลากหลายทางด้านอาชีพ ความเสมอภาคระหว่างชายและหญิงหรือการให้ความสำคัญกับ บทบาทของผู้หญิงในสังคม ตลอดจนปัญหาของสังคมสมัยใหม่ อาทิ ปัญหาเยาวชน ปัญหา อาชญากรรม เป็นต้น รายละเอียดมีดังนี้

5.1 ความหลากหลายทางด้านอาชีพ

ความหลากหลายทางด้านอาชีพถือเป็นลักษณะประการหนึ่งของสังคมสมัยใหม่เนื่องจากสังคมปัจจุบันมีการแบ่งสาขาอาชีพเป็นแบบเฉพาะทางทำให้สาขาอาชีพในสังคมมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น เฉพาะในสาขาวุฒิสาหกรรมสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มกิจกรรมเฉพาะด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเทคนิค ด้านการค้า ด้านเงินทุน ด้านความปลอดภัย ด้านบัญชี และด้านการจัดการ (สำรับ ฐานดี, 2536, หน้า 35) ลักษณะทางสังคมดังกล่าวต่างไปจากสังคมสมัยก่อนซึ่งเป็นสังคมที่ยังไม่มีการแบ่งสาขาอาชีพเป็นแบบเฉพาะทาง ประชาชนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชนบทและทำการเพาะปลูก นอกจากรั้นก็มีส่วนหนึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ชาวตีเหล็กซึ่งทำเกวียน จักسان หอผ้า และค้าขาย ส่วนในบริเวณเมืองซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการเมืองการปกครอง ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองได้แก่ ผู้ปกครอง ข้าราชการ ทหาร ข้าราชการ พระสงฆ์ เป็นต้น (สำรับ ฐานดี, 2536, หน้า 20 - 24) ในสังคมสมัยก่อน อาชีพและสถานภาพของสมาชิกในสังคมไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมากนัก ดังนั้นในการสนับสนุนจึงไม่ยอมใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นคำบอกอาชีพหรือตำแหน่งทางหน้าที่การงานเพื่อเรียกผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง นอกจากนี้ เนื่องจากชีวิตของคนไทยและคนเวียดนามสมัยก่อนโดยมากเกี่ยวข้องกับชุมชนหรือหมู่บ้านที่ตนอาศัยเท่านั้น ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กับคนอื่นที่อยู่ห่างไกลเนื่องจากการคมนาคมไม่สะดวก ทุกคนมีความสนใจสนับสนุนคุณค่าและมีความผูกพันฉันเครือญาติอย่างลึกซึ้ง โดยมีทั้งญาติทางสายเลือดและญาติโดยการแต่งงาน อันเนื่องมาจากการแต่งงานภายในหมู่บ้านด้วยกันจึงทำให้คนทั้งหมู่บ้านกลายเป็นเครือญาติกัน และเปรียบเหมือนคนในครอบครัวเดียวกัน ลักษณะของสังคมชนบทดังกล่าวได้สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสองในขณะสนับสนุน ก่อน การใช้คำเรียกตามลำดับญาติเพื่อเรียกผู้ที่ไม่ใช่ญาติในสังคม การใช้คำเรียกบุคคลอย่างเหมาะสมกับแต่ละบุคคลในแต่ละโอกาสเพื่อรักษาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การถามข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นหรือการแนะนำตนเองโดยเชื่อมโยงไปถึงสถานภาพทางครอบครัวเพื่อแสดงความใส่ใจของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง การแสดงความเคารพยกย่องและให้เกียรติผู้ที่มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะผู้ที่เป็นครูหรืออาจารย์ เป็นต้น ดังที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมดข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิไลวรรณ ชนิษฐานันท์ (2538, หน้า 6) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการใช้ภาษาพูดในสังคมแบบสมัยก่อนว่า “ภาษาพูดก็เป็นภาษาที่ใช้กับคนในครอบครัวเดียวกัน กับคนในหมู่บ้านที่มีอาชีพเดียวกัน มีความเป็นอยู่คล้ายคลึงกัน เป็นภาษาที่แสดงความคุ้นเคยสนิทสนมกัน ความเป็นส่วนตัว อายุ และความเป็นญาติพี่น้องกันมีความสำคัญ และแสดงออกในการใช้ภาษาโดยการนำคำเรียกญาติ (เช่น พี่ ป้า ลุง ตา) มาใช้เป็นคำแทนตัวได้ทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ”

สำหรับสังคมปัจจุบัน เนื่องจากความแตกต่างด้านสถานภาพและความ
หลักห拉ยด้านอาชีพจึงทำให้มีการนิยมใช้คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งเป็นคำเรียกบุคคลในขณะ
สนทนา การใช้คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งเป็นคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม
นอกจากเป็นการเน้นระบุตัวบุคคลแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นค่านิยมของคนไทยและคนเวียดนามใน
สังคมสมัยใหม่ เช่น มีการยกย่องอาชีพหรือตำแหน่งที่สามารถมีรายได้สูง อาทิ นักแสดง นางแบบ
นักร้อง ច្បាស់ diễn (ผู้กำกับ), diễn viên (นักแสดง) เป็นต้น อาชีพเหล่านี้ในสมัยก่อนเป็นอาชีพที่
ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมจึงมักจะถูกดูหมิ่น ยกย่องอาชีพหรือตำแหน่งที่ต้องการความรู้
ความสามารถและสำเร็จการศึกษาในระดับสูง อาทิ อาจารย์ หมอ ทนายความ ผู้พิพากษา อัยการ
giáo sư (ศาสตราจารย์), bác sĩ chuyên khoa (หมอเฉพาะทาง), kỹ sư công nghệ thông tin
(วิศวกรเทคโนโลยีและสารสนเทศ) เป็นต้น นอกจากนี้จากข้อมูลการวิจัยพบว่า ในภาษาไทยและ
ภาษาเวียดนามปรากฏคำเรียกบุคคลที่เป็นคำบอกอาชีพหรือตำแหน่งทางหน้าที่การทำงานที่ได้มีการ
แบ่งออกตามสาขาอยอยอย่างหลากหลายและต้องการความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง สะท้อนให้
เห็นถึงกลุ่มอาชีพหรือตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสารสนเทศ ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพที่มักจะปรากฏในสังคมเมืองหรือสังคมสมัยใหม่เท่านั้น
 เช่น นักการเมือง ด็อกเตอร์ เภสัชกร หมอศัลย์ ช่างแต่งหน้า ตีเจ นางแบบ ผู้จัดการส่วนตัว บอต
การ์ด tǒ truờng tǒ dân phô (ผู้นำชนชนเมือง), bác sĩ chuyên khoa (หมอเฉพาะทาง), ngườ
mẫu (นางแบบ), diễn viên (นักแสดง), chuyên viên kiểm thử phần mềm (พนักงานตรวจสอบ
และทดสอบซอฟแวร์), kiến trúc sư (สถาปนิก) เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบการใช้วรูปแบบคำเรียก
บุคคลที่มีส่วนประกอบเป็นคำบอกอาชีพหรือตำแหน่ง เช่น [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] เช่น
ท่านอัยการ คุณตำรวจ คุณบอตการ์ด anh phiên dịch (คุณล่าม), vị doanh nhân (ท่านนัก
ธุรกิจ) เป็นต้น [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น ครูปาน ติวเตอร์ชัน อาจารย์หมอพิชัย MC Anh Tuấn
(ผู้ดำเนินรายการ Anh Tuan), học giả Ngô An (นักวิชาการ Ngo An) เป็นต้น หรือ [คำนำหน้า +
อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น ท่านประธานเหมา ท่านพระอาจารย์เพศala วิสาโล เป็นต้น

ในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม คำบอกอาชีพมักจะใช้เป็นคำเรียกบุคคล
สำหรับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงในขณะพูดสื่อสารกับคนที่ไปในสังคม ซึ่งการใช้ภาษาดังกล่าวถือ
เป็นลักษณะประการหนึ่งของการใช้ภาษาในเมืองดังที่ วิไลวรรณ ชนิชฐานันท์ (2538, หน้า 6)
ได้กล่าวว่า การใช้ภาษากลุ่มนี้ในเมืองสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน "ได้แก่ ส่วนที่ใช้กับคนภายใน
ครอบครัวหรือคนที่สนใจสนมซึ่งมีลักษณะเหมือนกันภาษาของคนในสังคมชนบท ส่วนที่ใช้ในการ
ทำงานหรือสถานศึกษาที่มีความหลากหลายมากตามความหลากหลายทางด้านสาขาวิชาหรือ

อาชีพ และส่วนที่สามเป็นภาษาที่รับจากสื่อมวลชนทุกชนิด อาทิ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ภาระยนตร์ เป็นต้น ในทั้งหมด 3 ส่วนดังกล่าว “ส่วนที่สองและส่วนที่สามเป็นภาษาที่แสดงถึงความเป็นสังคม อุดสาหกรรม” ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ วีไลวรรณ ชนิชฐานันท์ ที่พบว่า เมื่อสนใจกับคนในครอบครัวหรือคนที่ตนเองสนิทสนม ผู้พูดมักจะใช้ คำเรียกบุคคลที่เป็น คำเรียกญาติ ซึ่ง [คำนำหน้า + ชื่อ] หรือ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] เป็นต้น เมื่อยุ่สานศึกษา สถานที่ทำงาน หรือสถานราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถานการณ์แบบเป็น ทางการ ผู้พูดมักจะใช้คำเรียกบุคคลที่เป็น คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งทางหน้าที่การทำงานเพื่อเรียก ผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ก็ถ้าเราไม่ถ่าย...ที่มีเจ้าก็ขอเลื่อนได้แต่ไม่ได้เลื่อน”

“คุณเพลิงจะเอาใจนางแบบมากไปก็ไม่ดีนะครับ”

“ผมไม่ได้เอาใจครับ เพียงแต่ทำตามเหตุผลเท่านั้นเอง”

(ชาลส์, 2557, หน้า 4)

ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นการสนใจระหว่างนายจ้างซึ่งเป็นเจ้าของบริษัท กับลูกจ้างซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการของบริษัท จะเห็นว่าผู้จัดการใช้คำบอกอาชีพ นางแบบ ซึ่งเป็นอาชีพหนึ่งที่มีการพัฒนามากในสังคมปัจจุบัน เพื่อกล่าวถึงบุคคลที่สามแสดงให้เห็นว่าผู้พูด ไม่มีความสนใจกับผู้ถูกกล่าวถึงและต้องการเน้นย้ำในอาชีพและหน้าที่ของบุคคลผู้นั้นคือ เป็นนางแบบที่บริษัทจ้างมาถ่ายแบบให้มิตยสาร นอกจากการใช้คำบอกอาชีพเพื่อแสดงการเน้นใน อาชีพและหน้าที่การงานของผู้พูดดังกล่าว ยังมีการใช้คำบอกอาชีพเพื่อแสดงความยกย่องให้ เกียรติของผู้พูดมีต่อผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงดังตัวอย่างต่อไปนี้

“โรงพยาบาลอาจารย์จะรับหมอยศักดิ์สักคนใหม่” หมออชานุเรชเลี่ยบเดียงถามผู้

อาวุโส เพราะทราบดีว่าเข้าเป็นเจ้าของโรงพยาบาลเอกชนซึ่งดังย่านชานเมือง

(เข็มพลอย, 2554, หน้า 79)

ในตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่าผู้พูดเรียกผู้ฟังด้วยคำบอกอาชีพว่า อาจารย์ ซึ่ง แฝงความหมายของความเคารพ ยกย่องและให้เกียรติผู้ฟังซึ่งเป็นอาจารย์อาวุโสคนหนึ่ง การใช้คำ บอกอาชีพเป็นคำเรียกผู้ฟังในกรณีนี้สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมของคนไทยสองประการ คือ อย่าง

ยกย่องให้เกียรติผู้อวุโส และสอง ยกย่องอาชีพครูของผู้ฟังทั้ง ๆ ที่ผู้พูดก็เป็นอาจารย์เหมือนกับผู้ฟัง นอกจากนี้เมื่อกล่าวถึงบุคคลที่สาม ผู้พูดก็ใช้คำบอกอาชีพ หมวดศัลย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดต้องการเน้นในอาชีพและหน้าที่การทำงานของบุคคลที่สาม ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องการความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านศัลยกรรมและเป็นอาชีพที่พัฒนาเฉพาะในสังคมสมัยใหม่เท่านั้น สำหรับภาษาเดียดnam ก็ปรากฏการใช้คำบอกอาชีพที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาไทยดังตัวอย่างต่อไปนี้

"Diva này ở đâu ra vậy?" Nam Phuong suýt xoa ngưỡng mộ. ("ดีวាដน
นี่มาจากไหนล่ะ" Nam Phuong แสดงความชื่นชมอย่างยินดี)

Thầy K Thuận đưa cho một bông hồng rồi đẩy hông tôi: "Lên với chiếc lá của mình đi kỵ sĩ!" (อาจารย์ K Thuận ยืนดูกุหลาบดอกหนึ่งให้แล้ว
ผลักเข้าผม "ขึ้นไปกับ ใบไม้ ของตนสิวกร")

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.432)

จากตัวอย่างดังกล่าวปรากฏการใช้คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งทั้งหมด 2 คำ ได้แก่ diva (ดีวา, นักร้องหญิงชื่อดัง) และ kỵ sĩ (วิศวกร) จะเห็นว่าผู้พูดใช้วรูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นกลุ่มคำ diva này (ดีวานี้) เพื่อเรียกผู้ถูกกล่าวถึงแสดงความยกย่องชื่นชมอย่างยิ่งยินดีในความสามารถของบุคคลผู้นั้น ผู้ถูกกล่าวถึงไม่เพียงร้องเพลงให้เราฟังอย่างเดียว หากแต่สามารถร้องเพลงเก่งเหมือนเป็นดีวาร้องนักร้องชื่อดังระดับประเทศอีกด้วย นอกจากนี้คำบอกอาชีพหรือตำแหน่ง diva (ดีวา, นักร้องหญิงชื่อดัง) ในกรณีนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า อาชีพนักร้องในสังคมสมัยใหม่ได้มีการพัฒนามาก มีการจัดตำแหน่งของนักร้องหญิงชื่อดังระดับประเทศเป็นดีวา ซึ่งเป็นอาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่องชื่นชมแม้กระถังจากการยอมรับจากสังคมสมัยก่อนในประเทศเวียดนาม สำหรับคนเดียดnam สมัยก่อนถือว่าอาชีพนักร้องเป็นอาชีพที่ต่ำต้อย ไม่มีคุณค่า ผู้ประกอบอาชีพนักร้องถือว่าเป็นพวก *xuống ca vó loài* ที่แปลว่า "พวกนักร้องเป็นพวกอยู่นอกศีลธรรม" เนื่องจากในสมัยก่อนนักร้องมักจะมีอาชีพอื่นแฝงซึ่งส่วนมากจะเป็นพวกร่างบำเพ็ญ ดังนั้นอาชีพนักร้องจึงเป็นอาชีพที่ถูกสังคมดูถูกและมองข้าม ปัจจุบันนี้ผู้ก้าวเข้าไปเป็นนักร้องต้องเป็นมืออาชีพและเป็นอาชีพนึงในวงการบันเทิงที่สามารถทำรายได้สูง เมื่อฐานะทางเศรษฐกิจเปลี่ยนไปทำให้สถานภาพทางสังคมกับเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยดังที่ รัชนีกร เศรษฐ (2532, หน้า 20) ได้กล่าวไว้ว่า "หลักเกณฑ์การพิจารณาสถานภาพทางสังคมของบุคคลในเมืองหลวงขึ้นกับฐานะทางเศรษฐกิจ" ดังนั้นอาชีพนักร้องนอกจากได้รับการยอมรับของสังคมแล้ว ยังเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมมากอีก

ด้วย นอกจากนั้นในตัวอย่างดังกล่าวยังปรากฏการใช้คำนำอกอาชีพ *kỹ thuật* (วิศวกร) เพื่อเรียกผู้ฝังซึ่งนอกจากแสดงความยกย่องให้เกียรติผู้ฝังว่าเป็นวิศวกรซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องผ่านการศึกษาในระดับบัณฑิต ยังสะท้อนให้เห็นว่าอาชีพ *kỹ thuật* (วิศวกร) เป็นอาชีพที่ต้องการความรู้เฉพาะทาง เป็นอาชีพของสังคมสมัยใหม่เท่านั้น

ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่า การใช้คำนำอกอาชีพหรือตำแหน่งทางหน้าที่การทำงานเป็นคำเรียกบุคคลสำหรับผู้ฝังหรือผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยและภาษาเวียดนามนอกจากจะสะท้อนความหลากหลายทางด้านอาชีพที่มีการแบ่งออกเป็นสาขาย่อยต่าง ๆ อย่างหลากหลายแล้ว ยังสะท้อนความเปลี่ยนแปลงทางด้านค่านิยมของสังคมสมัยใหม่อีกด้วย เช่น บางอาชีพไม่ได้รับการยอมรับ หรือยกย่องในอดีต อาทิ นางแบบ นักร้อง นักแสดง เป็นต้น ซึ่งถูกจัดอยู่ในกลุ่มอาชีพของวงการบันเทิงได้มีการพัฒนาเป็นอย่างมากในสังคมปัจจุบัน นอกจากนี้เมื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการพัฒนามากขึ้นทำให้อาชีพในสาขาเกี่ยวข้องกับมีการพัฒนาอย่างแพร่หลาย เป็นต้น เพื่อทำให้ประเทศของตนสามารถพัฒนาทันประเทศไทยอีก ฯ ในโลก

5.2 บทบาทของผู้หญิงในสังคมสมัยใหม่

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า จากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามปรากฏคำเรียกบุคคลหลากหลายรูปแบบ เช่น อาชีพ/ตำแหน่ง อาทิ ดีอ็อกเตอร์ หมอ อาจารย์ *giảng viên* (อาจารย์), *bác sĩ* (หมอ) กลุ่มคำ อาทิ นิสิตหญิง *thí sinh viên* (นักศึกษาหญิง) [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] เช่น แม่ผู้จัดการ *chị quản lý* (คุณผู้จัดการหญิง), *bà giám đốc* (ผู้อำนวยการหญิง) [ยศ + ชื่อ] เช่น ผู้พัฒนาชีวี เป็นต้น ที่สะท้อนให้เห็นว่า ผู้หญิงในสังคมไทย และสังคมเวียดนามปัจจุบันมีบทบาทสำคัญที่สามารถเทียบเท่ากับผู้ชายทั้งในด้านการศึกษาโดยผู้หญิงไทยและเวียดนามปัจจุบันสามารถเรียนถึงระดับสูง เช่น ปริญญาตรี ปริญญาโท หรือแม้กระทั่งระดับปริญญาเอก การประกอบอาชีพหรือตำแหน่งสูงทางหน้าที่การทำงาน ตลอดจนบทบาทของผู้หญิงในครอบครัวที่สามารถเทียบเท่ากับสามีในด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ไม่เข้าใจคำแนะนำของหมา คำแนะนำก็มีถมไป ให้ลูกชายผมที่เป็นอาจารย์ อยู่คุณณะนิติ มันเล่าว่าวันเดือนมีนิสิตหญิงเดินเข้ามาหา บอกว่าไปประกวดได้เป็นมิส cosine ไร้สักอย่าง เลยจะลาออกจากไปอยู่คุณะอีนแล้ว”

(เข็มพลอย, 2554, หน้า 12)

“เธอได้คุยกับแม่ผู้จัดการที่มาแทนคุณกรรณสูตใหม่”

“อ้อ...ดีอกเตอร์คานิตป์...สายดีเนอะ”

(ชาลัย, 2557, หน้า 76)

“Ông này có hai cô con gái. Cô cả hai mươi lăm tuổi đã lấy chồng năm vừa rồi. Cô út năm hai Harvard, học rất chăm nên chưa có bạn trai...”

(ตานีมีลูกสาวสองคน คนโตอายุ 25 ปี แต่งงานเมื่อปีที่แล้ว คนเล็กปีสองยาร์วาร์ด ขยันเรียนก็เลยยังไม่มีแฟน)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.147)

จากตัวอย่างต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่ามีการใช้คำเรียกบุคคลที่แสดงให้เห็นระดับการศึกษาของผู้ถูกกล่าวถึงที่เป็นผู้หญิงในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ได้แก่ นิสิตหญิง และ Cô út năm hai Harvard (คนเล็กปีสองยาร์วาร์ด) คำเรียกบุคคลทั้ง 2 คำต่างสะท้อนให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวถึงกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี นอกจากนี้การใช้กลุ่มคำ Cô út năm hai Harvard (คนเล็กปีสองยาร์วาร์ด) ยังแฝงความหมายของความยกย่องเชื่อมความสามารถในการเรียนของผู้ถูกกล่าวถึง ซึ่งเป็นผู้หญิงที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยซึ่งดังแห่งหนึ่งของโลก นอกจากนั้นยังพบคำเรียกบุคคลในรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] ได้แก่ ด็อกเตอร์คานิตป์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวถึงได้สำเร็จการศึกษาในระดับสูงสุดคือ ปริญญาเอก เนื่องจาก ด็อกเตอร์ เป็นคำแสดงวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก การใช้คำเรียกบุคคลในลักษณะดังกล่าวแฝงความหมายของความยกย่องเชื่อมผู้ถูกกล่าวถึงที่สามารถสำเร็จการศึกษาในระดับสูงสุด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงไทยและผู้หญิงเวียดนามปัจจุบันนี้ได้มีโอกาสเรียนหนังสือถึงระดับสูงอันเป็นลักษณะทางสังคมที่แตกต่างไปจากสมัยก่อน ในอดีตผู้หญิงในประเทศไทยและประเทศเวียดนามต่างไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ เสรียรโเกศ (2515, หน้า 451) อธิบายสาเหตุว่า ในสมัยก่อนเมื่อโตแล้วเด็กหญิงไทยต้องช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านและเลี้ยงน้องจึงไม่ค่อยมีเวลาและโอกาสเรียนรู้หนังสือ แม้กระนั้นในบางครอบครัวที่มีฐานะดีทางเศรษฐกิจก็ไม่อยากให้ลูกสาวไปเรียนหนังสือเนื่องจาก “กลัวว่าจะเล่นเพลงยาว แต่งกลอนโดยชอบกับผู้ชาย ดีมีดีอาจทำให้ใจแตกได้” นอกจากนั้นหญิงสาวต้องฝึกหัดทำงานบ้านเพื่อจะเตรียมตัวเป็นแม่บ้านที่ดีในอนาคต เป็นต้น สำหรับชาวเวียดนามฟาน เก็ บินห์ (Phan Kế Bính, 2005, p.11) กล่าวว่า ชาวเวียดนามสมัยก่อนมีน้อยคนที่ให้ลูกผู้หญิงไปเรียนหนังสือหากเด็กหญิงคนไหนมีโอกาสไปเรียนก็เรียนแค่ไม่กี่ปีเพื่อสามารถเขียน

หนังสือได้เบื้องต้นและคิดคำนวนได้nidหน่อยเท่านั้น สำหรับครอบครัวยากจนเด็กหญิงเมื่อโตขึ้นมีอายุประมาณ 7 – 8 ขวบ ก็ต้องอยู่บ้านเลี้ยงน้องและช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน เมื่อโตขึ้นอีกnidหน่อย ก็ต้องเรียนรู้การงานต่าง ๆ ทั้งนี้จะเห็นว่าในสมัยก่อนทั้งคนไทยและคนเวียดนามต่างมีความคิดว่าเด็กผู้หญิงไม่จำเป็นต้องเรียนรู้หนังสือ หากต้องช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน เลี้ยงน้อง และเรียนรู้การทำงานภายในครัวเรือน จึงไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ

เมื่อมีโอกาสได้เข้ารับการศึกษาโดยเฉพาะในระดับสูงดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้หญิงไทยและผู้หญิงเวียดนามได้มีโอกาสประกอบอาชีพและดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ทางหน้าที่工作任务ที่เกี่ยวกับผู้ชายได้ จากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสองดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้หญิงในประเทศไทยทั้งสองนอกจากประกอบอาชีพอุ่งหลาภlaysแล้ว ยังสามารถมีศักดิ์ตำแหน่งสูง ทางหน้าที่工作任务อีกด้วย เช่นตัวอย่างต่อไปนี้

“ผู้พันมาธี หรือจะเรียกคุณหมออัปปังกีได้”

สาวัตระนุ่มนวลนำผู้หญิงตรงหน้า ซึ่งกำลังทากทายบรรดาผู้สูงวัย
ให้กรรยาได้รู้จัก

“หมออหารົມມືອດີ ອນາຄຕິກເລ ຍັງສາວ ແລ້ມສາຍ ໂສດ ແລະ...”

(ดังปั้นณ์, 2558, หน้า 9)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่าผู้ถูกกล่าวถึงนอกจากเป็นแพทย์หญิงซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องสำเร็จการศึกษาในระดับสูงแล้ว ยังเป็นทหาร (ซึ่งเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง) และมีศักดิ์ตำแหน่งทางหน้าที่การทำงานสูงอีกด้วย การใช้คำเรียกบุคคลในรูปแบบ [ยศ + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เพื่อเรียกผู้ถูกกล่าวถึงแห่งความหมายของความยกย่องซึ่งมีความสามารถในด้านการศึกษาและหน้าที่การทำงานที่ผู้พูด (ซึ่งเป็นผู้ชาย) มีต่อผู้ถูกกล่าวถึง ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าในสังคมไทยปัจจุบันผู้หญิงได้รับการยอมรับและยกย่องเสมอ跟ผู้ชายในด้านความสามารถทั้งในการศึกษาและการทำงาน ลักษณะทางสังคมดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับเวียดนามดังตัวอย่างต่อไปนี้

“Vậy sáng nay tui có phải gặp giám đốc không? Xin lỗi, ở đây kêu là giám đốc hay gì nhỉ?” (จันเช้านี้ผมต้องไปพบผู้อำนวยการหรือปลัดครับ ขอโทษที่นะครับ ที่นี่เรียกว่าผู้อำนวยการหรืออะไรครับ)

"Không, ổng nói anh theo tài xe đi công chuyện. Để tui gọi cậu ấy. Vụ gặp giám đốc, chừng nào ổng vô sẽ dẫn anh lên. Ở đây anh em kêu vui là... sếp lớn, hoặc thân tình thì kêu chị Hai". ("ไม่ต้อง เขา (หัวหน้าแผนก) บอกว่าให้คุณตามคนขับรถไปทำธุระก่อน ไว้ผมจะเรียกเขา (คนขับรถ) เข้ามาให้ ส่วนเรื่องไปพบผู้อำนวยการนั้น ไว้เขากลับมาเมื่อไรจะพากุญชี้ไปพับ พี่น้องอยู่ที่นี่ (ทุกคน) เรียกเล่น ๆ ว่า บอสใหญ่ หากสนใจจะเรียกว่า พี่ใหญ่")

(Nguyễn Danh Lam, 2015, p.139)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้อำนวยการที่เป็นบุคคลที่สามในการสนทนาระหว่างพนักงานใหม่และพนักงานฝ่ายธุรกิจนั้นเป็นผู้หญิงซึ่งพนักงานในสำนักงานเรียกว่า sếp lớn (บอสใหญ่) หรือ chị Hai (พี่ใหญ่) การใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นรูปแบบ [คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์] คือ chị Hai (พี่ใหญ่, พี่สาวคนโต) เพื่อเรียกผู้บริหารของตนในกรณีดังกล่าวนอกจากแสดงความสนใจแล้ว ยังแสดงความยกย่องให้เกียรติผู้นำอีกด้วย เนื่องจากคำ chị (พี่สาว) มีความหมายแห่งในเรื่องของศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่ซึ่งตามวัฒนธรรมเวียดนามผู้มีศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่จะได้รับการเคารพ ยกย่องและให้เกียรติจากผู้มีศักดิ์เป็นญาติผู้น้อย ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ในตอนต้น ลักษณะในการใช้คำเรียกบุคคลดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับภาษาไทยดังที่ สุวิไล เปรมศรีรัตน์ (2543, หน้า 17) "ได้กล่าวว่า “คำว่า พี่ (ผู้ที่เกิดก่อน) ยังนำไปใช้ในความหมายที่เป็นเชิงยกย่องโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับอายุจริง เช่น ให้เรียกในความหมายว่า เป็นผู้นำหรือผู้อุปถัมภ์” ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สังคมเวียดนามปัจจุบันก้มีการยกย่องให้เกียรติผู้มีตำแหน่งทางหน้าที่การงานสูง ไม่ว่าบุคคลผู้นั้นจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง นั่นคือความเสมอภาคทางด้านบทบาทระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงในสังคมเวียดนามสมัยปัจจุบัน

สำหรับบทบาทของผู้หญิงภายในครอบครัว จากข้อมูลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ผู้หญิงไทยและผู้หญิงเวียดนามมีฐานะและบทบาทเท่าเทียมกันกับสามี กล่าวคือ สามีได้แสดงความยกย่องผู้เป็นภรรยาโดยการใช้คำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ สรรพนาม เช่น คุณ หรือรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] เช่น คุณรสร คุณกุล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"ผู้เห็นคุณเข้ามานานก็เลยเข้ามาตามนั่ง ใกล้จะแปดโมงแล้วช่วงแม่หูกูนนี้
"เปกินข้าวพร้อมเราใหม่"

(ผักบุ้ง, 2553, หน้า 243)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่าสามีใช้คำแทนตนของว่า ผม ซึ่งแฝงความหมายของความสุภาพและเรียกผู้เป็นภรรยาด้วยสรรพนาม คุณ แฝงความหมายของความยกย่องให้เกียรติ และแสดงความเท่าเทียมกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้เป็นสามีได้ยกย่องฐานะของภรรยาให้เท่าเทียมกับตน ภาษาเวียดนาม ถึงแม้ส่วนใหญ่สามีจะเรียกตนของว่า anh (พี่ชาย) และเรียกผู้เป็นภรรยาว่า em (น้อง) หากแต่ยังพบคำเรียกบุคคลหลายคำที่สะท้อนให้เห็นว่าสามีได้ยกย่องฐานะและบทบาทของภรรยาให้เท่าเทียมกับตน เช่น ผู้เป็นสามีได้แสดงความสนใจสนมรักโดยภรรยาของตนเป็นเหมือนเพื่อนสนิทคนหนึ่งโดยการใช้คำเรียกภรรยาว่า mìn (ตัวเอง, เธอ) แสดงความสนใจสนมและยกย่องสถานภาพของภรรยาในครอบครัวโดยการใช้คำ mèu nó (แม่เข้า, คำเรียกบุคคลใช้เรียกผู้ฟังหรือผู้ลูกกล่ำถึง), bà (ยาย) หรือ nợ (เมีย, ภรรยา) เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"Mình à? Anh muốn chào đón chàng kỹ sư này đến nhà mình. Mình giúp anh làm thêm chút đỗ nhắm được không?" (ตัวเองจ้า พี่ชาย
ต้อนรับพ่อวิศวกรคนนี้ที่ได้มาน้ำหน้า ตัวเองช่วยทำกับแกล้มเพิ่มอีกสักอย่าง
ให้ไหม)

(Lê Xuân Khoa, 2013, p.42)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ถึงแม้สามีใช้คำเรียกแทนตนของว่า anh (พี่ชาย) ซึ่งแฝงความหมายของความเป็นผู้ชายโดยกว่า หากใช้สรรพนาม mìn (ตัวเอง) เพื่อเรียกผู้เป็นภรรยาซึ่งแสดงความสนใจสนมและยกย่องฐานะของผู้เป็นภรรยาให้เสมอ กับตน

เนื่องจากมีความเท่าเทียมกันด้านบทบาททั้งในครอบครัวและในสังคมรวมทั้งโอกาสในการศึกษาและการทำงานทำ ทำให้ผู้หญิงสมัยใหม่นอกจากไม่ต้องพึ่งพาผู้ชาย ในด้านเศรษฐกิจจนบางคนสามารถเลี้ยงลูกด้วยตนเองหรือเป็นคุณแม่เลี้ยงลูกคนเดียวดังที่ รัชนีกร เศรษฐ์ (2532, หน้า 34) ได้กล่าวว่า "หญิงปัจจุบันสามารถหาเลี้ยงตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งฝ่ายชายหรือไม่สามารถหาฝ่ายชายที่มีฐานะเท่าเทียมได้" การที่ผู้หญิงมีความอิสรภาพในเรื่องเศรษฐกิจโดยไม่ต้องพึ่งพาสามี เป็นคุณแม่เลี้ยงลูกเดี่ยว yang แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงสมัยใหม่มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์อีกด้วย ลักษณะทางสังคมประการนี้ได้สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามดังตัวอย่างต่อไปนี้

"... Chị sẽ sinh con và sau đó ráng tốt nghiệp đại học đi làm nuôi nó.

Chị nghĩ không nhất thiết phải trông chờ vào một người đàn ông. Xã hội giờ có nhiều người mẹ đơn thân nuôi con lâm. Chị tin mình sẽ làm được." (พี่จะคลอดลูกและพยายามเรียนให้จบมหาวิทยาลัยแล้วไปทำงานหาเงินเลี้ยงเข้า พี่ร่าไม่จำเป็นที่ต้องให้ความหวังกับผู้ชายคนหนึ่ง สังคมเดียวมีคุณแม่เลี้ยงลูกเดียวเยอะแยะ พี่เชื่อว่าพี่จะทำได้)

(Võ Anh Thơ, 2014, p.437)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้พูดกำลังจะเป็นแม่เลี้ยงลูกเดียวเนื่องมาจากการเด็กเป็นคนไม่วรับผิดชอบต่อเด็ก การใช้คำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบเป็นกลุ่มคำ nhiềuกว่า mẹ đẻ (คุณแม่เลี้ยงลูกเดียว) ในตัวอย่างดังกล่าวเพื่อเรียกแทนตนของโดยทางอ้อม เนื่องจากผู้พูดมีความคิดว่า สังคมสมัยใหม่ให้ความเสมอภาคระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง ผู้หญิงสามารถมีลูกโดยไม่ต้องแต่งงานก็ได้ซึ่งลักษณะประการนี้ต่างกับสังคมสมัยก่อนมาก Phan Kế Bình (2005, หน้า 167) ได้กล่าวว่า ในสมัยก่อน ผู้หญิงที่เป็นม่ายหรืออย่างไม่แต่งงานแต่เสียตัวให้ผู้ชาย ห้องโดยไม่มีพ่อ ต้องจ่ายค่าปรับให้กับหมู่บ้าน ถ้าจะแต่งงานก็ต้องจ่ายค่าปรับอีกด้วย หนึ่ง นอกจากนั้นผู้หญิงที่ห้องโดยไม่ได้แต่งงานหรือเด็กเกิดมาไม่มีพ่อจะเป็นที่ดูถูกของสังคม ดังนั้นสมัยก่อนผู้หญิงต้องรักษาความบริสุทธิ์ของตนเอง ไม่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายก่อนพิธีแต่งงาน

ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่า การใช้คำเรียกบุคคลที่มีสวนประกอบเป็นคำบอกอาชีพ/ตำแหน่ง ยศ กลุ่มคำ รวมทั้งการใช้สurnam เช่น คุณ Minh (ตัวเอง) เพื่อเรียกผู้หญิงในภาษาไทย และภาษาเดียวกันนอกจักรัสตองให้เห็นว่า ฐานะและบทบาทของผู้หญิงในสังคมไทยและสังคมเวียดนามสมัยใหม่ได้มีความเท่าเทียมกับผู้ชาย ผู้หญิงมีโอกาสเหมือนกับผู้ชายในการศึกษา การประกอบอาชีพและสามารถดำรงตำแหน่งสูงทางหน้าที่การทำงาน กลายเป็นที่ยอมรับและยกย่องของสังคมทั่วไป บทบาททางสังคมของผู้หญิงไทยและผู้หญิงเวียดนามนับวันยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น

5.3 ปัญหาของสังคมสมัยใหม่

ผลงานวิจัยของนักวิจัยด้านสังคมศาสตร์ต่างๆ ให้เห็นว่า ในสังคมสมัยใหม่มีปัญหาหลายอย่าง เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อมลูกทำลาย ปัญหาความเสื่อมโทรมด้านวัฒนธรรม ปัญหาของเยาวชน ปัญหาทางครอบครัว อาชญากรรม เป็นต้น (พระเทพเวที (ประยุทธ ปุยตุโต), 2537, หน้า 88) จากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเดียวกันพบว่ามีคำเรียกบุคคล

หมายรูปแบบที่สะท้อนให้เห็นปัญหาของสังคมไทยและสังคมเวียดนามปัจจุบัน คือ ปัญหาเยาวชน และปัญหาอาชญากรรม

จากข้อมูลการวิจัยภาษาเดียดนามพบการใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นรูปแบบของกลุ่มคำต่างๆ ที่สะท้อนปัญหาปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นปัญหานี้ที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นที่ประเทศต่างๆ ให้ความสนใจอย่างมาก และพยายามหาวิธีแก้ไขเนื่องจากปัญหาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับทั้งตัววัยรุ่นเอง ครอบครัว และสังคมโดยรวม (ศรีเพ็ญ ตันติเวสส และคณะ, 2557, หน้า 8) เช่น ก้าว sinh mang thai (นักเรียนหญิงที่ตั้งครรภ์), nhũng bà mẹ nhở tuổi (พากคุณแม่ที่มีอายุยังน้อย), nhũng đúa trẻ đã phá thai (พากเด็ก ๆ ที่เคยทำแท้ง) เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงที่มีปัญหาตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมในสังคมเดียดนามมีจำนวนไม่น้อยเป็นเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังอยู่ในวัยเรียนหนังสือ ยังต้องพึงพาพ่อแม่ในเรื่องเศรษฐกิจ ประสบการณ์และความรู้ยังไม่พอเพื่อดูแลตัวเองและเด็กได้ หากคลอดลูกออกมาก การเลี้ยงดูลูกจะกลายเป็นภาระตَاายาและคนในครอบครัว ถ้าแม่ยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบต่อชีวิตของลูกในท้องหรือผู้ใหญ่ในครอบครัวไม่ยอมรับภาระเลี้ยงดูทั้งลูกและหลานก็จะทำให้เกิดปัญหาตามมาคือการทำแท้ง ขันเป็นการกระทำที่จะส่งผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อผู้หญิง ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

"Cháu đã nói chủ đừng bắt ép Thu Cúc đi phá thai!" ("หนูบอกแล้วไ่าว่า
อาอย่างบังคับให้ Thu Cuc ต้องไปทำแท้ง")

"Không phá thì biết làm gì? Nó mới mười bốn tuổi đã có chửa. Hàng
xóm láng giềng dị nghị xấu mặt gia đình. Để nó sinh con ra ai sẽ nuôi?
Tôi không có tiền." ("ไม่ทำแท้งแล้วจะทำยังไงดี เขาเมื่อยุ่งแค่ 14 แต่ท้องแล้ว
คนข้างบ้านจะนินทาทำให้ครอบครัวต้องอับอายหน้า ให้เขากลอดลูกออก
มาแล้วគ่าจะเป็นคนเสี้ยงล่ำ ฉันไม่มีเงิน")

(Võ Anh Thơ, 2014, p.363)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่าผู้เป็นพ่อตัดสินใจจะบังคับให้ลูกสาวไปทำแท้งเนื่องจากลูกสาวยังเป็นเด็ก การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของลูกสาวในวัยเด็ก จะทำให้พ่อแม่ต้องอับอายหน้า เพราะลูกคนรอบข้างนินทา ตามประเพณีของเดียดนาม ผู้หญิงที่ตั้งครรภ์โดยไม่มีการแต่งงานถือเป็นคนที่ผิดศีลธรรมและเจริญประเพณีและจะถูกสังคมประจานว่าเป็นคนมักง่าย

ไม่รู้จักส่วนตัว รวมทั้งพ่อแม่ของผู้หญิงคนนั้นจะถูกสังคมวิภาควิจารณ์ว่าเป็นคนไม่รู้จักสังส่อนลูกสาว เป็นครอบครัวที่ไม่มีวัฒนธรรม การนินทาและวิจารณ์การกระทำของผู้อื่นถือเป็นลักษณะหนึ่งทางวัฒนธรรมของสังคมเดียวดnam ซึ่งเป็นสังคมของหมู่บ้านชนบทแคบ ๆ ที่ทุกคนรู้จักกันเป็นอย่างดี หากสมาชิกคนใดกระทำการสิ่งใดนอกเหนือจากเจ้าตัวแล้วเพื่อประโยชน์ของครอบครัวที่ไม่สามารถอยู่ต่อไปได้ ดังนั้นทุกคนต้องอยู่ในขอบธรรมเนียม การบังคับให้ทุกคนอยู่ภายใต้ขอบธรรมเนียมของสังคมนั้นก็เป็นวิธีหนึ่งเพื่อรักษาความสงบสุขของสังคม (Trần Ngọc Thêm, 1999, p.157)

แม้ว่าจากข้อมูลการวิจัยไม่พบคำเรียกบุคคลที่สะท้อนปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ในภาษาไทยเหมือนในภาษาเวียดนาม หากพบว่ามีการใช้คำเรียกบุคคลเพื่อเรียกเด็กในท้องที่ไม่ใช่ความประสงค์ของทั้งพ่อและแม่ เช่น เด็กในท้อง เด็กในห้อง เชือ เป็นต้น จะกระทำการปฏิเสธว่าเป็นลูกเช่นเดียวอย่างต่อไปนี้

“อย่าคิดมาก... ดูแลลูกให้ดี”
“ลูกหรือคะ?...”
“ก็ลูก... ยังไงก็ลูก”
“ไม่ค่ะ... แค่อ่าศัยห้องมาเกิด!”

(ชาลัย, 2557, หน้า 105)

ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นการแสดงท่าทางว่าพี่ชายกับน้องสาวซึ่งกำลังตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ยังถูกไฟฟ์ทั้งแล้วไปคบผู้หญิงอื่น เขօจึงมีความเจ็บแค้นใจกับพ่อของลูกและรู้สึกเกลียดลูกตามไปด้วย เมื่อพี่ชายของตนกล่าวถึงลูกในท้อง ผู้เป็นน้องสาวจึงปฏิเสธว่าไม่ใช่ลูก แต่เป็นแค่ “อาศัยห้องมาเกิด” ทั้ง ๆ ที่พี่ชายของตนได้เตือนว่า นั่นคือลูก เป็นคนที่ต้องการความรักและการดูแลเอาใจใส่จากผู้เป็นแม่ ผู้เป็นแม่ก็ต้องทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกของตนให้ดีที่สุด เมื่อพ่อและแม่ไม่ยินดีที่จะรับผิดชอบต่อชีวิตของลูกมักจะตัดสินใจไปทำแท้งทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเป็นการกระทำที่ผิดทั้งทางด้านศีลธรรมและด้านกฎหมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ตกลงจะไปเอาจอกหรือ?” หลวามาอย่างขยาย “เห็นช่าวเรื่องศพเด็กหลายพันศพที่วัดนั่นแล้วไม่รู้สึกอะไรหรือป่าว... ฉันว่ามันบาปนะ”
“แล้วจะให้ฉันทำยังไง ฉันจะทำยังไงต่อไปล่ะ ต้องหยุดงานเป็นปี จะเอาเงินที่ไหนมาผ่อนบ้าน”

(ชาลัย, 2557, หน้า 194)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้พูดพยายามจะตักเตือนผู้ฟังซึ่งเป็นเพื่อนว่า การทำแท่งหรือจะคาดอกออกเป็นการทำบ้าปมากร เพราะเหมือนเป็นการมาชีวิตของคนคนหนึ่งไปซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้พูดเชื่อในศีลธรรมและเชื่อในเรื่องของบุญ-บาป ซึ่งเป็นค่านิยมที่มีรากฐานมาจากคำสอนของศาสนาพุทธและเป็นเอกลักษณ์ประการหนึ่งในโลกทัศน์ของคนไทยตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน (อมรา พงศាបิชญ์, 2451, หน้า 90) จากตัวอย่างที่ผู้พูดยกมาประกอบให้ผู้ฟังมีการกล่าวถึง ศพเด็กหลายพันศพ นอกจากแสดงความเชื่อในเรื่องบุญ-บาปของผู้พูดแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นว่าการทำแท่งได้กลایเป็นปัญหาของสังคมสมัยใหม่ จำนวนเด็กที่ถูกทอดทิ้งตั้งแต่ตอนที่อยู่ในท้องไม่เพียงหลายสิบหรือหลายร้อยท่านเป็นหลายพันคน ซึ่งเป็นตัวเลขที่ทำให้ทุกคนต้องสะเทือนใจ สำหรับผู้เป็นแม่ได้ตัดสินใจจะไปทำแท่งเนื่องด้วยความคิดว่า หากคลอดลูกออกกามาจะต้องหยุดงานและหมายความว่าจะไม่มีเงินมาผ่อนบ้าน ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้เป็นแม่กำลังดำเนินชีวิตตามค่านิยมของสังคมสมัยใหม่ซึ่งเน้นความเป็นปัจเจกบุคคล ไม่ต้องพึ่งพาคนอื่น เน้นความมั่งคั่ง ร่ำรวย พยายามดันตนต่อสู้เพื่อให้ได้ในสิ่งที่แสดงความร่ำรวย เช่น เครื่องประดับที่ทำจากเพชรพลอยหรือทองคำ บ้าน รถยนต์ และสิ่งอำนวยความสะดวกห้องนอนสำหรับใช้เอง (รัชนีกร เศรษฐ์, 2532, หน้า 79) ถ้ามีลูกจะต้องเสียเวลา กับการตั้งครรภ์ การเลี้ยงดูลูก ต้องหยุดงานและไม่มีรายได้ ดังนั้นเพื่อชีวิตของตนเองผู้เป็นแม่จึงตัดสินใจจะไม่มีลูก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ได้กลایเป็นปัญหาทางสังคมของประเทศไทยทั้งสอง ซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมา คือการทำแท่ง จากข้อมูลการศึกษาเกี่ยวกับการทำแท่งในประเทศไทยปี พ.ศ. 2542 พบว่า มีผู้หญิงที่ได้ไปทำแท่ง 13,090 ราย ซึ่งร้อยละ 47 มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และร้อยละ 21 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี (บุญฤทธิ์ สุขรัตน์, 2557, หน้า 13) สำหรับสถานการณ์การทำแท่งในประเทศไทยเดียวนาน พบว่ามีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 20 ทำให้เดียวดายถูกจัดอยู่ในกลุ่ม 10 ประเทศที่มีอัตราการทำแท่งสูงสุดของโลก (Phạm Thanh Hải, Huỳnh Thị Thu Thủy, 2010)

นอกจากนี้ยังพบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามอีกด้วย เช่น พวknักลงนั่น พวknักโภกวนเมือง ไอเด็กแวน เด็กแวนเหลือของอย่างนาย เด็กแวนกา ก ออย่างพวknแก เด็กมีปัญหา ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีเยาวชนกลุ่มนี้เป็นคนเกเร ชอบขับรถมองต่อรีซิค "ไปเที่ยวเล่นหรือบางที่จับกลุ่มแข่งกันจนทำให้คนอื่นเดือดร้อน พฤติกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวของกลุ่มเยาวชนหรือวัยรุ่นไทยได้มีการนิยมมากจนบางครั้งอาจเรียกว่าเป็นลักษณะหนึ่งของวัฒนธรรมวัยรุ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือกลุ่มเยาวชนในสังคมเมืองดังที่ (รัชนีกร เศรษฐ์, 2532, หน้า 97) ได้กล่าวไว้ว่า "วัยรุ่นในเมืองมักจะแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าแบบไม่มีเพศหรือร่วมเพศ เดินเที่ยวเตร่ตามศูนย์การค้า... มั่วสุมตามสถานที่สาธารณะ ลานโบว์ลิ้ง และดิสโก้... นิยมจับกลุ่มแข่งรอดตามถนนหลวง

ทั้ง ๆ ที่ผิดกฎหมาย และนิยมลองยาเสพติดเพื่อความเป็นหนึ่งเด่นกว่าใคร" ส่วนในภาษาเวียดนาม ก็ปรากฏการใช้คำเรียกบุคคลที่แสดงให้เห็นปัญหาของเยาวชนกลุ่มนึงซึ่งเป็นลูกของครอบครัวที่มีฐานะดีทางเศรษฐกิจใช้ชีวิตและเงินทองแบบฟุ่มเฟือยกับการเที่ยวหรือการเล่นต่าง ๆ เช่น ดีเมสูรา เสพยาเสพติด เล่นการพนัน เป็นต้น เช่น dàn chơi chính hiệu ở đất Hà thành (นักลงแท้ ๆ ของเมืองyanby), các đại công tử (พวากคุณหนู) เป็นต้น

นอกจากปัญหาเกี่ยวกับเยาวชนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น การใช้คำเรียกบุคคล ในภาษาไทยและภาษาเวียดนามยังสะท้อนให้เห็นปัญหาด้านอาชญากรรม เช่น การค้าประเวณ การค้ายาเสพติด เปิดบ่อนการพนัน แก๊งมาเฟีย เป็นต้น เช่น ไอชาติชาญหัวหน้าแก๊งขายยา มาเฟีย bợn giang hồ (พวกมาเฟีย, พวกอยู่นอกกฎหมาย), đại ca của năm băng đảng lớn nhất Tây Nguyên này (หัวหน้าของแก๊งมาเฟียที่ใหญ่ที่สุดห้าแก๊งบนที่รับสูงทางภาคกลางนี้) เป็นต้น ซึ่งปัญหาการค้าประเวณได้สะท้อนอย่างชัดเจนดังในตัวอย่างต่อไปนี้

"สวัสดีครับคุณภีมพล ไม่ทราบว่าตลอดเด็ดวันที่ผ่านมาได้สินค้าของผมสร้าง

ปัญหาอะไรให้คุณต้องหนักใจหรือเปล่า บอกผมได้เลยนะครับ"

..."ทำไมหรือ? ถ้าหากสินค้ามีปัญหา คุณยินดีคืนเงินหรือไม่"

..."แ hem... คุณภีมพลเข้าใจเล่นมุกนะครับ แต่ลองได้พูดแบบนี้ นั่งอินคงทำให้

คุณรู้สึกไม่พอใจอย่างแน่นอน นั่งอินนะนั่งอิน หาลูกค้าดี ๆ ราย ๆ ให้มีซ่อน

เดียวกลับไปเมื่อไหร่จะจัดการเดียวกันให้เข็ด"

(ผังบุ้ง, 2553, หน้า 99 – 100)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้พูดกับผู้ฟังมีความสัมพันธ์แบบผู้ให้บริการ กับผู้ใช้บริการ โดยผู้พูดเป็นคนขาย ผู้ฟังเป็นลูกค้า การค้าขายในตัวอย่างดังกล่าวไม่ใช่การขาย สินค้าธรรมดานี้เป็นวัตถุหรือสิ่งของ ทว่าสินค้าที่ผู้พูดและผู้ฟังกล่าวถึงในกรณีดังกล่าวคือ ผู้หญิง ซึ่ง อินนั่นเอง ผู้พูดใช้คำเรียกบุคคลในรูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] (นั่งอิน) เพื่อเรียกผู้หญิงกล่าวถึง โดยมีส่วนประกอบที่เป็นคำนำหน้าในคำเรียกบุคคลนี้คือคำ นั่ง ที่แฟบความหมายของการดูถูก เหยียดหยามผู้หญิงกล่าวถึง ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าในสายตาของผู้พูด ผู้หญิงกล่าวถึงเป็นเพียงสินค้า อย่างหนึ่งเท่านั้น การใช้คำเรียกบุคคลในตัวอย่างดังกล่าวจากสะท้อนให้เห็นปัญหาการค้าประเวณแล้ว ยังแสดงให้เห็นว่าถึงแม้ในสังคมสมัยใหม่มีความเสมอภาคระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง และรวมทั้งมีการยอมรับในสิทธิมนุษยชนของทั้งกฎหมายและสังคม หากยังมีผู้หญิงกลุ่มนึงกลับ เป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และถูกเหยียดหยามว่า เป็นเพียงสินค้าชนิดหนึ่งที่พ่อค้าสามารถขายให้

ลูกค้าที่ตนพอกใจทุกเมื่อ แม้ว่าการค้าประเวณีเป็นการกระทำผิดกฎหมายหากเป็นการค้าที่นำรายได้สูงให้แก่คุณค้า ดังนั้นปัญหาดังกล่าวจึงปรากฏในทุกสังคม ในประเทศเวียดนามก็มีผู้หันยิ่งจำนวนไม่น้อยที่ประกอบอาชีพเป็นผู้หันยิ่งขายบริการดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

"Anh Hai à, mua hoa giúp em nào. Mua một tảng một, hang chất lượng cao nè". ("พี่ใหญ่จ้า ช่วยซื้อดอกไม้ให้หนูหน่อย ซื้อหนึ่งແມ່ນหนึ่ง สินค้าคุณภาพสูงค่ะ")

... "Thế hai em muốn đến đâu nào? Khách sạn năm sao nhé!" ("จังน้อง สองคนอยากไปไหนล่ะ โรงแรมห้าดาวໂຄເມ້ຍ")

(Hân Như, 2014, pp.316 - 317)

ในตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นว่าผู้พูดเป็นคนขายซึ่งสินค้าที่ตนขายนั้นคือ hoa (ดอกไม้) ที่แฝงความหมายของการขายบริการให้แก่ผู้ชาย นอกจากนั้นผู้พูดยังใช้คำเรียกแทนตนเองว่า hang (สินค้า) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดได้เปรียบตัวเองเหมือนสินค้าชนิดหนึ่งที่สามารถซื้อขายได้อย่างสะดวกซึ่งเป็นการกระทำที่ถูกสังคมดูถูก ในความคิดของคนเวียดนาม อาชีพขายบริการของผู้หันยิ่งเป็นอาชีพที่ต่ำต้อยและน่าเหยียดหยามเป็นอย่างยิ่ง เป็นอาชีพของพวกผู้หันยิ่งที่เกียจคร้าน ไม่อยากใช้แรงทำงานแต่อยากใช้ชีวิตอย่างสะดวกสบาย เป็นต้น ผู้หันยิ่งที่ประกอบอาชีพขายบริการมักจะถูกสังคมดูถูก อย่างไรก็ตามอาชีพขายบริการเป็นอาชีพที่สามารถนำรายได้ดีให้แก่ผู้หันยิ่งและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นาอาชีพขายบริการจึงมีการพัฒนามาก จำนวนผู้หันยิ่งที่ประกอบอาชีพขายบริการในสังคมปัจจุบันนับวันยิ่งเพิ่มมากขึ้น จากการใช้คำเรียกบุคคลของคนขายที่เป็นคำบอกจำนวนในกลุ่มค้า mua một tảng một (ซื้อหนึ่งແມ່ນหนึ่ง) และการใช้คำเรียกบุคคลของลูกค้าที่เรียกคนขายว่า hai em (น้องสองคน) แสดงให้เห็นว่าคนขายไม่ใช่มีเพียงคนเดียว หากมี 2 คน แสดงให้เห็นว่า ลูกค้าที่มาซื้อบริการมีจำนวนลดลงจึงต้องใช้วิธีแฉมเพื่อเป็นการดึงดูด ลูกค้า อันเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งของการตลาดเพื่อเพิ่มยอดขายสินค้า ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้หันยิ่งที่ประกอบอาชีพขายบริการของเวียดนามก็มีจำนวนมากเกินความต้องการของตลาดจนกลายเป็นปัญหาของสังคมปัจจุบัน

ทั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามได้สะท้อนให้เห็นลักษณะของสังคมสมัยใหม่หลายประการอย่างชัดเจน กล่าวคือ การนิยมใช้คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งที่หลากหลายสะท้อนให้เห็นความหลากหลายด้านอาชีพในสังคมแบบ

อุดสาหกรรมสมัยใหม่ที่มีการแบ่งสาขาอาชีพเป็นแบบเฉพาะทาง การใช้คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งเพื่อเรียกผู้ฝังหรือผู้ถูกกล่าวถึงที่เป็นผู้หญิงในภาษาไทยและภาษาเวียดนามสะท้อนให้เห็นถึงความเสมอภาคระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงในด้านต่าง ๆ ของสังคม เช่น การศึกษา การประกอบอาชีพ การดำรงตำแหน่งสูงทางหน้าที่การทำงาน รวมทั้งบทบาทของผู้หญิงในครอบครัวโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความอิสรภาพด้านเศรษฐกิจ นอกจากนั้นยังสะท้อนให้เห็นลักษณะด้านความคิดของคนไทยและคนเวียดนาม คือการยกย่องผู้ที่มีการศึกษาสูง ผู้ที่มีความสามารถและดำรงตำแหน่งทางหน้าที่การทำงานสูง การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสองก็สะท้อนให้เห็นปัญหาทางสังคมสมัยใหม่หลายปัญหา เช่น ปัญหาเยาวชน ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น

บทที่ 6

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการใช้คำเรียนบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามเพื่อวิเคราะห์รูปแบบของคำเรียนบุคคลที่ปรากฏใช้ในภาษาไทยและภาษาเวียดนามระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2558 และวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียนบุคคลในภาษาทั้งสองผู้ศึกษาได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยคัดเลือกงานเขียนประเกณวนิยายไทยและเวียดนามจำนวนทั้งหมด 12 เรื่อง ที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2558 ซึ่งมีเนื้อเรื่องที่สะท้อนเรื่องราวของตัวละครเอกเป็น英雄หรือหนุ่มสาว ที่มีการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งเป็นผลงานที่สะท้อนความหลากหลายทางด้านเพศ อายุ อาชีพ และสถานภาพทางสังคมของผู้ใช้ภาษา ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลที่เป็นคำเรียนบุคคลที่ปรากฏในบทสนทนาในนวนิยายไทยและเวียดนาม โดยแบ่ง ตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ได้เป็นการใช้คำเรียนบุคคลระหว่างเครือญาติ ระหว่างสามีกับภรรยา ระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา ระหว่างครูกับลูกศิษย์ ระหว่างเพื่อน ระหว่างคู่รัก ระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ ระหว่างคนนู้จัก และระหว่างคนไม่นู้จักกัน

การใช้คำเรียนบุคคลระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยและภาษาเวียดนามถูกกำหนดด้วยปัจจัยทั้งหมด 6 ปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ความสนใจ สมมุติความรู้สึก และสถานการณ์ ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์รูปแบบคำเรียนบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ซึ่งถูกกำหนดด้วยปัจจัยด้าน เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ความสนใจ สมมุติความรู้สึก และสถานการณ์ รวมทั้งวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียนบุคคลในภาษาทั้งสองดังกล่าว

ผลการศึกษาจะแบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) รูปแบบคำเรียนบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม 2) ลักษณะการใช้คำเรียนบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ตามความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและตามปัจจัยทางสังคม และ 3) ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียนบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ซึ่งสรุปความได้ดังนี้

1. รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเดียว เช่น คำเรียกญาติ ชื่อ soprénom/คำนำหน้า อาชีพ/ตำแหน่ง เป็นต้น และคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป เช่น [คำนำหน้า + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] เป็นต้น ทั้งนี้ จำนวนรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ปรากฏใช้ในการสนทนาระหว่างคนไทยและชาวเวียดนาม มีจำนวนทั้งหมด 49 รูปแบบ โดยรูปแบบ คำเรียกบุคคลในภาษาไทย มีจำนวนทั้งหมด 42 รูปแบบ ส่วนรูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนาม มีจำนวนทั้งหมด 30 รูปแบบ มีจำนวนรูปแบบคำเรียกบุคคลที่เหมือนกันในภาษาทั้งสองทั้งหมด 22 รูปแบบ โดยส่วนประกอบที่นิยมใช้มากที่สุดเหมือนกันทั้งสองภาษา ได้แก่ soprénom/คำนำหน้า คำเรียกญาติ ชื่อ และกลุ่มคำ นอกจากส่วนประกอบทั้ง 4 ชนิดดังกล่าวแล้ว คนไทยยังนิยมใช้ส่วนประกอบที่เป็น อาชีพ/ตำแหน่ง และ ยศ ในขณะที่คนไทยเวียดนามนิยมใช้ ส่วนประกอบที่เป็น คำวิเศษณ์ (เนื่องจากคนเวียดนามนิยมใช้คำวิเศษณ์บอกลำดับลูกในครอบครัว เพื่อเรียกแทนชื่อของบุคคล เช่น cò cá (คุณลูกสาวคนโต), cát út (คุณลูกชายคนสุดท้อง), anh Hai (พี่ชายคนโต), chị Ba (พี่สาวคนที่สอง) เป็นต้น) เพื่อประกอบเป็นคำเรียกบุคคล ซึ่งสรุปในตาราง 25 ซึ่งตรงกับตาราง 3 ดังที่ได้แสดงไว้ในบทที่ 3 ดังนี้

ตาราง 25 รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
1. คำเรียกญาติ	✓	✓
2. ชื่อ	✓	✓
3. อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓
4. soprénom	✓	✓
5. ยศ	✓	✓
6. คำนาม	✓	✓
7. กลุ่มคำ	✓	✓
8. นิยม soprénom	✓	✓
9. คำวิเศษณ์		✓
10. คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓

ตาราง 25 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
11. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓
12. คำเรียกญาติ + soprannam	✓	✓
13. คำเรียกญาติ + กลุ่มคำ	✓	
14. คำเรียกญาติ + ชื่อ + soprannam	✓	
15. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง + soprannam	✓	
16. คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์		✓
17. ชื่อ + soprannam	✓	✓
18. ชื่อ + กลุ่มคำ	✓	
19. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓	✓
20. อาชีพ/ตำแหน่ง + soprannam	✓	✓
21. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ + soprannam	✓	
22. อาชีพ/ตำแหน่ง + คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓	
23. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ	✓	✓
24. คำนำหน้า + ชื่อ	✓	✓
25. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง	✓	✓
26. คำนำหน้า + soprannam	✓	
27. คำนำหน้า + ยศ	✓	
28. คำนำหน้า + คำนาม	✓	✓
29. คำนำหน้า + กลุ่มคำ	✓	✓
30. คำนำหน้า + คำวิเศษณ์		✓
31. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ	✓	✓
32. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + soprannam	✓	
33. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง		✓
34. คำนำหน้า + ชื่อ + soprannam	✓	✓
35. คำนำหน้า + ชื่อ + กลุ่มคำ	✓	
36. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ	✓	

ตาราง 25 (ต่อ)

รูปแบบคำเรียกบุคคล	ภาษาไทย	ภาษาเวียดนาม
37. ค่านำหน้า + อาร์พ/ตำแหน่ง + ชื่อ + สรรพนาม	✓	
38. ค่านำหน้า + อาร์พ/ตำแหน่ง + สรรพนาม	✓	
39. ค่านำหน้า + ยศ + ชื่อ	✓	
40. ค่านำหน้า + กลุ่มคำ + ชื่อ	✓	
41. ค่านำหน้า + กลุ่มคำ + สรรพนาม	✓	
42. ยศ + ชื่อ	✓	
43. ยศ + สรรพนาม	✓	
44. ยศ + ชื่อ + สรรพนาม	✓	
45. คำนาม + ชื่อ		✓
46. คำนาม + สรรพนาม	✓	✓
47. กลุ่มคำ + ชื่อ		✓
48. กลุ่มคำ + สรรพนาม	✓	✓
49. กลุ่มคำ + คำนาม		✓

1.1 ผลการศึกษาในส่วนของการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม
นั้น พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการใช้คำเรียกบุคคลของทั้งสองภาษาได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และปัจจัยทางสังคม มีผลโดยสรุปดังนี้

1.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (ผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง) แบ่งออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการ กับผู้รับบริการ ความสัมพันธ์ระหว่างคนรู้จัก และความสัมพันธ์ระหว่างคนไม่รู้จัก ได้ส่งผลต่อ การเลือกใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม โดยรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ระหว่างเครือญาติมีความหลากหลายมากที่สุดในภาษาไทย (พบจำนวนทั้งหมด 34 รูปแบบ) ในขณะที่รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ใช้ระหว่างคนรู้จักมีความหลากหลายมากที่สุดในภาษาเวียดนาม (พบจำนวนทั้งหมด 26 รูปแบบ) ส่วนการใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลระหว่างครูกับศิษย์มีความหลากหลายน้อยที่สุดในภาษาทั้งสอง โดยพบจำนวนทั้งหมด 20 และ 10 รูปแบบตามลำดับ

รูปแบบคำเรียกบุคคลที่นิยมใช้มากที่สุดตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ในภาษาไทยมีจำนวนทั้งหมด 12 รูปแบบ ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง soprano ยศ คำนำม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + ชื่อ] และ [กลุ่มคำ + soprano] และในภาษาเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 7 รูปแบบ ได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง soprano คำนำม กลุ่มคำ และ [คำนำหน้า + ชื่อ]

1.1.2 ปัจจัยทางสังคมทั้งหมด 6 ปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ความสนใจ ความรู้สึก และสถานการณ์ ได้ส่งผลกระทบต่อการเลือกใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาไทยและภาษาเวียดนามดังนี้

สำหรับปัจจัยทางด้านเพศพบว่า รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีการนิยมใช้มากที่สุดในภาษาไทยและภาษาเวียดนามสำหรับเพศชายและเพศหญิงได้แก่ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง soprano คำนำม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้ คนเวียดนามยังนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เพื่อเรียกบุคคลที่เป็นหัวหน้า เพศชายและเพศหญิง

สำหรับปัจจัยทางด้านอายุพบว่า เมื่อผู้พูดมีอายุน้อยกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึงทั้งคนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น คำเรียกญาติ อาชีพ/ตำแหน่ง soprano คำนำม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบชื่อ และ [กลุ่มคำ + soprano] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] เพื่อเรียกบุคคลที่มีอายุมากกว่าตนในขณะเดียวกัน เมื่อผู้พูดมีอายุเท่ากับผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง soprano คำนำม กลุ่มคำ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ [กลุ่มคำ + soprano] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกญาติ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] เพื่อเรียกบุคคลที่มีอายุเท่ากับตน เมื่อผู้พูดมีอายุมากกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง soprano คำนำม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้ คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ [กลุ่มคำ + soprano] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] และ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] เพื่อเรียกบุคคลที่มีอายุน้อยกว่าตนในขณะเดียวกันอีกด้วย

สำหรับปัจจัยทางด้านสถานภาพทางสังคมพบว่า เมื่อผู้พูดมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นคำเรียกญาติ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบชื่อ [คำนำหน้า + ชื่อ] และ [กลุ่มคำ + สรรพนาม] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] สำหรับบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าตนอีกด้วย สำหรับบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากัน คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] [คำนาม + สรรพนาม] และ [กลุ่มคำ + สรรพนาม] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ คำวิเศษณ์ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] และ [คำนาม + ชื่อ] เพื่อเรียกบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากับตน สำหรับบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าตน คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น คำเรียกญาติ ชื่อ สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนั้นคนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ [กลุ่มคำ + สรรพนาม] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ คำวิเศษณ์ [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ]

ส่วนปัจจัยด้านความสนใจที่สนมพบว่า สำหรับบุคคลที่มีความสนใจที่สนม กับตน คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่ไม่มีความสนใจที่สนมอีกด้วย สำหรับบุคคลที่ไม่มีความสนใจที่สนม กับตน คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำนำหน้า + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้อีก [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] เพื่อเรียกบุคคลที่ไม่มีความสนใจที่สนม กับตน ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม] ในขณะที่

สำหรับปัจจัยทางด้านอารมณ์ความรู้สึกพบว่า เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ปกติ คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] เมื่อผู้พูดมีอารมณ์ไม่ปกติ คนไทยและคนเวียดนามจะนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ และ [คำนำหน้า + กลุ่มคำ] นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ [คำนำหน้า + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม] ในขณะที่

คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ คำวิเศษณ์ และ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] สำหรับเรียกบุคคลในการสนทนาอีกด้วย

สำหรับปัจจัยด้านสถานการณ์พบว่า สำหรับสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการ คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น คำเรียกญาติ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง สรรพนาม คำนาม กลุ่มคำ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] และ [คำนำหน้า + ชื่อ] นอกจากนี้คนเวียดนามยังนิยมใช้รูปแบบ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เพื่อเรียกบุคคลในขณะสนทนาอีกด้วย สำหรับสถานการณ์แบบเป็นทางการ คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็น สรรพนาม และ กลุ่มคำ นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้รูปแบบ ชื่อ อาชีพ/ตำแหน่ง คำนาม [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ] และ [ยศ + ชื่อ] ในขณะที่คนเวียดนามนิยมใช้รูปแบบ คำเรียกญาติ และ [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ]

2. ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

จากการศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามพบว่า การใช้คำเรียกบุคคลระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในภาษาทั้งสองได้สะท้อนให้เห็นลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของไทยและเวียดนามทั้งหมด 5 ประการ ได้แก่

2.1 สังคมแบบระบบเครือญาติ

ลักษณะทางสังคมแบบระบบเครือญาติของไทยและเวียดนามได้สะท้อนออกมากอย่างชัดเจนจากการใช้ระบบคำเรียกญาติเป็นคำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสอง กล่าวคือ คนไทยและคนเวียดนามต่างนิยมใช้คำเรียกญาติเป็นคำเรียกบุคคลในรูปแบบที่มีความหลากหลายด้านรูปแบบ โดยมีทั้งคำเรียกญาติแบบคำเดี่ยว เช่น พ่อ เม่ anh (พี่ชาย), em (น้อง) และคำเรียกญาติแบบกลุ่มคำหรือคำประสม เช่น ตายาย พี่น้อง bò me (พ่อแม่), anh em (พี่น้อง) ด้านการใช้คำเรียกญาติในภาษาทั้งสองสามารถใช้เรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึง ด้านความหมายของคำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเวียดนามพบว่ามีความหมายแฝงอย่างซับซ้อน เช่น แฝงความหมายของการแบ่งกลุ่มญาติตามสายพ่อและสายแม่ แบ่งกลุ่มญาติตามสายเลือดและสายโดยการแต่งงาน แฝงความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา นอกจากนี้การใช้คำเรียกญาติเพื่อเป็นคำเรียกบุคคลในการสนทนาอย่างสั้นๆ ให้เห็นระบบความคิดของคนไทยและคนเวียดนามที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ถึงแม้มีการแบ่งกลุ่มญาติตามสายพ่อและสายแม่ หากคนไทยเน้นกลุ่มญาติฝ่ายแม่มากกว่าฝ่ายพ่อ ในขณะที่คนเวียดนามเน้นกลุ่มญาติฝ่ายพ่อ ยกย่องบทบาทของลูกชายในการสืบทอดสายตระกูล นอกจากนี้ยังเน้นกลุ่มญาติที่มีความใกล้ชิดทางสายเลือดอีกด้วย

ยังสะท้อนให้เห็นลักษณะด้านวัฒนธรรมของคนไทยและคนเวียดนาม คือ ความผูกพันฉันเครือญาติระหว่างคนในสังคม ถึงแม้ไม่ใชญาติกันหากทุกคนก็มีความสนใจสนม สามัคคี และรักใคร่กันเหมือนอยู่ในเครือญาติเดียวกัน

2.2 การยกย่อง ให้เกียรติ และเคารพผู้อาวุโส

จากการใช้คำเรียกบุคคลที่แสดงความหมายของความเคารพและยกย่องให้เกียรติผู้อาวุโสในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม เช่น การใช้คำเรียกกลุ่มญาติที่มีรุ่นสูงกว่าเพื่อเรียกผู้ที่มีอายุมากกว่าตน เช่น พี่ ลุง ป้า น้า ตา ยาย anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว), cô (อาผู้หญิง), chú (อาผู้ชาย), ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย) เป็นต้น เป็นคำเรียกบุคคลหรือเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคล อาทิ คำเรียกญาติ [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + สรรพนาม] เป็นต้น การใช้คำนำหน้าหรือสรรพนามที่แสดงความหมายของความยกย่อง เช่น ท่าน คุณ ông (ปู่, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แสดงความหมายของการให้เกียรติ), bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แสดงความหมายของการให้เกียรติ) เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลเพื่อเรียกบุคคลที่เป็นผู้อาวุโสหรือผู้มีอายุมากกว่า เช่น [คำนำหน้า + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + สรรพนาม] เป็นต้น การใช้คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งที่ต้องการความรู้หรือประสบการณ์ เช่น อาจารย์ หมอด thầy giáo (อาจารย์ผู้ชาย), cô giáo (อาจารย์ผู้หญิง) เป็นคำเรียกบุคคลหรือส่วนประกอบหนึ่งของคำเรียกบุคคล เช่น [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม] รวมทั้งการใช้รูปแบบคำนาม เช่น รุ่นพี่ ลูกพี่ dàn anh (รุ่นพี่ที่เป็นผู้ชาย), dàn chị (รุ่นพี่ที่เป็นผู้หญิง), dìu ca (พี่ใหญ่) เป็นต้น ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นลักษณะทางวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันประการหนึ่งของคนทั้งสองประเทศ กล่าวคือ ความเคารพ ยกย่อง และให้เกียรติผู้อาวุโส ซึ่งเป็นผู้ที่มีอายุ ความรู้ หรือประสบการณ์มากกว่า

2.3 การประนีประนอมเพื่อรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

ในการปฏิบัติตนทั้นคนไทยและคนเวียดนามต่างเน้นการประนีประนอมเพื่อรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ลักษณะทางวัฒนธรรมประการนี้ได้สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสองอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ การแนะนำตัวที่มีการเชื่อมโยงกับญาติผู้ใหญ่เพื่อทำให้เกิดความไว้วางใจหรือความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ฟัง การเลือกใช้คำเรียกบุคคลให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ของการพูดสื่อสาร เช่น ในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการ คนไทยและคนเวียดนามนิยมเลือกใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นชื่อ คำเรียกญาติ หรือรูปแบบอื่นที่มีส่วนประกอบของ สรรพนาม/คำนำหน้า ชื่อ คำเรียกญาติ อาทิ [คำนำหน้า + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] เป็นต้น เพื่อทำให้

เกิดความสนใจสนมเป็นกันเองระหว่างผู้ที่เข้าร่วมการสนทนฯ สำหรับสถานการณ์แบบเป็นทางการ คนไทยและคนเวียดนามนิยมใช้คำเรียกบุคคลที่เป็น สรพนам อารีพ/ตำแหน่ง หรือรูปแบบอื่นที่มี ส่วนประกอบของ ยศ อารีพ/ตำแหน่ง เช่น [คำนำหน้า + อารีพ/ตำแหน่ง] [อารีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] [ยศ + ชื่อ] เป็นต้น เพื่อแสดงความเคารพหรือยกย่องผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง นอกจากนั้นคนไทย และคนเวียดนามยังนิยมใช้กลุ่มคำแสดงความรู้สึกที่มีลักษณะของคำพูดแบบชื่นชม หยอกล้อ หรือ เก้าอี้ เพื่อทำให้ผู้ฟังมีความรู้สึกภูมิใจ ยินดี หรือมีกำลังใจ เป็นต้น ในขณะเดียวกันเมื่อต้องการ ตักเตือน ตำหนิ หรือแสดงความรู้สึกไม่พอใจต่อผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง คนไทยและคนเวียดนาม นิยมใช้คำเรียกบุคคลที่มีความหมายเชิงทางอ้อมเพื่อแสดงความสุภาพและรักษาบรรยายกาศในการ สนทนฯ ให้เป็นไปด้วยดี

2.4 การถ่อมตนและให้เกียรติผู้อื่น

ในการสนทนากันไทยและคนเวียดนามมักจะแสดงความถ่อมตนโดยใช้รูปแบบ คำเรียกบุคคลที่เป็น สรพนам อารี พม ดิฉัน หนู tòi (พม, ฉัน) ซึ่งแสดงความหมายของความถ่อม ตน คำเรียกญาติ โดยพบมากในภาษาเวียดนาม เช่น em (น้อง), con (ลูก), cháu (หลาน) ซึ่งเป็น คำเรียกกลุ่มญาติที่มีศักดิ์เป็นญาติผู้น้อย และ ชื่อ โดยพบมากในภาษาไทยโดยเฉพาะผู้พูดเป็น เพศหญิง ซึ่งแสดงความหมายของความถ่อมตนและสนิทสนม เป็นต้น ในขณะเดียวกันก็แสดงความ ยกย่องให้เกียรติผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ที่อาวุโสกว่า โดยการใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่เป็นคำเรียกญาติ ซึ่งโดยมากพบการใช้คำเรียกกลุ่มญาติที่มีศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่ อารี พี ลุง ป้า น้า อา anh (พี่ชาย), chí (พี่สาว), cò (อาผู้หญิง), bác (ลุง, ป้า) เป็นต้น หรือใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบ เป็น คำนำหน้า อารี คุณ ท่าน ông (ปู่, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แสดง ความหมายของการให้เกียรติ), bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แสดง ความหมายของการให้เกียรติ) ยศ หรืออารีพ/ตำแหน่ง อารี ผู้การ อาจารย์ giáo sư (ศาสตราจารย์), giám đốc (ผู้อำนวยการ) เพื่อประกอบเป็นคำเรียกบุคคล เช่น [คำนำหน้า + คำ เรียกญาติ] [คำนำหน้า + ชื่อ] [คำนำหน้า + ยศ] [คำนำหน้า + อารีพ/ตำแหน่ง] [คำนำหน้า + อารีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่า เมื่อพูดสื่อสารกับบุคคลที่มีอายุน้อยกว่าตนหรือ ผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า คนไทยและคนเวียดนามก็นิยมใช้คำเรียกบุคคลที่แฟ่ความหมาย ของความถ่อมตน เช่น สรพนам อารี พม ฉัน tòi (พม, ฉัน) ในขณะเดียวกันจะเรียกผู้ฟังด้วยคำ เรียกบุคคลที่แฟ่ความหมายของความยกย่องให้เกียรติ เช่น สรพนам อารี คุณ 頭 [คำนำหน้า + ชื่อ] อารี คุณใบ คุณสื๊ฟ cô Hông (คุณ Hong), bà Tiên (คุณ Tien) คำเรียกญาติ โดยมากพบ ในภาษาเวียดนาม อารี anh (พี่ชาย, คำเรียกผู้ชายที่ยังหนุ่มหรือผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตนที่

+ ชื่อ] อาทิ คุณใบ คุณสตีฟ cô Hồng (คุณ Hong), bà Tiễn (คุณ Tien) คำเรียกญาติ โดยมากพบในภาษาเวียดนาม อาทิ anh (พี่ชาย, คำเรียกผู้ชายที่ยังหนุ่มหรือผู้ที่มีอายุเท่ากันหรือมากกว่าตนที่แฟงความหมายของการให้เกียรติ), chị (พี่สาว, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าตนซึ่งแฟงความหมายของการให้เกียรติ) เป็นต้น ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การต่อมตนและให้เกียรติผู้อื่นเป็นลักษณะทางวัฒนธรรมปะการนึงที่เหมือนกันของคนไทยและคนเวียดนาม

2.5 ลักษณะทางสังคมสมัยใหม่

จากการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามได้สะท้อนให้เห็นลักษณะของสังคมสมัยใหม่ 3 ประการ กล่าวคือ 1) ความหลากหลายทางด้านอาชีพ ซึ่งสะท้อนจากการนิยมใช้คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งทางหน้าที่การทำงานเป็นคำเรียกบุคคลหรือเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคล เช่น [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เป็นต้น ในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม คำบอกอาชีพหรือตำแหน่งที่ใช้เป็นคำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสองนอกจากแสดงให้เห็นลักษณะของการแบ่งอาชีพเป็นสาขาย่อยต่างๆ อย่างหลากหลาย เช่น นักบัญชี หมอดลัด ช่างแต่งหน้า เจ้า tân (พนักงานต้อนรับ), giao dịch (หันตัวไป), chuyên viên kiểm thử phần mềm (พนักงานตรวจสอบและทดลองซอฟแวร์) เป็นต้น ยังสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมไทยและเวียดนามปัจจุบัน คือ การยกย่องอาชีพหรือตำแหน่งที่สามารถมีรายได้สูง เช่น นักวิชาชีวะแบบ diễn viên (นักแสดง), giám đốc (ผู้อำนวยการ) และการยกย่องอาชีพหรือตำแหน่งที่ต้องการความสามารถและฝ่า�认การศึกษาในระดับสูง อาทิ อาจารย์ ด็อกเตอร์ หมอ ทนายความ giáo sư (ศาสตราจารย์), bác sĩ chuyên khoa (หมอเฉพาะทาง), kỹ sư công nghệ thông tin (วิศวกรเทคโนโลยีและสารสนเทศ) เป็นต้น 2) การใช้คำเรียกบุคคลที่เป็นอาชีพ/ตำแหน่ง เช่น ด็อกเตอร์ หมอ giảng viên (อาจารย์), bác sĩ (หมอ) กลุ่มคำ เช่น นิสิตหญิง girl sinh viên (นักศึกษาหญิง) [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] เช่น แม่ผู้จัดการ chị quản lý (คุณผู้จัดการหญิง), bà giám đốc (ผู้อำนวยการหญิง) [ยศ + ชื่อ] เช่น ผู้พันมธวี [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] เช่น หมอวีรนุช bác sĩ Ly (หมอ Ly) เป็นต้น เพื่อเรียกบุคคลที่เป็นผู้หญิงในภาษาไทยและภาษาเวียดนามสะท้อนให้เห็นว่า บทบาทของผู้หญิงในสังคมไทยและสังคมเวียดนามปัจจุบันสามารถเทียบเท่ากับผู้ชายทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และด้านเศรษฐกิจ และ 3) การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสองได้สะท้อนให้เห็นปัญหาของสังคมสมัยใหม่ เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมหรือไม่พึงประสงค์ ปัญหาการทำแท้ง อาทิ ศพเด็กหลายพันศพ girl sinh mang thai (นักเรียนหญิงที่ตั้งครรภ์), những đứa trẻ đã phá thai (พวกเด็กๆ ที่เคยทำแท้ง) เป็นต้น ปัญหาของกลุ่มเยาวชนที่เป็นเพศชาย เช่น เกเร อาทิ พากนักลงมือ พากจิกโกกวนเมือง ไอล์

phát triển okkult), đại ca của năm bằng đảng lớn nhất Tây Nguyên này (hัวหน้าของแก๊งมาเฟียที่ใหญ่ที่สุดห้าแก๊งบนที่ราบสูงทางภาคกลางนี้), gái bán hoa (ผู้หญิงขายบริการ), hàng (สินค้า) เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามสามารถอภิปรายผลตามประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะด้านโครงสร้างส่วนประกอบและการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีความคล้ายคลึงกันโดยสามารถเห็นได้จาก

1.1 จำนวนรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ปรากฏในภาษาไทยมีจำนวนทั้งหมด 42 รูปแบบ ส่วนในภาษาเวียดนามพบจำนวนทั้งหมด 30 รูปแบบ โดยพบรูปแบบที่เหมือนกันในภาษาทั้งสองทั้งหมด 22 รูปแบบ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเหล่งข้อมูลของการวิจัยมีจำกัดทำให้บางรูปแบบคำเรียกบุคคลที่ปรากฏให้ในชีวิตจริงลับไม่พบในข้อมูลของการวิจัย เช่น ในข้อมูลคำเรียกบุคคลภาษาไทยพบรูปแบบคำเรียกบุคคลหลายรูปแบบที่มีส่วนประกอบเป็น ยศ อาทิ [ยศ + ชื่อ] [คำนำหน้า + ยศ] [คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ] หากไม่พบรูปแบบต่างๆ ดังกล่าวในข้อมูลคำเรียกบุคคลภาษาเวียดนาม ในความเป็นจริง ถึงแม้รูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเป็น ยศ ไม่نيยมใช้ในภาษาเวียดนาม หากแต่ก็ปรากฏให้ในการพูดสื่อสารในสถานการณ์แบบเป็นทางการ เช่น [ยศ + ชื่อ] อาทิ *dìu tá Phuong* (พันเอก Phuong), *thiếu úy Mai* (ร้อยตรี Mai) [คำนำหน้า + ยศ] เช่น *ngài* *dại tướng* (ท่านพลเอก), *ông trung tá* (คุณพันโท) [คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ] เช่น *ngài* *dại tướng Võ Nguyên Giáp* (ท่านพลเอก Vo Nguyen Giap) เป็นต้น นอกจากนั้นรูปแบบคำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเป็น คำวิเศษณ์ ปรากฏในข้อมูลคำเรียกบุคคลภาษาเวียดนามเท่านั้น เช่น [คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์] [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] โดยคำวิเศษณ์ที่ใช้เป็นส่วนประกอบของรูปแบบดังกล่าวส่วนมากพบว่าเป็นคำบอกลักษณะลูกในครอบครัว ถึงแม้คำเรียกบุคคลที่มีส่วนประกอบเป็น คำวิเศษณ์ ตามรูปแบบต่างๆ ดังกล่าวไม่พบในข้อมูลคำเรียกบุคคลภาษาไทย แต่ในความเป็นจริง คนไทยสมัยโบราณก็มีการใช้คำเรียกบุคคลตามรูปแบบ [คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์] เช่น ลูกชาย ลูกยี่ ลูกเอื้อย ลูกอี่ เป็นต้น (จรลวิไล จรุญโรจน์, 2552, หน้า 161) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในสมัยก่อนของไทยและเวียดนามมีความคล้ายคลึงกัน คือ เรียกชื่อตามลำดับของลูกในครอบครัวเนื่องจากสมัยก่อนคนไทยและคนเวียดนามมักจะมีบุตรหลานคน ปู่ยูบันนี่คนไทยและคนเวียดนามมีบุตรน้อยลงประกอบกับปัจจัยด้านความเปลี่ยนแปลงทางสังคม อาทิ สมัยก่อนชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ

แต่ปัจจุบันเด็กทุกคนต้องไปโรงเรียนตามกฎหมายของรัฐบาล และต้องใช้ชื่อเพื่อละเบียนสมัครเรียน นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่หันสืบสืบสานความสามารถดังซึ่งให้ลูกของตนได้ด้วยชื่อที่มีความหมายลึกซึ้ง เพราะ ดังนั้นในภาษาไทยปัจจุบันจึงไม่พบการใช้คำเรียกบุคคลที่มีรูปแบบ [คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์] หรือ [คำนำหน้า + คำวิเศษณ์] เพื่อเรียกผู้ฟังหรือผู้ถูกกล่าวถึง ในขณะเดียวกันภาษาส่วนมากพบในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการและเป็นการสนทนาระหว่างคนที่สนิทสนมเท่านั้น เพราะในสถานการณ์แบบเป็นทางการคนเรียกนามนิยมใช้รูปแบบคำเรียกบุคคลอื่น เช่น คำเรียกญาติ อาชีพ/ตำแหน่ง [คำนำหน้า + ชื่อ] เป็นต้น

1.2 การนิยมใช้ สรพนาม/คำนำหน้า เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคล ในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม เช่น [คำนำหน้า + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] เป็นต้น เนื่องจากคำที่ใช้เป็น คำนำหน้า ในภาษาทั้งสอง สามารถแสดงความหมายใน 3 นัย ได้แก่ 1) แสดงความเคารพและยกย่องให้เกียรติ เช่น คุณ ท่าน ông (บุ, ตา, คำเรียกผู้ชายที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แสดงความหมายของการให้เกียรติ), bà (ย่า, ยาย, คำเรียกผู้หญิงที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไปที่แสดงความหมายของการให้เกียรติ), ngài (ท่าน) 2) แสดงความสนใจสนมเป็นกันเอง เช่น ตา ยาย ไอ้ เจ้า cái (อี), thằng (ไอ), con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือแสดงความสนใจสนม) และ 3) แสดงความดูหมิ่นเหยียดหยาม เช่น ไอ้ อี นัง cái (อี), thằng (ไอ), con (ลูก, คำเรียกผู้หญิงที่มีความหมายดูหมิ่นหรือแสดงความสนใจสนม) เป็นต้น ความหมายแห่งของ คำนำหน้า ในภาษาไทยและภาษาเวียดนามดังกล่าวมีส่วนหนึ่ง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุฑารัตน์ โลหตระกูลวัฒน์ (2537, หน้า 280) ที่กล่าวไว้ว่า การใช้ คำนำหน้า เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลแสดงถึงการยกย่องผู้ที่ต่ำกว่า และแสดงความเคารพผู้ที่สูงกว่าในขณะเดียวกัน นอกจากนั้นยังแสดงถึงความสนใจสนมระหว่างคนที่รู้จักกัน ผลงานวิจัยของ เหงียน วัน เจียน (Nguyễn Văn Chiến, 1993, pp.8-9) ที่กล่าวว่า คำสรพนามในภาษาเวียดนามแสดงความหมายของความสนใจสนมหรือแม้กระทั่งการดูหมิ่นเหยียดหยามในขณะเดียวกัน ส่วน เหงียน วัน คง (Nguyễn Văn Khang, 2014, p.43) กล่าวว่า การใช้คำเรียกญาติ เช่น ông (บุ, ตา), bà (ย่า, ยาย), anh (พี่ชาย), chị (พี่สาว) เป็นคำเรียกบุคคลหรือเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาเวียดนามแสดงถึงความเคารพต่อผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่า (เมื่อเรียกบุคคลที่มีความสัมพันธ์เป็นญาติ) และในขณะเดียวกันก็แสดงถึงความสนใจสนมเป็นกันเอง (เมื่อเรียกบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์เป็นญาติ หากมีความสนใจสนมกัน) นอกจากนั้นคนไทยยังนิยมใช้ สรพนาม เพื่อเป็นส่วนประกอบตามท้ายคำเรียกบุคคลหลายรูปแบบ เช่น [คำเรียกญาติ

+ สรพนาม] [อาชีพ/ตำแหน่ง + สรพนาม] [ยศ + สรพนาม] [ชื่อ + สรพนาม] เป็นต้น เพื่อเป็นการเน้นเฉพาะตัวบุคคลที่เรียกหรือถูกกล่าวถึง ดังนั้น สรพนาม/คำนำหน้า จึงมีการนิยมใช้เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสอง

1.3 การนิยมใช้ คำเรียกญาติ เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม เช่น [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำเรียกญาติ + สรพนาม] เป็นต้น และคงให้เห็นลักษณะทางวัฒนธรรมของสังคมทั้งสองทั้งหมด 3 ประการ กล่าวคือ 1) ความเคารพผู้อายุสูง เนื่องจากความหมายของคำเรียกญาติพื้นฐานในภาษาทั้งสองต่างแบ่งความหมายของการแบ่งรุ่นและอายุอย่างชัดเจน ดังนั้นการใช้คำเรียกกลุ่มญาติผู้ใหญ่เพื่อเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคล อาทิ ลุง ป้า น้า อา พี่ บุ (หมวด), ông (ปู่, ตา), bà (ย่า, ยาย), chú (อาผู้ชาย), bác (ลุง, ป้า) เป็นต้น และคงให้เห็นความเคารพและยกย่องต่อผู้ที่มีอายุหรือสถานภาพสูงกว่า 2) ความเอ็นดูผู้น้อย การใช้คำเรียกกลุ่มญาติที่มีศักดิ์เป็นญาติผู้น้อย เช่น น้อง ลูก หลาน em (น้อง), con (ลูก), cháu (หลาน) เพื่อเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลแห่งความหมายของความเอ็นดูผู้ที่มีอายุหรือสถานภาพต่ำกว่า และ 3) แสดงความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือสายโดยการแต่งงานระหว่างบุคคลที่เป็นญาติแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือสายโดยการแต่งงานระหว่างบุคคลนอกจากแสดงถึงความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือสายโดยการแต่งงานระหว่างบุคคลที่เป็นญาติแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ ลักษณะทางวัฒนธรรมการใช้คำเรียกบุคคลดังกล่าวมีส่วนสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อมาрап ประเสริฐรัตน์สินธุ (2533, หน้า 65-66) ที่กล่าวไว้ว่า การใช้คำเรียกญาติเป็นคำสรพนามในภาษาไทยสะท้อนลักษณะทางวัฒนธรรมไทย คือ ความอาภัพ เนื่องจากคำเรียกญาติที่มีความหมาย “แก่กว่า” หรือ “รุ่นอายุสูงกว่า” เช่น ตา ยาย ลุง ป้า พี่ นิยมใช้มากกว่าคำเรียกญาติที่มีความหมาย “อ่อนกว่า” หรือ “รุ่นอายุต่ำกว่า” เช่น น้อง ลูก หลาน เหล่านอกจากนี้ก็สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจือง ถี เหียym (Trung Thị Diễm, 2002, pp.187-188) ที่กล่าวว่า การใช้คำเรียกญาติเป็นคำเรียกบุคคลแสดงให้เห็นว่าคนเรียดนามเน้นเรื่องศักดิ์ของญาติ (ระหว่างผู้มีความสัมพันธ์เป็นญาติ) การให้ความเคารพและยกย่องผู้ที่มีอายุและสถานภาพสูงกว่า และแสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิด สัมพันธ์ระหว่างผู้ที่เข้าร่วมการสนทนา นอกจากนี้การนิยมใช้ คำเรียกญาติ เป็นคำเรียกบุคคล หรือเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามยังสะท้อนให้เห็นลักษณะของสังคมแบบระบบเครือญาติ ซึ่งเป็นสังคมที่เน้นความสามัคคี ความใกล้ชิดสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่น

1.4 การใช้ ชื่อ เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม เช่น [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [คำนำหน้า + ชื่อ] [อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ] [ยศ + ชื่อ] เป็นต้น นอกจากแสดงให้เห็นถึงความสนใจสมมั่นแล้ว ยังแสดงความเคารพ (เมื่อเรียกญาติผู้ที่มีอายุหรือสถานภาพสูงกว่า) และความยกย่องอีกด้วย (เมื่อเรียกผู้ที่มีอายุหรือสถานภาพเท่ากันหรือต่ำกว่า) ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัลยา ติงศวัติย์ และ อมรา ประสิทธิรัฐสินธุ (2531, หน้า 70-71) ที่กล่าวว่า การใช้ ชื่อ เป็นคำเรียกบุคคลหรือส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในภาษาไทย เป็นการแสดงความสนใจสมมั่นและในขณะเดียวกันก็แสดงถึงข้าราชการเห็นอกว่าหรือความไม่เคารพ (ในกรณีที่ผู้ใหญ่เรียกผู้น้อย)

ทั้งนี้สามารถสรุปว่า ลักษณะด้านโครงสร้างส่วนประกอบและการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีความคล้ายคลึงกันถึงแม้ภาษาไทยและภาษาเวียดนามไม่ใช่ภาษาที่อยู่ในครอบครองเดียวกัน แต่ลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์ โดยทั่วไปและเวียดนามตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยกัน มีลักษณะทางด้านสภาพภูมิอากาศเหมือนกัน กล่าวคือ สภาพอากาศร้อนชื้น มีฝนตกมาก ทำให้มีลักษณะทางด้านสังคม วัฒนธรรม ระบบความคิดและการมองโลก ตลอดจนลักษณะในการใช้ภาษาที่มีความคล้ายคลึงกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของนักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่ เช่น ชาเปียร์ (Sapir, 1921) บราวน์ (Brown, 1994) เอ็มมิตต์ กับ พอลล็อก (Emmit and Pollock, 1997) เป็นต้น ที่เห็นพ้องต้องกันว่า ภาษา กับ วัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและสะท้อนลักษณะของวัฒนธรรมอุปกรณ์ให้เห็นโดยรูปแบบ ลักษณะการใช้ และความหมาย

2. การใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีลักษณะต่างกันบางประการ ดังนี้

2.1 แม้คนไทยและคนเวียดนามต่างนิยมใช้คำเรียกญาติเป็นคำเรียกบุคคลในชีวิตประจำวัน หากแต่ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสองมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ คนไทยนิยมใช้คำเรียกญาติเป็นคำเรียกบุคคลหรือเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคล เช่น [คำเรียกญาติ + ชื่อ] [คำนำหน้า + คำเรียกญาติ] [คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง] [คำเรียกญาติ + บรรพบุรุษ] เป็นต้น ในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการ หากแต่ไม่นิยมใช้ในสถานการณ์แบบเป็นทางการ ส่วนคนไทยนิยมใช้คำเรียกญาติในทั้งสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการและสถานการณ์แบบเป็นทางการ เนื่องจากการใช้คำเรียกญาติเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลแห่งความหมายของความสนใจสมมั่นดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น นอกจากนี้ในภาษาไทยมีคำบุรุษสรพนาม

จำนวนน้อยคำที่ແงความหมายของความสุภาพหรือความเคารพและยกย่องให้เกียรติ อาทิ ข้าพเจ้า กระผม ผู้ ดิฉัน คุณ ท่าน เป็นต้น รวมทั้งรูปแบบคำเรียกบุคคลอื่นๆ ที่ແงความหมายของความเคารพหรือยกย่องให้เกียรติ เช่น ยศ อาชีพ/ตำแหน่ง [คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง] [คำนำหน้า + ยศ] เป็นต้น ที่สามารถใช้เรียกทั้งผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ถูกกล่าวถึงในการสนทนารูปแบบเป็นทางการ ดังนั้นคนไทยจึงไม่นิยมใช้คำเรียกญาติเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลในการสนทนาแบบเป็นทางการ ในขณะที่จำนวนคำบุรุษสรพนามในภาษาเวียดนามมีจำนวนน้อย (ดูเชิงօรสต ที่ 2) โดยพบว่า คำบุรุษสรพนามที่สามารถใช้ในสถานการณ์แบบเป็นทางการมีเพียง 2 คำ ไดแก่ *tôi* (ผม, ฉัน), *ngài* (ท่าน) นอกจากนั้นจากข้อมูลการวิจัยก็พบว่า คนเวียดนามไม่นิยมใช้ อาชีพ/ตำแหน่ง หรือ ยศ เป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลเหมือนในภาษาไทย ดังนั้นคนเวียดนามจึงเลือกใช้คำเรียกกลุ่มญาติที่มีศักดิ์เป็นญาติผู้ใหญ่และແงความหมายของความเคารพและยกย่อง เช่น *ông* (บุ, ตา), *bà* (บ่, ยาย), *anh* (พี่ชาย), *chị* (พี่สาว) เพื่อเป็นส่วนประกอบของคำเรียกบุคคลที่ใช้ในสถานการณ์แบบเป็นทางการ เช่น *ông Nguyễn Phú Trọng* (คุณ Nguyen Phu Trong), *bà Nguyễn Thị Kim Ngan* (คุณ Nguyen Thi Kim Ngan) ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคล ดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจือง ถี เหี้ยym (Truong Thi Diem, 2002, pp.187-188) ที่กล่าวว่า คำบุรุษสรพนามในภาษาเวียดนามส่วนมากແงความหมายของความไม่สุภาพ ในสถานการณ์ของการสนทนาที่ต้องการแสดงความสุภาพจึงจำเป็นต้องเลือกใช้คำศัพท์ประเภท อื่นแทนคำบุรุษสรพนาม เช่น คำเรียกญาติ นอกจากนั้นยังพบว่า ใน การสนทนา กับผู้ที่มีอายุมากกว่า คนไทยไม่นิยมใช้คำเรียกกลุ่มญาติผู้น้อยซึ่งແงความหมายของความสุภาพอ่อนน้อม เช่น ลูก หลาน น้อง เพื่อเรียกแทนตัวผู้พูดเหมือนคนเวียดนามเมื่อจากในภาษาไทยมีคำเรียกบุคคล หลายคำที่สามารถใช้แทนคำเรียกญาติกลุ่มนี้ เช่น ผู้ หนู หรือการใช้ชื่อ เป็นต้น ในขณะที่ภาษาเวียดนามขาดคำบุรุษสรพนามที่ແงความหมายของความสุภาพอ่อน นอกจากนี้คนเวียดนามไม่นิยมใช้ชื่อเพื่อเรียกแทนตนเองเหมือนกับคนไทยประกอบกับคำนิยมในเรื่องการถือศักดิ์ของญาติ กล่าวคือ ในขณะสนทนาผู้พูดต้องแสดงตนว่ามีศักดิ์เป็นน้อง หรือเป็นลูก หรือเป็นหลานของผู้ฟัง เพื่อแสดงความสุภาพอ่อนน้อม ลักษณะประการนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อมรา ประสิทธิรัฐสินธุ (2533, หน้า 65) ที่กล่าวไว้ว่า คำเรียกญาติที่ແงความหมายของอายุน้อยกว่าหรืออ่อนกว่า ไม่นิยมใช้เป็นคำเรียกบุคคลเหมือนคำเรียกญาติที่ແงความหมายของอายุมากกว่าหรือแก่กว่า ส่วน เหงียน วัน คง (Nguyễn Văn Khang, 2014, pp.42-43) กล่าวว่า การใช้คำเรียกญาติภายในครอบครัวของคนเวียดนามແงความหมายของการแบ่งรุ่นและถือศักดิ์ ในขณะที่การใช้คำเรียกญาติในสังคมແงความหมายของการแบ่งอายุมากกว่าการแบ่งรุ่นและถือศักดิ์

2.2 การใช้คำเรียกบุคคลระหว่างญาติที่อยู่ในรุ่นเดียวกัน เช่น ระหว่างพี่กับน้อง ระหว่างลูกพี่กับลูกน้องในภาษาไทยกับภาษาเวียดนามปัจจุบันมีลักษณะต่างกัน คือ คนไทยจะพิจารณาจากปัจจัยด้านอายุและความสัมพันธ์มากกว่าเรื่องศักดิ์ของญาติ ในขณะที่คนเวียดนามพิจารณาจากปัจจัยด้านศักดิ์ของญาติเท่านั้น ความแตกต่างดังกล่าวอาจจะอธิบายจากลักษณะทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของประเทศทั้งสอง กล่าวคือ ในสังคมเกษตรตั้งเดิมของทั้งไทยและเวียดนาม ผู้คนอาศัยอยู่ในชุมชนบนพื้นฐานของระบบเครือญาติ คนในหมู่บ้านเดียวกันมักจะเป็นเป็นเครือญาติกันจะอยู่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในเครือญาติจึงมีความหนึ่งแน่นมาก ในสังคมระบบเครือญาติตั้งกล่าว ผู้อาวุโสจะมีบทบาทสำคัญ เนื่องจากเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าผู้ที่อ่อนอาวุโส ดังนั้นอายุจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทย แต่ในปัจจุบันครอบครัวของไทยมีลักษณะของครอบครัวเดียว ประกอบกับปัจจัยด้านการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน สถานที่ทำงานก็ไม่อยู่ในบริเวณเดียวกันเหมือนสมัยก่อนซึ่งมีที่นาใกล้กันทำให้ญาติพี่น้องไม่ได้อาศัยอยู่ใกล้กันเหมือนสมัยก่อน ดังนั้นบทบาทของผู้อาวุโสจึงลดลงไปจากเดิม ความสัมพันธ์ระหว่างญาติที่น้องที่อยู่ในตระกูลเดียวกันนับวันยิ่งห่างกันออกไป ดังนั้นในการใช้คำเรียกบุคคลระหว่างญาติที่มีอายุใกล้เคียงกันในภาษาไทยจึงพบว่า ผู้ใช้จะพิจารณาจากปัจจัยด้านความสัมพันธ์เป็นหลัก จากข้อมูลการวิจัยซึ่งเป็นข้อมูลการใช้ภาษาในสมัยปัจจุบันก็พบว่า ผู้ที่เป็นลูกพี่ลูกน้องหรือแม้กระทั่งพี่น้องแท้ๆ ก็นิยมเรียกชื่อมากกว่าการใช้คำเรียกญาติซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ใช้ภาษาเน้นความสัมพันธ์แบบเพื่อนมากกว่าความสัมพันธ์ชั้นเครือญาติ ลักษณะการใช้ภาษาดังกล่าวแตกต่างกันกับภาษาเวียดนาม สำหรับสังคมเวียดนามซึ่งรับอิทธิพลทางวัฒนธรรมมาจากจีน คนเวียดนามจึงให้ความสำคัญกับเรื่องของตระกูลมากกว่าครอบครัว (Đào Duy Anh, 1951, pp.105 - 108) ทุกคนมีศักดิ์เป็นญาติกันเมื่อมีครอบครัวคนเดียวกันซึ่งอาจจะห่างกันรุ่นปัจจุบันถึงหลายร้อยปีก็ตาม เมื่อสมานิธิทุกคนในวงศ์ตระกูลมีโอกาสพบปะกันจะมีการนับญาติถือศักดิ์กันเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำพิธีเช่นไหว้เนื่องในวันคล้ายวันเสียชีวิตของบรรพบุรุษผู้ก่อตั้งวงศ์ตระกูล หรือในช่วงเทศกาลต่างๆ ตามประเพณีของคนเวียดนาม เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันตรุษจีน การถือศักดิ์เป็นญาติกันของคนเวียดนามไม่ใช่เพียงปฏิบัติกับคนในครอบครัวเท่านั้น หากแต่ต้องปฏิบัติกับคนที่อยู่ในวงศ์ตระกูลอีกด้วย ปัจจุบันนี้ ถึงแม้สังคมเวียดนามได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทว่าการรักประเพณีเกี่ยวกับเรื่องการถือศักดิ์เป็นญาติภายในตระกูลก็ยังมีการปฏิบัติกันอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นในการใช้คำเรียกบุคคลระหว่างเครือญาติ คนเวียดนามจึงต้องพิจารณาจากเรื่องศักดิ์ของญาติเป็นหลัก

นี่คือความแตกต่างของวัฒนธรรมการเรียนรู้ภาษาไทยในระบบเครือญาติของภาษาไทยและภาษา
เวียดนาม

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและภาษาเวียดนามจากสถานการณ์จริงที่ปรากฏในการดำเนินชีวิตเพื่อทำให้เห็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างในการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาทั้งสอง
2. ควรศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยหรือภาษาเวียดนามและภาษาอื่น ๆ จากบุคคลที่แตกต่างกันทางด้านเพศ อาชีพ การศึกษา สถานภาพทางสังคม เป็นต้น เพื่อทำให้เห็นความแตกต่างและความหลากหลายในการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาดังกล่าว

บรรณานุกรม

- กัลยา ติงศ์ภารี, ม.ร.ว. และ อมรา ประสิทธิ์วุฒิสินธุ. (2531). การใช้คำเรียกชานในภาษาไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนा นาคสกุล. (2539). บทบาทของภาษา กับการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาว. *สารสารสุขทัยธรรมชาติราช, 9(1)*, 33-37.
- กาญจนा นาคสกุล. (2540). สรุปนามในภาษาไทยสะท้อนวัฒนธรรมไทย. จดหมายช่าวราชบัณฑิตยสถาน, 7(73), 2.
- เข็มพลอย (นามปากกา). (2554). โถงสีเทา. กรุงเทพฯ: เพื่อนดี
- จงจิตต์ ศศิวนครภรณ์. (2545). วัฒนธรรมและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จตุพร โ-dom ไฟร์วัลล์. (2555). การเปรียบเทียบระบบคำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเมียนมาร์ (เย้า) (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จรัสวีໄລ จวญโรจัน, ม.ล. (2552). ภาษาและภาพสะท้อนของวัฒนธรรมจากชื่อเล่นของคนไทย (รายงานผลการวิจัย). สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2559, จาก <https://pirun.ku.ac.th/~fhumjvc/papers/nickname.pdf>
- จิรายุ นพวงศ์ ม.ล. (2526). ภาษาไทยกับสังคมไทย. ใน สำนักงานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กลั่นกรองชาติ. ใน รายงานผลการสัมมนา เรื่อง ภาษาไทยกับสังคมไทย (น. 157-175). กรุงเทพฯ: ประกายพิริยา.
- จุฑารัตน์ โลหตระกูลวัฒน์. (2537). การเปรียบเทียบการใช้คำเรียกชานในภาษาไทยกับภาษาฝรั่งเศส. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาลาลัย (นามปากกา). (2557). นายมั่นสยา. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- ดวงมาลัย (นามปากกา). (2555). นางร้ายที่ว้า. กรุงเทพฯ: อุฐณ.
- ดังปั้นณ์ (นามปากกา). (2558). หอรักหมู่ใจ. กรุงเทพฯ: อุฐณ.
- ดำรงค์ ฐานดี (2536). สังคมวิทยาอาชีพ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิธิ เอี่ยวศรีวงศ์. (2537). ความหลากหลายของวัฒนธรรมไทย : การท้าทายใหม่. ใน ธรรมรงศักดิ์ เพชรเลศอนันต์ เพลิน เทียนขวัญ ปราณนา ศรีวิศาลศักดิ์ และ ชุติมา ชาตยกนท์ (บ.ก.), วัฒนธรรมกับสังคมไทยในระยะแสการเปลี่ยนแปลง (น. 30-45). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. (2537). ความหลากหลายแต่คัลเลจของวัฒนธรรมในประเทศไทย.

ใน ธรรมวงศ์ดี เพชรเลศอนันต์ เพลิน เทียนขวัญ ปราถนา ศรีวิศาลศักดิ์ และ ชุติมา ชาตยานนท์ (บ.ก.), วัฒนธรรมกับสังคมไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง (น. 151-160). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญฤทธิ์ สุขรัตน์. (2557). การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น: นโยบาย แนวทางการดำเนินงาน และติดตาม ประเมินผล. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.

ผจงจิตต์ อธิคมนันท์. (2541). สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ผักบุ้ง (นามปากกา). (2553). พะจันท์เปื้อนผู้. กรุงเทพฯ: ส. เอเชียเพรส.

พระเทพเวที (ประยุทธ ปัญต์โต). 2537. วัฒนธรรมกับการพัฒนา. ใน ธรรมวงศ์ดี เพชรเลศอนันต์ เพลิน เทียนขวัญ ปราถนา ศรีวิศาลศักดิ์ และ ชุติมา ชาตยานนท์ (บ.ก.), วัฒนธรรม กับสังคมไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง (น. 86-107). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พิมพ์อโน (นามปากกา). (2556). Race วักสูดฤทธิ์. กรุงเทพฯ: อรุณ

พิมพากรณ์ บุญประเสริฐ. (2550). คำที่แสดงความสุภาพในภาษาไทย : นัยเรื่องเพศสภាព และการแสดงอำนาจ. วารสารภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย, 1(2), 106-116.

มีชัย เอี่ยมจินดา. (2534). วิวัฒนาการของระบบคำนำรู้ชั้นบรรพนามตั้งแต่สมัยสุโขทัย – สมัยปัจจุบัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, เมฆฉัม สดส่องกฤช. (2553). วัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยและภาษาจีน: ระบบคำเรียกชาน. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

รังสรรค์ จันตี. (2535). การศึกษาคำเรียกชานในภาษาถิ่นเชียงใหม่ตามแนวภาษาศาสตร์เชิง สังคม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัชนีกร เศรษฐ์, (2532). โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช. เรืองศรี ศรีทอง. (2540). ศตวรรษกับการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ (2532). ระบบครอบครัวและเครือญาติของชุมชนชนบทไทย. ใน เอกสาร การสอนชุดวิชาสังคมและวัฒนธรรมไทย หน่วยที่ 8-15 (น. 338). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมการ.

วินัย พงศ์ศรีเพียร และ ศศิการต์ คงศักดิ์. (2549). ภาษาอักษรมาศรย. กรุงเทพฯ: กองทุนพล搞得 เนิร เลขากุลเพื่อประกวดศาสตร์.

วีไอลวรรณ ชนิชฐาภรณ์. (2538). ภาษา กับ สังคม ไทย: สุการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่.

วารสารภาษาและภาษาศาสตร์, 14(1), 5-11.

ศรีเพ็ญ ตันติเวสส, ทรงยศ วิลาสันต์, อินทิรา ยมภัย, ยศ ตีระวัฒนาณนท์, ชาลัญกร โยธาสมุทร,
อภิญญา มัตเดช, ณัฐจารัส เองมหัสสกุล. (2557). สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นใน
ประเทศไทย 2556. กรุงเทพฯ: โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข.

ศิราพร ณ ถาง. (2540). กฎเกณฑ์การตั้งถิ่นฐานหลังการแต่งงาน ใน สารานุกรมไทยสำหรับ
เยาวชนฯ (เล่มที่ 22). สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2559, จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=22&chap=7&page=t22-7-infodetail02.html>

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2549 – 2558
(ที่ราชอาณาจักร). สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2559, จาก http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/tables/00000_Whole_Kingdom/15.2.xls

เศรษฐีรโกเศศ (พระยาอนุมานราชธน). (2515). การศึกษาเรื่องประเพณีไทยและชีวิตชาวไทย
สมัยก่อน. พระนคร: คลังวิทยา.

สุชาดา เจียพงษ์. (2553). การศึกษาเบรี่ยบเที่ยบคำบูรุษสรพนามในภาษาไทย 4 ถิ่น
(วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สวีไล เปรมศรีวัตตน์. (2543). ภูมิปัญญา ภาษา และวัฒนธรรม : แนวคิดและวิธีการในการ
ศึกษาวิจัย. วารสารสถาบันวิจัยศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2(1), 12-19.

อมรา ประสิทธิ์สินธุ. (2533). ลักษณะสำคัญบางประการในวัฒนธรรมไทยที่แสดงโดย
คำเรียกญาติ. วารสารภาษาและวรรณคดีไทย, 7(1), 55 – 68.

อมรา ประสิทธิ์สินธุ. (2556). ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา พงศាបพิชญ์. (2451). วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์: วิเคราะห์สังคมไทย
แนวภาษาและวิทยา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญชลี สิงหน้าย้อย. (2548). สาがらลักษณ์และเอกลักษณ์ของภาษาและวัฒนธรรม: สิงคำนวยและ
อุปสรรคในการสัมผัสภาษา. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2(1).
สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2557 จาก http://www.human.nu.ac.th/jhnu/file/journal/2011_02_17_14_03_32-2-1-1.pdf

- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2514). หลักภาษาไทย. พระนคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- Nguyễn Thị Thùy Châu. (2558). การศึกษาเบรี่ยบเทียบคำเรียกญาติในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม. วารสารมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 12(2), 39-52.
- Nguyễn Thị Thùy Châu. (2558). ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนจากการใช้คำเรียกบุคคลที่สามสำหรับผู้หญิงในนานาประเทศเวียดนาม พ.ศ. 2473 – 2553. วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง, 11(3), 85-104.
- Braun, Friederike. (1988). *Terms of Address: Problems of Patterns and Usage in Various Languages and Cultures*. N.P.: Mouton de Gruyter.
- Brown, R. and Gilman, A. (1960). The Pronouns of Power and Solidarity. In Sebeok T.A. (Ed.), *Style in Language* (pp. 253 – 276). N.P.: MIT Press.
- Brown, H.D. (1994). *Principles of Language Learning and Teaching*. San Francisco: San Francisco State University.
- Cooke, Joseph R. (1968). *Pronominal Reference in Thai, Burmese, and Vietnamese* (Doctoral dissertation). California: University of California.
- Emmit, M. and Pollock, J. (1997). *Language and Learning: An Introduction for Teaching*. Melbourne: Oxford University Press.
- Kay, P. and Kempton, W. (1984). What Is the Sapir-Whorf Hypothesis?. *American Anthropologist*, 86, 65-79.
- Palakornkul, A. (1972). *A Socio-linguistic Study of Pronominal Strategy in Spoken Bangkok Thai* (Doctoral dissertation). USA: University of Texas at Austin.
- Pengsombat, S. (1990). *A Study of Pronominal Usage in Spoken Thai Song* (Master's thesis). Bangkok: Mahidol University.
- Sapir, E. (1921). *Language: An Introduction to the Study of Speech*. Retrieved August 25, 2016 from <http://www.ugr.es/~fmanjon/Sapir,%20Edward%20-%20Language,%20An%20Introduction%20to%20the%20Study%20of%20Speech.pdf>
- Someyeh, M. C. and Fatemeh S. B. (2012). The Study of Culture on Foreign Language Teaching. *International Journal of Social Science and Humanity*, 2(6), 522-524.

- Tang, R. (1999). The Place of "Culture" in the Foreign Language Classroom: Reflection. *The Internet TESL Journal*, 5(8). Retrieved August 20, 2016 from <http://iteslj.org/Articles/Tang-Culture.html>
- Bộ Thông tin và Truyền thông, Trung tâm Internet Việt Nam – VNNIC. (2016). *Thông báo số liệu phát triển internet Việt Nam*. Retrieved October 31, 2016 from <http://www.thongkeinternet.vn/jsp/trangchu/index/jsp>
- Bùi Thị Minh Yến. (2001). *Từ xung hô trong gia đình đến xung hô ngoài xã hội của người Việt*. Luận án Ph.D. Ngôn ngữ học, Viện Ngôn ngữ học. Hà Nội.
- Diệp Quang Ban. (2005). *Ngữ pháp tiếng Việt*. Hà Nội: NXB Giáo dục.
- Đào Duy Anh. (1951). *Việt Nam văn hóa sử cương*. Sài Gòn: NXB Bốn Phương.
- Đinh Lê Thư. (2000). Từ xung hô và từ thân tộc trong tiếng Mông (So sánh với tiếng Việt). *Tạp chí Khoa học Xã hội và Nhân văn*. 15, 1-8.
- Hân Như. (2014). *Chỉ có thể là yêu*. Hà Nội: NXB Văn học.
- Hoàng Anh Thi. (2001). *So sánh nghĩa thức giao tiếp tiếng Nhật và tiếng Việt: Qua từ ngữ xung hô*. Luận án Ph.D. Ngôn ngữ học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội. Hà Nội.
- Hongsawan, Siriwong. (2006). So sánh đối chiếu phép lịch sự trong giao tiếp bằng tiếng Thái và tiếng Việt. *Kỷ yếu Hội thảo Ngữ học trẻ 2006* (trang 179-186). Hà Nội: NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.
- Lê Quang Sáng. (2011). Phương thức cấu tạo từ xung hô gia đình trong tiếng Việt, tiếng Hán và sự khác nhau về văn hóa hai nước từ góc độ giới tính. *Tạp chí Nghiên cứu Trung Quốc*, 2(114), 49-57.
- Lê Thanh Kim. (2002). *Từ xung hô và cách xung hô trong các phương ngữ tiếng Việt*. Luận án Ph.D. Ngôn ngữ học, Viện Ngôn ngữ học. Hà Nội.
- Lê Xuân Khoa. (2013). *Lá rơi trong thành phố*. Hà Nội: NXB Văn học.
- Nguyễn Đức Tồn. (2002). *Tìm hiểu đặc trưng văn hóa – dân tộc của ngôn ngữ và tư duy của người Việt (trong sự so sánh với những dân tộc khác)*. Hà Nội: NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- Nguyễn Nhật Ánh. (2015). *Bảy bước tới mùa hè*. Tp Hồ Chí Minh: NXB Trẻ.

- Nguyễn Thị Hậu. (2016, May 2). *Vi sao lại gọi “anh Hai Sài Gòn”?*. Retrieved 20 July, 2016, from <http://www.baogiaothong.vn/vi-sao-lai-goi-anh-hai-sai-gon-d147837.html>
- Nguyễn Thị Trung Thành. (2007). Cần phân biệt từ xưng hô với đại từ xưng hô. *Tạp chí Ngôn ngữ và đời sống*, 137(3), 1-3.
- Nguyễn Thị Vân. (2014). *Thuyết tam tòng, tứ đức trong Nho giáo và ảnh hưởng của nó đối với người phụ nữ Việt Nam hiện nay*. Luận án. Ph.D. Triết học, Học viện chính trị quốc gia Hồ Chí Minh. Hà Nội.
- Nguyễn Thu Thủy. (2012). *Gái già xì tin*. Hà Nội: NXB Văn học.
- Nguyễn Văn Chiến. (1993). Từ xưng hô trong tiếng Việt. *Tạp chí Khoa học trường Đại học Tổng hợp Hà Nội*. 3, 8-13.
- Nguyễn Văn Khang. (2014). Giao tiếp xưng hô tiếng Việt bằng từ thân tộc và việc sử dụng chúng trong giao tiếp công quyền. *Tạp chí Ngôn ngữ và Đời sống*, 10(228), 39 – 47.
- Phạm Ngọc Hàm. (2008). *Đặc điểm của đại từ nhân xưng tiếng Hán (so sánh với tiếng Việt)*. Đề tài khoa học, Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội. Hà Nội.
- Phạm Ngọc Thủởng. (1999). *Các cách xưng hô trong tiếng Nùng*. Luận án Ph.D. Ngôn ngữ học, Trường Đại học Tổng hợp Hà Nội. Hà Nội.
- Phạm Thanh Hải và Huỳnh Thị Thu Thủy. (2010). Phá thai ở nữ vị thành niên. *Tạp chí Y học Thành phố Hồ Chí Minh*, 14(2). Retrieved August 8, 2016, from <http://www.yds.edu.vn/tcyh/?Content=ChiTietBai&idBai=3367>
- Phan Kế Bính. (2005). *Việt Nam phong tục*. Hà Nội: NXB Văn học.
- Phan Thị Phương Dung. (2004). *Các phương tiện ngôn ngữ biểu thị tính lễ phép trong giao tiếp tiếng Việt*. Luận án Ph.D. Ngữ văn, Viện Ngôn ngữ học. Hà Nội.
- Trần Ngọc Thêm. (1999). *Cơ sở văn hóa Việt Nam*. Hà Nội: NXB Giáo Dục.

Trần Quốc Vượng và Nguyễn Dương Bình. (2013, May 21). *Một vài nhận xét về mối quan hệ Mường Việt và quá trình phân hóa giữa tộc Mường và tộc Việt.*

Retrieved 25 July, 2016, from <http://khoalichsu.edu.vn/bai-nghien-cu/435-mt-vai-nhn-xet-v-mi-quan-h-mng-vit-va-qua-trinh-phan-hoa-gia-tc-mng-va-tc-vit-gs-trn-quc-vng>

Trương Thị Diễm. (2002). *Từ xung hô có nguồn gốc danh từ thân tộc trong giao tiếp*

tiếng Việt. Luận án Ph.D Ngôn ngữ học, Đại học Vinh. Nghệ An.

Võ Anh Thơ. (2014). *Mang thai tuổi 17.* Hà Nội: NXB Văn học.

เชิงอรอต

- 1 ในภาษาเวียดนามถิ่นเหนือ การใช้คำบอกลำดับเพื่อเรียกสูกจะเรียกตามตัวเลข คือ Cả (คนโต), Hai (สอง), Ba (สาม), Tứ (สี่) เป็นต้น ส่วนในภาษาเวียดนามถิ่นกลางและถิ่นใต้ การใช้คำบอกลำดับเพื่อเรียกสูกจะเรียกไม่ตรงตามตัวเลข คือ Hai (สอง, คนโต), Ba (สาม, คนที่สอง), Tứ (สี่, คนที่สาม), Năm (ห้า, คนที่สี่) เป็นต้น เหงียน ถิ เหี้ว (Nguyễn Thị Hậu, 2016) กล่าวว่า ที่มาของภารណีของ HAI (สอง) มาใช้เรียกสูกคนโตของคนเวียดนามถิ่นกลางและถิ่นใต้สามารถอธิบายจากเหตุการณ์เมื่อปี ค.ศ. 1558 เจ้า เหงียน หว่าง (Nguyễn Hoàng) ได้เข้าไปปกคล้องทางภาคกลางและภาคใต้ของเวียดนาม นับเป็นจุดเริ่มต้นของการขยายพื้นที่ลงไปทางใต้ของเวียดนามอย่างเป็นทางการ เจ้าเหงียน หว่าง เป็นลูกคนที่สองของเจ้า เหงียน กิม (Nguyễn Kim) ดังนั้นเพื่อแสดงความเคารพนับถือต่อท่าน ประชาชนทางภาคกลางและภาคใต้จึงเรียกสูกคนโตของตนว่า Hai (ที่สอง) ส่วนลูกคนต่อไปก็นับจากเลข Hai (สอง) คือ Ba (สาม, คนที่สอง), Tứ (สี่, คนที่สาม) เป็นต้น นอกจากนั้นก็มีชื่อสันนิฐานว่า ในกรอบพยัญชนะของคนเวียดนามจากภาคเหนือลงไปอยู่ที่ภาคกลางและภาคใต้ anh Cả (ลูกชายคนโต) จะต้องอยู่บ้านดูแลพ่อแม่ ส่วนลูกคนที่สองหรือที่สามสามารถพยุง 'ไปอยู่ที่อื่นได้ เมื่อไปอยู่ที่อื่นแล้ว ลูกคนที่สองกลายเป็นพี่คนโต ดังนั้นจึงมีการเรียกสูกคนโตว่า Hai (ที่สอง)
- 2 ในภาษาเวียดนาม คำบุรุษสรพนามที่มีการใช้มากที่สุดปัจจุบันนี้ได้แก่ สรพนามบุรุษที่ 1 มีจำนวนทั้งหมด 4 คำ ได้แก่ tōi (ผู้, ฉัน), tao (คุณ), tớ (เรา), mìn h (ตัวเอง) สรพนามบุรุษที่ 2 มีจำนวนทั้งหมด 2 คำ ได้แก่ tày (มีง), mi (ເອິງ) และสรพนามบุรุษที่ 3 มีจำนวนทั้งหมด 3 คำ ได้แก่ gó (มัน), hǎn (หมอนั่น), y (ໄອ້ນ້ຳ), (Diệp Quang Ban, 2005, 25)

ການພັນງານ ກ ຕາມທຳອິດ ແລ້ວ ດີເລີ່ມຕົ້ນໄວ້

ព្រះបាសាអង់គ្លេសទាំងអស់នៅក្នុងបណ្តុះបណ្តាល

ຕັວອ່າງຕາຮາງວິເຄຣະທີ່ຂ້ອມສຳເຮົຍກຸນຕລໃນການເງິນຕານາ

ຄໍາເຮືອກຸນຕລ	ຜູ້ພູດ	ຜູ້ນູດ		ຜູ້ນູດ		ຜູ້ນູດ		ຜູ້ນູດ		ຜູ້ນູດ	
		ມ.ນ.	ຜ.ນ.	ມ.ນ.	ຜ.ນ.	ມ.ນ.	ຜ.ນ.	ມ.ນ.	ຜ.ນ.	ມ.ນ.	ຜ.ນ.
anh (ພ້າຍ)	ຫ.	ຜ.ນ.	1ສ.2	1ສ.ນ.2	ບ.	ສ.ຍ.					
bà (ຢ່າ, ຍາຍ)	ຜ.ນ.	ຜ.ສ.	1ສ.2	1ສ.ນ.2	ບ.	ສ.ກ.					
bác (ບໍ່າ)					ບ.	ສ.ສ.	1ທ.2	1ສ.ນ.2	ບ.	ສ.ກ.	
bố (ຫ່ອ)					ບ.	ຜ.ນ.	1ທ.2	1ສ.ນ.2	ບ.	ສ.ຍ.	
cháu (ຫລານ)	ຜ.ນ.	ຜ.ນ.	1ທ.2	1ສ.ນ.2	ບ.	ສ.ທ.					
mè (ແມ່)	ຜ.ນ.	ຜ.ສ.	1ສ.2	1ມ.ສ.ນ.2	ບ.	ສ.ກ.					
Bìn	ຫ.	ດ.	1ທ.2	1ສ.ນ.2	ບ.	ສ.ກ.					
Ký					ບ.	ຜ.ນ.	1ທ.2	1ສ.ນ.2	ບ.	ສ.ຍ.	
Nguyễn Trần Châu					ບ.	ຜ.ນ.	1ທ.2	1ສ.ນ.2	ບ.	ສ.ຍ.	
Nguyễn Văn Sơn									ຊ.	ຜ.ນ.	1ທ.3, 2ທ.3, 1ທ.2
bác sĩ (ໝ່ອດ)					ບ.	ຜ.ນ.	1ທ.2	1ສ.ສ.ນ.2	ບ.	ສ.ຍ.	1ມ.ສ.ນ.3, 2ມ.ສ.ນ.3, 1ມ.ສ.ນ.2
bảo mẫu (ພຶສີຍັງ)						ຜ.ນ.			ຜ.ນ.	ຜ.ນ.	1ມ.ສ.ນ.3, 2ມ.ສ.ນ.3, 1ມ.ສ.ນ.2

ការិយាល័យ		សង្គម		សង្គភាព	
ជាមុន	ជាឪម្បី	ជាមុន	ជាឪម្បី	ជាមុន	ជាឪម្បី
បូល (ឡើង)		រូ. ទូ. 1៧.២	១៥.៤.២	ឯ. ៩.៣.	
ចុ (ផែនតុង)				ឯ. ឯ.ឯ. 1៧.៣, ២៧.៣, ១៥.៤.២	១. ៤.៣.
ក្រុង (ក្រុង)	រូ. ឯ.ឯ. ១៥.៤.២	ឯ. ៩.៣.			
ឱ្យធាន (ធានីរក)		ឯ. ឯ.ឯ. ១៥.៤.២	ឯ. ៩.៣.		
bà dây (យោរកំ)	រូ. ឯ.ឯ. ១៥.៤.២	ឯ. ៩.៣.			
bão bối của em (តុកដឹកខុសនៅលើ)				ទ. ទ. ១៥.៣, ២៥.៣, ១៣.៤.២	១. ៤.៣.
bơi lội biêng (ពាក្យិតិក្រុង)				ទ. ឯ.ឯ. ឯ.ឯ. ១៧.៣, ២៧.៣, ១៥.៤.២	១. ៤.៣.
con dở (យាយបាត)		ឯ. ឯ.ឯ. ១៧.២	១៥.៤.២	ឯ. ៩.៣.	
anh nhà (ជំនួយពីបាន)				ឯ. ឯ.ឯ. ១៧.៣, ២៧.៣, ១៥.៤.២	១. ៤.៣.
anh đái(yêu/អី)	ទ. ឯ.ឯ. ១៥.៤.២	ឯ. ៩.៣.			
bai đai (ជំនាញគម្រោង)		ឯ. ឯ.ឯ. ១៥.៤.២	ឯ. ៩.៣.		
điêng đeo (ក្រោងឯណា)		ឯ. ឯ.ឯ. ១៥.៤.២	ឯ. ៩.៣.		
đúa con đái (ឯធម្ម)				ឯ. ឯ.ឯ. ១៥.៣, ២៥.៣, ១៥.៤.២	១. ៤.៣.
đúi (ក្រោងឯណា)					

ការើយបុគ្គល	ជួយ	ជាមុន		ជាប់ចុង		ជាឪម្ពឺជាតិ		បង្កើតបេហ្ខបេរ		បង្កើតបេហ្ខបេរ		បង្កើតបេហ្ខបេរ	
		នាមី	នាមី	នាមី	នាមី	នាមី	នាមី	នាមី	នាមី	នាមី	នាមី	នាមី	នាមី
ដោយ (ឬ)	ខ្ល. ធន. 1ព.2	1ស.ឬ.2	៩.	ធន.	1ព.2	1ស.ឬ.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	1ស.ឬ.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2
នៅ (នៅ)				ធន.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.
anh Ký (ឬ Ký)				ធន.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.
bác Liên (បីា Lien)				ធន.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.
cháu Dương (អគារា Duong)				ធន.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.
mẹ Dương (មៅ Duong)				ធន.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.
anh nó (ឱ្យឈា)								ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2	១៨.ឬ.3, 2៤.ឬ.3, 1២.ឬ.2	១.	ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2
bố nó (ឱ្យឈា)								ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2	១៨.ឬ.3, 2៤.ឬ.3, 1២.ឬ.2	១.	ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2
cháu gó (អគារាំនាំ)								ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2	១៨.ឬ.3, 2៤.ឬ.3, 1២.ឬ.2	១.	ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2
anh con trai (ធនូចារាយ)								ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2	១៨.ឬ.3, 2៤.ឬ.3, 1២.ឬ.2	១.	ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2
bà chị (យាយអ៉ែសាំ)								ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2	១៨.ឬ.3, 2៤.ឬ.3, 1២.ឬ.2	១.	ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2
chú em (ឱំនឹងឱំឡាយ)				ធន.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.
ông anh (គុមពិខាយ)				ធន.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.2	៩.
thằng em (លៀន៉ែង)	ខ្ល. ធន. 1ព.2	1ស.ឬ.2	៩.	ធន.	1ព.2	1ស.ឬ.2	៩.	ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2	១៨.ឬ.3, 2៤.ឬ.3, 1២.ឬ.2	១.	ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2
cái anh đó (លៀវិជ្ជីណ្ឌ)								ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2	១៨.ឬ.3, 2៤.ឬ.3, 1២.ឬ.2	១.	ធន.	ធន. 1ព.3, 2ព.3, 1ព.2

ជានីរិយកបុគ្គល	ដំឡើង	ដំឡើង	ផ្តកការសោរាជន	
			កម្រិតបណ្តុះបណ្តុះ	កម្រិតបណ្តុះបណ្តុះ
cô bé (មេត្រី)	ប៉ូ	ប៉ូ	ជានីរិយកបុគ្គល	ជានីរិយកបុគ្គល
thằng Ba (ថ្វីការាយគុងពេទ្យ)				
thằng bé (ថ្វីក)				
cô bé Thanh (យាយ Thanh)				
con bé Hành (ឃើញតីក Hành)				
Hải Long tôi (Hai Long ឱ្យា)	ខ. ឈូ. ១៧.២ ១ម.ស.៤.២	ប. ង. ១. ៣.		
Phong nò (Phong ឱ្យា)				
cái anh đép trai này (ឈើអ៊ិចាយ អតិថិជ្ជ គុណី)				
cái bọn địện (ឈើអ៊ិវាក៉ាបា)	ខ. ឈ.ូ. ១៧.២ ១ម.ស.៤.១. ៤.៧.			
cái con địen này (ឈើអ៊ិប៉ាបី)	ប៉ូ. ឈ.ូ. ១៧.២ ១ស.៤.២	ប. ង. ១.		
cái con ranh kiếng (ឈើអ៊ិងតិកង្ហ់)	ប៉ូ. ឈ.ូ. ១៧.២ ១ស.៤.២	ប. ង. ១.		
cánh sát họ (តាំវាទេរា)				
cóng nhân gụpder ta (ឃើញការាយខ្លា)				
chí chុំ nhាត (ព័ត៌មានប៉ាណុ)				

ការឱ្យរួចរាល់	សម្រួល	ជំងឺ	ផ្សេងៗ		ផ្សេងៗសំរាប់	
			ប្រចាំថ្ងៃ	ប្រចាំសប្តាហ៍	ប្រចាំសប្តាហ៍	ប្រចាំសប្តាហ៍
óng bén (តីឡើពីន)		ស្អុ.	ធន. ធន. 1៧.២	1៩.៣.១៦.២១.	៤.៧.	
tên cháu (តីឡាន)					ក. ធន. ធន. 1៨.៤.៣. ២៨.៤.៣. ១៨.៤.២	ប. ម.ក.
chú giao thiệp (អាបុរីប្រជនីយ)				ក. ធន. ធន. 1៩.៣. ២៩.៤.៣. ១៩.៤.២	ប. ម.ក.	
em bé tân (ដៀងពាណិជ្ជការពីរូប)				ធន. ធន. ធន. 1៨.៤.៣. ២៩.៤.៣. ១៩.៤.២	ប. ម.ក.	
Năm con (Nam khិណ)	ស្អុ.	ធន. ធន. ១៩.២	១៩.៤.២	១.	៤.៧.	
chú mèo hổ (តែងទឹកនឹងខ្លោមខ្លា)				ក. ធន. ធន. ធន. ១៩.៣. ២៩.៤.៣. ១៩.៤.២	ប. ម.ក.	
tháng này got (តីឡើម្មី)				ក. ធន. ធន. ១៩.៤.៣. ២៩.៤.៣. ១៩.៤.២	ប. ម.ក.	
bé (តីក)				ធន. ធន. ធន. ១៩.៤.៣. ២៩.៤.៣. ១៩.៤.២	ប. ម.ក.	
lão (តីក)	ស្អុ.	ធន. ធន. ១៩.២	១៩.៤.២	១.	៤.៧.	
bác sĩ Ly (អ្ននុ ឯ)				ធន. ធន. ធន. ១៩.៤.៣. ២៩.៤.៣. ១៩.៤.២	ប. ម.ក.	
cô giáo Trúc Hà (ឧត្រារី ទ្រួគ ហា)				ធន. ធន. ធន. ១៩.៤.៣. ២៩.៤.៣. ១៩.៤.២	ប. ម.ក.	
thầy Tâm (ឧត្រារី ពាម)				ក. ធន. ធន. ធន. ១៩.៤.៣. ២៩.៤.៣. ១៩.៤.២	ប. ម.ក.	
trò Bóng (ពីធម៌ បុង)	ក.	៧.៩.	១៩.២	១៩.៤.២១.	៤.៧.	
công chúa (ព្រះវិទ្យា)	ស្អុ.	ធន. ធន. ១៩.២	១៩.៤.២	១.	៤.៧.	
hoàng tử (ព្រះបុរិទ្ធេ)				ក. ធន. ធន. ១៩.៤.៣. ២៩.៤.៣. ១៩.៤.២	ប. ម.ក.	
phò măs (អនុរាជបុគ្គលិក)	ក.	ធន. ធន. ១៩.២	១៩.៤.២១.	៤.៧.		

ภาคผนวก ข ข้อมูลคำเรียกบุคคล

ข้อมูลคำเรียกบุคคลในภาษาไทย

1. คำเรียกญาติ เช่น บุญย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พ่อ แม่ 伯父 伯母 dad แม่ผัว แม่ยาย พี่ พี่ชาย พี่สาว เจ้า พี่เขย น้อง น้องชาย น้องสาว น้องๆ สามี ผัว ภรรยา เมีย ลูก ลูกชาย ลูกสาว ลูกเขย สะใภ้ ลูกๆ หลาน หลานชาย หลานสาว ลูกหลาน เหลน

2. ชื่อ เช่น เก้า เกรซ เกสร เจริ่ง เจี้ยน เทียงธรรม เนตรกมล เปนธ์ เมนี เอ็ดดี้ แอน แจ็ค แทน เปปี เพรา แพรทอง เม็กซ์ อ้วน สโบริ ไตรภพ ไฝ กษ กรณ์สุก ก้อย กาญ กุล ศิน คุณธรรม ชน ชันมน ชุมพูนุช ช้าง ชาญเวช ชาร์ลี ชินี ณัฐ ณัฐกงษ์ ดนัย ดวงแข ดา ติ ทิพร ที ธนาชัย ธรรม์ นที นวล น้ำ นิตย์ นุช บัวแก้ว บุญมี ปลา ปอ ผึ้ง พลอย พัฒน์ พีไล พิพัฒ์ ภาควิน ภีมพล มณี รินทร์ มธุรส มัทนา มัศยา มาโนนิตย์ มาย่า มะริอี้ มะริสา ย่า รัต รัมเกรดา ฤทธิ์ วิน ศานิตย์ สมภพ สร สายธาร หนึ่ง หนึ่งฤทัย หยก หยกดารินทร์ หลิว อรา อรอนท์ อ้อ อ่อน อัครา อัพชินี อิงอร อิท อิทธิฤทธิ์ อินทิพร อินอรุ๊ชุด ชน

3. อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น เจ้าหน้าที่ ดาวา เกสชกร เลขาน พแพทย์ เวลา เมครัว แม่ครัว แม่ค้า แม่บ้าน กรรมการ ข้าราชการ คณบดี ครู ครูใหญ่ ครูเนื้ยโน ช่าง ช่างแต่งหน้า ช่างภาพ ด็อกเตอร์ ดี เจ ดีเกล ตำราจารจาร ดิจเตอร์ ทนาย ทหาร ทหารพราวน นักเรียน นักแสดง นักช่าว นักซิ่ง นักดนตรี นักสีบ นางพยานาถ บอดีการ์ด บุรุษพยานาถ ประธาน ปาปารัชชี ผู้กำกับ ผู้จัดการ ผู้จัดการ ส่วนตัว ผู้ช่วยอาจารย์ ผู้บังคับบัญชา ผู้อำนวยการ พนักงาน พยานาถ พรา พลทหาร พี่เลี้ยง พิธีกร มอเตอร์ไซค์รับจ้าง ยาม รปภ. ลูกจ้าง สนปอนเซอร์ สายสีบ สารวัตร หมอ หมอ ENT หมอดวดิโอล หมอดู หมothหาร หมอแผนตะวันตก หมอผ่าตัด หมอแมะ หมอจีน หมอหัวไว้ หมอประจำบ้าน หมอพระ หมอสมุนไฟ หมอสู หมอรังสี หมอศลัล หมอสูติ หัวหน้าแผนก หัวหน้าตึก หัวหน้า พยานาถ อดีกรับดี อัยการ อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์พยานาถ อาจารย์พยานาถหัวหน้า ตีก เทวนเรอร์ นักการเมือง

4. สรพนาม/คำนำหน้า เช่น เข้า เจ้า เอօ เรอา เ�ึง แก ไคร กระพม ภู ข้า คุณ คุณผู้ชาย คุณผู้หญิง คุณหนู จัน ดิจัน ตัว ตัวเอง ท่าน นาย ผม มัน มึง ลือ ลูกพี่ ลูกน้อง หนู หลวงปู่ หลวงพ่อ หล่อน จ้า จิฉัน อี้ เจ้าหล่อน ไอ้เรา ไอ้จัน ไอ้มม ไอ้หนู คุณเอօ คุณท่าน ယายหนู อีหนู

5. ยศ เช่น คุณชาย คุณนาย คุณหญิง จ่า ผู้กอง ผู้พัน ผู้หมวด หมวด

6. คำนาม เช่น เจ้าของ เจ้าตัว เจ้านาย เจ้าสาว เด็ก เด็กแวน เด็กเชียร์เบียร์ เด็กใหม่ เด็กไทย เด็กน้อย เด็กผู้ชาย เด็กผู้หญิง เด็กๆ เป้าหมายใหม่ เพื่อน เพื่อนเก่า เพื่อนฝูง เพื่อนๆ เมียใหม่ เมียน้อย เยาวชน เศรษฐี เศรษฐีนี เสา เสี่ย เหยื่อ เอเยนซี แก๊ง แขก แบดบอย แฟน แฟนเก่า แฟนคลับ แมว โคตรเหง้า โจทก์ ไฟร์ กัง กิก คน คนเก่า คนเรา คนเม่า คนแก่ คนโสด คนใช้ คนใหม่ คนใช้ไทย คนกรุง คนขับรถ คนขับสามล้อ คนจน คนจน คนจีน คนชาว คนธรรมชาติ คนนอก คนปกติ คนป่วย คนยากจน คนรถ คนรวย คนรัก คนรับใช้ คนร้าย คนรุ่นใหม่ คนรุ่นจักร คน爽 คนหนุ่มสาว คนใหม่ ครอบครัว คู่ชีวิต คู่หู สามาตรกร จำเลย ชาย ชาวนา ชาวบ้าน ชู้ ญาติพี่น้อง ด่านหิน ตัวการ ตัวประกัน ทีมงาน นางเอก นางกัมครัว นางบำเรอ นางร้าย นายใหม่ นายทุน นิติคนพูน บอส ประชาชน ผัวเก่า ผัวใหม่ ผู้แทน ผู้โดยสาร ผู้ใหญ่ ผู้ชุม ผู้ชาย ผู้ต้องหา ผู้ปกครอง ผู้ร้าย ผู้หญิง ผู้หญิงใหม่ ฝ่าแดด พยาน พระคพวาก พระเอก พ่อสื่อ พี่น้อง มาเฟีย มิตร รุ่นพ้อง รุ่นพี่ ลูกเต้า ลูกต้า ลูกผู้ชาย ลูกผู้หญิง ลูกศิษย์ ลูกหมู ลูกหลาน วัยรุ่น ว่าที่ ศิศิธร สมาชิก สังคม สามล้อ สายขาว สายตรวจ สาว สาวใต้ สาวก้อย สาวน้อย สาวบ้านนอก สินค้า หญิง หนุ่ม หมอกผู้หญิง หมา อดีต อาสาสมัคร แม่น้ำ แฟนรายการ

7. วลีแสดงความรู้สึก "ได้แก่ เจ้ามายาสา" ได้เด็กเมื่อวานชื่นชมย่างมัน เด็กแวนหากๆ อวย่างพวกแก่ เด็กชี้แย่ เด็กดี เด็กมีปัญหา เพื่อนรัก แม่เตือสาว แม่คุณยาย แม่คุณแม่ แม่คุณของยา แม่น้องสาวตัวแสบ แม่นางฟ้านางสาวร็อก แม่นางร้ายของผม แม่ปลาเนื้อร้า แม่หน้าเงินแบบนี้ โสเกณีหันตัวย่าเชือ "ไอเข้า" "ไอเลว" "ไอแก่" "ไอแก่ตัมหากลับ" "ไอโกรคจิต" "ไอเข้าใจ" "ไอเข้าใจ" "ไอจิบหาย" "ไอชาติชั่ว" "ไอทุเรศ" "ไอบ้า" "ไอปากอ้อมคงคล" "ไอสารเลว" "ไอหน้าจิ้งหรีดนั่น" "ไอหน้าตัวเมีย" "ไอหน้าอ่อนนั่น" "ไอหน้า" "ไอหุ่นยนต์นั่น" กระจากฯ อวย่างพีกีม ขยายอวย่างเชือ จี้ข้าอย่างแก่ คนเก่ง คนเก่งของพี่ คนเก่งอย่างหนูพิมพ์ คนเนรคุณ คนเลว คนเยงซวย คนใจดีอย่างคุณด้วย คนใจร้าย คนไม่มีหัวใจ คนไม่รักษาคำพูด คนเงี่เจ้ออย่างจัน คนดีของพี่ คนสันดานหัวอย่างแก่ ดอกไม้ดอกนั้น ตำราฯ กระจากฯ ที่รัก น้องรัก น้องสาวสุดที่รักของฉัน นังแก่นั่น นังโน่ นังบ้า นังลูกอกตัญญ นางเอกแสน สวยอย่างคุณเนตร น้ำข่องพี่ ผู้ชายเหี่ยวฯ อวย่างจัน ผู้ชายอบอุ่น ผู้หญิงไม่มียางอาย ผู้หญิงคนสำคัญของผม ผู้หญิงสกปรกๆ อวย่างจัน ผู้หญิงหน้าด้าน ไร้ยางอายอย่างเชือ พวงจีกโกกวนเมือง พ่อวุฒลล อพีทีคนดี มายกระดังงาลงไฟ ยกแก่แร้งทึ่นนั่น ยกตัวเล็กแสนชั้นคนนี้ ยกตัวแสบ ยกป้าหน้าโนด ลูกเจี๊ยบของแม่ ลูกแมวตัวน้อยๆ ของพี่ ลูกรักของพ่อ ลูกศิษย์ตัวดี ลูกสาวของแม่ หมอนหน้าเลือด

8. กลุ่มคำ เช่น เจ้าของตัวจริงของเข้า เจ้าทุกคนอื่นๆ เจ้านายเก่าของปลา เจ้านายของแก เจ้าบ่าวของฉัน เจ้าสองแฝดนั้น เจ้าสองคน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล เด็กในท้อง เด็กในสังกัด เด็ก

ของเรา เด็กคนนั้น เด็กต่างจังหวัด เด็กทั้งบริษัท เด็กที่ไห่ เด็กที่มีความสามารถพิเศษอยู่สองคน เด็กทุกวันนี้ เด็กน้อยตาดำๆ ผู้หิวโหย เด็กผู้ช่วยที่ออกเวร เด็กผู้หญิงคนหนึ่ง เด็กสองคน เด็กๆ ที่โรงเรียน เดอคนนั้น เพื่อนเม พื่อนของฉัน เพื่อนของอาจารย์สมร เพื่อนชายของชีนี เพื่อนที่เป็น หมอด เพื่อนที่ทำงานอยู่ในที่วีซ่องใหญ่ เพื่อนผู้หญิงของฉัน เพื่อนสนิทของพมคนหนึ่ง เพื่อนๆ ของ เจ้าหล่อน เมียเศรษฐี เรากุกคน เลขาคุณคนนั้น เลขานุํตัวพี่ เหล่าลูกศิษย์ตัวเล็กตัวน้อย แก้งของ มัน แซกโงะแรม แฟนเพลงบางคน แฟนคนไข้ แฟนน้องสาวเข้าแฟนพิพัฒน์ แม่ของคุณ แม่คนนั้น แม่ครัวบ้านเรา แม่จัน แม่ที่เคยไปเดินทางมาก่อน แม่พ่อพี่น้องของผม แม่หนูคนนั้น โจทก์ของคุณ ใครคนอื่น ใครสักคน นานั้น คนเก่าของที่นี่ คนเป็นเมียหมอด คนเป็นพหรา คนในเครื่องแบบ คนใน บริษัทเขา คนไข้เดียววี คนไข้ที่ซื้อคุณมากร อัครพงษ์พาณิช คนไข้มะเร็งนั้น คนกลุ่มนี้ใหญ่ คนของเรา คนข้างบ้าน คนบ้านบ้านเรา คนท้องคนนี้ คนทั้งประเทศ คนที่เข้าไม่มี คนที่เขามีศรัทธา คนที่เรารัก คนที่ไม่ได้รักตัวเอง คนที่ได้เชื่อว่าเป็นสามี คนที่ไม่มีทางเลือก คนที่ชูทำร้ายคุณ คนที่รออยู่ข้างหลัง คนที่วางตัวเป็นศัตรูกับเจ้านายตัวเอง คนบางคน คนมีลูกสาว คนรอบข้าง คนรับใช้ที่บ้าน คนอื่น ครอบครัวของเรา คุณแม่ของคุณยาย คุณนายของท่าน คุณน้าอาสาสมัคร คุณพ่อคุณแม่ของคุณ คุณหมอที่ดูแลแม่ ญาติเราที่เป็นมะเร็ง ญาติฝั่งคุณ ดาวาที่ซื้อเมตրิกล หมายของเพื่อนพี่ ทั้งสอง ฝ่าย ทางนายทุน ทางสารวัตรที่รู้จักกัน ทุกคน ทุกท่าน น้องแท้ๆ อีกคน น้องชายของพ่อพัทธ์ นักแสดงคนนี้ นางแบบดังคนนี้ นางร้ายไฮโซ นายนั่น ป้าของยายวิน ผัวฉัน ผู้ใหญ่ฝ่ายหนู ผู้ชายคนนั้น ผู้ชายทั้งแท่ง ผู้หญิงเดียววี ผู้หญิงคนนั้น ผู้หญิงสักคน ผู้หญิงอื่น พนักงานคนหนึ่งใน บริษัท พวกรเข้า พวกรเพื่อนกลุ่มที่เรียนแพทย์ พวกรเมาลูก พวกรแกงขโมยเด็กไปขายตามชายแดน พวกร้ายของพวกรุณานำ พวกรมาเพียในโรงพยาบาล พวกรมีภาระซ่อนเร้นไม่หนูไม่ชัย พวกรหัวเดียว กระเทียมลีบ พ่อเรา พอกับแม่ฉัน พอกับปู่ของฉัน พี่ชายของผม พี่สะไภ้ รุ่นน้องอีกคน ลูกสาว บ้าน ลูกของลูกสาวคนเล็ก ลูกค้ารายใหม่ ลูกชายของแก ลูกน้องไอล์เก่งก้าว ว่าที่เจ้าบ่าวเจ้าสาว ว่าที่หลานสะใภ้ของอา สถาปนิกที่ออกแบบจัดสวนเก่งๆ ส่องคนผัวเมีย หมอนุ่มนุ่มๆ หัวหน้าเข้า อาจารย์ในแผนก อาสาสมัครพวกรนั้น

9. นิยมสรพนาม เช่น นี่ นั่น

10. คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น แม่กุล แม่ชินี แม่พลอย แม่แจ่มใส แม่หยก น้องเซนทร์ น้อง แก น้องแปม น้องเม็คซ์-ธีธี น้องชน น้องนุกนิก น้องบอส น้องบิล น้องป้อม น้องบุ๊ก ก น้องปุ่น น้อง ภรณ์ น้องมาย่า น้องหนิง น้ำจัน น้ำบัว น้ำประเสริฐ น้ำรัต น้ำหวาน ป้าผ่อง ป้าศัลย์ ป้าหนอน พ่อพัทธ์ พ่อภู พี่เก่ง พี่เมฆ พี่เมี่ย พี่เรย์ พี่เจน พี่แอนนา พี่ชาร์ลี พี่ณุ พี่ชณุ พี่กิว พี่มิตร พี่อาทิตย์ ลุงชูชัย ลูกเจี๊ยบ ลูกอิน อาชุด อาพลอย จ้ำยที เจ๊กสุวิช

11. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น น้องผู้ชาย พี่ต່າວຈ พື້ນອ ພົ່າ ນັກຂ່າວ
12. คำเรียกญาติ + สรรพนาม เช่น ແມ່ເຂາ ຕາແກ ນ້ອງເຂາ ປໍາແກ ປູ້ແກ ພ່ອແກ ພ່ອມັນ ພື້ນ ລຸງແກ ລູກເຂາ ລູກມັນ ລາມມັນ ລູກສະໄກເຂາ ລູກສາວເຂາ
13. คำเรียกญาติ + ວລີແສດງຄວາມຮູ້ສຶກ ເຊັ່ນ ປໍາປັນດີຂອງໜູ້ ພື້ນຄສວຍ
14. คำเรียกญาติ + ຊື່ອ + สรรพนาม เช่น ແມ່ອນຄເຂາ ນ້ອນບອສເຂາ ພື້ເຮັງແກ ພື້ເຂົເໂຄ ພື້ນສູ້ເຂາ ພິຢາແກ ອາຫດເຂາ
15. คำเรียกญาติ + อาชື່ພ/ตำแหน่ง + สรรพนาม เช่น ພື້ນອເຂາ
16. ຊື່ອ + คำເຮັກญาຕີ ເຊັ່ນ ວິນລູກ
17. ຊື່ອ + สรรพนาม เช่น ເກົ່າກຳມັນ ເບີນມັນ ເສື່ອເຂາ ແພວເຂາ ແອົມັນ ກ້ອຍເຂາ ປລາມັນ
ພິພັນເນື້າ ມຸກຮັສມັນ ມາຮີໂຂ້ເຂາ ອິນເຂາ
18. ຊື່ອ + ວລີແສດງຄວາມຮູ້ສຶກ ເຊັ່ນ ຂີນີເດັກດື້ອ ຂີນີລູກໜູ້ອີງພື້ນ ວິນຄົນດີຂອງປໍາປັ
19. อาชື່ພ/ตำแหน่ง + ຊື່ອ ເຊັ່ນ ຄຽປານ ຄຽພກາມາສ ດົກເຕອຮ່ານານິຕິຍ ຕົວເຕອຮ່ານ
ສາຮວັດຮັນກຣີ໌ ມົມບັນຫຼົງ ມົມອໜາຍເວົາ ມົມອວິນ ມົມວິວນຸ້າ ມົມສຸພັງໝໍ ອາຈາຮົມກຳຈາຍ ອາຈາຮົມ
ຕຸລາ ອາຈາຮົມກົມອວິສູ້ພລ
20. อาชື່ພ/ตำแหน่ง + สรรพนาม เช่น ເຈົ້າໜ້າທີ່ເຂາ ແມ່ຄວັງເຂາ ເລີ້າເຂາ ຕໍາວາຈເຂາ
ທ່ານຍເຂາ ຜູ້ກັບກັບທ່ານ ມົມເຂາ ມົມອຈາຍແສງເຂາ ມົມອມັນ ອາຈາຮົມເຂາ ອາຈາຮົມແກ ອາຈາຮົມທ່ານ
ໜ່າງເຂາ ພະທ່ານ
21. อาชື່ພ/ตำแหน่ง + ຊື່ອ + สรรพนาม เช่น ມົມອໜາຍເວົາແກ ມົມວິວນຸ້າເຂາ ມົມສວັສດີ
ເຂາ
22. อาชື່ພ/ตำแหน่ง + สรรพนาม + อาชື່ພ/ตำแหน่ง + ຊື່ອ ເຊັ່ນ ອາຈາຮົມຄຸນມົມອໜາຍເວົາ
23. ຄຳນໍາໜ້າ + คำເຮັກญาຕີ ເຊັ່ນ ໄກ້ນັ້ນ ໄກ້ລູກ ຄຸນແມ່ ຄຸນຈວດ ຄຸນຕາ ຄຸນນ້າ ຄຸນປໍ່
ຄຸນປູ້ ຄຸນພ່ອ ຄຸນພື້ສະໄກ ຄຸນຢ່າ ຄຸນຍາຍ ຄຸນລຸງ ຄຸນອາ ອາປົ້າ ອາມ້າ ແມ່ເມືຍ
24. ຄຳນໍາໜ້າ + ຊື່ອ ເຊັ່ນ ຄຸນແກ ຄຸນແມ່ ຄຸນແພຣທອງ ຄຸນໂບ ຄຸນກີຕາວ ຄຸນຈັນ ຄຸນອນຫີຍ
ຄຸນພົຈິຕາ ຄຸນສາສດරາ ຄຸນອີງຄວັດ ຄຸນໜູ້ພິມພ ຄຸນໜູ້ນີວິນທີ່ ຕາໂຕ ຕາກີນ ເຈົ້າແກນ ເຈົ້າໜ້າ
ເຈົ້ານັ້ນ ເຈົ້າຕີ ເຈົ້ານິຕິຍ ເຈົ້າກາມ ທ່ານສຽກຕີ ນັ້ນເຈີຍບ ນັ້ນເປີດ ນັ້ນໜ້າ ນັ້ນພິມພ໌ນກ ນາງປີ່ຢາ
ນາງສາວສາຍຫາ ນາຍເພີງພ ນາຍອາຈິນຕີ ພ່ອເຖິງຮຽມ ຍັ້ງປານ ຍາຍແອນນີ້ ຍາຍປູ່ເປີ ຍາຍອຣ ມູນ
ເຈີຍບ ມູນທີພຣ ເສີ່ຍ້ຈຣ ເສີ່ຍ້ສມເລັກ ແມ່ໜ້ວີ້ ໄກ້ເກົ່າກາຈ ໄກ້ຈົ່ງ ໄກ້ໂບເປົດຕ ໄກ້ຫາຕີ ໄກ້ຕື່ເລັກ ໄກ້ອົດມັນ ໄກ້
ເຈົ້າກິນ ອາດີເລັກ ອືອິນ

25. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น คุณครู คุณตำรวจ คุณบอดี้การ์ด คุณพยาบาล คุณหมอ ท่านอัยการ คุณพยาบาลหัวหน้าตีก
26. คำนำหน้า + สรรพนาม เช่น เอมมัน เอ็งมัน แก้มัน โครงขา คุณมัน คุณหนูเชือ นายมัน ฉันมัน หลวงพ่อท่าน
27. คำนำหน้า + ยศ เช่น ท่านนายพล ท่านผู้พัน ท่านผู้การ คุณจ่า ไอ้ผู้การ
28. คำนำหน้า + คำนาม เช่น ยายตัวเล็ก พ่อหนุ่ม
29. คำนำหน้า + วลีแสดงความรู้สึก เช่น แม่ผู้จัดการที่มาแทนคุณกรรณสูต ไอ้เด็กบ้า ไอ้เพื่อนช้ำ ไอ้เพื่อนปากเสีย ไอ้คนชาดิสต์ ไอ้คนบ้างงาน ไอ้คนป่าถื่น ไอ้ผู้ชายปากจัด ไอ้พวง เล枉 ที่ได้เข้าไปนอนเล่นในคูก ไอ้พวงขยะสังคม ไอ้พวงนักลงทุน ไอ้รุ่นพี่หน้าจีดคนนั้น ไอ้ลูกไม่รักดี ไอ้ลูกบังเกิดเกล้า ไอ้ผู้ชายใจโฉด ไอ้พวงเด็กแเร้ว ยายเด็กตื้อ ยายตื๊อกเตอร์นั่น อีตานั่น คุณคน爽ๆ
30. คำนำหน้า + กลุ่มคำ เช่น คุณเด็กๆ สองคนนี้ คุณคนนั้น
31. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น คุณแม่พronราย คุณแม่สมใจ คุณตาชาติ คุณตาตรี คุณน้องมาย่า คุณน้าฤดี
32. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + สรรพนาม เช่น คุณแม่เขา คุณตาท่าน คุณน้าเขา คุณปู่ท่าน คุณพ่อเขา อาນ้ำอี
33. คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม เช่น เจ้าชุดมัน เจ้ากรรณสูตมัน ไอ้เบนซ์มัน ไอ้เสียขาวมัน ไอ้เจ็ค�ัน คุณเพลิงเขา คุณชินีเชือ คุณภิมเข้า คุณมติเข้า คุณรสเชือ นังดวงเหมมัน นายนทีเข้า หนูอินเข้า อาทิตมัน
34. คำนำหน้า + ชื่อ + วลีแสดงความรู้สึก เช่น หนูวินคนเก่ง เจ้าชินตัวแปบ
35. คำนำหน้า + ชื่อ + กลุ่มคำ เช่น ยายจะนีเมียพี่ ไอ้ธิโกริกันนี ยามณีวินทร์คนนั้น
36. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ เช่น คุณครูปาน คุณหมอชานุเวช คุณหมอบันสู คุณหมอผึ้ง คุณหมออ้อม ภัทรสุดา ท่านประทานเหมา ท่านพระอาจารย์ไพศาล วิสาโล
37. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ + สรรพนาม เช่น คุณหมอชานุเวชเข้า คุณหมอวีรบุรุษเข้า
38. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม เช่น คุณพยาบาลเข้า คุณหนูเข้า
39. คำนำหน้า + ยศ + ชื่อ เช่น ท่านผู้พันคุณธรรม ท่านผู้การอิทธิพล
40. คำนำหน้า + วลีแสดงความรู้สึก + ชื่อ เช่น ยายป้าแวนชน
41. คำนำหน้า + วลีแสดงความรู้สึก + สรรพนาม เช่น ไอ้เด็กแเร่เมมัน ไอ้ชาตกรรมมัน

42. ຍສ + ຂືອ ເຊັ່ນ ຄຸນຫຼົງຄົມ ວາ ຈ່າຜ່ານ ຈ່າຍອດ ຈ່າສົມໜາຍ ຜູກອົງເກິ່ນ ຜູກອົງນທີ່
ຜູກອົງມານະ ຜູກອົງສຽງວູດ ຜູກອົງອິຫີພລ ຜູກພັນເມມາ ຜູກພັນມາຮວິ ຜູກມວດຮຣວົມ ພັນໂທຄຸນຮຣວົມ
ຮ້ອຍຕໍາວາຈເອກ ເທິງຮຣວົມ ສັດຍາກົດ໌ ຮ້ອຍຕໍາວາຈໂທນທີ່ ສິງຫຼຸຖົ໌ ມ້າວົດເມັນ ມ້າວົດຮຣວົມ
43. ຍສ + ສຽງພານມ ເຊັ່ນ ຄຸນນາຍເຂອ ຈ່າແກ ຜູກພັນເຂາ ຜູກພັນແກ ຜູກພັນທ່ານ
44. ຍສ + ຂືອ + ສຽງພານມ ເຊັ່ນ ຜູກອົງມານະເຂາ
45. ດຳນາມ + ສຽງພານມ ເຊັ່ນ ເຈົ້າຕ້ວເຂາ ເດັກເຂາ ເດັກມັນ ເດັກໆ ເຂາ ໂຈຮັນ ກອງຄ່າຍເຂາ
ຄນເຂາ ດັນເຈັບເຂາ ດັນເຮັນນັນ ດັນໄໝເຂາ ດັນໄໝເຂາ ດັນໄໝເຂາ ດັນດູເຂາ ດັນຮວຍເຂາ ທ້າວບ້ານເຂາ
ຜູ້ຫ້າຍເຂາ ຜູ້ຫຼົງເຂາ
46. ວລີເສັດຄວາມຮູ້ສຶກ + ສຽງພານມ ເຊັ່ນ ດອກພ້າຍຢ່າງພື້ມພົງເຂາ ໄຂັ້ນນັ້ນມັນ ໄຂ້ມາຕກວດວ້າ
ຈົງມັນ ໄຂ້ໂຄຈິດມັນ ໄຂ້ພວກນັ້ນມັນ ໄຂ້ໜ່ອພວກນີ້ມັນ
47. ກລຸມຄຳ + ສຽງພານມ ເຊັ່ນ ເຈົ້າຂອງບ້ານເຂາ ແມ່ຂອງແກເຂາ ແມ່ພັກງານຄົນນັ້ນແກ
ໄຂ້ໜູ້ນັ້ນມັນ ກອງຄ່າຍລະຄຣເຂາ ຂ້ານັ້ນເຂາ ດັນໄໝສບາຍມັນ ດັນດັ່ງໆ ເຂາ ດັນທີ່ນັ້ນເຂາ ດັນອື່ນເຂາ
ຄຸນພ່ອຄຸນແມ່ແປ່ນເຂາ ທາງນັ້ນເຂາ ທາງສປອນເຫຼວ່າເຂາ ທີ່ທໍາງານເຂາ ນ້ຳອັນຈັນເຂາ ບາງບ້ານເຂາ
ຜົວດີຈັນມັນ ຜູ້ຫຼົງອື່ນເຂາ ຮາຍນັ້ນເຂາ ລູກແກມັນ ລູກສາວຈັນເຂາ ມ້ອຄົນນັ້ນເຂາ ພລານຄຸນຕາແກ ອົດ
ເພື່ອນວັກຂອງພມເຂາ

ຂໍ້ມູນລຳເຮົາຍກຸນຸຄຄລໃນກາຫາເວີຍດນາມ

1. ລຳເຮົາຍກຸາຕີ ເຊັ່ນ cбу (ທວດ), ông (ປູ້, ຕາ), bà (ຢ່າ, ຍາຍ), ông bà (ປູ້ຢ່າ, ຕາຍາຍ),
ông bà nội (ປູ້ຢ່າ), ông bà ngoại (ຕາຍາຍ), ông nội (ປູ້), ông ngoại (ຕາ), bà nội (ຢ່າ), bà
ngoại (ຍາຍ), bác (ລູ້ງ, ປໍາ), bác trai (ລູ້ງ), bác gái (ປໍາ), bố (ພ່ອ), ba (ພ່ອ), cha (ພ່ອ), mẹ
(ແມ່), má (ແມ່), bố mẹ (ພ່ອແມ່), ba mẹ (ພ່ອແມ່), cha mẹ (ພ່ອແມ່), cha mẹ chồng (ພ່ອແມ່
ສາມື), cha mẹ vợ (ພ່ອແມ່ກຣຍາ), cha mẹ ruột (ພ່ອແມ່ແທ້ໆ), mẹ chồng (ແມ່ສາມື), mẹ vợ (ແມ່
ຍາຍ), ba dượng (ພ່ອເລື່ອງ), cô (ອາຜູ້ຫຼົງ), chú (ອາ), thím (ອາສະໄກ້), thím dâu (ອາສະໄກ້), cô
chú (ອາໆ), cậu (ນ້ຳໜ້າຍ), mợ (ນ້ຳສະໄກ້), dì (ນ້ຳສາວ), dượng (ນ້ຳເຂີຍ), anh (ພື້ໜ້າຍ), anh trai
(ພື້ໜ້າຍ), chị (ພື້ໜ້າວ), anh chị (ພື້ໆໆ), anh em (ພື້ນ້ອງ), chị em (ພື້ນ້ອງ), anh chị em (ພື້ໆໆນ້ອງໆ),
chị dâu (ພື້ໆສະໄກ້), chị gái (ພື້ໜ້າວ), em (ນ້ຳອົງ), em trai (ນ້ຳອົງໜ້າຍ), em gái (ນ້ຳອົງສາວ), em dâu
(ນ້ຳອົງສະໄກ້), chồng (ສາມື), vợ (ກຣຍາ), vợ chồng (ຜັວເມື່ຍ), vợ con (ລູກເມື່ຍ), con (ລູກ), con
trai (ລູກໜ້າຍ), con gái (ລູກສາວ), con ruột (ລູກແທ້ໆ), con dâu (ລູກສະໄກ້), dâu (ສະໄກ້), rể (ເຂີຍ),
cháu (ຫລານ), cháu ngoại (ຫລານຕາ), cháu nội (ຫລານປູ້)

2. ชื่อ เช่น Bin, Bọ Gậy, Bông, Bống, Cà Rốt, Cao Minh Duy, Chan Chan, Chí, Chí Hùng, Cò, Bàn tay máu, Cọp ba móng, Củ Đậu, Cúc, Đan, Diễm Phương, Diệp Minh Tuyền, Định, Độc Nhãn Long, Dưa Chuột, Dung, Dũng Văn, Dương, Duy, Duyên, E.M., ẾnhƯƠng, Giang, Hải Long, Hành, Hành Tây, Hiển, Hiển, Hòa Trâm, Hoài, Hoài Đan, Hoàng Định, Hoàng Dương, Hồng Anh, Huy Hoàng, Huy Khanh, Huyền, Huỳnh, Huynh, În, Jackson Pollock, Jasper Johns, Khang, Khanh, Khanh Nam, Khoa, Kit, Kỷ, Lâm, Lê Vũ, Linh, Lionel Richie, Michael Jackson, Long, Luận, Lys Mây, Min Min, Mừng, My Vân, Nam, Nấm, Năm Đại bàng, Nam Phong, Nam Phương, Nghé, Nghĩa, Ngô An, Ngô Phương Lan, Nguyễn K Thuận, Nguyễn Trần Châu, Nguyễn Văn Sơn, Nhái Bén, Nhất, Nhi, Ninh, Osho, Phong, Phú, Phúc, Phùng Tiến Minh, Phương, Phượng, Quân, Quang, Quang Vinh, Rocker Nam Phương, Tắc Kè, Thắm, Thắng, Thanh, Thành Cát Tư Hãn, Thảo, Thảo Đan, Thảo Nhi, Thông, Thu Cúc, Thức, Thương, Thúy Nga, Trần Châu, Trần Quốc Toản, Trần Thắng Lợi, Trang, Trúc Hà, Trung, Trung một nắng, Trung Tài, Trường Kỷ, Tú Linh, Tường Vi, Vân, Vinh, Vũ, Xuân, Xuân Thảo, Thắng cố, 11B10

3. อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น bác sĩ (แพทย์, หมอ), bác sĩ chuyên khoa (หมอดেพะด้าน), bảo mẫu (พี่เลี้ยง), bảo vệ (รปภ.), bộ đội (ทหาร), ca sĩ (นักร้อง), cảnh sát (ตำรวจน), chủ tọa (ประธานการประชุม), chuyên viên kiểm thử phần mềm (พนักงานตรวจสอบและทดลองซอฟต์แวร์), cô giáo (อาจารย์ผู้สอน), công an (ตำรวจน), công chức (ข้าราชการ), công nhân (กรรมกร, คนงาน), đạo diễn (ผู้กำกับ), diễn giả (ผู้บรรยาย), diễn viên (นักแสดง), doanh nhân (นักธุรกิจ), đội trưởng (หัวหน้างาน), giám đốc (ผู้อำนวยการ), giáo sư (ศาสตราจารย์), giáo viên (ครู, อาจารย์), hộ lý (พยาบาล), học sinh (นักเรียน), kiến trúc sư (สถาปนิก), kỹ sư (วิศวกร), kỹ sư công nghệ thông tin (วิศวกรเทคโนโลยีสารสนเทศ), lễ tân (พนักงานต้อนรับ), MC (พิธีกร), nghệ sĩ (ศิลปิน), nhà báo (ผู้สื่อข่าว), nhạc công (นักดนตรี), nhân viên (พนักงาน), nhân viên an ninh (พนักงานรักษาความปลอดภัย), phó nháy (ซ่างภาพ), phóng viên (นักข่าว), quản gia (หัวหน้าแม่บ้าน), quản lý (ผู้จัดการ), sinh viên (นักศึกษา), sinh viên IT (นักศึกษาไอที), tài xế (คนขับรถ), thám tử (นักสืบ), thanh tra kinh tế (ผู้ตรวจสอบแผ่นดิน), thầy giáo (อาจารย์ผู้ชาย), thợ may (ซ่างตัดเย็บเสื้อผ้า), thợ sửa ống nước (ซ่างซ่อมท่อน้ำ), tổ trưởng tổ dân phổi (ผู้นำชุมชนเมือง), trợ lý (ผู้ช่วย), trợ lý đạo diễn

(ຜູ້ຂ່າຍຜູ້ກຳກັບ), trưởng phong (ຫ້ວໜ້າແພນກ), vũ nữ múa cột (ນັກເຕັ້ນຄູດເສາ), y tá (ພຍາບາລ), xe ôm (ມອດອຣີເຊື່ອຮັບຈ້າງ)

4. สรรพนาม เช่น ai (ใคร), bây (ເຂົ້າ, ເຈົ້າ), cậu chủ (ຄຸນໜູ້ທີ່ເປັນຜູ້ໝາຍ), chúng (ພວກເຂົາ, ພວກນັ້ນ), chúng ta (ເຮົາ), cô nương (ແມ່ນາງ, ນາງສາງ), gã (ໝາຍອັນນິ້ນ), hắn (ເຂົາ, ມໍານອນໜັ້ນ), họ (ພວກເຂົາ), mẫu thân (ຄຸນແມ່, ມາຮັດາ), mày (ມື້ງ, ເຂົ້າ), me xù (ທ່ານ, monsieur), mi (ເຂົ້າ, ເຈົ້າ), mình (ເຮົາ), mợ chủ (ຄຸນຜູ້ໝັງ), moa (ຈັ້ນ, moi), nàng (ເຮືອ), người (ເຈົ້າ), người ta (ເຂົາ), nó (ມັນ), ta (ໜ້າ, ຈັ້ນ, ເຮົາ), tao (ກູ້), thị (ໜ່ອນ, ນາງ), tiểu nữ (ດີຈັນ), tiểu thư (ຄຸນ, ຄຸນໜູ້ທີ່ເປັນຜູ້ໝັງ), tớ (ເຮົາ), toa (ຄຸນ), tôi (ຈັ້ນ, ພມ), chú mày (ເຂົ້າ, ແກ), cu cậu (ໄອ້ເຕັກ)

5. ยศ เช่น công chúa (พระธิดา), công nương (ເຈົ້າໝັງ), hoàng tử (พระໂອຣສ), phò mã (พระราชนຸ örtralle)

6. คำนาม เช่น bà con (ญาติ), bà con họ hàng (ญาติพี่น้อง), bà con lối xóm (เพื่อนบ้าน), bà già (แม่), bà xã (เมีย), baby (เด็ก), bạn (เพื่อน), bạn bè (เพื่อนฝูง), bạn bè cũ (เพื่อนเก่า), bạn gái (เพื่อนสาว, แฟน), bạn mới (เพื่อนใหม่), bạn tâm giao (เพื่อนคู่ใจ), bạn trai (เพื่อนชาย), bạn trẻ (หนุ่มๆ สาวๆ), bệnh nhân (คนไข้), bồ (เพื่อน), cạ (เพื่อนสนิท), chủ mưu (ตัวการ), chủ nhà (เจ้าของบ้าน), chủ nhân (เจ้าของ), chú rể (เจ้าบ่าว), cô dâu (เจ้าสาว), cổ động (หัวส่วน), cộc (เสา), con cái (ลูกๆ), con cháu (ลูกหลาน), cool boy (หนุ่มหล่อเหล็ก), đại biểu (ตัวแทน), đại ca (พี่ใหญ่), đàn chi (รุ่นพี่), đàn bà (ຜູ້ໝັງ), đàn em (รุ่นน้อง), đàn ông (ຜູ້ໝາຍ), dân tình (ชาวบ้าน), đào (นางเอกละครสมัยก่อน), độc giả (ຜູ້อ่าน), gái (สาว), gái đẹp (สาวสวย), gái già (สาวแก่), gai (หนุ่ม), gia đình (ครอบครัว), hàng xóm (เพื่อนบ้าน), họ hàng (ญาติพี่น้อง), kẻ thù (ศัตรู), khách hàng (ลูกค้า), khách khứa (แขกเยี่ยม), khách quý (แขกผู้มีเกียรติ), máy bay (เครื่องบิน, ຜູ້ໝັງທີ່ມີອາຍຸมากກວ່າຜູ້ໝາຍ), nam sinh (นักเรียนชาย), nạn nhân (เหยื่อ), người (คน), người đẹp (คนสวย), người già (คนแก่), người lớn (ຜູ້ໃໝ່), người nhà (ญาติ), người nghèo (คนจน), người quen (คนรู้จัก), người yêu (คนรัก), nhà trưởng (โรงเรียน), nhân viên mới (พนักงานใหม่), ông bà bô (พ่อแม่), ông chủ (เจ้านาย), ông chủ cũ (เจ้านายเก่า), ông già (พ่อ, ตาแก่), ông xã (ผัว), phi công trẻ (นักบิน, ຜູ້ໝາຍທີ່ມີອາຍຸນ้อยກວ່າຜູ້ໝັງ), phở (ก๋วยเตี๋ยว, ຜູ້ໝັງເຈື້ອທີ່ໄໝໃໝ່), phụ nữ (ຜູ້ໝັງ), rau (ผัก, ຜູ້ໝັງທີ່ເປັນຫຼຸ້ງ), rồng (มังกร, ແຂກຜູ້ມີເກີຍຮົດ), sếp (เจ้านาย), sếp lớn (เจ้านายใหญ่), tác giả (ຜູ້ແຕ່ງ), thanh niên (เยาวชน), thiên hạ (สังคม), trẻ con (เด็ก)

7. ວລືແສດງຄວາມຮູ້ສຶກ ເຊັ່ນ anh thân yêu (ພີທີຮັກ), bạn Dương dẽ thương của tui mình (Duongເພື່ອຄົນທີ່ປ່າຍກຂອງພວກເຮົາ), bảo bối của em (ສຸດທີ່ຮັກຂອງນິ້ອງ), bạn chân dài láng lơ (ພວກຂາຍາວຈ່ານຜູ້ຫາຍ), bạn lười biếng (ພວກນີ້ເກີຍຈ), bạn thò lò mũi xanh (ພວກປາກຍັງໄມ້ສິ້ນກິ່ນນໍານມ), các ông nội mày (ພວກບູ້ມຶງເອງ), cháu ngoan củadì (ໜລານຄົນດີ່ຂອງນ້າ), chú bé dũng cảm (ເດັກຫາຍຸກສໍາຫາຢູ່), cô bé dẽ thương này (ແມ່ນາງນ່າຍັກຄົນນີ້), cô bé vừa trẻ vừa xinh đó (ແມ່ນາງທັງສາວທັງສາຍຄົນນັ້ນ), cô em xinh xinh (ນ້ອງສາວນ່າຍັກ), cô vợ nhỏ của anh (ຄຸນກຣຍາຕົວເລີກາ ຂອງພີ), con dở (ຍັຍນ້າ), con khỉ (ຍັຍລິງ), con ôn này (ຍັຍເດັກໜົນຄົນນີ້), con ong chăm chỉ (ຜົ່ງທີ່ຂັ້ນຕົວໜຶ່ງ), con ranh (ຍັຍຕົວແສບ), công chúa ngoan (ເຈົ້າໝົງທີ່ນ່າຍັກ), Củ Đậu đáng yêu (Cu Dau n່າຍັກ), đám mây dày (ພວກໄນ້ໄດ້ວັບກວາຂອນມໍ່ສອນ), đồ bắt cá hai tay (ໄ້ຄົນຈັບປາສອນມືອ), đồ chết tiệt (ໄ້ຂໍ່ໜ່າ), đồ công tử bột (ໄ້ຄຸນໜູ້ທີ່ກໍາອະໄໄນເປັນ), đồ dã man (ໄ້ຄົນປາເຄືອນ), đồ điên (ໄ້ຂໍ້າ), đồ ngốc này (ໄ້ໂຈ່ນີ້), đồ phù thủy (ໄ້ແມ່ນດ), đồ thần kinh (ໄ້ຄົນປະສາດ), đồ vô ơn (ໄ້ຄົນອກຕົ້ງໝູ່), đứa con hoang này (ໄ້ຄຸນທີ່ໄມ້ຮູ້ວ່າພ້ອເປັນໄຄຮົນນີ້), Dương của anh (Duong ຂອງພີ), kẻ đê tiện như mày (ໄ້ຄົນຫາຕີ້ວ່າຍ່າງມຶງ), lão khوم (ໄ້ຂໍ່ແກ່), một cô con dâu xinh xắn như em (ຄູກສະໄກນ່າຍັກຄົນໜຶ່ງຍ່າງເຂົ້າ), một chú chim mơ mộng (ໄມກນ້ອຍທີ່ຂອບຜົນຫວານຄົນໜຶ່ງ), một đứa con gái dẽ thương như thế (ສາວຄົນໜຶ່ງທີ່ນ່າຍັກຍ່າງນັ້ນ), một người học giỏi và bản lĩnh như bạn (ຄົນທີ່ເຮືອນເກົ່າແລະຍັງເຂັ້ມແຂງຍ່າງເຂົ້າ), một thanh niên trai trẻ sáng ngời đầy sức sống (ຫາຍຄົນໜຶ່ງທີ່ທັງໝູ່ນຸ່ມ ທັງໜຸ່ລ່ວ ແລະເຕີມໄປດ້ວຍພລັງ), người cha tối tệ (ພ່ອເລວ), phuờng ăn hại (ພວກກິນເປັນແຕ່ທໍາໄມ່ເປັນ ແຕ່ມຍັງທໍາໃຫ້ຄົນອື່ນເດືອດຮ້ອນ), quân lừa đảo (ໄ້ຄົນຫລວກລວງ), quý tiểu thư xinh đẹp (ໝົງສາວຜູ້ນີ້ເກີຍຮົດຄົນນັ້ນ), tên cool boy đáng ghét ấy (ໄ້ໜຸ່ມໜ້າເຍັນທີ່ນ່າເກລື້ອດຄົນນັ້ນ), tên người tình háo sắc của tôi (ໄ້ແພັນທີ່ນ້ຳການຂອງຈັນ), tên thò để đó (ໄ້ຄົນນີ້ຈາດຄົນນັ້ນ), thằng hư đốn này (ໄ້ເດັກໜ້າຄົນນີ້), thằng khốn nạn này (ໄ້ຄົນຮະຢໍາຄົນນີ້), thằng lợn phì nộn ngu si ấy (ໄ້ໜູ້ອັວນຕຸ້ນແລະໄ່ງເຂົາຄົນນັ້ນ), thằng nhãi mới ra trường (ໄ້ເດັກທີ່ເພີ່ງເຮືອນຈຸບ), thằng ôn con (ໄ້ເດັກໜົນ), thằng quý tử kia (ໄ້ຄູກຫາຍຄົນໂປຣດັ່ງ), tình yêu (ທີ່ຮັກ)

8. ກລຸມຄໍາ ເຊັ່ນ anh nhà (ພີຜູ້ຫາຍທີ່ນ້ານ), anh chàng đại gia nào (ເຫວຼື້ອໜຸ່ມຄົນໃໝ່), anh con trai riêng của ba duợng (ພີ່ຫາຍທີ່ເປັນຄູກຂອງພ່ອເລື້ອງຂອງຈັນ), anh em mình (ພີ່ນ້ອງເຮົາ), anh hôm qua chở Min Min về (ພີ່ຄົນທີ່ພາ Min Min ກັບນ້ານເມື່ອວານ), áo xanh tóc dài xách ba lô ((ຄົນທີ່ໄສ) ເສື້ອສີເກີຍຈ ພມຍາວ ແລະລື້ອກຮະເປົາເປົ້າ), bà bô tôi (ຄຸນແມ່ພົມ), ba đứa

mình (เราสามคน), baby trong bụng (เด็กในท้อง), bác chủ pháp pháp (ป้าเจ้าของร้านที่ตัวท้วมๆ), bác sĩ tương lai (ว่าที่หมอ), bạn bè thầy cô trong trường (เพื่อนฝูงและครูบาอาจารย์ที่โรงเรียน), bạn của anh Long (เพื่อนของพี่ Long), bất kỳ người đàn ông nào ((ไม่ชอบ) ผู้ชายคนไหนทั้งนั้น), bố của anh Luân (พ่อของพี่ Luan), bố mẹ nuôi của em (พ่อแม่นุญธรรมของน้อง), bạn đàn bà (พวกรู้สึกถูกดูหมิ่น), bạn giám sát của Nhật (พวกรู้ตัวงานชราถูกบังคับ), bạn nhà giàu (พวกรวย), bạn trẻ con trong khu tập thể (พวกรักเด็กๆ ในคอนโด), cả chú cháu nhà cậu (ทั้งอาและหลานบ้านเออ), cả một đàn bướm bướม (ผีเสื้อทั้งฝูง), các bậc phụ huynh của bạn bè (พวกรู้ปัจจุบันของเพื่อนๆ), các bạn trẻ bây giờ (พวกรู้สึกสาวๆ สมัยนี้), các cán bộ (พวกรักษาการ), các đại công tử (พวกรู้สึกหุ่นที่เป็นลูกคนโต), các đối tác của tôi (พวกรู้ที่มาร่วมงานกับผม), cái anh chàng mặt đánh phấn (พ่อหนุ่มคนที่แต่งหน้า), cái Phúc ngồi cạnh mày (ยาย Phuc ที่นั่งข้างมึง), cặp vợ chồng trẻ (คู่สามีภรรยาที่มีอายุยังน้อย), cậu em của em (คุณน้องชายของเออ), cậu em rể này (คุณน้องเขยคนนี้), cậu người yêu của cháu (ไอ้เพื่อนของหลาน), cha của đứa bé (พ่อของเด็ก), Chan Chan nhà tôi (Chan Chan บ้านผม), chồng chưa cưới của cô ấy (ว่าที่สามีของเออ), chức sắc này kia (ผู้ที่มีอิทธิพล), cô bán hướng dương (คุณแม่ค้าขายเมล็ดทานตะวัน), cô bé khoác áo bông xù xù (แม่นางที่ใส่เสื้อกันหนาวตัวใหญ่เกินไป), cô gái ngồi sau anh ấy (สาวที่นั่งซ่อนท้ายเขา), con cháu trong nhà (ลูกหลานในบ้าน), con gái lớn của chúng tôi (ลูกสาวคนโตของเรา), con trai con gái tuổi mới lớn (รัยรุ่นที่เพิ่งเป็นหนุ่มสาว), đám nhân viên phục vụ (พวกรักงานเสิร์ฟ), đàn em của anh (ลูกน้องของพี่), dân văn phòng quanh khu này (พวกรักงานออฟฟิศที่อยู่แถวนี้), diễn giả nổi tiếng đất Sài Thành (ผู้บรรยายที่มีชื่อเสียงของเมืองไห่่งก่อน), đĩa thủ của chúng ta (คู่แข่งของเรา), em lẽ tân hôm trước (น้องพนักงานต้อนรับเมื่อวันก่อน), gia đình người khác (ครอบครัวคนอื่น), giảng viên mới của khoa (อาจารย์ใหม่ของคณะ), mấy bác lớn tuổi (ลุงป้าผู้สูงอายุบางคน), mấy em sinh viên kia (น้องนักศึกษาบางคนนั้น), mấy thằng bạn già ngày xưa (ไอ้เพื่อนเก่าเพื่อนแก่บางคนที่คบกันตั้งแต่สมัยก่อน), một người con gái khác (หญิงอีกคนหนึ่ง), người chat với anh đêm qua (คนที่คุยกับพี่เมื่อคืน), người mang thai nhưng còn nhỏ (คนตั้งครรภ์แต่มีอายุยังน้อย), người nhà của cậu ta (ญาติของเข้า), nhân viên của tôi (พนักงานของผม), nữ sinh tuổi vị thành niên (девушкเรียนหญิงที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ), ông già đeo mũ lưỡi chai (ตาแก่ที่ใส่หมวกแก๊ป), tay chân giang hồ của hắn (ลูกน้องคนที่อยู่

nhỏ khía cạnh của nó), trí thức các ông (bà lão thít thịt bò), vợ chồng anh con cả (cô gái và bạn trai).

9. นิยมสรรพนาม เช่น ด้วย (นี่), này (นี่)
10. คำวิเศษณ์ เช่น bé (เล็ก), cưng (รัก), lão (แก่), ngọt (โรง), nhỏ (เล็ก)
11. คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น anh Bọ Gậy (พี่ Bo Gay), anh Chan Chan (พี่ Chan Chan), anh Dương (พี่ Dương), anh Duy (พี่ Duy), bà Ly (ยาย Ly), bác Cử Đậu (ลุง Cu Dau), bác Liên (ป้า Lien), bố Quân (พ่อ Quan), cháu Dương (หลาน Dương), chị Diễm (พี่ Diem), chị Dung (พี่ Dung), chị Hà (พี่ Ha), chị Hòa Trâm (พี่ Hoa Tram), chú Chung (อา Chung), chú Lợi (อา Loi), chú Max (อา Max), cô Hương Lan (อา Huong Lan), cô Trâm (อา Tram), dì Liên (น้า Lien), em Min Min (น้อง Min Min), mẹ Dương (แม่ Dương), ông Muoi (ตา Muoi)
12. คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น bác bảo vệ (ลุงรปภ.), bác bếp trưởng (ลุง เชฟ), bác xe ôm (ลุงมอเตอร์ไซค์รับจ้าง), chị lao công (พี่แม่บ้าน), chị nhân viên (พี่พนักงาน), chú giao thư (อาบุรุษไปรษณีย์), em lễ tân (น้องพนักงานต้อนรับ)
13. คำเรียกญาติ + สรรพนาม เช่น anh nó (พี่ชายเขา), bố nó (พ่อเขา), cháu nó (หลานเขา), chị nó (พี่สาวเขา), con nó (ลูกเขา), em nó (น้องเขา)
14. คำเรียกญาติ + คำวิเศษณ์ เช่น anh Ba (พี่ (ชาย) คนที่สอง), anh Hai (พี่ชายคน 二), chị Hai (พี่สาวคน二), em út (น้องสุดท้อง)
15. ชื่อ + คำเรียกญาติ เช่น Năm con (Nam lูก)
16. ชื่อ + สรรพนาม เช่น Dương nó (Duong เขาย), Hải Long tôi (Hai Long ฉัน), Hanh nó (Hanh เขาย), Phong nó (Phong เขาย), Quân nó (Quan เขาย), Thắng nó (Thang เขาย)
17. อาชีพ/ตำแหน่ง + ชื่อ เช่น bác sĩ Ly (หมอ Ly), cô Mai (คุณ Mai), cô giáo Trúc Hà (อาจารย์ Truc Ha), học giả Ngô An (นักวิชาการ Ngo An), học giả Nguyễn K Thuận (นักวิชาการ Nguyen K Thuan), MC Anh Tuấn (วิจิกร Anh Tuan), thầy Đạo (อาจารย์ Dao), thầy Tam (อาจารย์ Tam), thầy Tuấn (อาจารย์ Tuan), thủ trưởng Doan (เจ้านาย Doan), trò Bông (ศิษย์ Bong), trò Khoa (ศิษย์ Khoa), tướng cướp Bàn Tay Máu (หัวหน้าโจรมือเดือด)
18. อาชีพ/ตำแหน่ง + สรรพนาม เช่น cảnh sát họ (ตำรวจขาย), cảnh sát nó (ตำรวจ มัน), công nhân người ta (พนักงานขาย), lái xe người ta (คนขับรถขาย)

19. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ เช่น anh con trai (คุณลูกชาย), bà chị (คุณพี่สาว), bà cô (คุณอาผู้หญิง), bà dì (คุณน้าสาว), chị con dâu (คุณลูกสะใภ้), chú em (ตาน้องชาย), chú em họ (ตาน้องชายที่เป็นญาติห่างๆ), cô con dâu (ยายลูกสะใภ้), cô em (ยายน้องสาว), con em họ (ยัยน้องสาวที่เป็นญาติห่างๆ), con vợ (ยายเมีย), đứa cháu (ไอ้หลาน), đứa con (ไอ้ลูก), đứa con dâu (อีลูกสะใภ้), đứa con gái (อีลูกสาว), ông anh (ตาพี่ชาย), ông cậu (คุณน้าชาย), thằng anh (ไอ้พี่ชาย), thằng ba (ไอ้พ่อ), thằng con (ไอ้ลูก), thằng em (ไอ้น้อง), thằng em vợ (ไอ้น้องเมีย), cậu con trai (ตาลูกชาย), tên cháu (ไอ้หลาน)

20. คำนำหน้า + ชื่อ เช่น anh Nguyễn Thanh Giang (คุณ Nguyen Thanh Giang), bé Bin (เด็ก, เจ้า Bin), cái Hang (ยาย Hang), cái Mơ (ยาย Mo), cái Thanh (ยาย Thanh), cậu Chan Chan (คุณ Chan Chan), cô Hạnh (คุณ Hanh), cô Phương (คุณ Phuong), cô Trịnh Thảo Nhi (คุณ Trinh Thao Nhi), con Bống (ยาย Bong), con Dương (ยาย Duong), con Hồng Anh (ยาย Hong Anh), con Lam (ยาย Lam), mẹ xù Thạch Quý (ท่าน Thach Quy), nhỏ Đào (ยาย Dao), nhỏ Sen (ยาย Sen), nhỏ Tường Vi (ยาย Tuong Vi), nhóc Bin (เจ้า Bin), ông Củ Đậu (ตา Cu Dau), ông Phi Long (คุณ Phi Long), ông Vũ (คุณ Vu), tên Chan Chan (นาย Chan Chan), thằng Bông (ไอ้ Bong), thằng Chí Hùng (ไอ้ Chi Hung), thằng Dũng (ไอ้ Dung), thằng Hoàng (ไอ้ Hoang), thằng Mừng (ไอ้ Mung), thằng Vũ (ไอ้ Vu)

21. คำนำหน้า + อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น anh cán bộ (คุณข้าราชการ), anh phiêu dịch (คุณล่าม), cậu phụ xe (เจ้าผู้ช่วยคนขับรถ), cậu phục vụ (เจ้าเด็กเสิร์ฟ), cô bán hàng (คุณแม่ค้า), cô MC (คุณพิธีกร), cô y tá (คุณพยาบาล), gã tài xế (ไอ้มหอมคนขับรถ), ông giám đốc (ท่านผู้อำนวยการ), ông nhạc sĩ (ท่านนักแต่งเพลง), ông thầy (ท่านอาจารย์), ông trưởng phòng (ท่านหัวหน้าแผนก), tay quay phim (ตาช่างภาพ), vị doanh nhân (ท่านนักธุรกิจ)

22. คำนำหน้า + คำนาม เช่น anh bạn (คุณเพื่อน), anh cool boy (คุณพี่หน้าเย็น), anh người yêu (พี่แฟน), chị chủ (พี่เจ้าของ), chị phụ nữ (พี่ผู้หญิง), cô hàng xóm (คุณเพื่อนบ้าน), con bạn (ยายเพื่อน), đứa bạn gái (ไอ้เพื่อนผู้หญิง), nhỏ bạn (ยายเพื่อน), ông bạn (ตาเพื่อน), ông chủ quán (ตาเจ้าของร้าน), thằng bạn (ไอ้เพื่อน), thằng đê (ไอ้ลูกน้อง), thằng người yêu (ไอ้แฟน)

23. คำนำหน้า + วลีแสดงความรู้สึก เช่น cái chú Quân lầm điếu nhiều chuyện kia (คุณอา Quan คนที่พูดมากเรื่องมากคนนั้น), cái con ranh này (อีนังเด็กชนคนนี้), cái lũ săn tin đáng khinh kia (ไอ้พวกสืบข่าวที่น่ารังเกียจพากันนั้น), cái thằng mất dạy (ไอ้คนที่ไม่ได้รับการ

ở bờm sั่งสอน), cái anh đẹp trai này (คุณพี่ชายหล่อๆ คนนี้), cái bọn thiển cận và gàn dở ấy (ไอพวກที่มีโลกทัศน์แคบและบ้าบอพากนั้น), cái con điên này (อีนังบ้านี), cái con nhỏ phù thủy này (ไอแม่เด็กแม่เมดคนนี้), cái đồ bốc phét (ไอคนที่พูดเกินความจริง), cái đồ già chát ra (อีสาวแก่ขนาดนั้น), cái đồ hư đốn này (ไอคนเลวคนนี้), cái đồ ngốc này (ไอคนโง่คนนี้), cái đồ vẫn còn đóng bỉm (ไอเด็กที่ยังสวมผ้าอ้อม), cái thằng chán sống này (ไอคนที่เบื่อชีวิตคนนี้), cái thằng lông bông Chan Chan (ไอ Chan Chan เด็กเกเร) , cái thằng một xu cũng không kiếm nổi (ไอคนที่หาเงินลักษบathaเดียวกันไม่เป็น), cái thằng súc sinh đó (ไอสัตว์เดรัจฉานนั้น), đồ thứ con gái dữ như quỷ (อีผู้หญิงที่ดุร้ายอย่างปีศาจ), thằng cháu yêu (ไอหลานรัก)

24. คำนำหน้า + กลุ่มคำ เช่น cái thằng nhà cô (ไอ้ผู้ชายบ้านเชอ), cái anh đua xe đó (ไอ้พี่ชายที่แข่งรถคนนั้น), cái anh này (ไอ้พี่ชายคนนี้), cái chị Trần Châu ấy (คุณพี่ Tran Chau คนนั้น), cái cô bé uống nhầm rượu nho (อีแม่นางที่หลงดื่มเหล้าอยู่นุ่น), cái cô tóc dài (อีนางสาวผมยาว), cái con Dương (อียัย Duong), cái đứa mà anh bảo (ไอ้คนที่พี่เคยบอก), cái kẻ đã động đến chiếc xe yêu quý của nó (ไอ้คนที่แอบทำกับรถคันสุดที่รักของมัน), cái người bị đánh đó (ไอ้คนที่ถูกหัวมคนนั้น), cái tay phóng viên kia (ไอ้หนอนักข่าวคนนั้น), cái thằng bé con đó (ไอ้พ่อเด็กคนนั้น), cái thằng chủ quán bảy giờ (ไอ้เจ้าของร้านคนปัจจุบัน), cái thằng đợt trước đánh nhau vào bệnh viện (ไอ้คนที่เคยตีกันจนต้องเข้าโรงพยาบาลคราวที่แล้ว), thằng chồng tương lai của tao (ไอ้ว่าที่ผัวของฉัน)

25. คำนำหน้า + คำวิเศษณ์ เช่น cậu bé (ไอ้เด็ก), cậu út (คุณลูกคนสุดท้อง), cô cả (คุณลูกสาวคนโต), cô út (คุณลูกสาวคนสุดท้อง), cô bé (แม่เด็ก), con bé (ยายเด็ก), con nhỏ (ยายเด็ก), con Năm (บัยลูกสาวคนที่สี่), đứa bé (ไอ้เด็ก), đứa nhỏ (ไอ้เด็ก), đứa trẻ (ไอ้เด็ก), thằng ba (ไอ้ลูกคนที่สอง), thằng bé (ไอ้เด็ก), thằng Hai (ไอ้ลูกชายคนโต), thằng lợn (ไอ้ลูกชายคนโต), thằng nhỏ (ไอ้ลูกชายคนเล็ก), thằng nhóc (ไอ้เด็ก), thằng Tư (ไอ้ลูกชายคนที่สาม), thằng út (ไอ้ลูกชายคนสุดท้อง)

26. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + ชื่อ เช่น bà chi Trần Châu (ยายพี่สาว Tran Chau)

27. คำนำหน้า + คำเรียกญาติ + อาชีพ/ตำแหน่ง เช่น chú em phục vụ (คุณน้องเด็ก)
เติร์ฟ)

28. คำนำหน้า + ชื่อ + สรรพนาม เช่น cái Hảo nó (ยาย Hao Xe), thằng Định nó (kiều Dinh mún), thằng Tân nó (kiều Tân mún)

29. คำนำหน้า + คำวิเศษณ์ + ชื่อ เช่น cô bé Min Min (แม่เด็ก Min Min), cô bé Thanh (แม่เด็ก Thanh), con bé Hành (ยายเด็ก Hanh), con bé Min Min (ยายเด็ก Min Min), con bé Ngan (ยายเด็ก Ngan), con bé Tường Vi (ยายเด็ก Tuong Vi)
30. คำนำหน้า + คำวิเศษณ์ + คำนาม เช่น con nhỏ bạn (ยายเพื่อน)
31. คำนาม + ชื่อ เช่น bạn Khoa (เพื่อน Khoa), bạn Min Min (เพื่อน Min Min), bạn Ninh (เพื่อน Ninh), bạn Thúy Nga (เพื่อน Thuy Nga)
32. คำนาม + สรรพนาม เช่น bao nhiêu họ (การไปรษณีย์เขา), người lớn chúng ta (ผู้ใหญ่เรา), người lớn họ (ผู้ใหญ่เขา), thiên hạ người ta (คนในสังคมเขา)
33. กลุ่มคำ + สรรพนาม เช่น bạn anh nó (เพื่อนพี่เขา), chủ mới họ (เจ้าของคนใหม่เขา), nhà nào họ (บ้านใหม่เขา), thằng này nó (ไอ้เม้มัน), thằng nào nó (ไอ้คนใหม่มัน)

